

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

«ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ»

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ

ΜΠΙΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΠΑΠΑΚΟΣΜΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ

ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ

ΠΑΤΡΑ 9/4/2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....3

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....7

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΡΩΝ.....10

ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ.....14

ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ.....29

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ.....32

ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ.....35

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....41

ΜΟΡΦΕΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.....48

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ

ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....54

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΥΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΜΕ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΝ

ΤΟΥΡΙΣΜΟ - ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ.....60

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.....84

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Ο ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ.....92

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.....98

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΥΓΕΙΑΣ102

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗ
ΧΩΡΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....106

ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....112

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....113

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....199

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΗΜΕΡΑ

Ο Τουρισμός στην Ελλάδα αποτελεί μία σημαντική οικονομική δραστηριότητα που κατέχει κυρίαρχη θέση στον τριτογενή τομέα. Η Ελλάδα αποδείχτηκε από την πρώτη στιγμή, που εμφανίστηκε στην αγορά, μια αξιόλογη περιοχή υποδοχής του τουριστικού ρεύματος και γρήγορα καθιερώθηκε σαν παραδοσιακός προορισμός του οργανωμένου μαζικού τουρισμού.

Παρόλο, που η εισροή τουριστών και, κατά συνέπεια, πολύτιμου συναλλάγματος επηρεάζεται από τις διεθνείς πολιτικές - οικονομικές συνθήκες, τις διακρατικές σχέσεις, τον ανταγωνισμό, έχει αποδειχθεί, ότι ο Τουρισμός διεκδικεί μία από τις πρώτες θέσεις στις συναλλαγματικές πηγές της χώρας μας, αλλά και στο σύνολο των οικονομικών μεγεθών και η τουριστική κίνηση, προς την Ελλάδα παρουσιάζει συνεχείς αυξητικές τάσεις.

Γίνεται σαφές λοιπόν ότι ο Ελληνικός Τουρισμός αποτελεί ένα φαινόμενο με τεράστιες επιπτώσεις τόσο στον κοινωνικό όσο και στον οικονομικό τομέα. Από τη μία πλευρά, αφορά τη μετακίνηση των ατόμων τόσο ατομικά όσο και μαζικά ενώ, από την άλλη, αναφέρεται στην οργανωμένη προσπάθεια μιας χώρας να προσελκύσει τα άτομα αυτά.

Το μεγαλύτερο ποσοστό που διαμορφώνει τον Ελληνικό Τουρισμό, είναι ο οργανωμένος μαζικός τουρισμός, ο οποίος, ουσιαστικά, κυριαρχεί σήμερα στη χώρα μας.

Ο οργανωμένος μαζικός τουρισμός, παρά τον όγκο του και τις θετικές επιπτώσεις του, παρουσιάζει και σοβαρά μειονεκτήματα, που πηγάζουν από την ίδια την οργανωτική του διάρθρωση.

Τα κυριότερα μειονεκτήματα που παρουσιάζονται είναι

- Έντονα εποχιακός χαρακτήρας, αφού ταυτίζεται σχεδόν με μια πεντάμηνη -επτάμηνη περίοδο, συμβάλλοντας στην εντατικοποίηση των

διαθέσιμων πόρων του κάθε τουριστικού προορισμού . Έχει ήδη αποδειχθεί, ότι το πρόβλημα αυτό δεν αντιμετωπίζεται μόνο με παροχή ειδικών κινήτρων είτε στους επαγγελματίες του τουρισμού είτε στους τουρίστες - καταναλωτές , αν δεν συνοδεύεται από τη δημιουργία της απαραίτητης προσφοράς για τους εκτός τουριστικής περιόδου μήνες. Στο πρόβλημα της εποχικότητας έχει συμβάλει και το γεγονός ότι η Ελλάδα έχει εδραιωθεί στις συνειδήσεις των δυνητικών τουριστών σαν ένας κατεξοχήν τόπος καλοκαιρινών διακοπών με ήλιο , θάλασσα και ψυχαγωγία και ατελείωτες παραλίες. Στην εδραίωση αυτής της φήμης συνέβαλλαν τόσο οι ίδιες οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις , όσο και οι κρατικοί φορείς οι οποίοι στις διαφημιστικές τους εκστρατείες στο εξωτερικό τόνιζαν και τονίζουν αποκλειστικά και μόνο τις καλοκαιρινές διακοπές

- Άνιση γεωγραφική κατανομή της τουριστικής δραστηριότητας και υπερσυγκέντρωση της τουριστικής προσφοράς σε ορισμένες περιοχές της χώρας, με όλα τα συνακόλουθα προβλήματα όπως στροφή της τοπικής οικονομίας σε μονοκαλλιέργεια , αγορά ευπαθής και εξαρτημένη από τις διεθνείς συγκυρίες , έξοδος του ενεργού πληθυσμού από τον πρωτογενή τομέα και εγκατάλειψη της γεωργικής γης, υπερεκμετάλλευση φυσικών πόρων , ρύπανση , φόρτιση υποδομής , κ.λ.π.

- Χαμηλή ανταγωνιστικότητα . Μία βασική, ελληνική, ιδιομορφία είναι η ανάπτυξη έντονων τάσεων αυθαίρετης ανοικοδόμησης , που αφορά τόσο την παραθεριστική κατοικία όσο και έναν μεγάλο αριθμό παραξενοδοχειακών καταλυμάτων , που συχνά δυσχεραίνει τις προσπάθειες αναβάθμισης της τουριστικής προσφοράς των περιοχών που. στηρίζονται στο διεθνή μαζικό τουρισμό. Η ταχεία αύξηση των ξενοδοχειακών κλινών (νόμιμων και παράνομων) την τελευταία 15ετία δημιούργησε υπερπροσφορά , που σε συνδυασμό με το συγκριτικό αποτέλεσμα της μεγάλης χρονοαπόστασης από τις πηγές του τουριστικού ρεύματος , οδήγησε το ελληνικό τουριστικό κύκλωμα σε διαρκή συμπίεση των τιμών των υπηρεσιών σε βάρος της

ποιότητας , με δύο λόγια στη στήριξη της ανταγωνιστικότητας του εξολοκλήρου στην τιμολογιακή του πολιτική .

Ήδη - στα πλαίσια της ενιαίας αγοράς - το φαινόμενα αυτά , με δεδομένες τις διαρκείς αυξήσεις του κόστους παραγωγής υπηρεσιών , είναι αντικειμενικά αδύνατο να συνεχιστεί.

Από την ανάπτυξη των παραπάνω μειονεκτημάτων , γίνεται αντιληπτή η ανάγκη για την ανάπτυξη νέων μορφών τουρισμού η οποία όμως είναι στενά συνδεδεμένη με την πραγματοποίηση σοβαρών επενδύσεων τόσο από πλευράς κράτους και τοπικής αυτοδιοίκησης, όσο και από την πλευρά της ιδιωτικής πρωτοβουλίας.

Οι επενδύσεις αυτές θα πρέπει να γίνονται με την προϋπόθεση ότι το κράτος θα παρέχει τα κατάλληλα κίνητρα και θα πρέπει να αφορούν την κατασκευή , επέκταση, αλλά και την συντήρηση έργων υποδομής και ξενοδοχειακών επιχειρήσεων.

Η Ελληνική τουριστική ζήτηση επηρεάζεται άμεσα από την προώθηση νέων μορφών τουρισμού που δεν θα αφορούν μόνο το μαζικό τουρισμό , αλλά θα ανταποκρίνονται και στην ικανοποίηση των τουριστικών αναγκών και άλλων κοινωνικών ομάδων.

Συμπερασματικά , θα μπορούσαμε να πούμε ότι με την κατάλληλη και προγραμματισμένη εφαρμογή των κατάλληλων προγραμμάτων τουρισμού , όσων αφορά στην ανάπτυξη νέων μορφών τουρισμού , περιορίζονται σημαντικά οι αρνητικές επιδράσεις του τουρισμού γιατί

α) Αμβλύνεται η εποχιακή απασχόληση του έμψυχου δυναμικού της τουριστικής περιοχής ,

β) συμμετέχουν ίσα στα τουριστικά προγράμματα τόσο οι Έλληνες που θέλουν να χαρούν τις ομορφιές της πατρίδας τους , αλλά και οι αλλοδαποί τουρίστες ,

γ) διαφυλάσσεται η πολιτιστική κληρονομιά της χώρας και το φυσικό

μας περιβάλλον ,

δ) αναβαθμίζονται ποιοτικά οι προσφερόμενες υπηρεσίες.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΙΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο Τουρισμός , διεθνώς , διακρίνεται σε αμιγή και μη αμιγή τουρισμό . Ο διαχωρισμός που γίνεται στην έννοια του τουρισμού , κρίνεται σκόπιμος γιατί αναφέρεται στους στόχους που επιδιώκει ο τουρίστας μέσα από την πραγματοποίηση των διακοπών του .

Ο αμιγής τουρισμός , αναφέρεται στην ικανοποίηση της ανάγκης του τουρίστα για ανάπαυση , αναψυχή , διασκέδαση , ενώ αν συνδυάζεται και με επαγγελματικές ενασχολήσεις , οι οποίες θα πρέπει να αποτελούν και τον κύριο σκοπό πραγματοποίησης του ταξιδιού , τότε πρόκειται για τον μη αμιγή τουρισμό. Στον μη αμιγή τουρισμό ανήκει ο τουρισμός "κινήτρων" , ο οποίος αποτελεί και μια από τις ειδικές μορφές και μάλιστα την πιο δυναμικά εξελισσόμενη . Ο τουρισμός "κινήτρων" διακρίνεται στον Συνεδριακό τουρισμό και στον Εκθεσιακό τουρισμό.

Τόσο ο Συνεδριακός τουρισμός , όσο και ο Εκθεσιακός αναπτύσσονται με γοργούς ρυθμούς από τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις , κυρίως τις αστικές , αλλά και από πολλά ταξιδιωτικά πρακτορεία .

Ο κύριος λόγος της συνεχόμενης ανοδικής τους πορείας είναι το γεγονός ότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι ήδη υπάρχουσες επιχειρήσεις. Κατά συνέπεια , μπορεί να αποτελέσουν μια δυναμική λύση στα αδιέξοδα της τουριστικής οικονομίας και στην άμβλυνση της εποχικότητας .

Σε πολλές χώρες της Ευρώπης , ιδιαίτερη έμφαση δίνεται κυρίως σε τρεις ειδικές μορφές τουρισμού που ανταποκρίνονται στις προτιμήσεις και τα ενδιαφέροντα ειδικών ομάδων ατόμων .Πρόκειται για τον αγροτικό τουρισμό ή αγροτουρισμό, τον πολιτιστικό και τον κοινωνικό τουρισμό .

Ο Πολιτιστικός τουρισμός είναι λιγότερο διαδεδομένος στην Ελλάδα , τα τελευταία , όμως , χρόνια έχουν αρχίσει να γίνονται σοβαρές προσπάθειες προώθησης του με τη διοργάνωση διαφόρων πολιτιστικών εκδηλώσεων . Και οι τρεις αυτές μορφές έχουν ιδιαίτερη σημασία για την Ελλάδα , γιατί η

προγραμματισμένη ανάπτυξη τους μπορεί και θα διαδραματίσει σημαντικότατο ρόλο στην καλύτερη γεωγραφική κατανομή του τουρισμού , στην περιφερειακή ανάπτυξη , αλλά και στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας σε περιοχές που δεν είχε δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην τουριστική ανάπτυξη .

Ιδιαίτερα , για την Ελλάδα , είναι αυτονόητο ότι θα πρέπει να γίνουν ορισμένες σοβαρές προσπάθειες στην ανάπτυξη του Θαλάσσιου Τουρισμού όπως δημιουργία μαρίνων , λιμανιών ,κ.λ.π. .

Σύμφωνα με όσα ειπώθηκαν παραπάνω , γίνεται κατανοητό ότι χρειάζεται να γίνει ένας επαναπροσδιορισμός της τουριστικής πολιτικής ώστε να μπορέσουν να ξεπεραστούν τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει η τουριστική οικονομία . Η λύση μπορεί να δοθεί , μόνο μέσω της ανάπτυξης των ειδικών μορφών τουρισμού , πάντοτε διαμέσου της εφαρμογής των κατάλληλων προγραμμάτων ανάπτυξης. Οι κυριότερες Ειδικές - Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού είναι οι ακόλουθες .

- Κοινωνικός Τουρισμός
- Γενικός Τουρισμός - Τουρισμός Αναψυχής - Διακοπών
- Τουρισμός Υγείας - Ιαματικές Πηγές
- Τουρισμός Άθλησης
- Τουρισμός Πόλης
- Τουρισμός Περιπέτειας
- Οικογενειακός Τουρισμός
- Τουρισμός Τρίτης Ηλικίας (μπορεί να συμπεριληφθεί στον κοινωνικό τουρισμό)
- Τουρισμός Παραχείμασης - Χειμερινών Σπορ - Ορεινός Τουρισμός
- Θρησκευτικός Τουρισμός
- Οικολογικός Τουρισμός , Οικοτουρισμός
- Αγροτικός Τουρισμός , Αγροτουρισμός

- Θαλάσσιος Τουρισμός
- Πολιτιστικός Τουρισμός
- Τουρισμός Κινήτρων - Επαγγελματικός Τουρισμός - Συνεδρίων - Εκθέσεων.

Αυτές αναφέρονται σαν τις κυριότερες ειδικές μορφές τουρισμού παγκοσμίως , εμείς θα ασχοληθούμε με τη μελέτη του Τουρισμού Κινήτρων - Επαγγελματικός Τουρισμός (Συνέδρια - Εκθέσεις) , τον Αγροτικό ή Αγροτουρισμό , το Χειμερινό Τουρισμό και τον Τουρισμό Υγείας, γιατί θεωρούμε πως η ενίσχυση τους αποτελεί θέμα μεγάλης βαρύτητας για την χώρα μας.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΡΩΝ

Για την άμβλυνση της εποχικότητας του τουρισμού απαιτείται η εφαρμογή ενός προγράμματος ανάπτυξης νέων μορφών τουρισμού με την αξιοποίηση των υφιστάμενων δυνατοτήτων , έτσι ώστε να διευρυνθεί το φάσμα της τουριστικής ζήτησης για την Ελλάδα .

Η Τουριστική προσφορά συγκεντρώνεται σε ένα μικρό σχετικά αριθμό περιοχών , δεδομένου ότι το 60% των ξενοδοχειακών κλινών βρίσκεται στις περιοχές Αττικής , Ρόδου , Κέρκυρας , Ηρακλείου - Κρήτης και Θεσσαλονίκης . Η έλλειψη προγραμμάτων ανάπτυξης των περιοχών αυτών συντέλεσε στην μονόπλευρη ανάπτυξη του τουρισμού σε βάρος άλλων τομέων της ελληνικής οικονομίας.

Η μελέτη για την ανάπτυξη νέων μορφών τουρισμού (ιαματικού , χειμερινού , κοινωνικού , κ.λ.π.) , καθώς και του ρόλου που μπορεί να παίζει η τοπική αυτοδιοίκηση θα οδηγήσει στην κατάρτιση και την εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης, εφόσον και η διεθνής τουριστική ζήτηση επηρεάζεται άμεσα από την προώθηση αυτών των νέων μορφών τουρισμού .

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις μορφές εκείνες που διευκολύνουν ειδικές κατηγορίες ατόμων να συμμετέχουν σε προγράμματα τουρισμού . Η μορφή όμως που αναπτύσσεται με γοργούς ρυθμούς είναι ο τουρισμός "κινήτρων" ή επαγγελματικός τουρισμός.

Ο επαγγελματικός τουρισμός αποτελεί μια από τις μορφές του τουρισμού που έχουν σαν κριτήριο διάκρισης αυτό του ταξιδιωτικού σκοπού . Ανήκει στον μη αμιγή τουρισμό , από την άποψη ότι ο σκοπός πραγματοποίησης του ταξιδιού είναι καθαρά επαγγελματικός και όχι αναψυχής. Πραγματοποιείται, κυρίως, από στελέχη επιχειρήσεων τα οποία πραγματοποιούν επαγγελματικά ταξίδια για διάφορους λόγους όπως:

- για να συνεργαστούν με τοπικά η περιφερειακά στελέχη υποκαταστημάτων , θυγατρικών εταιριών , με αντιπροσώπους ή με πελάτες ,

- για να συμμετάσχουν σε συνέδρια , σε σεμινάρια , σε διασκέψεις ή για να επισκεφθεί εκθέσεις τεχνολογίας ,

- για να προωθήσουν νέα προϊόντα της εταιρείας στην οποία εργάζονται.

Είναι γεγονός ότι δεν είχε δοθεί η κατάλληλη προσοχή στην ανάπτυξη αυτής της μορφής τουρισμού , αλλά με τη διεθνοποίηση της επιχειρησιακής δραστηριότητας, αφυπνίστηκε το ενδιαφέρον τόσο των ιδιωτικών επιχειρήσεων , όσο και των κρατικών φορέων.

Ο τουρισμός "κινήτρων" συμπεριλαμβάνει και τα ταξίδια που πραγματοποιούνται από στελέχη επιχειρήσεων ως απόρροια της επίτευξης κάποιου υψηλού επαγγελματικού στόχου και δίνεται από την επιχείρηση σαν επιβράβευση.

Έχει γίνει αντιληπτή η δυνατότητα εκμετάλλευσης του επαγγελματικού τουρισμού και ιδίως του συνεδριακού τουρισμού . Παράδειγμα αποτελεί ο αναπτυξιακός νόμος 1892/90 που εκδόθηκε από τον ΕΟΤ και το Υπ. Τουρισμού ο οποίος περιλάμβανε κίνητρα για τη δημιουργία συνεδριακών κέντρων.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΙΝΗΤΡΩΝ

Ο Επαγγελματικός τουρισμός διακρίνεται σε δύο μεγάλες κατηγορίες , το Συνεδριακό Τουρισμό και τον Τουρισμό Εκθέσεων. Και τα δύο αυτά είδη διακρίνονται ακόμα σε:

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ - ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Η διάκριση αυτή έχει σα βασικό κριτήριο τη χώρα προέλευσης . Σύμφωνα με στοιχεία της υπηρεσίας οικονομικών ερευνών του περιοδικού "ECONOMIST", σε κάθε 100 επαγγελματικά ταξίδια τα 28 πραγματοποιούνται στο εξωτερικό , ενώ τα υπόλοιπα 72 πραγματοποιούνται στο εσωτερικό .

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΣ - ΠΑΘΗΤΙΚΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η διάκριση αυτή έχει οικονομική βάση και προσδιορίζει σαν ενεργητικό επαγγελματικό τουρισμό αυτόν που αποφέρει οικονομικά οφέλη για την χώρα του, στην αντίθετη περίπτωση προσδιορίζεται σαν παθητικός . Για την Ελλάδα, ο ενεργητικός επαγγελματικός της τουρισμός είναι σαφώς τετραπλάσιος από τον παθητικό της όσων αφορά τα μεγέθη των διακινουμένων.

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑΚΟΣ - ΜΗ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑΚΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Τα τελευταία χρόνια έχουν δημιουργηθεί και ταξιδιωτικά πρακτορεία τα οποία αναλαμβάνουν εξολοκλήρου η διοργάνωση συνεδρίων χωρίς να εμπλέκονται τα στελέχη των επιχειρήσεων . Αυτό είναι συνηθέστερο σε μεγάλες επιχειρήσεις με πλήθος μετακινουμένων στελεχών σε εναλλασσόμενους προορισμούς .

ΑΥΤΟΝΟΜΟΣ-ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Αυτόνομο επαγγελματικό τουρισμό έχουμε στην περίπτωση που ο ίδιος ο επαγγελματίας πληρώνει τα έξοδα του ταξιδιού του , ενώ στην περίπτωση που τα έξοδα του ταξιδιού πληρώνονται από την ίδια την επιχείρηση τότε μιλάμε για χρηματοδοτούμενο επαγγελματικό τουρισμό.

Αυτές είναι μερικές από τις βασικές διακρίσεις του τουρισμού κινήτρων , φυσικά μπορεί να υπάρξουν και άλλες ανάλογα με τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται όπως τα μέσα μεταφοράς , τα χρήματα που οι τουρίστες

επαγγελματίες είναι διατεθειμένοι να ξοδεύσουν , το φύλλο των μετακινουμένων , η ηλικία των μετακινουμένων , ο αριθμός των μετακινουμένων και ο ταξιδιωτικός σκοπός που καλείται να εκπληρώσει.

Σε όλες όμως τις περιπτώσεις οι μετακινούμενες επαγγελματικές ομάδες χαρακτηρίζονται από:

- τον υψηλό βαθμό συνοχής και την ομοιογένεια τους , γιατί αποτελούνται από άτομα με κοινά ενδιαφέροντα ,
- τη δυνατότητα να πραγματοποιήσουν ξανά την ίδια μετακίνηση είτε σαν επαγγελματίες είτε σαν απλοί παραθεριστές ,
- την έγκαιρη επιλογή του τόπου προορισμού
- τη δυνατότητα για πραγματοποίηση υψηλής τουριστικής δαπάνης,
- την απαίτηση για παροχή ποιοτικών τουριστικών υπηρεσιών .

Στα επόμενα κεφάλαια θα ασχοληθούμε αναλυτικότερα με το Συνεδριακό Τουρισμό και τον Τουρισμό Εκθέσεων .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

1. ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Συνεδριακός Τουρισμός άρχισε να αναπτύσσεται από την ανάγκη ενημέρωσης και επικοινωνίας μεταξύ ατόμων τα οποία συνδέονται με κοινά ενδιαφέροντα και επαγγελματικούς στόχους . Τα άτομα αυτά συναντιούνται , συνεδριάζουν , συσκέπτονται και συναποφασίζουν .

Ο σκοπός για τον οποίο πραγματοποιούν το ταξίδι είναι καθαρά επαγγελματικός χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι δεν συνδυάζεται και η ψυχαγωγία .

Ο Συνεδριακός Τουρισμός αποτελεί την πιο δυναμικά εξελισσόμενη μορφή τουρισμού με σταθερή , ετήσια αυξητική τάση του 8 -10%.

Γίνεται σαφές ότι ο τουριστικός προορισμός, των συνέδρων εκτός, από τα οικονομικά οφέλη τα οποία αποκομεί , παράλληλα προβάλλεται και σαν τόπος διεξαγωγής, συνεδρίων πράγμα το οποίο σημαίνει ότι δημιουργείται ένα μεγάλο ανταγωνιστικό πεδίο μεταξύ των πόλεων που προσπαθούν να καθιερωθούν σαν πόλεις συνεδρίων.

Με τον όρο "Συνέδριο" εννοούμε τη συνάντηση ατόμων τα οποία, έχοντας κοινά ενδιαφέροντα , συναντιούνται σε ένα συγκεκριμένο τόπο για να συζητήσουν κάποιο κοινό επιχειρησιακό θέμα και να καταλήξουν στη λήψη ορισμένων απαραίτητων αποφάσεων.

Το θέμα ενός συνεδρίου καθορίζεται από το αντικείμενο του φορέα ο οποίος διοργανώνει το συνέδριο και μπορεί να αφορά την επιστήμη , την πολιτική , την τεχνολογία και το εμπόριο ,κ.λ.π.

Τα περισσότερα συνέδρια πραγματοποιούνται ,κυρίως, σε ετήσια βάση και αποτελούνται από το κυρίως συνέδριο κατά το οποίο συμμετέχουν όλοι οι σύνεδροι ,. (διεξάγεται σε μια ειδικά διαμορφωμένη, αίθουσα ή αμφιθέατρο), και από άλλα μικρότερα συνεδριακά τμήματα τα οποία και διεξάγονται σε μικρότερους χώρους.

Τα κύρια χαρακτηριστικά ενός συνεδρίου αναφέρονται στη διάρκεια του και στο μέγεθος του.

Σε ότι αφορά τη διάρκεια ενός συνεδρίου , στατιστικώς έχει αποδειχθεί ότι η συνηθισμένη διάρκεια είναι 4-5 ημέρες . Το 37,7% των συνεδρίων έχει διάρκεια 3 ημέρες ενώ το 19,8% έχει διάρκεια 6 έως 8 ημέρες .

Το μέγεθος ενός συνεδρίου καθορίζεται από πολλούς παράγοντες με κυριότερο το φορέα ο οποίος διοργανώνει το συνέδριο .Το μεγαλύτερο, όμως ποσοστό των συνεδρίων , αφορά συνέδρια μικρού μεγέθους μέχρι 100 άτομα .
Αναλυτικότερα:

Το 35,9% των συνεδρίων αφορά συνέδρια μέχρι 100 άτομα. Το 29,1% των συνεδρίων αφορά συνέδρια από 101 - 250 άτομα . Το 16,8% των συνεδρίων αφορά συνέδρια από 251 - 500 άτομα . Το 9,6% των συνεδρίων αφορά συνέδρια από 501 -1000 άτομα . Το 5,8% των συνεδρίων αφορά συνέδρια από 1001 - 2500 άτομα . Το 2,8% των συνεδρίων αφορά συνέδρια άνω των 2500 ατόμων .

Ένα άλλο χαρακτηριστικό των συνεδρίων , στο οποίο θα πρέπει να δοθεί μεγάλη σημασία είναι το γεγονός ότι οι σύνεδροι συχνά συνοδεύονται. Για το λόγο αυτό , ο φορέας, που διοργανώνει το συνέδριο θα πρέπει να περιλαμβάνει και δραστηριότητες, οι οποίες να προσελκύουν τους συνοδούς των συνέδρων δεδομένου ότι οι συνοδοί έχουν περισσότερο ελεύθερο χρόνο από τους ίδιους τους συνέδρους . Έτσι, πραγματοποιούν οργανωμένες εκδρομές , αγορές , επισκέψεις σε μουσεία και εκθέσεις, και γενικότερα γίνεται σαφές ότι πραγματοποιούν υψηλή τουριστική δαπάνη κάνοντας χρήση περισσότερων τουριστικών υπηρεσιών από αυτές που παρέχουν τα ξενοδοχεία.

Η επιλογή του χρόνου , αλλά και του τόπου διεξαγωγής των συνεδρίων αφορά διάφορα κριτήρια τα οποία θέτονται από το φορέα που διεξάγει το συνέδριο .

Συγκεκριμένα, σε ότι αφορά την επιλογή του χρόνου διεξαγωγής των συνεδρίων , γίνεται βάση συνδυασμού των κλιματολογικών συνθηκών που συνήθως επικρατούν στον τόπο ο οποίος έχει εκλεχθεί με απώτερο στόχο την προσέλκυση του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού των συνέδρων .

Για το λόγο αυτό, ο Σεπτέμβριος και ο Μάιος είναι οι μήνες που πραγματοποιούνται τα περισσότερα συνέδρια, ενώ ο Ιανουάριος εμφανίζει το μικρότερο αριθμό εξαιτίας ίσως των Χριστουγεννιάτικων γιορτών οι οποίες έχουν ήδη απομακρύνει αρκετούς από τους υποψήφιους συνέδρους από τις δουλειές τους.

Όσον αφορά στην επιλογή, του τόπου διεξαγωγής, των συνεδρίων αυτή πραγματοποιείται ύστερα από συνδυασμό διαφόρων εξωτερικών παραγόντων , όπως:

α) Η ύπαρξη της κατάλληλης υποδομής που διαθέτει ο τόπος προορισμού και πιο συγκεκριμένα η ύπαρξη της συνεδριακής , υλικοτεχνικής υποδομής , όπως είναι η ύπαρξη συνεδριακών κέντρων που θα μπορούν να καλύψουν τις ανάγκες του φορέα που πραγματοποιεί το συνέδριο .

β) Η εύκολη πρόσβαση τόσο της χώρας που αποτελεί τόπο προορισμού υοοο και των συνεδριακών κέντρων που υπάρχουν στη χώρα , σε συνάρτηση με την τοποθεσία που βρίσκεται το ξενοδοχείο όπου θα διαμένουν οι σύνεδροι.

γ) Η ύπαρξη καλού οδικού δικτύου και η καλύτερευση των μέσων μαζικής μεταφοράς.

δ) Η ύπαρξη, των κατάλληλων κλιματολογικών συνθηκών.

1α. ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

Η διεξαγωγή ενός συνεδρίου προϋποθέτει την ύπαρξη ενός φορέα . ο οποίος είναι υπεύθυνος για τη διοργάνωση του . Οι φορείς διακρίνονται σε φορείς με επιχειρησιακό χαρακτήρα και σε φορείς μη επιχειρησιακού

χαρακτήρα . Οι φορείς επιχειρησιακού χαρακτήρα είναι συνήθως επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων και τα συνέδρια τα οποία οργανώνουν έχουν ενδοεπιχειρησιακό χαρακτήρα.

Οι συναντήσεις που πραγματοποιούνται αφορούν :

- συναντήσεις επιχειρησιακών στελεχών για σοβαρά θέματα που αφορούν την επιχείρηση όπως οργάνωσης, παραγωγής, πωλήσεων , κ.λ.π. ,
- συναντήσεις ολιγομελών διοικητικών οργάνων ,
- παρουσιάσεις νέων προϊόντων ν
- συναντήσεις εκπαιδευτικού χαρακτήρα , όπως σεμινάρια ,
- συνελεύσεις μετόχων.

Οι φορείς μη επιχειρησιακού χαρακτήρα είναι κρατικοί οργανισμοί , επιμελητήρια , διεθνείς οργανισμοί , συνδικαλιστικές οργανώσεις , σωματεία , πολιτιστικοί και επιμορφωτικοί σύλλογοι ^επαγγελματικές ενώσεις κ.λ.π. Γίνεται σαφές λοιπόν , ότι το είδος του συνεδρίου καθορίζεται από τον φορέα ο οποίος το διοργανώνει.

Στη συνέχεια παραθέτουμε ορισμένα από τα πιο βασικά είδη συνεδρίων , έτσι όπως τα παρουσιάζουν οι ταξιδιωτικοί οργανισμοί:

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Τα επιστημονικά συνέδρια παρουσιάζουν ενδιαφέρον από την άποψη, ότι επαναλαμβάνονται συνήθως σε ετήσια βάση και στο ίδιο μέρος . Το βασικότερο χαρακτηριστικό γνώρισμα των συνεδρίων αυτών είναι ότι το φορολογικό καθεστώς πολλών κρατών ενθαρρύνει την οργάνωση επιστημονικών συνεδρίων και κυρίως ιατρικών των οποίων οι δαπάνες αφαιρούνται από το ετήσιο φορολογητέο εισόδημα.

Άλλο ένα μεγάλο πλεονέκτημα των συνεδρίων αυτών είναι το γεγονός

ότι η διάρκεια τους είναι μεγάλη και συνήθως επιχορηγούνται από το κράτος , αλλά και από τις επιχειρήσεις των οποίων τα προϊόντα έχουν σχέση με το θέμα των συνεδρίων.

Σύμφωνα με τα διεθνή στατιστικά στοιχεία προκύπτει ότι τα ιατρικά συνέδρια είναι τα μεγαλύτερα από άποψη όγκου συμμετοχής , έχουν τον υψηλότερο βαθμό συμμετοχής ξένων συνέδρων και διεξάγονται με τη μεγαλύτερη συχνότητα .

ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Τα εμπορικά συνέδρια οργανώνονται κυρίως από μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες και σχετίζονται με τις επιδιώξεις των φορέων που τα συγκαλούν . Μπορεί να αφορούν ενδοεπιχειρησιακά θέματα ,όπως η αύξηση της παραγωγικότητας , η αύξηση των κερδών , η διεύρυνση της αγοράς , κ.λ.π.. Μία παραλλαγή των εμπορικών συνεδρίων μπορεί να αποτελέσει ο συνδυασμός Συμποσίου και Έκθεσης . Ο συνδυασμός αυτός έχει το πλεονέκτημα ότι μπορεί να οργανώνεται κάθε χρόνο και αποτελεί συμφέρον οικονομικό για το ξενοδοχείο. Εμπορικά συνέδρια διοργανώνουν και οι διεθνείς οργανισμοί , των οποίων οι συναντήσεις είναι τακτικές ή έκτακτες κατά τις οποίες αξιολογούν την πορεία τους, χαράζουν πολιτική ανάλογα με τις διεθνείς συγκυρίες και εξελίξεις .

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΟΜΜΑΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Τα συνέδρια αυτά διοργανώνονται συνήθως από τα πολιτικά κόμματα ή από πολιτικές ενώσεις. Ο σκοπός αυτών των συνεδρίων είναι ο απολογισμός του έργου που έχει επιτελεστεί , η χάραξη νέας στρατηγικής , η ιδεολογική τοποθέτηση , η λήψη αποφάσεων , κ.λ.π. .

ΣΥΣΚΕΨΕΙΣ

Οι συσκέψεις αφορούν συναντήσεις λίγων ατόμων και έχουν συνεδριακό χαρακτήρα πραγματοποιούνται από φορείς τόσο επιχειρησιακού όσο και μη επιχειρησιακού χαρακτήρα.

Πραγματοποιούνται σε μια μικρή και ειδικά διαμορφωμένη αίθουσα στο ξενοδοχείο ή σε μια ειδικά διαμορφωμένη σουίτα ξενοδοχείου . Οι συσκέψεις μπορεί να καταλήγουν ή να συνδυάζονται με γεύματα εργασίας .

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Τα σεμινάρια αποσκοπούν στη συμπληρωματική, μόρφωση, και εξειδίκευση κάποιων ατόμων και έχει συνδεθεί με τον παραδοσιακό τρόπο διδασκαλίας αν και χρησιμοποιούνται σύγχρονα οπτικοαουστικά μέσα . Ο αριθμός συμμετοχής είναι μικρός , αλλά απαιτείται η ύπαρξη εγκαταστάσεων που να ανταποκρίνονται στις, όποιες, ειδικές ανάγκες , όσων αφορά στην ύπαρξη του απαραίτητου υλικοτεχνικού εξοπλισμού .

1β. ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ - ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

Για να πραγματοποιηθεί ένα συνέδριο πρέπει να υπάρξουν κάποια άτομα τα οποία θα αναλάβουν τη διοργάνωση του. Τα άτομα αυτά μπορεί να είναι στελέχη της επιχείρησης που πραγματοποιεί το συνέδριο αυτό η άτομα ειδικευμένα στη διοργάνωση συνεδρίων και τα οποία ανήκουν σε πρακτορείο που ασχολείται αποκλειστικά με τη διοργάνωση συνεδρίων .

Τα στελέχη της επιχείρησης ή το πρακτορείο που αναλαμβάνει τη διοργάνωση του έχουν ορισμένους στόχους όπως:

- Να καταστήσουν το συνέδριο γνωστό στο ευρύ κοινό , άρα αναζήτηση συνεργασίας με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ,
- να συμπεριληφθούν στη διοργάνωση και ορισμένες κοσμικές

εκδηλώσεις.

Εδώ θα πρέπει να σημειώσουμε ότι οι μεγάλες ξενοδοχειακές, επιχειρήσεις, των οποίων ο κύριος όγκος εργασιών είναι τα συνέδρια , μπορούν να λειτουργήσουν και σαν επαγγελματίες διοργανωτές συνεδρίων , εφόσον βέβαια ζητηθεί από τον πελάτη .Σε αυτήν την περίπτωση υπάρχει μια συνεχής συνεργασία μεταξύ των υπευθύνων της επιχείρησης και της ξενοδοχειακής μονάδας όπου διεξάγεται το συνέδριο. Ανώτερος στόχος όλων, είναι να μείνουν ικανοποιημένοι οι σύνεδροι, οι οποίοι λόγω του αριθμού τους και της μεγάλης κοινωνικό-οικονομικής θέσης που κατέχουν , θα αποτελέσουν μια τεράστια διαφημιστική δύναμη τόσο για τον τόπο διεξαγωγής του συνεδρίου όσο και για το ίδιο το ξενοδοχείο.

2. ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

ΟΡΙΣΜΟΣ

Συνεδριακά κέντρα είναι στεγασμένοι χώροι συγκέντρωσης κοινού , που καλύπτουν τις ανάγκες αμιγών συνεδριακών εκδηλώσεων ή μικτών εκδηλώσεων, δηλαδή, συνεδριακών και συναφών πολιτιστικών, κοινωνικών, εκθεσιακών, εμπορικών ή και ψυχαγωγικών εκδηλώσεων , σε τοπικό περιφερειακό, εθνικό ή διεθνές επίπεδο .

ΜΕΓΕΘΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ

Από πλευράς μεγέθους τα συνεδριακά κέντρα διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες με κριτήριο τον αριθμό των συνέδρων που μπορούν να δεχθούν στην κύρια συνεδριακή αίθουσα , ως ακολούθως :

1. Συνεδριακά Κέντρα μεγέθους.200 -500 συνέδρων .
2. Συνεδριακά Κέντρα μεγέθους 501 - 1200 συνέδρων.
3. Συνεδριακά Κέντρα μεγέθους 1201 - 3000 συνέδρων .

Τα συνεδριακά κέντρα όλων των μεγεθών είναι δυνατόν να αναγείρονται είτε αυτοτελώς , είτε σε συνδυασμό με τουριστική εγκατάσταση όπως, ξενοδοχείο κλασικού τύπου , ξενοδοχείο τύπου επιπλωμένων δωματίων ή ξενοδοχείο μικτής λειτουργικής μορφής, πολυτελείας και Α' τάξης με την προϋπόθεση ότι η εγκατάσταση αναγείρεται με βάση τις ισχύουσες διατάξεις του ΕΟΤ .

Προϋπόθεση, για την ανέγερση, των Συνεδριακών Κέντρων είναι η ύπαρξη και λειτουργία στην περιοχή ξενοδοχειακών καταλυμάτων πολυτελείας και Α' τάξης, δυναμικότητας διπλάσιας του αριθμού των συνέδρων .

Κατ' εξαίρεση, μικρού μεγέθους συνεδριακά κέντρα δυναμικότητας μέχρι 250 ατόμων επιτρέπεται να δημιουργούνται σε παραδοσιακά κτίσματα (ακόμη κι εφόσον δεν πληρούνται η προϋπόθεση της προηγούμενης παραγράφου) , μετά από σχετική έγκριση καταλληλότητας και αρχιτεκτονικών σχεδίων από τον ΕΟΤ σε ένα στάδιο όπου τηρούνται ανάλογα οι διατάξεις του Π. Δ. 33/79 . Στην περίπτωση αυτή τίθεται ως προϋπόθεση η ύπαρξη ανάλογου αριθμού κλινών σε καταλύματα στην ευρύτερη περιοχή .

ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ

Για την ανέγερση συνεδριακών κέντρων ο ΕΟΤ οφείλει να εξετάσει τη σκοπιμότητα δημιουργίας του προτεινόμενου Συνεδριακού Κέντρου . Η έγκριση σκοπιμότητας, θα φέρει την υπογραφή του γ. γ. του ΕΟΤ και αποτελεί βασική προϋπόθεση για την έγκριση καταλληλότητας του οικοπέδου .

Η περιοχή, η οποία θα επιλεγεί για να ανεγερθεί το Συνεδριακό Κέντρο θα πρέπει να διαθέτει μια συγκεκριμένη υποδομή , η οποία θα αποτελέσει και το βασικότερο κριτήριο για την επιλογή της περιοχής . Θα πρέπει να διαθέτει

ένα πλήρες δίκτυο συγκοινωνιών (χερσαίες ή θαλάσσιες συγκοινωνίες με τακτικά δρομολόγια) , αεροδρόμιο σε απόσταση 70 χλμ. , διεθνές αεροδρόμιο σε απόσταση 70 χλμ. , εγκεκριμένη κυκλοφοριακή σύνδεση της οδού προσπέλασης του γηπέδου με το κύριο οδικό δίκτυο (και για τα εκτός σχεδίου) ,εξασφάλιση τηλεφωνικών γραμμών (1 τηλεφωνική γραμμή ανά 50 συνέδρους). Ακόμη πρέπει να σημειώσουμε ότι εντός παραδοσιακών οικισμών , δεν επιτρέπεται η ανέγερση συνεδριακών κέντρων σε νέα κτίρια ,για να μην αλλοιωθεί η εικόνα του οικισμού , αλλά ούτε και σε απόσταση 1000 μ. από τα όρια παραδοσιακών οικισμών δεν επιτρέπεται η ανέγερση σε νέα κτίρια.

Τέλος , η ανέγερση συνεδριακών κέντρων δεν επιτρέπεται εντός ζώνης προστασίας αρχαιολογικών χώρων και νεότερων μνημείων, σε απόσταση 500 μ. από τα όρια περιοχών φυσικού κάλλους και σε απόσταση 500 μ. από τα όρια εθνικών δρυμών και βιοτόπων .

Όσον αφορά τη συγκεκριμένη υποδομή που θα πρέπει να διαθέτει η περιοχή , αναφέρονται και άλλα στοιχεία που αφορούν κυρίως τη σύνδεση της περιοχής με τα μεγάλα αστικά κέντρα . Συγκεκριμένα η περιοχή θα πρέπει να διαθέτει δρόμο προσπέλασης ελάχιστου πλάτους 6 μ. μέχρι το εθνικό ή επαρχιακό δίκτυο , δρόμο προσπέλασης ελάχιστου πλάτους 8 μ. μέχρι το εθνικό η επαρχιακό δίκτυο για τις μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες με ασφαλτοστρωμένο κυκλοφορούμενο τμήμα , εγκεκριμένη κυκλοφοριακή σύνδεση με την οδό προσπέλασης , εξασφάλιση δυνατότητας κατασκευής χώρων στάθμευσης και φυσικά εξασφάλιση υδροδότησης.

Εκτός από την απαιτούμενη υποδομή που θα πρέπει να διαθέτει η περιοχή , υπάρχουν και οι απαιτούμενες εξυπηρετήσεις που θα πρέπει να διαθέτουν οι γύρω περιοχές, τουλάχιστον αυτές που βρίσκονται σε ακτίνα 30 χλμ. Συγκεκριμένα θα πρέπει να υπάρχουν τράπεζα , ταχυδρομείο , τηλεγραφείο , σταθμός πρώτων βοηθειών (γενικό νοσοκομείο ή κέντρο

υγείας) , σταθμός πυροσβεστικής υπηρεσίας , γραφεία πληροφοριών ΕΟΤ και του Δήμου , πρακτορείο ταξιδιών , γραφείο ενοικίασης αυτοκινήτων , εμπορικά καταστήματα , φαρμακείο , αθλητικές εγκαταστάσεις και εγκαταστάσεις αναψυχής και κέντρα διασκέδασης.

Τέλος , αναφέρονται και μερικές αναγκαίες εξυπηρετήσεις οι οποίες θα πρέπει να υπάρχουν στο χώρο του Συνεδριακού Κέντρου όπως είναι ένα ασθενοφόρο όχημα κατά τη διάρκεια του συνεδρίου και ένα πυροσβεστικό όχημα επίσης κατά τη διάρκεια του συνεδρίου .

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ.

Εκτός από την γενική υποδομή που θα πρέπει να διαθέτει η περιοχή στην οποία θα ανεγερθεί το Συνεδριακό Κέντρο , υπάρχουν και ορισμένες εξειδικευμένες που αφορούν τον εξοπλισμό που θα πρέπει να διαθέτει το ίδιο το κέντρο , για να συμβαδίζει με τα Ευρωπαϊκά πρότυπα. Συγκεκριμένα περιλαμβάνει:

- ΘΑΛΑΜΟΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΩΝ

Σε αυτήν την περίπτωση τηρείται ο διεθνής κανονισμός ISO 2603 που περιλαμβάνει τις γενικές προδιαγραφές , την εσωτερική διαμόρφωση των θαλάμων , προδιαγραφές οι οποίες θα πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη στην ανέγερση ενός νέου συνεδριακού κέντρου.

- ΗΧΟΜΟΝΩΣΗ - ΗΧΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

2α. ΤΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Το πρόβλημα που υπάρχει στον ελληνικό χώρο όσον αφορά τα συνεδριακά κέντρα , είναι ότι ενώ υπάρχει αυξημένη ζήτηση τα τελευταία

χρόνια για πραγματοποίηση, συνεδρίων στη χώρα μας παρ'όλα αυτά δεν έχει δημιουργηθεί ένα αμιγώς συνεδριακό κέντρο . Τα περισσότερα συνέδρια φιλοξενούνται στις μεγάλες ξενοδοχειακές επιχειρήσεις ή σε άλλα κέντρα τα οποία δημιουργήθηκαν για την κάλυψη άλλων αναγκών και ταυτόχρονα εξυπηρετούν συνέδρια και εκθέσεις . Αυτό επιβεβαιώνεται και από τον ΕΟΤ ο οποίος αναγνωρίζει σαν συνεδριακά κέντρα αίθουσες που βρίσκονται και λειτουργούν σε μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες.

2β. ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Ο συνεδριακός, τουρισμός , από όσα έχουν αναφερθεί μέχρι τώρα είναι αρκετά ωφέλιμος για τη χώρα μας . Συγκεκριμένα:

- Συμβάλει .στην προβολή του τόπου όπου διεξάγονται τα συνέδρια τόσο σε εθνικό , όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο .
- Αποτελεί έναν τρόπο ανέξοδης διαφήμισης μέσω των συνέδρων που παίρνουν μέρος στο συνέδριο.
- Δημιουργεί προϋποθέσεις για επαναλαμβανόμενες διεξαγωγές συνεδρίων .
- Επιτρέπει τη γεωγραφική κατανομή των τουριστών - συνέδρων και σε προορισμούς οι οποίοι δεν αποτελούν τουριστικούς προορισμούς και μπορεί να λειτουργήσει και εκτός τουριστικής αιχμής .
- Λόγω της υψηλής κοινωνικής θέσης που κατέχουν οι σύνεδροι δαπανούν και ποσά σε άλλες καταναλώσεις , πράγμα που σημαίνει υψηλή τουριστική δαπάνη . Για τους λόγους που αναφέρθηκαν παραπάνω έχουν αρχίσει να γίνονται σοβαρές προσπάθειες για την ενίσχυση του .

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο Συνεδριακός Τουρισμός αναπτύσσεται ραγδαία τα τελευταία χρόνια. Αυτό έχει γίνει ήδη αντιληπτό από τους επιχειρηματίες, οι οποίοι εκμεταλλεύονται τις δυνατότητες που έχουν να προσφέρουν οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις τους. Σχεδόν όλα τα ξενοδοχεία , κατηγορίας πολυτελείας και πρώτης , απασχολούνται αποκλειστικά το χειμώνα με τη διοργάνωση συνεδρίων και εκδηλώσεων.

Η διοργάνωση συνεδρίων αποτελεί έναν από τους πλέον αναπτυσσόμενους και δυναμικούς τομείς για το ελληνικό τουριστικό προϊόν (συνεδριακός τουρισμός). Τα τελευταία χρόνια και με αφορμή τη διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας 2004, κατασκευάστηκαν στην περιοχή της Αττικής ειδικές εγκαταστάσεις και αναπτύχθηκαν οι αναγκαίες υποδομές για τη διοργάνωση συνεδρίων, μεγάλου και μικρότερου μεγέθους. Εξάλλου, στις περισσότερες περιοχές της χώρας, σύγχρονες ξενοδοχειακές μονάδες αλλά και εξειδικευμένοι χώροι οργάνωσης συνεδρίων, μπορούν να προσφέρουν διευρυμένες δραστηριότητες και υπηρεσίες υψηλού επιπέδου, καθώς και την απαιτούμενη υποδομή για να φιλοξενήσουν τόσο μικρές εκδηλώσεις όσο και μεγάλα παγκόσμια συνέδρια. Σημειώνεται πως η πρόσβαση σ' αυτές τις περιοχές, όπου υπάρχουν χώροι οργάνωσης συνεδρίων, είναι ιδιαίτερα εύκολη και σύντομη.

Το μεγάλο πλεονέκτημα που προσφέρει ο συνεδριακός τουρισμός , είναι το γεγονός ότι μπορεί να συνδυαστεί με τον τουρισμό αναψυχής , ειδικά για τα άτομα που συνοδεύουν τους συνέδρους . Τα άτομα που λαμβάνουν μέρος στα συνέδρια , είναι άτομα τα οποία είναι διατεθειμένα να πραγματοποιήσουν υψηλή τουριστική δαπάνη , κατατάσσοντας τον στον ποιοτικό τουρισμό .

Οι υποδομές μας λοιπόν σε συνδυασμό με το εξαιρετο κλίμα, τις απaráμιλλες φυσικές της ομορφιές, τις θαυμάσιες ακτές, το σπάνιο πολιτιστικό απόθεμα, την εξαιρετική γαστρονομία, τη φημισμένη φιλοξενία

και την πλούσια νυκτερινή και πολιτιστική διασκέδαση, καθιστούν αναμφίβολα την Ελλάδα ως έναν ιδανικό προορισμό για τη διοργάνωση συνεδρίων.

Ο Σύνδεσμος Ελλήνων Επαγγελματιών Οργανωτών Συνεδρίων (HAPCO) σε περσινή γενική συνέλευση των μελών του περιέγραψε χαρακτηριστικά το νέο περιβάλλον ανάπτυξης του κλάδου το οποίο έχει τρεις σημαντικές αναφορές :

A)Τα θετικά δεδομένα της μεταολυμπιακής περιόδου όπως είναι η διεθνής προβολή της χώρας, η ενίσχυση σχέσεων με τα τουριστικά δίκτυα διανομής και η βελτίωση των υποδομών σε συνδυασμό με την εμπειρία

B)Το νέο, αυτοτελές θεσμικό πλαίσιο στη Νέα Κυβέρνηση με την ίδρυση του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης και την δρομολόγηση νέας τουριστικής πολιτικής

Γ)Την ενίσχυση του ρόλου του συνεδριακού τουρισμού στο συνολικό τουριστικό προϊόν, λαμβάνοντας υπόψη τη στροφή της διεθνούς αγοράς στις μορφές θεματικού τουρισμού, την υπόδειξη του Συνεδριακού τουρισμού ως δυναμικής συνιστώσας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την υιοθέτηση του συνεδριακού τουρισμού από την Ελληνική Περιφέρεια.

Ο HAPCO – που αποτελεί αυτή τη στιγμή τον πιο δραστήριο φορέα στον κλάδο του Συνεδριακού Τουρισμού - με την ευκαιρία του θετικού κλίματος για μια δυναμική ανάπτυξη στον κλάδο, το άνοιγμα της νέας πολιτικής ηγεσίας στους φορείς του τουρισμού και την προοπτική δημιουργίας μεγάλου Συνεδριακού Κέντρου στην Αθήνα έχει θέσει τους εξής στόχους:

-Να ενισχύσει το Συνεδριακό Τουρισμό ως μια σημαντική συνιστώσα Τουριστικής Ανάπτυξης της χώρας

-Να συμβάλλει στην πολυμορφία και την ανταγωνιστικότητα του ελληνικού τουριστικού προϊόντος και στην προσέλκυση τουρισμού με υψηλό εισοδηματικό, κοινωνικό και μορφωτικό επίπεδο

-Να προβάλλει την πληρότητα, την επάρκεια και την αξιοπιστία των μελών του στον κλάδο

-Να διεκδικήσει μεγαλύτερα μερίδια προγραμμάτων και εργασιών στην Ελληνική και Διεθνή κλαδική αγορά

-Να εξασφαλίσει μεγαλύτερα μερίδια προγραμμάτων και εργασιών για τα μέλη του προβάλλοντας τις υπηρεσίες τους στην εγχώρια και διεθνή συνεδριακή αγορά και να καλλιεργήσει την αλληλεγγύη και τη συνεργασία μεταξύ τους ώστε να διασφαλίσει την προαγωγή των κοινών επαγγελματικών και οικονομικών τους συμφερόντων

-Να παράσχει έγκυρη πληροφόρηση και εκπαίδευση σε θέματα συνεδριακού τουρισμού

Το μεγάλο πρόβλημα, όμως, που παρεμποδίζει την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού, είναι το γεγονός ότι δεν υπάρχουν αμιγώς συνεδριακά κέντρα. Ο ΗΑΡCΟ τόσο στο 1 ο Πανελλήνιο Συνέδριο για το Συνεδριακό και Επαγγελματικό Τουρισμό όσο και με λεπτομερή Υπομνήματα, τον Αύγουστο 2004 και το Φεβρουάριο 2005 ζήτησε από το Υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης την εξασφάλιση από τα Ολυμπιακά Ακίνητα Α.Ε. του κλειστού γυμναστηρίου του Φαλήρου (ΤaeKwonDo) προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως μόνιμο Μητροπολιτικό Συνεδριακό και Εκθεσιακό Κέντρο

της Αθήνας.

Στο επίπεδο των μεγάλων συνεδρίων των διεθνών ενώσεων, η Ελλάδα προσέλκυσε το 2005 94 συνέδρια, τα οποία απέφεραν 165 εκατ. με μέση δαπάνη ανά σύνεδρο τα 2.106 ευρώ και μέση διάρκεια παραμονής 4 ημέρες. Σύμφωνα δε με τις τελευταίες εκτιμήσεις η Ελλάδα το 2017 θα προσελκύσει 113 διεθνή συνέδρια, αναβαθμίζοντας τη θέση της από την 22η που είναι σήμερα στην 15η θέση.

Η αναβάθμιση της Ελλάδας ως προορισμός μεγάλων διοργανώσεων και συνεδρίων, αλλά και οι τρόποι που θα βοηθήσουν στο να ξεπεραστούν τα σημερινά προβλήματα, αποτελούσαν το κύριο αντικείμενο του διήμερου συνεδρίου με τίτλο «Ανθρώπινοι πόροι, Τεχνολογία και Marketing: Συντελεστές επιτυχίας του συνεδριακού τουρισμού» που διοργάνωσε, ο HAPCO (Hellenic Association of Professional Congress Organizers) στις 15 και 16 Μαρτίου 2007.

Η όλο και αυξανόμενη συνειδητοποίηση και από πλευράς των Ελλήνων επιχειρηματιών αλλά και της πολιτείας δεν μπορεί παρά να αφήνει θετικές εντυπώσεις για το μέλλον του ελληνικού συνεδριακού τουρισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Εκθεσιακός Τουρισμός ανήκει και αυτός στον επαγγελματικό τουρισμό , από την άποψη ότι ο σκοπός του ταξιδιού δεν είναι αμιγώς αναψυχής , αλλά συνδυάζεται και με επιχειρησιακούς σκοπούς .

Η μορφή αυτή τουρισμού αφορά εκθέσεις τομέων ή κλάδων της οικονομίας και συνήθως αποτελούν τμήμα των συνεδριακών εκδηλώσεων .

Σκοπός όλων των εκθέσεων είναι να προκαλέσουν ή να ενεργοποιήσουν το ενδιαφέρον των επισκεπτών τους , για τα συγκεκριμένα προϊόντα που εκθέτονται ή υπηρεσίες που παρουσιάζονται.

Οι εκθέσεις διακρίνονται ανάλογα με τον σκοπό στον οποίο αποβλέπουν σε εμπορικές οι οποίες προβάλλουν εμπορεύματα και σε εκθέσεις γοήτρου με στόχο τον εντυπωσιασμό του κοινού γύρω από διάφορα θέματα . Ακόμη διακρίνονται ανάλογα με το περιεχόμενό τους σε γενικές και ειδικές , ανάλογα με το χρόνο λειτουργίας τους σε διαρκείς, σε περιοδικές και σε έκτακτες, ανάλογα με την προέλευση των συμμετεχόντων σε τοπικές, σε εθνικές και διεθνείς και ανάλογα με το χώρο στον οποίο πραγματοποιούνται σε αυτές που λειτουργούν σε ειδικές αίθουσες , σε εκθέσεις που λειτουργούν σε υπαίθριους χώρους , σε εκθέσεις που πραγματοποιούνται σε ξενοδοχεία και σε εκθέσεις που πραγματοποιούνται σε εκθεσιακά κέντρα .

Ο εκθεσιακός τουρισμός αποτελεί μια δυναμικά ανερχόμενη μορφή του επαγγελματικού τουρισμού . Η δυναμική αύξηση του αριθμού αλλά και της ποιότητας των πραγματοποιούμενων εκθέσεων την τελευταία δεκαετία . Η μέση ετήσια αύξηση των μεγάλων εκθέσεων που πραγματοποιήθηκαν στις χώρες της ΕΟΚ και ειδικότερα για την Ελλάδα είναι της τάξης του 18%. Είναι φυσικό να αναλογιστούμε λοιπόν τα οφέλη του εκθεσιακού τουρισμού για την οικονομία της χώρας μας. Οι συμμετέχοντες σε μια έκθεση αποτελούν νέα

αγορά , νέο κοινωνικό χώρο από τον οποίο προέρχεται ζήτηση τουριστικών αγαθών κι αυτό γιατί όπως και στον τουρισμό συνεδρίων οι συμμετέχοντες είναι άτομα υψηλού εισοδήματος . Ακόμη η λειτουργία των εκθέσεων αμβλύνει την εποχικότητα της τουριστικής ζήτησης και προϋποθέτει ικανό αριθμό απασχολούμενων ατόμων.

Τέλος ο εκθεσιακός τουρισμός προβάλλει τον τόπο η τη χώρα λειτουργίας και προωθεί τον ελληνικό τουρισμό .

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΣΕ ΑΥΤΟΝΟΜΑ ΕΚΘΕΣΙΑΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Τα μεγάλα εκθεσιακά κέντρα παρουσιάζουν αρκετά πλεονεκτήματα γιατί κατασκευάζονται για αυτόν τον σκοπό , διαθέτουν αίθουσες αναψυχής , τεχνολογικό εξοπλισμό , ειδικές αίθουσες για τους δημοσιογράφους. Παρ' όλα όμως τα οφέλη που αποκομίζει η χώρα από τον εκθεσιακό τουρισμό , δεν υπάρχουν αμιγώς εκθεσιακά κέντρα , αλλά κέντρα που χρησιμοποιούνται για την πραγματοποίηση εκθέσεων. Τα πιο γνωστά εκθεσιακά κέντρα στην Ελλάδα είναι:

ΖΑΠΠΕΙΟ

Διαθέτει σαλόνι Α 350 τ.μ. σαλόνι Β 350 τ.μ.

επίσης το αίθριο (χώρος 1000 τ.μ.) χρησιμοποιείται για εκθέσεις την περίοδο Μαΐου - Οκτωβρίου.

ΣΤΑΔΙΟ ΕΙΡΗΝΗΣ ΚΑΙ ΦΙΛΙΑΣ

-Η αρένα 4292 τ.μ. -Φουαγιέ 1 4100τ.μ. -Φουαγιέ2 3200τ.μ.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

1ος όροφος αίθουσα 2600 τ. μ. Ισόγειο αίθουσα 2580 τ.μ.

ΕΚΘΕΣΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ

Διαθέτει 4 βασικές αίθουσες συνόλου 7500 τ.μ., αλλά υπάρχουν και άλλες δύο από 1200 τ.μ..

ΜΕΓΑΡΟ ΦΙΛΩΝ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Διαθέτει δύο μεγάλες αίθουσες και δύο μικρές .

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Ο Αγροτικός Τουρισμός αποτελεί και αυτός μια από τις ειδικές μορφές τουρισμού , η οποία μόνο τα τελευταία χρόνια έχει αρχίσει να αναπτύσσεται. Αποτελεί μια μορφή του γενικού τουρισμού και μπορεί να θεωρηθεί σαν μια εναλλακτική λύση στο πρόβλημα της εποχικότητας .

Η έννοια και το περιεχόμενο μιας οποιασδήποτε μορφής τουρισμού δεν προσδιορίζεται μόνο από το ίδιο το περιεχόμενο της , αλλά και από τους στόχους που επιδιώκει η προώθηση της συγκεκριμένης μορφής σε τοπικό και εθνικό επίπεδο . Η ανάπτυξη του τουρισμού δεν προωθείται για χάρη των τουριστών , αλλά για χάρη της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης του λαού στην περιοχή του οποίου αναπτύσσεται ο τουρισμός . Έτσι για να δοθεί ολοκληρωμένη η έννοια του αγροτικού τουρισμού θα πρέπει μέσα από αυτόν να εκφράζονται οι επιδιώξεις του . Ιστορικά είναι εξακριβωμένο ότι όπου αναπτύχθηκε ο αγροτουρισμός σαν εναλλακτική λύση στον μαζικό τουρισμό βασικός στόχος του ήταν πέρα από την προσφορά μιας νέας μορφής τουρισμού , η εξασφάλιση προσθέτου εισοδήματος στους αγρότες ... Μέσα στον γενικότερο αυτό στόχο εντάχθηκαν και οι επιμέρους στόχοι και του προγράμματος του Υπουργείου Γεωργίας το οποίο στοχεύει :

- Στην αύξηση του εισοδήματος των κατοίκων των ορεινών περιοχών ,
- στη συγκράτηση του πληθυσμού της υπαίθρου ,
- στην ανάπτυξη της ορεινής οικονομίας και

- στην ενίσχυση της επιστροφής του πληθυσμού στα ορεινά χωριά.

Οι επιδιωκόμενοι στόχοι για την ανάπτυξη του αγροτουρισμού , όπως έχουν διατυπωθεί στο σχετικό πρακτικό της Επιτροπής είναι:

- Η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου της περιφέρειας μέσω της απαραίτητης τουριστικής υποδομής.

- Η συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού στην περιφέρεια .

- Η δημιουργία συμπληρωματικής εργασίας, για τον αγροτικό πληθυσμό και η αύξηση του εισοδήματός του.

- Η προώθηση, διάδοση και βελτίωση των αγροτικών και βιοτεχνικών προϊόντων.

- Η αποκέντρωση του τουριστικού κυκλώματος και η ανάδειξη νέων περιοχών.

- Η διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας, και η προστασία σπάνιων φυσικών σχηματισμών.

- Η μείωση του κοινωνικού κόστους ανάπτυξης του τουρισμού στις αστικές περιοχές.

- Η διαφύλαξη και αξιοποίηση της .πολιτιστικής τοπικής και εθνικής κληρονομιάς

- Η ενεργοποίηση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Οι παραπάνω στόχοι προσδιορίζουν το περιεχόμενο του αγροτικού τουρισμού στα πλαίσια των δεδομένων της αγροτικής και τουριστικής μας οικονομίας και της επίσημης πολιτικής που χαράσσεται για τον συγκεκριμένο τουριστικό φορέα.

Στο δεύτερο μέρος θα ασχοληθούμε αποκλειστικά με τον αγροτικό τουρισμό από την άποψη ότι αποτελεί μια αναπτυσσόμενη μορφή και πολλοί ερευνητές συμπεριλαμβάνουν στην έννοια του τόσο τον ορεινό όσο και τον τουρισμό υγείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

1. Ο ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Αγροτικός Τουρισμός ή Αγροτοτουρισμός , όπως συχνά αναφέρεται, περιλαμβάνει δραστηριότητες αναψυχής και διακοπών που σχετίζονται με την ύπαιθρο , εντάσσονται στα πλαίσια της αγροτικής ζωής και δεν έρχονται σε σύγκρουση, με άλλες δραστηριότητες που χαρακτηρίζουν τον αγροτικό χώρο όπως οικονομικές ή κοινωνικές .

Ικανοποιεί τις ανάγκες, ατόμων που θέλουν να περάσουν το χρόνο των διακοπών τους ή μέρος αυτού μέσα σε ένα αγροτικό οικογενειακό περιβάλλον , Σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική ο αγροτικός τουρισμός διακρίνεται σε δύο βασικές μορφές:

α) Περιλαμβάνει φιλοξενία των τουριστών σε αγροκτήματα όπου οι τουρίστες -φιλοξενούμενοι, συμμετέχουν στη ζωή των αγροτών .

Η μορφή αυτή_ είναι ευρύτερα γνωστή ως." Διακοπές Αγροικιών " (ή FARM -HOUSE HOLIDAYS) . Όσον αφορά στους αγρότες , η φιλοξενία τουριστών θα πρέπει να αποτελεί συμπληρωματική, δραστηριότητα με σκοπό να ενισχυθεί το εισόδημα της αγροτικής οικογένειας και όχι κύρια απασχόληση της . Για το λόγο αυτό το Υπουργείο Γεωργίας είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης αυτής της μορφής αγροτικού τουρισμού καθώς και για την παροχή, κινήτρων στις αγροτικές οικογένειες για να αναλάβουν τα φιλοξενία τουριστών.

β) Περιλαμβάνει δημιουργία τουριστικών καταλυμάτων σε συννοικισμούς αγροτικού χαρακτήρα και την παραμονή των τουριστών με το σύστημα " Κλίνη και Πρόγευμα " (BED AND BREAKFAST) .

1α. Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Η ανάπτυξη του Αγροτικού τουρισμού προϋποθέτει την ανοικοδόμηση, των παραδοσιακών χωριάτικων σπιτιών με την κατάλληλη εσωτερική διαμόρφωση και εξοπλισμό των δωματίων που προορίζονται για ενοικίαση διάνοιξη, δρόμων και κατασκευή οδικού δικτύου το οποίο να επιτρέπει τη σύνδεση των περιοχών αυτών με τα αστικά κέντρα ,. κατασκευή, χώρων για εστίαση και αναψυχή) , αξιοποίηση των τουριστικών φυσικών πόρων της περιοχής .

Ένα αξιόλογο παράδειγμα ανάπτυξης αυτής της μορφής τουρισμού αποτελεί η περιοχή ΣΤΑΥΡΙ ΤΗΣ ΜΑΝΗΣ όπου βρίσκεται ένας αναπαλαιωμένος πύργος -ξενώνας με καθαρά παραδοσιακή αρχιτεκτονική και εσωτερική διακόσμηση των δωματίων η οποία διατηρεί, σέβεται και αναβαθμίζει το παραδοσιακό περιβάλλον της περιοχής , χρησιμοποιώντας διακριτικά τη σύγχρονη τεχνολογία . Άλλο παράδειγμα ανάπτυξης αγροτικής μορφής τουρισμού , μπορεί να αποτελέσει το χωριό ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΣ , ένα γραφικό ψαροχώρι του Νομού Λακωνίας όπου γίνονται ορισμένες σοβαρές προσπάθειες για τη δημιουργία τουριστικών καταλυμάτων , τα οποία χτίζονται σύμφωνα με τον παραδοσιακό ρυθμό του νομού έτσι ώστε να εναρμονίζονται με το υπόλοιπο περιβάλλον .

ΑΙΤΙΕΣ ΠΟΥ ΟΔΗΓΗΣΑΝ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Προσπαθώντας να εξηγήσουν οι FAREY και PERRET τις αιτίες οι οποίες οδήγησαν στην ανάπτυξη του αγροτικού τουρισμού κατέληξαν στις εξής :

- Η ανάγκη των φτωχότερων αγροτικών οικογενειών για συμπληρωματικό εισόδημα.

- Η δεύτερη απασχόληση παρέχει εξασφάλιση στην αγροτική οικογένεια όσων αφορά τους αστάθμητους παράγοντες όπως είναι η ξηρασία , η πτώση των τιμών στα γεωργικά προϊόντα , οι φυσικές καταστροφές .

- Η προσπάθεια των αγροτών να ανταποκριθούν στα υψηλά καταναλωτικά πρότυπα τα οποία είναι αποτέλεσμα του εκσυγχρονισμού .

- Η αύξηση της βιομηχανίας και του τουρισμού .

- Το γεγονός ότι η απασχόληση με τον τουρισμό αποτελεί παραοικονομία η οποία αποφέρει αφορολόγητο εισόδημα .

- Η αύξηση της εκμηχάνισης της γεωργίας που έχει ως αποτέλεσμα την απελευθέρωση πολλών αγροτικών χεριών .

Η ενασχόληση ορισμένων αγροτών με τον τουρισμό έχει αποφέρει προστριβές στους αγροτικούς κλάδους , διότι υπάρχει διαφορά νοοτροπίας που οδηγεί τη γενιά των παλαιών στη διατήρηση της γεωργικής απασχόλησης , ενώ ο τουρισμός στηρίζεται στους νεότερους και τη σταδιακή μετατροπή των απασχολούμενων στον τουρισμό σε " επαγγελματίες του τουρισμού " , οι οποίοι δεν μπορούν να κρατήσουν εύκολα και την παράλληλη γεωργική τους απασχόληση .

Ανακεφαλαιώνοντας , θα μπορούσαμε να επισημάνουμε τα εξής :

α) Μια κοινότητα η οποία διακρίνεται για τη δυναμική αγροτική δομή της δεν είναι ικανός παράγοντας για μια ισότιμη σχέση αγροτικού και τουριστικού επαγγέλματος . Αδύνατος κρίκος είναι πάντα οι νεότεροι που

εγκαταλείπουν το αγροτικό επάγγελμα προς όφελος του τουρισμού .

β) Ο ρυθμός ανάπτυξης του τουρισμού και ο σεβασμός του μεγέθους και των ιδιομορφιών της τοπικής δομής παίζουν αποφασιστικό ρόλο .

γ) Ο τουρισμός δεν αλλάζει απλώς τη μορφή ή τους ρυθμούς της απασχόλησης μέσω της πολυδραστηριότητας , αλλά ευρύτερα τα χαρακτηριστικά της κοινωνικής δομής του τόπου υποδοχής .

δ) Η δημογραφική σύνθεση του αγροτικού οικονομικά ενεργού πληθυσμού αλλά και η μελέτη της ιστορικής παράδοσης σε θέματα που συνδέονται με την αγροτική δομή .είναι παράγοντες που μπορεί να αποδειχθούν καθοριστικοί.

ε) Οι περισσότεροι παράγοντες δείχνουν ότι η παρουσία του τουρισμού στην ύπαιθρο λειτουργεί ανταγωνιστικά προς την τοπική αγροτική δομή και ιδιαίτερα προς την απασχόληση στον αγροτικό τομέα .

1β. ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ - ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΥΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Η πιο καθαρή μορφή, αγροτουρισμού - αυτή δηλαδή που ο τουρίστας ζει σε μια πραγματική αγροτική εκμετάλλευση και συχνά μοιράζεται και κάποιες εργασίες, ή μαθαίνει πως λειτουργεί η εκμετάλλευση - έχει μια ιστορία αιώνων σε χώρες όπως η Γαλλία και η Αυστρία . Το γεγονός ότι όλο και περισσότεροι τουρίστες αποζητούν τη φυγή όχι απλώς με τη μορφή οργανωμένων διακοπών αλλά με την έννοια της επιστροφής στη φύση , συνδέεται άμεσα με τα προβλήματα των αστικών κέντρων . Οι τουρίστες αναζητούν στον αγροτουρισμό όλα τα χαρακτηριστικά που λείπουν από την πόλη αλλά και τον οργανωμένο τουρισμό: φύση, ησυχία, χώρο για να παίζουν

τα παιδιά και επαφή με ανθρώπους της υπαίθρου που ζουν σε μεγαλύτερη αρμονία και ισορροπία με το περιβάλλον τους.

Εκτός, από αυτή τη βασική αιτία υπάρχουν και κάποιοι άλλοι σημαντικοί παράγοντες για την ανάπτυξη του αγροτουρισμού , ιδιαίτερα :

α) Οι διακοπές κοντά στη φύση έχουν μεγάλη παράδοση σε πολλές χώρες της Ευρώπης.

β) Οι πολλοί εκδρομικοί και ορειβατικοί σύλλογοι που βασικό στόχο έχουν την επιστροφή στο φυσικό χώρο.

γ) Ο ρόλος της κρατικής πολιτικής εκφρασμένος τόσο σε κεντρικό όσο και σε τοπικό επίπεδο που θέλει έτσι να βοηθήσει περιοχές με υψηλά ποσοστά μετανάστευσης , θέτοντας σαν στόχους τη διατήρηση του πληθυσμού καθώς και κάποιων βιώσιμων εκμεταλλεύσεων που θα λειτουργούσαν σαν αγροτουριστικές μονάδες.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι το σύνολο των προγραμμάτων αγροτουρισμού δεν παύει να υπογραμμίζει τον κοινωνικό ρόλο αυτού του τύπου ανάπτυξης και τα θετικά στοιχεία για τους αγρότες . Πιο συγκεκριμένα:

1) Τονίζεται η ανάγκη ισόρροπης και παράλληλης ανάπτυξης τουρισμού και γεωργοκτηνοτροφίας . Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο να παραμείνει ο γεωργός ενεργός αγρότης . Επιπλέον τονίζεται emphaticά η ανάγκη να περιοριστεί ο τουρισμός σε συμπλήρωμα της αγροτικής απασχόλησης .

2) Εκτός του ότι ο αγροτουρισμός θεωρήθηκε τρόπος για την αναζωογόνηση προβληματικών περιοχών, παράλληλα τονίζεται και η καλύτερη δυνατή ένταξη του στο φυσικό περιβάλλον, αφού άλλωστε αποβλέπει και στην προστασία του .

3) Ο κοινωνικός χαρακτήρας του αγροτουρισμού θεωρείται σημαντικός και για τους τουρίστες και για τους ντόπιους αφού ο τουρισμός προσλαμβάνει οικογενειακή μορφή με ιδιαίτερα θετικές επιπτώσεις πλευρές και για τα δύο μέρη . Άλλωστε δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι ιδιαίτερα για τα παιδιά των μεγάλων αστικών κέντρων αποτελεί συχνά και τη μοναδική τους επαφή με τη φύση .

4) Συχνά είναι η απάντηση στα προβλήματα και τις ανισορροπίες που δημιούργησε ο μαζικός τουρισμός στο φυσικό περιβάλλον και ειδικότερα τις παράλιες περιοχές των μεσογειακών χωρών της Ευρώπης .

Όλοι οι παραπάνω λόγοι εξηγούν το ενδιαφέρον από πλευράς κρατικής καθώς και τους ρυθμούς ανάπτυξης του αγροτουρισμού τα τελευταία χρόνια . Λείπουν πάντως οι ολοκληρωμένες κοινωνιολογικές προσεγγίσεις και μελέτες που θα έδειχναν τις διαδικασίες προσαρμογής και τις αλλαγές που συμβαίνουν στην αγροτική δομή από την παρουσία των αγροτουριστικών μονάδων .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

1. ΟΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ο τουρισμός για την Ελλάδα αποτελεί μια σημαντική παραγωγική δραστηριότητα, που επηρεάζει άμεσα και έμμεσα με τις πολλαπλασιαστικές της επενέργειες σημαντικούς τομείς της οικονομικής και κοινωνικής ζωής. Το πιο χαρακτηριστικό, όμως, γνώρισμα του ελληνικού τουρισμού είναι η διασπορά' σε ολόκληρο τον εθνικό χώρο της τουριστικής προσφοράς που καθιστά τον κλάδο σαν περιφερειακή δραστηριότητα. Η γεωγραφική διασπορά των τουριστικών μας πόρων και η συγκέντρωση της διεθνούς τουριστικής ζήτησης στην περιφέρεια, αποτελούν βασικά στοιχεία που μπορούν να στηρίξουν την ανάπτυξη του αγροτουρισμού στην Ελλάδα.

Ο ανερχόμενος αγροτουρισμός θα ωφεληθεί από τον τουρισμό, αλλά και από την προβληματική γεωργία στο βαθμό που η προβληματικότητα αυτή θα λειτουργήσει σαν κίνητρο για ανάληψη πρωτοβουλιών. Τέτοιες πρωτοβουλίες -παρεμβάσεις που συνδέονται άμεσα με τον αγροτουρισμό προβλεπόταν και από το πενταετές Πρόγραμμα Οικονομικής και Κοινωνικής Ανάπτυξης 1983 -1987, για την ανάπτυξη του τουρισμού σε παραδοσιακές ζώνες για την ενίσχυση μικρών μονάδων οικογενειακής εκμετάλλευσης, για την αξιοποίηση φυσικών πόρων. Είναι επομένως βέβαιο ότι κάτω από αυτές τις συνθήκες που διαμορφώνει η ελληνική πραγματικότητα, ο αγροτουρισμός πρέπει και μπορεί να αναπτυχθεί για να βοηθήσει αποτελεσματικά στη συγκράτηση του πληθυσμού στις προβληματικές αγροτικές περιοχές, εξασφαλίζοντας τις απαραίτητες υλικές και πολιτιστικές παροχές που θα εξουδετερώσουν την τάση για φυγή αποκτώντας ένα συμπληρωματικό εισόδημα.

Έτσι μπορούμε να κλείσουμε διαπιστώνοντας ότι ο αγροτουρισμός έχει μια ιδιαίτερη σημασία για την Ελλάδα, όχι μόνο γιατί μπορεί να συμβάλλει στη συγκράτηση του πληθυσμού , αλλά μπορεί να αλλάξει και την εικόνα της ελληνικής υπαίθρου .

2. ΤΥΠΟΙ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΕ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ ΔΙΑΜΟΝΗ ΚΑΙ ΦΑΓΗΤΟ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΗ .

Αυτή είναι ίσως η πιο κλασική μορφή αγροτουρισμού όπου ο τουρίστας μένει στο σπίτι του αγρότη, είτε στο ίδιο σπίτι αλλά σε ξεχωριστούς και κατάλληλα διαρρυθμισμένους χώρους . Εθελοντικά μπορεί να συμμετέχει στις αγροτικές δουλειές ή να παρακολουθεί τη διαδικασία παραγωγής των προϊόντων. Συχνά παρέχεται και η δυνατότητα για σπορ μέσα στο αγρόκτημα ή στη γύρω περιοχή , π. χ. ιππασία , ορειβασία , ψάρεμα , πεζοπορία , κολύμπι.

ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΕ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ ΔΙΑΜΟΝΗ ΚΑΙ ΦΑΓΗΤΟ ΣΕ ΞΕΧΩΡΙΣΤΟ ΟΙΚΗΜΑ

Αυτή η μορφή αναπτύσσεται διαρκώς γιατί συνήθως, απαιτεί λιγότερη εργασία από τον αγρότη, ενώ παράλληλα διασφαλίζει και τον σεβασμό της ιδιωτικής του ζωής. Τη μορφή αυτή τη συναντούμε σε πολλές και διαφορετικές μορφές ανάλογα με τη χώρα και την παράδοση που έχει.

ΚΑΜΠΙΝΓΚ ΜΕΣΑ ΣΕ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ

Ένας επίσης διαδεδομένος τύπος αγροτουρισμού, ιδιαίτερα στην Αγγλία

και Ιρλανδία , είναι αυτός του κάμπινγκ μέσα στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις . Ο τύπος αυτός απευθύνεται σε οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα και σε νέους . Ο αγρότης εκτός από το χώρο συνήθως παρέχει και τροφή .

ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΕ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΕΝΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΑΥΤΟΝ ΤΟ ΣΚΟΠΟ (ΕΘΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ) .

Πρόκειται για περιοχές που προστατεύονται με νόμο από οποιαδήποτε μορφή εκμετάλλευσης ενώ τίθενται και περιορισμοί στη δόμηση. Οι κοινότητες που περιλαμβάνονται στις περιοχές αυτές - λειτουργώντας συχνά σε συνεταιριστική βάση - κτίζουν πανσιόν, χώρους για κάμπινγκ και δέχονται άτομα που ασχολούνται με τον αθλητισμό, τη φυσική ζωή, στο αγρόκτημα κ.λ.π.. Συχνά οι κοινότητες, που παίρνουν μέρος σε αυτά τα προγράμματα παίζουν και αποφασιστικό ρόλο στη διαχείριση τέτοιων περιοχών. Αυτή η μορφή αγροτουρισμού μπορεί να θεωρηθεί περισσότερο εμπορικοποιημένη και συνδυάζεται με τον τύπο του " πράσινου τουρισμού " , του οποίου χαρακτηριστικό είναι η φυσιολατρία .

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΜΟΡΦΗΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ

Αυτά έχουν δύο μορφές : είτε είναι ένα είδος πανσιόν σε περιοχή αγροτική, είτε κομμάτι της αγροτικής εκμετάλλευσης πολλών αγροτικών εκμεταλλεύσεων μαζί.

Στα συγκροτήματα αυτά που εμφανίστηκαν και στη χώρα μας με πρωτοβουλία αγροτισσών , γίνεται προσπάθεια να δοθεί στον τουρίστα η αίσθηση ενός φιλικού περιβάλλοντος ενώ ταυτόχρονα προβάλλονται τα

πολιτιστικά χαρακτηριστικά της περιοχής υποδοχής . Παράλληλα προωθείται και η κατανάλωση από τους τουρίστες, ντόπιων προϊόντων- γλυκά, υφαντά, κεραμικά- τα οποία κατασκευάζονται από το συνεταιρισμό ή από άλλους αγρότες. Αυτή η μορφή συνδέεται λιγότερο με την αρχική ιδέα του αγροτουρισμού, αφού δεν προϋποθέτει τη διαμονή του τουρίστα στην αγροτική εκμετάλλευση και είναι περισσότερο εμπορευματική μορφή του αγροτουρισμού.

**ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΕ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΧΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΥΛΙΚΑ ΩΣΤΕ ΝΑ ΜΟΙΑΖΟΥΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ
"ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΜΕΝΗ ΑΥΘΕΝΤΙΚΟΤΗΤΑ" Ή ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
ΡΕΤΡΟ .**

Πρόκειται για μια μορφή αγροτουρισμού που γνωρίζει σημαντική άνθηση τα τελευταία χρόνια . Ολόκληρα χωριά χτίζονται ώστε να μοιάζουν παραδοσιακά και παράλληλα δημιουργείται μια ολόκληρη υποδομή από μαγαζιά και εστιατόρια, τα οποία επίσης διατηρούν το παραδοσιακό τοπικό "χρώμα" και συχνά διατίθενται σε αυτά τα τοπικά προϊόντα από τους συνεταιρισμούς ή τα άλλα κοντινά χωριά . Εκτός από την έμφαση που δίνεται στην διατήρηση, του τοπικού χρώματος , ιδιαίτερη σημασία δίνεται και στη μικρή κλίμακα των κτισμάτων, καθώς και στο σεβασμό του φυσικού περιβάλλοντος ενώ η. διαμονή συνδέεται συνήθως με επισκέψεις σε συγκροτήματα, με πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις. Πρόκειται για μια ακραία μορφή τουρισμού την οποία ο D. McKannel ονόμασε "σκηνοθετημένη αυθεντικότητα" γιατί δημιουργείται ένα ολόκληρο χωριό που έχει σκοπό να πείσει τον τουρίστα ότι γνώρισε το αληθινό πρόσωπο του πολιτισμού της χώρας.

Όπως είδαμε οι τύποι του αγροτουρισμού είναι πολλοί οι οποίοι

παρουσιάζουν ορισμένες εσωτερικές διαφοροποιήσεις στα χαρακτηριστικά της προσφοράς τους ανάλογα με την παράδοση της χώρας που αφορούν .

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ .

Η επισήμανση των περιοχών του Ελληνικού χώρου που προσφέρονται για την ανάπτυξη του αγροτικού τουρισμού δεν είναι μια εύκολη διαδικασία μια και αναφερόμαστε στην προγραμματισμένη ανάπτυξη με κρατική παρέμβαση και λιγότερο στην αυτόνομη, όπου η παρέμβαση εκδηλώνεται διακριτικά για να προλαμβάνει ενδεχόμενες εκτροπές .

Χρειάζεται μια αποτύπωση και επισήμανση των στοιχείων "αγροτουριστικής έλξης" κάθε περιοχής και στη συνέχεια αξιολόγηση και ιεράρχηση προτεραιοτήτων με βάση τα κριτήρια που θέτουν τα δεδομένα της ελληνικής πραγματικότητας.

Ωστόσο θα πρέπει να τονίσουμε ότι κατά την επιλογή των περιοχών για ανάπτυξη του αγροτουρισμού, είναι ανάγκη στην πρώτη τουλάχιστον "πειραματική" φάση να συντρέχουν οπωσδήποτε οι ακόλουθες προϋποθέσεις :

α) Η αγροτική περιοχή, όπως έχει ήδη προσδιορισθεί, να είναι προβληματική. Τέτοιες προβληματικές περιοχές για ανάπτυξη αγροτικού τουρισμού στην Ελλάδα έχουν χαρακτηριστεί από τα Ολοκληρωμένα Μεσογειακά Προγράμματα (Ο.Μ.Π.) Ο βαθμός προβληματικότητας, μιας περιοχής όταν συνδέεται με διαφοροποιημένα αναπτυξιακά κίνητρα έχει δημιουργήσει στο παρελθόν αρκετά προβλήματα, σε επίπεδο κύρια ομοειδών επενδύσεων. Το μικρό μέγεθος της αγροτουριστικής δραστηριότητας σε συνδυασμό και με τον έντονο κοινωνικό της. χαρακτήρα νομίζουμε ότι θα

δικαιολογήσει την οποιαδήποτε ακραία προβληματική διαφοροποίηση.

β) Η αγροτική περιοχή να διαθέτει τα φυσικά και πολιτιστικά εκείνα στοιχεία , (παραλίες , λίμνες , δάση , χιόνια , σπήλαια , θερμοπηγές , φυσικοί μετασχηματισμοί , τοπίο φυσικού κάλλους , μνημεία πολιτισμού , κ.λ.π.) , δεν μπορεί να γίνει λόγος για ανάπτυξη αγροτικού τουρισμού τον οποίο θα προτιμούν άνθρωποι που επιλέγουν ελεύθερα τον τόπο των διακοπών τους , συνδυάζοντας την ανάπαυση με διάφορες προσωπικές - ψυχικές τέρψεις και ψυχαγωγικές δραστηριότητες . Κανένας δεν πηγαίνει στις διακοπές του μόνο για να φάει και να κοιμηθεί! Αυτό θα μπορούσε να το κάνει πιο άνετα στο σπίτι του... χωρίς μάλιστα να πληρώσει....

γ) Ο αγροτουρισμός της περιοχής να έχει προσπέλαση στην αγορά, στους τόπους προέλευσης των τουριστών ή στους μηχανισμούς διακίνησης των τουριστών αυτή είναι η πιο βασική προϋπόθεση, αφού ξέρουμε ότι η δυσκολία σήμερα δεν είναι να παράγουμε αλλά να διαθέτουμε ένα προϊόν, όταν μάλιστα συμβαίνει το προϊόν αυτό να μην είναι βασικής ανάγκης και να προσφέρεται και από άλλους σε συμφερότερους ίσως όρους . Σήμερα στην Ελλάδα δεν υπάρχει «αυτόνομος» αγροτουρισμός με την έννοια ότι υπάρχουν περιοχές που αυτοεξυπηρετούνται τουριστικά και συνεπώς μπορούν απευθείας να απευθυνθούν στην πρωτογενή αγορά. Συνήθως οι αγροτουριστικές "εστίες", όπου υπάρχουν, λειτουργούν δορυφορικά στην περιφέρεια καθιερωμένων τουριστικών κέντρων, που όχι μόνο εξυπηρετούνται από την τουριστική υποδομή των κέντρων αυτών (προσπέλαση, κοινωνικές υπηρεσίες, κ.λ.π.), αλλά κύρια τροφοδοτούνται με πελατεία από το ίδιο εμπορικό κύκλωμα. Πολλές φορές μάλιστα οι διακοπές σε αγροτικό κατάλυμα είναι ένα μέρος του πακέτου των προσφερόμενων διακοπών. Βέβαια η δορυφορική αυτή σχέση εξάρτηση αναφέρεται κύρια στον διεθνή τουρισμό και όχι στον εσωτερικό τουρισμό, όπου το ρόλο του "δορυφορούμενου" παίζει το μεγάλο αστικό κέντρο , η Αθήνα, η Θεσσαλονίκη, ο Βόλος, η Πάτρα κ.λ.π.

στην περιφέρεια του οποίου αναπτύσσεται ο αγροτουρισμός, Στην πρώτη φάση ανάπτυξης του αγροτουρισμού , νομίζουμε ότι αυτό το μοντέλο, προσφέρει τα περισσότερα πλεονεκτήματα εξασφάλισης της απαραίτητης βιωσιμότητας για ένα καλό ξεκίνημα που θα μας φέρει στην επόμενη φάση της αυτοδύναμης ανάπτυξης. Αυτό δεν σημαίνει ότι και τώρα δεν μπορούν να επιβιώσουν αυτοδύναμα αγροτουριστικά κέντρα έξω από τη δορυφορική εξάρτηση, αν έχουν μια έντονη ιδιαιτερότητα και ισχυρά "ασυναγώνιστα" στοιχεία έλξης που εξουδετερώνουν τις αναστολές των δυνάμεων της αγοράς .

δ) Οι κάτοικοι της αγροτικής περιοχής να αποδεχθούν τον αγροτουρισμό και να συμμετάσχουν ενεργά στις επιχειρηματικές δραστηριότητες . Αυτή είναι θεμελιακή προϋπόθεση γιατί είναι πια γνωστό πως στην εποχή μας κανένας τόπος δεν αναπτύσσεται με το " ζόρι" όταν οι κάτοικοι του δεν συμφωνήσουν με την ανάπτυξη που τους επιβάλλουν. Η αποδοχή αυτή , όπως τονίσαμε και αλλού, πρέπει να είναι έκφραση ελεύθερης και αβίαστης βούλησης που θα διαμορφωθεί από μια διαλογική διαδικασία , όπου θα εξετασθούν τα "υπέρ" και τα "κατά" της ανάπτυξης του αγροτουρισμού. Κάτω από αυτές τις συνθήκες αποδοχής οι κάτοικοι της αγροτικής περιοχής αυτοδεσμεύονται όχι μόνο σε επίπεδο ανοχής, αλλά κύρια, σε επίπεδο ενεργούς συμμετοχής στο παραγωγικό κύκλωμα του αγροτουρισμού. Η προσωπική αυτή συμμετοχή του ντόπιου πληθυσμού μετατρέπει την προσπάθεια , από τα πράγματα , σε συλλογική δράση που είναι και αυτή βασική προϋπόθεση επιτυχίας .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

1. ΜΟΡΦΕΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Οι κυρίαρχες μορφές αγροτουρισμού σε διεθνές επίπεδο είναι, όπως ήδη έχουμε δει, οι διακοπές σε αγροκτήματα και οι διακοπές σε αγροτικά καταλύματα (αγροικίες) που βρίσκονται μέσα στον αγροτικό οικισμό. Η Ελλάδα με τη μεγάλη οικιστική της διασπορά με την πολυνησιακή της συγκρότηση, με την αποκεντρωμένη, μνημειακή της τοπογραφία, με το εναλλασσόμενο τοπίο, με τις μορφολογικές της αντιθέσεις και με τις διαφοροποιημένες κλιματολογικές της συνθήκες συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις για ανάπτυξη μιας πλατιάς κλίμακας μορφών αγροτουρισμού .

Οι μορφές αυτές μπορούν να καταταχθούν σε δύο κατηγορίες: Πρώτο στον αμιγή αγροτουρισμό, όπου οι φιλοξενούμενοι-τουρίστες , πέρα από τον κύριο προορισμό τους ασχολούνται είτε με αγροτικές εργασίες, κατά κανόνα στο αγρόκτημα (περιποίηση ζώων, άρμεγμα, τυροκομία , κ.λ.π.) , είτε και πολλές φορές παράλληλα με ψυχαγωγικές, δραστηριότητες απ' αυτές που τους προσφέρει το περιβάλλον της αγροτικής περιοχής (κολύμπι , ψάρεμα , πεζοπορία, ορειβασία, κυνήγι, ιππασία κ.λ.π.). Δεύτερο στον σύνθετο αγροτουρισμό , όπου οι τουρίστες , πέρα από τις παραπάνω δραστηριότητες, που μπορούν ν' αναπτύξουν μάλλον περιθωριακά ικανοποιούν κύρια κάποιες προσωπικές ανάγκες τους, που εξειδικεύουν τον αγροτουρισμό της περιοχής (υγείας, αθλητισμού, φυσιολατρίας, θρησκείας, πολιτισμού κ.λ.π.). Στην πρώτη κατηγορία του αμιγή αγροτουρισμού, μπορούμε να διακρίνουμε τις ακόλουθες μορφές- τοποθεσίες:

ΑΓΡΟΚΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΚΟΠΩΝ

Πρόκειται για μεγάλα συνήθως αγροκτήματα όπου οι πελάτες- τουρίστες,

μπορούν να φιλοξενηθούν, είτε σε ξεχωριστούς ξενώνες, είτε σε δωμάτια της αγροικίας και να ασχοληθούν κατά τη διάρκεια των διακοπών τους και με αγροτικές εργασίες . Τέτοιου προορισμού αγροκτήματα είναι άγνωστα στην Ελλάδα . Ωστόσο θα μπορούσε πειραματικά να ξεκινήσει κάποια προσπάθεια με τη δημιουργία αγροικιών σε αγροκτήματα που ανήκουν στο Κράτος , στα Πανεπιστήμια (Γεωπονικές και Δασοπονικές Σχολές) ή σε άλλους δημόσιους Οργανισμούς και στην Εκκλησία , όπου μάλιστα μαζί με τη φιλοξενία-διακοπές , θα προσφέρονταν και επιμορφωτικά προγράμματα εργασίας στην αγροτική οικονομία . Αυτά τα προγράμματα εργασίας θ' απευθύνονται κύρια στους φοιτητές και στα στελέχη των συνεταιριστικών οργανώσεων . Ένα τέτοιο πρόγραμμα "διακοπές - εργασία " φοιτητών σε αγρόκτημα του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης είχε θετικά αποτελέσματα .

ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΧΩΡΙΑ

Πρόκειται για αγροτικούς οικισμούς που προσφέρουν φιλοξενία σε δωμάτια σπιτιών ή σε ξεχωριστά σπίτια ξενώνες και όπου , οι φιλοξενούμενοι-τουρίστες περνούν τις διακοπές τους , ασχολούμενοι με αγροτικές εργασίες ή με ψυχαγωγικές δραστηριότητες , που τους προσφέρει ο αγροτικός τρόπος ζωής , ή το ύπαιθρο (ιππασία , κυνήγι , πεζοπορία , κολύμπι κ.λ.π.) . Είναι η μορφή αγροτουρισμού , που αναπτύσσεται αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα αυτόνομα με τις δυνάμεις της αγοράς , στην περιφέρεια των καθιερωμένων τουριστικών κέντρων , που έχουν απαραίτητα προσπέλαση στην θάλασσα . Η χωρική διεύρυνση των αγροτουριστικών χωριών από την επιρροή των τουριστικών και αστικών κέντρων κι έμμεσα της θάλασσας θα συντελείτε στο βαθμό , που η κρατική παρέμβαση θα δημιουργήσει τις συνθήκες για ίσους όρους προσπέλασης στην τουριστική αγορά . Αυτό , όπως είπαμε κι αλλού θα γίνει σε μια δεύτερη φάση ανάπτυξης του αγροτουρισμού στην Ελλάδα , όπου οι τουρίστες θα έχουν λόγους να προτιμούν και το βουνό εξίσου , όσο

προτιμούν σήμερα τη θάλασσα.

ΨΑΡΟΧΩΡΙΑ

Είναι τα παραλιακά χωριά και κύρια οι νησιωτικοί οικισμοί , όπου οι προσφερόμενες διακοπές συνδέονται άμεσα με τη ζωή των ψαράδων και με τις ψυχαγωγικές δραστηριότητες της θάλασσας . Πρόκειται για τους πιο πολυσυζητημένους σήμερα τόπους αγροτουρισμού , όπου οι τουρίστες φιλοξενούνται σε απλά καταλύματα και περνούν τις διακοπές τους ανάμεσα στη θάλασσα , στο καφενείο του χωριού , στη φιλική συζήτηση με τον ψαρά και τον αγρότη και στο ομαδικό γλέντι-φαγοπότη , που είναι καθημερινή πράξη της ζωής του χωριού . Και η πελατεία της μορφής αυτής σήμερα εξαρτάται σ' ένα μεγάλο βαθμό από το πιο κοντινό τουριστικό αστικό κέντρο , χωρίς αυτό να σημαίνει ότι τα ψαροχώρια δεν διατηρούν μια αυτοδύναμη υπόσταση για ορισμένους "αναχωρητές " , που παρακάμπτοντας τα εμπορικά κυκλώματα ν' αναζητούν ένα ήσυχο και γαλήνιο τόπο για αυτοσυγκέντρωση , διαλογισμό και ατένιση . Η αύρα της θάλασσας και το πρωινό αγιάζι του νησιού , διευκολύνουν αυτές τις λειτουργίες . Σ' αυτούς τους τόπους οι άνθρωποι , όχι μόνο ξεκουράζονται -χαλαρώνουν , αλλά " θεραπεύονται " , έστω και παροδικά από το άγχος , την αρρώστια της εποχής μας .

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ

Οι παραδοσιακοί οικισμοί δε διαφέρουν λειτουργικά από τις προηγούμενες μορφές αγροτουρισμού , γιατί έχουν τις ίδιες χρήσεις κι εξυπηρετούν τις ίδιες ανάγκες ανάπαυσης και ψυχαγωγίας των τουριστών της αγροτικής περιοχής . Η μόνη διαφορά είναι η αρχιτεκτονική τους όψη και η πολεοδομική οργάνωση τους , που έχουν έντονα στοιχεία από τη λαϊκή παράδοση του τόπου και από την κοινωνική οργάνωση των κατοίκων τους . Αυτά τα στοιχεία που συνθέτουν ένα "μνημειακό σύνολο " , λειτουργούν σαν

πόλος έλξης επισκεπτών σε σημείο από αυτό και μόνο το λόγο , οι παραδοσιακοί οικισμοί τείνουν να εξελιχθούν σε αυτοδύναμα τουριστικά κέντρα κι έτσι μέσα από τον τουρισμό να αναβιώσουν . Πρέπει να σημειώσουμε ότι η αναστηλωτική διαδικασία των οικισμών αυτών αρκετοί από αυτούς είναι σε μεγάλο βαθμό εγκαταλειμμένοι πέρα από τις χρονοβόρες γραφειοκρατικές διατυπώσεις που απαιτεί η προστατευτική νομοθεσία , αντιμετωπίζει και δύο σοβαρά προβλήματα : ένα οικονομικό κι ένα νομικό . Το οικονομικό , που είναι πρόβλημα των κατοίκων του οικισμού , συνίσταται στο γεγονός ότι μεταξύ του κόστους μιας συνηθισμένης κατασκευής και μιας αναστηλωτικής (παραδοσιακά υλικά) , υπάρχει σημαντική διαφορά , που ξεπερνά τα όρια της αντοχής του φτωχού συνήθως ιδιοκτήτη . Εδώ πρέπει να έλθει το κράτος όχι μόνο για να καλύψει τη διαφορά αυτή , αλλά και για να επιδοτήσει γενναία το συνολικό κόστος .

Το νομικό πρόβλημα συνδέεται με το ιδιοκτησιακό καθεστώς , που είναι έντονο σε οικισμούς που έχουν εγκαταλειφθεί από πολλά χρόνια , όπου δύσκολα μπορούν να αναγνωριστούν ο» σημερινοί ιδιοκτήτες ή και όταν αναγνωριστούν , αρνούνται να συναινέσουν στην αναστύλωση και αξιοποίηση των παραδοσιακών σπιτιών . Στις προσπάθειες για αναβίωση των παραδοσιακών οικισμών της Χάλκης και του Καστελόριζου για τουριστική αξιοποίηση , εμφανίστηκαν τέτοια ανυπέβλητα εμπόδια κι έγιναν προτάσεις για νομοθετική ρύθμιση του προβλήματος . Το ζωντάνεμα των παραδοσιακών οικισμών δεν ικανοποιεί μόνο τις ανάγκες του αγροτουρισμού , αλλά κύρια συμβάλει αποφασιστικά στη διατήρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς .

ΧΩΡΙΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΛΛΟΥΣ

Πρόκειται για χωριά που βρίσκονται σε προνομιακές από τη φύση τοποθεσίες , στις όχθες λίμνης ή ποταμού, σε βουνοπλαγιές , σε βιότοπους , σε

χαράδρες , ή ακόμα σε φυσικούς μετασχηματισμούς (π.χ. Μετέωρα) , όπου οι τουρίστες ξεκουράζονται απολαμβάνοντας την ομορφιά της φύσης και τη θαλπωρή των απλών καταλυμάτων κοντά στις φιλόξενες αγροτικές οικογένειες .

Το χαρακτηριστικό γνώρισμα αυτής της μορφής του αγροτουρισμού , είναι η ιδιαιτερότητα του φυσικού κάλλους , που πολλές φορές κατοχυρώνεται και προστατεύεται από το νόμο , σαν στοιχείο της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και της οικολογικής μας ισορροπίας . (Ν. 16507/1986) .

Στη δεύτερη κατηγορία του σύνθετου αγροτουρισμού , όπου υπάρχει και το στοιχείο της ικανοποίησης κάποιας προσωπικής ανάγκης , μπορούμε να ξεχωρίσουμε τις ακόλουθες μορφές - τοποθεσίες :

ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Πρόκειται για περιοχές με αθλητικές εγκαταστάσεις , όπου προσφέρονται όλες οι δυνατότητες για ανάπαυση και άθληση . Τα αθλητικά κέντρα εντάσσονται στον αγροτικό τουρισμό , στο βαθμό που βρίσκονται σε αγροτικές περιοχές η σαν ανεξάρτητοι οικισμοί ή σαν εγκαταστάσεις που οι συμπληρωματικές ανάγκες των αθλητών (ύπνος και τροφή) , εξυπηρετούνται από τον κοντινότερο αγροτικό οικισμό . Τα αθλητικά κέντρα , όταν δεν λειτουργούν σαν χώροι για πρωταθλητισμό , όπου οι αθλητές αποσύρονται για να ξεκουραστούν , μπορούν να παίξουν ένα κοινωνικό ρόλο και να γίνουν χώροι συνάντησης νέων . Μ' αυτόν τον τρόπο ταυτίζονται με τα κέντρα νεότητας , που δεν είναι άσχετα με τον αγροτικό τουρισμό , αφού ιδεολογικά και πρακτικά κινούνται στους ίδιους χώρους κι εξυπηρετούν τους ίδιους σκοπούς . Το πέρασμα των νέων στα προγράμματα του κοινωνικού τουρισμού και οι προσπάθειες του Υφυπουργείου Νέας Γενιάς για δραστηριότητες της υπαίθρου αποτελούν θετικά στοιχεία υπέρ του αγροτικού τουρισμού .

ΚΑΜΠΙΝΓΚ

Πρόκειται για χώρους ειδικά διαμορφωμένους , όπου οι τουρίστες κατασκηνώνουν για να περάσουν τις διακοπές τους κοντά στη φύση και με φυσικό τρόπο . Το χαρακτηριστικό γνώρισμα των κάμπινγκ , είναι ότι οι πελάτες τους ανήκουν στους συνειδητούς φυσιολάτρες , όπου την ιδεολογία την κάνουν τρόπο ζωής . Οι κατασκηνωτικοί αυτοί χώροι βρίσκονται σε αγροτικές περιοχές , συνήθως στον περίγυρο των αγροτικών οικισμών , με τους οποίους συνδέονται οικονομικά , κοινωνικά και πολιτισμικά .

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Πρόκειται για προσφορά φιλοξενίας σε αγροτικές περιοχές , όπου υπάρχουν πολιτιστικά ενδιαφέροντα . Οι διακοπές στις περιοχές αυτές συνδέονται σχεδόν πάντα με πνευματικές ενασχολήσεις , που προσφέρει ο τόπος ή διοργανώνονται από τον τόπο . Οι τουρίστες που πραγματοποιούν αυτού του είδους τις διακοπές, ανήκουν σε μια κατηγορία πνευματικών ανθρώπων , με κοινά επιστημονικά ή καλλιτεχνικά ενδιαφέροντα . Σαν τέτοια κέντρα μπορούμε ενδεικτικά να αναφέρουμε τους Δελφούς , την Ολυμπία , την Επίδαυρο , τη Λίνδο , το Μόλυβο κ.ά., που βρίσκονται που βρίσκονται στον αγροτικό μας χώρο και προσφέρουν φιλοξενία σε χαρακτηριστικά παραδοσιακά καταλύματα , γιατί όλοι οι οικισμοί όπου υπάρχουν μνημεία πολιτισμού , είναι και οι ίδιοι διατηρητέοι . Τα πολιτιστικά κέντρα λειτουργούν και σαν κέντρα περαστικού τουρισμού για το μαζικό τουρισμό . Και τα πολιτιστικά κέντρα αποτελούν παραλλαγή του αγροτουρισμού με την έννοια ότι ασκούνται σε αγροτικές περιοχές .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

1. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

Η ανάπτυξη του αγροτικού τουρισμού, η οποία θα πρέπει να γίνει σε αγροτικές περιοχές, θέτει αυτομάτως το ερώτημα, με ποια κριτήρια θα γίνει η επιλογή, των περιοχών που θα ενταχθούν στα ειδικά προγράμματα ανάπτυξης του αγροτικού τουρισμού.

Στον προσδιορισμό των κριτηρίων επιλογής περιοχών ανάπτυξης αγροτουρισμού σε μια δεδομένη χώρα καθοριστικό ρόλο θα παίζει ο βαθμός ανάπτυξης της ίδιας της χώρας. Στις αναπτυσσόμενες χώρες, στις οποίες ανήκει και η Ελλάδα, τα κριτήρια επιλογής έχουν κοινωνικό κυρίως περιεχόμενο, αφού με την ανάπτυξη, του αγροτικού τουρισμού επιδιώκεται η βελτίωση του κοινωνικού και οικονομικού επιπέδου του πληθυσμού τους.

Έτσι στα πλαίσια της ελληνικής πραγματικότητας, στην οποία εντάσσονται οι στόχοι με τους οποίους επιδιώκουμε την ανάπτυξη του αγροτικού τουρισμού, μπορούμε να καθορίσουμε σαν βασικά κριτήρια για την επιλογή, των περιοχών ανάπτυξης, τα ακόλουθα:

ΕΘΝΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ

Το εθνικό κριτήριο έρχεται για να δώσει την εθνική διάσταση της προβληματικότητας της περιοχής και μέσα από αυτή να βγει η λαϊκή συναίνεση, που είναι απαραίτητη σε κάθε επιλεκτική- ευνοϊκή επιλογή. Ο Ελληνικός λαός πρέπει να γνωρίζει την προβληματική κατάσταση της περιοχής για να συναινέσει στις όποιες θυσίες τον καλέσουν να κάνει για αυτήν. Μια τέτοια συναινετική λειτουργία νομίζουμε ότι ακολουθήθηκε στην

περίπτωση των παραμεθόριων περιοχών , όπου εθνικοί λόγοι επέβαλαν τη θέσπιση ευνοϊκών αναπτυξιακών κινήτρων . Έτσι η προβληματικότητα της περιοχής γίνεται εθνικό θέμα και καλύπτεται με την καθολική συναίνεση .

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ

Οι παραμεθόριες περιοχές (θαλάσσιες και χερσαίες) , τα νησιωτικά συγκροτήματα και τα ορεινά τμήματα της χώρας , περιοχές που εξ' ορισμού προσφέρονται για ανάπτυξη αγροτικού τουρισμού, έχουν υποστεί τα τελευταία 25 χρόνια πληθυσμιακή συρρίκνωση που σε ορισμένες περιπτώσεις αγγίζουν τα όρια της ερήμωσης . Η ανάπτυξη του αγροτικού τουρισμού μπορεί σε μια πρώτη φάση να αποτρέψει τους υπάρχοντες κατοίκους από το να μεταναστεύσουν από τις περιοχές τους.

Σε μια δεύτερη φάση ο αγροτικός τουρισμός , μπορεί να επαναφέρει στις εστίες τους , εφαρμόζοντας και εδώ κάποια κίνητρα , ορισμένους από τους Έλληνες που μετανάστευσαν τα τελευταία χρόνια , κυρίως στο εσωτερικό και ειδικότερα στα μεγάλα αστικά κέντρα , είτε για μόνιμη εγκατάσταση ή για προσωρινή διαμονή.

Αυτό σίγουρα προϋποθέτει τη χορήγηση ισχυρών οικονομικών κινήτρων για την επισκευή του πατρικού σπιτιού , το οποίο θα είναι σίγουρα παραδοσιακό , ή την κατασκευή καινούργιου .

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ

Ένα άλλο εξίσου σημαντικό κριτήριο είναι το οικονομικό το οποίο εκδηλώνεται με τη απόκτηση εισοδήματος , που στην περίπτωση μας θα πηγάζει από την ανάπτυξη του αγροτικού τουρισμού στην περιοχή και θα κατευθύνεται στους κατοίκους της . Το πρόβλημα στην περίπτωση αυτή ,

όπως ήδη έχουμε αναφερθεί, είναι η σύνθεση του συνολικού εισοδήματος του αγρότη (τουριστικού και αγροτικού) , και το πρόβλημα του τελικού προορισμού του τοπικού εισοδήματος. Ο βασικός στόχος του αγροτικού τουρισμού είναι η συμπλήρωση του εισοδήματος των αγροτών , πράγμα που σημαίνει ότι το μεγαλύτερο μέρος του εισοδήματος θα πρέπει να προέρχεται από αμιγείς αγροτικές ασχολίες .

Το άλλο πρόβλημα που τέθηκε σχετικά με τον τελικό προορισμό του τοπικού αγροτουριστικού εισοδήματος , συνδέεται με τα εισοδήματα τα οποία εκρέουν προς άλλες περιοχές , κυρίως όταν οι φορείς του αγροτουρισμού δεν ανήκουν στην τοπική κοινότητα . Οι εκροές αυτές συχνά συνδέονται με επενδύσεις που θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν από ντόπιους επενδυτές στην περιοχή . Το ερώτημα που τίθεται στην περίπτωση αυτή είναι τι θα γίνει στην περίπτωση που οι τοπικές δυνάμεις δεν ενδιαφερθούν ; Θα συμβεί ακριβώς αυτό που έγινε στη Σκιάθο ; Όλα τα ξενοδοχεία ανήκουν σε Αθηναίους και Θεσσαλονικείς επιχειρηματίες , όλοι οι ξενοδοχοϋπάλληλοι προέρχονται από την περιοχή της Μαγνησίας , από την οποία καλύπτονται και όλες οι καταναλωτικές ανάγκες των τουριστών του νησιού . Εδώ μπαίνει το τραγικό ερώτημα του κάθε Σκιαθίτη: για ποιόν γίνεται η τουριστική ανάπτυξη του νησιού ;

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΕΝΤΟΠΙΟΤΗΤΑΣ

Με αφορμή το παραπάνω ερώτημα θέτουμε το κριτήριο της εντοπιότητας του επιχειρηματία με την έννοια ότι οι δραστηριότητες του τουριστικού κυκλώματος θα ανήκουν στον ντόπιο πληθυσμό είτε άμεσα (προσωπικές επιχειρήσεις) είτε έμμεσα με τη συμμετοχή του σε συλλογικές κοινωνικές μορφές δράσης (συνεταιρισμοί , κοινοπραξίες , κ.λ.π.) . Η πραγματοποίηση αυτών των επενδύσεων προϋποθέτει ισχυρά κίνητρα . Εάν

ωστόσο παρ' όλα τα κίνητρα το τοπικό στοιχείο αδρανεί, τότε θα μπορούσε η περιοχή να δεχθεί επενδυτές από άλλες περιοχές , υπό τον όρο ότι θα χρησιμοποιούν το ντόπιο προσωπικό , θα καταναλώνουν τα τοπικά προϊόντα και θα επενδύουν στον τόπο ένα σημαντικό μέρος από τα κέρδη τους .

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η προσπελαστικότητα της περιοχής αποτελεί επίσης σημαντικό κριτήριο επιλογής της για την ανάπτυξη του αγροτικού τουρισμού . Το κριτήριο αυτό πρέπει να εξετασθεί κάτω από δύο παραμέτρους . Η πρώτη παράμετρος είναι αυτή η ίδια η δυνατότητα προσπέλασης . Αυτό σημαίνει ότι η περιοχή θα πρέπει να διαθέτει την κατάλληλη υποδομή για να είναι προσπελάσιμη (δρόμοι, λιμάνια, αεροδρόμια , συγκοινωνιακά μέσα) . Η δεύτερη παράμετρος είναι η προσπελαστική δυναμικότητα της περιοχής που εκφράζει μια δυναμική έλξης τουριστών . Η έλξη αυτή μπορεί να οφείλεται στη φήμη ή τα ενδιαφέροντα του τόπου , Η διαφοροποιημένη τιμολογιακή πολιτική της Ολυμπιακής Αεροπορίας , που ευνοεί αισθητά κάποιους νησιωτικούς προορισμούς (Σάμος , Χίος , Μυτιλήνη) και η προσφορά από τον ΕΟΤ δωρεάν εισιτηρίων της ακτοπλοΐας σε όποιον θέλει να επισκεφθεί και να μείνει δύο τουλάχιστον μέρες σ' ένα άγονο νησί της Δωδεκανήσου (Καστελόριζο , Τήλο , Χάλκη) αποτελούν πολιτικές επιλογές , που καθιστούν προσπελαστικά δυναμικό τον τόπο .

ΠΕΡΙΒΑΝΤΟΛΟΠΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ

Το κριτήριο του περιβάλλοντος , φυσικού και πολιτιστικού ν είναι πρωταρχικής σημασίας , όχι μόνο γιατί συνδέεται οργανικά με την περιοχή , αφού το φυσικά και πολιτιστικά δεδομένα είναι οι πρώτες ύλες στις οποίες

στηρίζεται η ανάπτυξη του αγροτικού τουρισμού , αλλά και γιατί η παρουσία των δεδομένων αυτών διαμορφώνει τις επί μέρους ειδικότερες μορφές του αγροτουρισμού σε κάθε περιοχή . Βασικός στόχος είναι η σωστή χρήση των στοιχείων του περιβάλλοντος και της διατήρησης της οικολογικής ισορροπίας . Αυτοί οι δύο περιορισμοί πρέπει να αποτελούν βασική και अपαραβάβατη αρχή στις διαδικασίες επιλογής περιοχών για ανάπτυξη του αγροτικού τουρισμού .

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ

Το κοινωνικό κριτήριο απευθύνεται στην ικανοποίηση μιας συγκεκριμένης κοινωνικής ανάγκης , της βιολογικής ανάγκης του σύγχρονου ανθρώπου για διακοπές και ξεκούραση . Στο βαθμό λοιπόν που το κράτος είναι υποχρεωμένο να εξασφαλίσει στον πολίτη του αυτό το κοινωνικό αγαθό, ο αγροτικός τουρισμός αποτελεί μια σωστή επιλογή , γιατί πέρα από την ικανοποίηση της ανάγκης για ξεκούραση και ανανέωση., δίνει την ευκαιρία για επιστροφή στη φύση .

ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ

Με τα κριτήρια που θέσαμε παραπάνω η. ανάπτυξη, του αγροτικού τουρισμού στις ήδη επιλεγμένες περιοχές βρίσκεται υπό κοινωνικό έλεγχο . Τι θα συμβεί όμως στην περίπτωση, όταν μερικές, αυτοδύναμες περιοχές, αναπτύξουν την μορφή αυτή του τουρισμού αυτόνομα με τα γνωστά κριτήρια της αγοράς και τις γνωστές παραμορφωτικές συνέπειες που αλλοιώνουν τον χαρακτήρα και, το περιεχόμενο του αγροτουρισμού ; Στο σημείο αυτό τίθεται το παρεμβατικό κριτήριο , σαν ανάγκη διαφύλαξης και προστασίας της "Εθνικής Κληρονομιάς". Παραμορφωτικές περιπτώσεις αυτόνομης τουριστικής ανάπτυξης έχουν παρατηρηθεί σε αγροτικές κοινότητες , που

βρίσκονται στον περίγυρο διεθνών τουριστικών κέντρων (Γεννάδι, Απολακιά στη Ρόδο , Καρδάμαινα στην Κω). Πρέπει να σημειώσουμε ότι μόνο για τους χαρακτηρισμένους παραδοσιακούς αγροτικούς οικισμούς υπάρχει κάποια προστασία . Παρ' όλα αυτά οι κρατικές επεμβάσεις προκαλούν αντιδράσεις οι οποίες μπορούν να ξεπεραστούν όταν οι ενδιαφερόμενοι αντιληφθούν το πραγματικό τους συμφέρον η όταν το κράτος δείξει την αποφασιστικότητα που πρέπει να έχει στα θεματοφύλακας της εθνικής μας κληρονομιάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΥΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΜΕ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ-Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ.

1. ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΥΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΕΠΙΒΙΩΣΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΥΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΚΕΡΔΟΣ.

Η ραγδαία αύξηση του αριθμού των αγροτών που ασχολούνται και με τον τουρισμό δεν αμφισβητείται πλέον . Σύμφωνα με έναν υπολογισμό του Α. Μουσιδίδη που επεξεργάστηκε στοιχεία από τις έρευνες της ΕΣΥΕ με βάση μια σειρά από υποθέσεις και παραδοχές , ο αριθμός των αγροτών που δεν δηλώνουν σαν κύριο επάγγελμα την γεωργία φτάνει από το 23 % το 1950 στο 41,1% το 1981 . Το θέμα έχει μια διάσταση που συνδέεται άμεσα με την πολυδραστηριότητα των αγροτών .

Η λειτουργία του τουρισμού είναι ανταγωνιστική, προς το γεωργικό τομέα και παράλληλα έχει έντονα παραοικονομικό χαρακτήρα. Η ανταγωνιστική αυτή σχέση εμφανίζεται ανάγλυφα στη μελέτη της Λαμπίρη Δημάκη που έγινε για τη Μύκονο. Εκεί σημειώνεται ότι ο τουρισμός ωφέλησε όσους στράφηκαν από τη γεωργική πολυαπασχόληση στη γεωργική πολυδραστηριότητα . Με βάση αυτή τη μελέτη , δίνεται μια πολύ καθαρή εικόνα της πορείας και της κατάληξης αυτής της πολυδραστηριότητας , αφού στο δείγμα της μελέτης μόνο το 2% δηλώνει αποκλειστική απασχόληση με τη γεωργία και το 5% με την αλιεία .

Μια άλλη μελέτη που έγινε για τη Ρόδο μας δείχνει ότι ενώ το νησί είχε αναπτυγμένο αγροτικό τομέα , ο τουρισμός τον οδηγεί σε μαρασμό τόσο σαν παραγωγή όσο και σαν εργατικό δυναμικό . Έτσι οι απασχολούμενοι μειώνονται από 55% το 1967 σε 27% το 1977 , ενώ οι ανάγκες σε αγροτικά προϊόντα καλύπτονται μόνο με εισαγωγές . Οι αγρότες , λοιπόν , που

αποτελούσαν το πρώτο και αναγκαίο φθινό εργατικό προσωπικό που στήριξε την ανάπτυξη του νησιού , εγκατέλειψαν οριστικά τη γεωργία .

Το συμπέρασμα που μπορούμε να διατυπώσουμε είναι ότι υπάρχει μια αμφίδρομη αλλά και αλληλοτροφοδοτούμενη σχέση ανάμεσα στον τύπο της πολυδραστηριότητας και τα χαρακτηριστικά της δομής της οικογένειας που την ασκούν . Δηλαδή , όταν η οικογένεια ήταν αυστηρά πατριαρχική η πολυδραστηριότητα γινόταν για λόγους επιβίωσης . Από τη στιγμή όμως που τα μέλη της οικογένειας επηρεαζόμενα από τα καταναλωτικά και κοινωνικά πρότυπα του τουρισμού αυτονομούνται από τον αρχηγό της οικογένειας, τότε ασχολούνται με τον τουρισμό για το κέρδος . Και αυτό γιατί τα διαρκώς αυξανόμενα κέρδη από τον τουρισμό έγιναν από αιτία στόχος και άλλαξαν την πολυδραστηριότητα επιβίωσης σε επιχειρηματική πολυδραστηριότητα .

2. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.

Η ΘΕΛΗΣΗ ΓΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η θέληση, του ίδιου του πληθυσμού και της κρατικής εξουσίας που τον αντιπροσωπεύει , για την ανάπτυξη του αγροτικού τουρισμού αποτελεί βασική προϋπόθεση. Δεν αρκεί όμως μόνο να αποφασίσουμε για την ανάπτυξη, αλλά πρέπει την απόφαση αυτή να την κάνουμε και πράξη . Ο μετασχηματισμός αυτός προϋποθέτει μελέτη, προγραμματισμό, οργάνωση, εξασφάλιση των απαραίτητων οικονομικών πόρων , δημιουργία της κατάλληλης υποδομής και θέσπιση του νομικού πλαισίου επέμβασης και δράσης. Όλες αυτές οι επί μέρους ενέργειες ασφαλώς θα μετασχηματίσουν τη θέληση σε πράξη , κάνοντας πραγματικότητα την ανάπτυξη, του αγροτουρισμού .

ΟΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

Ο τουρισμός γενικά και ειδικότερα ο αγροτικός τουρισμός δεν μπορεί να αναπτυχθεί αν δεν υπάρχουν ορισμένες προϋποθέσεις , φυσικές και πολιτιστικές, που είναι άρρηκτα δεμένες με το περιβάλλον . Χωρίς αυτές τις πρώτες ύλες δεν θεμελιώνεται η τουριστική ανάπτυξη . Ο εντοπισμός και η καταγραφή των φυσικών και πολιτιστικών αυτών δεδομένων που αποτελούν την τουριστική κληρονομιά του τόπου , αποτελούν ενέργειες πρωταρχικής σημασίας, γιατί θα φέρουν στο φως τους συγκεκριμένους τουριστικούς πόρους και μαζί θα θέσουν σε κίνηση τη διαδικασία αξιολόγησης τους , που θα οδηγήσει στην επιλογή για παραγωγή της πιο πλεονεκτικής μορφής αγροτουριστικού προϊόντος .

ΥΠΑΡΞΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Μια απαραίτητη προϋπόθεση για το πέρασμα του προϊόντος από την παραγωγή στην κατανάλωση είναι η ύπαρξη αγοράς τέτοιας που να θέλει και να μπορεί να απορροφήσει το προϊόν. Ξεκινώντας από τη γενικά αποδεκτή διαπίστωση, ότι η δυσκολία σήμερα δεν είναι να παρασκευαστεί το προϊόν αλλά να το διαθέσουμε , φέρνουμε σε πρώτο πλάνο το ρόλο της αγοράς στην προώθηση του τουρισμού και ειδικότερα του αγροτουρισμού του οποίου οι προδιαγραφές τον καθιστούν προϊόν διακριτικής ζήτησης .Σε αυτό το σημείο μπαίνει η έννοια της έρευνας, της αγοράς μέσω της οποίας προσπαθούμε να εξακριβώσουμε τις δυνατότητες που έχει μια συγκεκριμένη αγορά για να απορροφήσει ένα συγκεκριμένο προϊόν .

Ο ρόλος της αγοράς την καθιστά την πιο σημαντική προϋπόθεση για την ανάπτυξη του αγροτουρισμού , αφού αποτελεί και τον τελικό αποδέκτη του αγροτουριστικού προϊόντος.

3α. ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.

Ο Αγροτουρισμός από τη φύση του και από τους στόχους που επιδιώκει , δεν μπορεί τουλάχιστον για την ελληνική, πραγματικότητα ν' αφηθεί ελεύθερος στον μηχανισμό μιας αυτόνομης ανάπτυξης . Αυτό γιατί ακόμα κι αν αναπτυχθούν κάποιες πρωτοβουλίες αυτής της μορφής είναι σχεδόν βέβαιο ότι για να επιβιώσουν θα γίνουν αρκετές θυσίες σε βάρος του φυσικού και πολιτιστικού μας περιβάλλοντος.

Τα μέτρα και οι πολιτικές για την ανάπτυξη του αγροτικού τουρισμού στην Ελλάδα έχουν σχεδόν διατυπωθεί έμμεσα κατά την ανάλυση των θεμάτων που προηγήθηκαν . Σ' αυτό το σημείο θα περιοριστούμε στο να καταγράψουμε μερικά από τα πιο βασικά :

α) Καταγραφή όλων των φυσικών και πολιτιστικών στοιχείων του εθνικού μας χώρου , που αποτελούν τις πρώτες ύλες του αγροτουρισμού , καθώς και τις υπάρχουσες εστίες αγροτουρισμού στην Ελλάδα με σκοπό τον καταρτισμό ενός χάρτη αγροτουρισμού που θα περιλαμβάνει δύο μέρη : στο ένα μέρος θα καταγράφονται τοπογραφικά όλα τα φυσικά και πολιτιστικά στοιχεία στα οποία στηρίζεται η ανάπτυξη του αγροτικού τουρισμού και στο άλλο θα περιγράφονται με τη μορφή, οδηγού οι υπάρχουσες αγροτουριστικές περιοχές και τα διάφορα ειδικά κέντρα αγροτικού τουρισμού (σύνθετες μορφές)

β) Καθορισμός πλαισίου γενικών αρχών που θα διέπουν την ανάπτυξη του αγροτουρισμού και θα καλύπτουν όλες τις δραστηριότητες από τη φάση της παραγωγής μέχρι τη φάση της διάθεσης του αγροτουριστικού προϊόντος . Ιδιαίτερα πρέπει να καθοριστεί με σαφήνεια η έννοια του αγροτουρισμού σαν

συμπληρωματικής ευκαιριακής δραστηριότητας του αγρότη και να διακριθεί από τις παρόμοιες επαγγελματικές τουριστικές δραστηριότητες . Μια πρώτη προσέγγιση προς την κατεύθυνση αυτή μπορεί να θεωρηθεί και η μελέτη αυτή .

γ) Δημιουργία της απαραίτητης αγροτουριστικής υποδομής και ανωδομής (προβολή τουριστικών πόρων, δρόμοι, μεταφορικά μέσα, καταλύματα, κέντρα ψυχαγωγίας , κ.λ.π.) καθώς και της αναγκαίας αστικής και κοινωνικής υποδομής , για την υποδοχή και εξυπηρέτηση των τουριστικών ρευμάτων .

δ) Καταρτισμός γενικού προγράμματος αγροτουρισμού σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

ε) Χαρακτηρισμός άμεσης προτεραιότητας για ανάπτυξη αγροτουρισμού των προβληματικών περιοχών με ιδιαίτερη έμφαση στις παραμεθόριες περιοχές όπου γενικότεροι εθνικοί λόγοι επιβάλλουν σωστικές παρεμβάσεις .

στ) Εξασφάλιση της απαραίτητης συναίνεσης των κατοίκων της περιοχής για ανάπτυξη του αγροτουρισμού μέσα από δημοκρατικές διαδικασίες ,όπου θα συνειδητοποιούνται όχι μόνο τα οφέλη , αλλά και οι θυσίες που συνεπάγεται η ανάπτυξη αυτή για τον ντόπιο πληθυσμό .

ζ) Θέσπιση μηχανισμών σωστικών επεμβάσεων , που θα αποτρέπουν παραμορφωτικές καταστάσεις οφειλόμενες στις ανεξέλεγκτες δραστηριότητες της αυτόνομης τουριστικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές .

η) Θέσπιση μέτρων ελαχιστοποίησης των εκροών αγροτουριστικού εισοδήματος από την περιοχή και εξασφάλισης κινήτρων για ανάληψη

πρωτοβουλιών από τον ντόπιο πληθυσμό (ενθάρρυνση επιχειρηματικής εντοπιότητας).

θ) Εξασφάλιση απαραίτητων προϋποθέσεων στον αγρότη της αγροτουριστικής περιοχής για ανάπτυξη παράλληλων δραστηριοτήτων του μεταποιητικού τομέα , που θα καλύπτουν τις καταναλωτικές και προσωπικές ανάγκες των τουριστών (είδη λαϊκής τέχνης , ενθύμια , λειτουργικά είδη , διακοσμητικά , κ.λ.π.).

ι) Διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας στον αγροτικό χώρο με τη σωστή χρήση της γης , την προστασία της χλωρίδας και πανίδας και γενικά τη διαφύλαξη της πολιτιστικής και τουριστικής κληρονομιάς μας .

ια) Αποκατάσταση των αγροτικών σπιτιών στους παραδοσιακούς οικισμούς για εξυπηρέτηση των αναγκών του αγροτουρισμού με τη θέσπιση ειδικών κινήτρων που θα διευκολύνουν την αναστύλωση και με τη ρύθμιση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος σε περιπτώσεις μακρόχρονης εγκατάλειψης.

ιβ) Καταρτισμός ειδικών προγραμμάτων επαγγελματικής επιμόρφωσης των αγροτών σε θέματα που αφορούν τις τουριστικές διαδικασίες και δραστηριότητες για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του αγροτουρισμού .

ιγ) Δημιουργία του απαραίτητου οργανωτικού φορέα , που θα αναλάβει να οργανώσει τον αγροτικό τουρισμό, τόσο στον τομέα του προγραμματισμού και της ανάπτυξης , όσο και στον τομέα του μάρκετινγκ.

ιδ) Προτίμηση με τη θέσπιση οικονομικών κινήτρων , των κοινωνικών

φορέων (ΟΤΑ , γεωργικοί συνεταιρισμοί, εταιρίες λαϊκής βάσης κ.λ.π.) για ανάληψη πρωτοβουλιών ανάπτυξης αγροτουριστικών δραστηριοτήτων .

ιε) Δημιουργία πρότυπων κρατικών αγροκτημάτων , για ανάπτυξη αγροτουρισμού μέσα στο αγρόκτημα και για τη. χρησιμοποίηση τους σαν κέντρων εφαρμογής προγραμμάτων εκπαιδευτικού αγροτουρισμού .

ιστ) Θέσπιση κινήτρων παλιννόστησης των εσωτερικών μεταναστών στις περιοχές της καταγωγής τους, τόσο για ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, όσο και για κατανάλωση των τουριστικών υπηρεσιών του τόπου με την ιδιότητα του προσωρινού επισκέπτη - τουρίστα .

ιζ) Προώθηση, των μορφών αγροτουρισμού που παρουσιάζουν για την Ελλάδα συγκριτικά πλεονεκτήματα , όπως ο γαλαζοπράσινος τουρισμός στις παρυφές, των τουριστικών και αστικών κέντρων και οι σύνθετες μορφές αγροτουρισμού όπως τα κέντρα ιαματικού τουρισμού , τα χιονοδρομικά κέντρα , τα αθλητικά κέντρα κ.λ.π.

ιη) Χρησιμοποίηση όλων των τεχνικών και των λειτουργιών του μάρκετινγκ στον αγροτουρισμό με ιδιαίτερη έμφαση στην έρευνα της αγοράς , στη διαμόρφωση και προώθηση προϊόντος, και στη. διαφήμιση, με την οποία θα πρέπει να προβάλλεται και το ιδεολογικό στοιχείο του αγροτουρισμού.

Τα παραπάνω προτεινόμενα μέτρα και οι περιγραφόμενες κατευθύνσεις, είναι εντελώς ενδεικτικά και χαράζουν τα πλαίσια μέσα στα οποία η υπεύθυνη ηγεσία μπορεί να καθορίσει την ακολουθούμενη, πολιτική., στον τομέα του αγροτουρισμού , λαμβάνοντας βέβαια υπόψη τόσο τους στόχους που θέσαμε

όσο και τις ξένες, εμπειρίες που αναπτύξαμε , προσαρμοσμένες πάντα στα δεδομένα της Ελληνικής πραγματικότητας .

3β. Ο ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.

Η φύση και οι στόχοι του αγροτουρισμού στην Ελλάδα είναι τέτοιοι , που σε καμία περίπτωση δε θα πρέπει να αφεθούν οι δραστηριότητες του στην ανεξέλεγκτη αυτόνομη ανάπτυξη . Για να επιτευχθούν οι οικονομικοί , κοινωνικοί και πολιτιστικοί στόχοι του αγροτουρισμού , είναι ανάγκη όλες οι λειτουργίες του ή τουλάχιστον οι πιο σημαντικές να τεθούν κάτω από άμεσο ή έμμεσο κρατικό έλεγχο . Το ερώτημα που μπαίνει είναι πώς θα εκδηλωθεί ο παρεμβατικός αυτός ρόλος του κράτους στον αγροτουρισμό ; Η παρέμβαση μπορεί να εμφανιστεί με διάφορες μορφές, που εκφράζουν εναλλακτικές στρατηγικές. που η καθεμία από αυτές έχει τη δική της ιδεολογία και την οργανωτική της δομή .

Εντοπίζουμε ανάμεσα σ' αυτές τις παρακάτω :

α) Το κράτος μπορεί άμεσα να παρεμβαίνει με το αρμόδιο Υπουργείο Γεωργίας , χαράζοντας την πολιτική που πρέπει να ακολουθηθεί , παίρνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για την υλοποίηση αυτής της πολιτικής και παράλληλα συντονίζοντας τις ενέργειες όλων των φορέων που άμεσα ή έμμεσα ασχολούνται με τον αγροτουρισμό . Το έργο του Υπουργείου Γεωργίας μπορεί να βοηθηθεί αποφασιστικά από ένα γνωμοδοτικό όργανο , το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Αγροτουρισμού στο οποίο θα συμμετέχουν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας , του ΕΟΤ , της Αγροτικής Τράπεζας , της ΠΑΣΕΓΕΣ , του Υφυπουργείου Νέας Γενιάς και της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας και το οποίο θα γνωμοδοτεί σε

θέματα που θα προτείνονται από το Υπουργείο Γεωργίας για την ανάπτυξη του αγροτουρισμού .

β) Η κρατική παρέμβαση μπορεί να εκδηλωθεί και μέσα από τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού , αναλαμβάνοντας στην περίπτωση αυτή , κατά κρατική παραχώρηση , και τις αρμοδιότητες του αγροτικού τουρισμού . Ο ΕΟΤ μπορεί να έχει κάποια πείρα από άλλες σύνθετες μορφές τουρισμού , όμως κάτω από τη σημερινή οργανωτική του δομή και ιδιαίτερα το συγκεντρωτισμό που τον διακρίνει, δεν είναι δυνατό να ανταποκριθεί στις ανάγκες του αγροτουρισμού ,ο οποίος από τη φύση του είναι μία κατεξοχήν αποκεντρωμένη δραστηριότητα . Ο αγροτουρισμός είναι μία αυτόνομη δραστηριότητα με δική του φιλοσοφία , που δεν πρέπει σαν αντικείμενο να κολλήσει κάπου αλλού . Πρέπει να λειτουργήσει οργανωτικά , αυτόνομα και αυτοδύναμα . Αυτό δεν σημαίνει ότι ο ΕΟΤ δεν μπορεί να βοηθήσει στην προσπάθεια για ανάπτυξη του αγροτουρισμού , όπως άλλωστε έκανε και τον Ιούλιο του 1984 με τη διατύπωση προτάσεων , μέσω της επιτροπής αγροτουρισμού που συγκρότησε για να χαράζει τα πλαίσια προώθησης ολοκληρωμένου προγράμματος αγροτουρισμού στη χώρα μας.

γ) Η παρέμβαση του κράτους μπορεί να είναι και έμμεση - δοτή μέσω του συνεταιριστικού κινήματος , που αποτελεί και τον φυσικό φορέα του αγροτουρισμού . Υποστηρίζεται ότι η συμμετοχή των Γεωργικών Συνεταιρισμών στον αγροτικό τουρισμό είναι πολλαπλά ωφέλιμη γιατί διευρύνει τον ορίζοντα του κινήματος με την ανάμιξη τους σε οικονομικοκοινωνικές δραστηριότητες , δίνει τη δυνατότητα συμμετοχής του σε άλλες κοινωνικές και πολιτιστικές δραστηριότητες και ακόμα διευκολύνει τη μεταφορά εισοδήματος από άλλους τομείς της οικονομίας στον αγροτικό συμβάλλοντας έτσι στη βελτίωση της υποδομής του αγροτικού τομέα . Για την

ενεργό ανάμιξη του συνεταιριστικού κινήματος στον αγροτοτουρισμό ασκήθηκε και κριτική από της πλευράς εκείνων που θίγονται τα συμφέροντα . Η παρέμβαση του συνεταιριστικού κινήματος υλοποιείται με τη στρατηγική που προτείνει η ΠΑΣΕΓΕΣ , μέσω ενός ειδικού φορέα του " Συνεταιριστικού Αγροτικού Τουρισμού», που σύμφωνα με το σχετικό σχέδιο αποτελεί το κεντρικό συντονιστικό όργανο του αγροτικού τουρισμού στη Χώρα μας , προγραμματίζει την ανάπτυξη του , φροντίζει για την προβολή και το μάρκετινγκ του αγροτουριστικού προϊόντος.

δ) Μια άλλη μορφή, έμμεσης κρατικής, παρέμβασης μπορεί να εκδηλωθεί μέσω ενός αυτόνομου οργανισμού , ο οποίος κατά κρατική παραχώρηση θα ασχολείται αποκλειστικά και μόνο με τον αγροτοτουρισμό . Ο οργανισμός αυτός θα μπορούσε να ονομάζεται " Αγροτουριστικός Οργανισμός Ελλάδας " , να είναι δημοσίου χαρακτήρα θα λειτουργεί όμως με τους κανόνες του ιδιωτικού δικαίου για να είναι ευέλικτος και ν' ανταποκρίνεται στις ανάγκες του τομέα και στην προσαρμοστικότητα που επιβάλλει ο ανταγωνισμός. Ο οργανισμός αυτός θα έχει επιτελικό χαρακτήρα και θα ασχολείται με τον προγραμματισμό , τη χάραξη και την παρακολούθηση της αγροτουριστικής πολιτικής με κύριο μέλημα του τον συντονισμό της δράσης των επί μέρους φορέων , που εμπλέκονται στις δραστηριότητες του αγροτικού τουρισμού . Ένα τέτοιο ευέλικτο και επιτελικό όργανο χρειάζεται ο θεσμός στο ξεκίνημα του , για να αξιοποιήσει αποτελεσματικά όλες τις δυνατότατες που προσφέρει η σημερινή, ελληνική πραγματικότητα και να προετοιμάσει το έδαφος για μια προχωρημένη μορφή κοινωνικοποίησης και των μέσων παραγωγής και διακίνησης του αγροτουριστικού προϊόντος.

3γ. ΦΟΡΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Η ανάπτυξη του αγροτικού τουρισμού πέρα από το θεσμικό πλαίσιο που απαιτεί και πέρα από τη δημιουργία της κατάλληλης υποδομής που επιβάλλει, έχει ανάγκη για την ολοκλήρωσή της και από τα έργα ανωδομής, έργα δηλαδή που καλύπτουν τις ανάγκες φιλοξενίας, τις ειδικές προσωπικές ανάγκες των τουριστών, τις ανάγκες διατροφής και ψυχαγωγίας. Οι φορείς που μπορούν να καλύψουν τις παραγωγικές δραστηριότητες του αγροτουρισμού, κάτω από διάφορες μορφές επιχειρηματικής δράσης, ανήκουν στις ακόλουθες κατηγορίες:

ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Κάτω από τις σημερινές παραγωγικές συνθήκες η ιδιωτική επιχείρηση αποτελεί σημαντικό παράγοντα ανάπτυξης του αγροτικού τουρισμού τουλάχιστον στις περιοχές που παρουσιάζουν αναπτυξιακή αυτονομία. Αλλά και για τις άλλες περιοχές, ο ρόλος της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, μπορεί να είναι θετικός, αν όπως ισχυρίζονται οι οικείες οργανώσεις των τουριστικών επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα, λειτουργήσει κάτω από ίσες ανταγωνιστικές συνθήκες με τις ομοειδής επιχειρήσεις του δημοσίου γενικά τομέα ..

Μιλώντας για τον ιδιωτικό τομέα θα πρέπει ν' αναφερθούμε και σε μια άλλη περίπτωση ιδιοκτητών σπιτιών σε αγροτικές περιοχές, στις οποίες δεν κατοικούν μόνιμα, χρησιμοποιούν όμως τα σπίτια αυτά για δεύτερη παραθεριστική κατοικία. Οι ιδιοκτήτες αυτοί θα μπορούσαν να θέσουν στη διάθεση του αγροτουρισμού τα σπίτια τους όταν δεν τα χρησιμοποιούν. Μια μορφή κοινοπραξίας, τόσο σε επίπεδο κατασκευαστικό, όσο και σε επίπεδο εκμετάλλευσης, θα μπορούσε να αντιμετωπίσει αυτά τα προβλήματα και να δώσει σε κάθε αγροτική περιοχή αρκετά καταλύματα φιλοξενίας που θα

χρησιμοποιούνται και από τους ιδιοκτήτες και από τρίτους . Κάποια πρόσθετα κίνητρα θα πρέπει να θεσπιστούν για να γίνει πράξη η κοινοπρακτική αυτή μορφή , που φαίνεται να βρίσκει ανταπόκριση,

ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Το κράτος ή άλλοι δημόσιοι οργανισμοί μπορούν να αναλάβουν επιχειρηματικές δραστηριότητες , που ανήκουν στον παραγωγικό τομέα του αγροτουρισμού σε περιοχές που κανένας άλλος φορέας δεν εκδηλώνει ενδιαφέρον ή σε τομείς , που οι πρώτες ύλες ανήκουν στο δημόσιο (κρατικά αγροκτήματα , ξενοδοχεία - Ξενία , παιδικές κατασκηνώσεις) . Υπάρχουν αρκετές περιπτώσεις τέτοιων επιχειρήσεων , που έχουν δημιουργηθεί είτε από κρατικές υπηρεσίες είτε από δημόσιους οργανισμούς - ΕΟΤ . Πρέπει να σημειώσουμε ότι οι ιδιόμορφες αυτές επιχειρήσεις έχουν κοινωνικό χαρακτήρα με επιδιώξεις - αποτελέσματα το πολύ εξισωτικά .

Η παρέμβαση του δημοσίου τομέα σε επιχειρηματικές δραστηριότητες του αγροτουρισμού , μπορεί να εκδηλωθεί και έμμεσα μέσω των οργανισμών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης , με το πρόγραμμα των προγραμματικών συμβάσεων (άρθρο 11 Ν. 14167 84) . Σύμφωνα με το σύστημα αυτό , οι οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με φορείς του δημοσίου τομέα , που στην περίπτωση μας μπορεί να είναι κάθε φορέας που εμπλέκεται στον Αγροτικό τουρισμό . Με τις συμβάσεις αυτές αναλαμβάνουν οι Ο.Τ.Α. να εκτελέσουν ορισμένα τουριστικά έργα όπως ξενώνες , κέντρα ψυχαγωγίας , κ.λ.π. , που να χρηματοδοτούνται από τις δημόσιες επενδύσεις ή από τον κρατικό προϋπολογισμό . Στην πραγματικότητα πρόκειται για εργολαβία , όπου εργολάβος είναι οι Ο.Τ.Α. και εργοδότης το δημόσιο . Με μια τέτοια προγραμματική σύμβαση το Υφυπουργείο Νέας Γενιάς , χρηματοδότησε την "Ανώνυμη Διαδημοτική (Ρόδου - Χάλκης) Εταιρία Κατασκευών ΑΕ " , η

οποία ανέλαβε να εκτελέσει μια σειρά έργων στη Χάλκη , κυρίως να αναστηλώσει παραδοσιακά σπίτια και να τα εκμεταλλευτεί τουριστικά , σε εφαρμογή του προγράμματος καθιέρωσης της Χάλκης σαν " Νησί Φιλίας και Ειρήνης των νέων όλου του κόσμου ". Η εταιρεία με τη σειρά της υπέγραψε συμβάσεις με ιδιώτες -ιδιοκτήτες σπιτιών στο νησί με τις οποίες αναλαμβάνει την υποχρέωση να αναστηλώσει τα σπίτια τους και να τα εκμεταλλευτεί για 15 - 20 χρόνια , σαν καταλύματα φιλοξενίας , οπότε και θα επιστραφούν στους ιδιοκτήτες . Οι συμβάσεις προβλέπουν ότι οι ιδιοκτήτες μπορούν να τα χρησιμοποιούν τους μήνες όπου δεν υπάρχει τουριστική κίνηση . Οι προγραμματικές συμβάσεις είναι ένας αποτελεσματικός θεσμός , που μπορεί να απορροφήσει τους διαθέσιμους δημόσιους οικονομικούς πόρους μέσω των Ο.Τ.Α. , για την εκτέλεση έργων και του αγροτουριστικού τομέα .

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης , δηλαδή οι Δήμοι και οι Κοινότητες , που ξεπερνούν σ1 όλη την Ελλάδα τις 6.000 , είναι οι πιο κατάλληλοι φορείς για να αναλάβουν επιχειρηματικές δραστηριότητες του παραγωγικού τομέα του αγροτουρισμού σε τοπικό επίπεδο . Διαθέτουν οργάνωση σ' όλες τις αγροτικές περιοχές , έχουν αρκετή πείρα στην εκτέλεση έργων , μπορούν να εξασφαλίσουν οικονομικά μέσα από το κράτος και προπάντων εκφράζουν τη θέληση των δημοτών τους στις αναπτυξιακές επιλογές της περιοχής τους . Δεν είναι άσχετο το γεγονός ότι το μοναδικό κατάλυμα σε ορισμένα ορεινά χωριά ή άγονα νησιά , είναι ο δημοτικός ξενώνας .

Ένας πρόσφατος θεσμικός νόμος (Ν . 14167/84) που στοχεύει στην ενίσχυση της αποκέντρωσης και στην ενδυνάμωση της τοπικής αυτοδιοίκησης, δίνει τη δυνατότητα στους δήμους και στις κοινότητες ν' αναπτύξουν ευρύτερες επιχειρηματικές δραστηριότητες απ' όσες μπορούσαν

μέχρι τώρα με τον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 10657/80 , άρθρα 205-213), με μια σειρά από ευεργετικά κίνητρα . Έτσι πέρα από τις αμιγείς δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις, που διέπονται από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και διοικούνται από ξεχωριστό διοικητικό συμβούλιο , αυτός ο θεσμικός νόμος προβλέπει και άλλες μορφές όπως: Διαδημοτικές και Διακοινοτικές επιχειρήσεις , που συνιστώνται μεταξύ δύο ή περισσότερων δήμων και κοινοτήτων (άρθρο 40) και λειτουργούν όπως και οι αμιγείς επιχειρήσεις .

Μικρές επιχειρήσεις που διοικούνται από το ίδιο το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο ή τη δημορχιακή επιτροπή . Δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις συνεταιριστικού χαρακτήρα , που συνιστώνται από έναν οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης και από φυσικά πρόσωπα . Ανώνυμες εταιρίες με συνεταιρισμούς , που συνιστώνται από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τοπικές ενώσεις με συνεταιρισμούς και διέπονται από τη νομοθεσία που διέπει και τις ανώνυμες εταιρίες . Δημοτικές εταιρίες λαϊκής βάσης , που συνιστώνται από φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα και όπου οι Ο.Τ.Α. μαζί με τους συνεταιρισμούς διατηρούν πάντοτε την πλειοψηφία . Ανώνυμες εταιρίες που συνιστώνται από φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης με δυνατότητα συμμετοχής και φορέων του δημοσίου τομέα . Τέλος , ανώνυμες εταιρίες που συνιστώνται από Τοπικές Ενώσεις Δήμων και Κοινοτήτων και την Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας .

Μια άλλη ακόμα μορφή παρέμβασης των ΟΤΑ στον αγροτουρισμό , για ανάδειξη τουριστικών πόρων ή εκτέλεση έργων , που εξυπηρετούν περισσότερους δήμους ή κοινότητες , είναι και οι αναπτυξιακοί σύνδεσμοι , που συνιστώνται με πρωτοβουλία δύο ή περισσότερων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης μιας ορισμένης γεωγραφικής ενότητας ή του Νομαρχιακού Συμβουλίου ή του αρμοδίου νομάρχη , για την εκτέλεση συγκεκριμένων έργων και που επιχορηγούνται από το δημόσιο ή φορείς του δημοσίου .

ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Στις επιδιώξεις του αγροτικού κινήματος ανήκει από τη φύση του και ο αγροτουρισμός . Ανάμεσα στις δραστηριότητες των αγροτικών συνεταιρισμών , που προσδιορίζει ο θεσμικός νόμος (Ν. 1541/ 85) , περιλαμβάνονται κι εκείνες που αφορούν την ίδρυση και λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων και των αγροτουριστικών εργασιών . Οι αγροτουριστικές συνεταιριστικές οργανώσεις μπορούν ν' ασχοληθούν και άμεσα με τον αγροτουρισμό , κάτω από τις ακόλουθες μορφές: Μέσα από τους ίδιους τους αγροτικούς συνεταιρισμούς όλων των βαθμίδων , με τη δημιουργία τμημάτων που θα ασχολούνται αποκλειστικά με τον αγροτουρισμό . Με τη σύσταση των Αγροτουριστικών Συνεταιρισμών , που ιδρύονται με τη συναίνεση 20 τουλάχιστον μελών , ενώ οι γενικοί απαιτούν 50 μέλη . Τέτοιοι αγροτουριστικοί συνεταιρισμοί έχουν ιδρυθεί σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας , όπως στην Πέτρα της Μυτιλήνης , στ' Αμπελάκια της Θεσσαλίας , στην Αράχοβα , στα Νοτιοχώρια της Χίου , και αλλού . Τέλος , ο αγροτουρισμός μπορεί να προωθηθεί και μέσα από εταιρείες (μόνο ανώνυμες και περιορισμένης ευθύνης) , που συνιστώνται από αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις (διατηρούν το 65% των μετοχών ή μεριδίων) και φυσικά ή νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα , ή μέσα από άλλες μορφές εταιρειών , εφόσον όμως συνιστώνται από ομοιόβαθμες συνεταιριστικές οργανώσεις και υπάρχει ομόφωνη γνώμη της ΠΑΣΕΓΕΣ . Σ' αυτό το σημείο θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η ΠΑΣΕΓΕΣ προτείνει τη δημιουργία από κεντρικές ή δευτεροβάθμιες συνεταιριστικές οργανώσεις τη Συνεταιριστική Εταιρεία Ταξιδιών και Τουρισμού, που θα αναλάβει πρωτοβουλίες του παραγωγικού και εμπορικού τομέα του αγροτουρισμού .

Από την παράθεση των φορέων που μπορούν να παρέμβουν , κάτω από διάφορες οργανωτικές μορφές σε επιχειρηματικές δραστηριότητες του

παραγωγικού τομέα του αγροτουρισμού , προκύπτει ένα γενικό συμπέρασμα , πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα .

Στη φάση αυτή του ξεκινήματος θα πρέπει ν' αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα με ρεαλισμό , που θα μας επιτρέψει ν' αξιοποιήσουμε τις οργανωτικές εκείνες μορφές που κάτω από τη σημερινή ελληνική πραγματικότητα , θα μας δώσουν τα καλύτερα αποτελέσματα . Αυτή η λύση αντιπροσωπεύει ένα πλουραλιστικό παραγωγικό σύστημα .

3δ.ΦΟΡΕΙΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Η προώθηση του αγροτουριστικού προϊόντος στον καταναλωτή-τουρίστα, είναι μια από τις σημαντικότερες, λειτουργίες, του τουριστικού κυκλώματος , ιδιαίτερα στην εποχή μας , που υπάρχει υπερπαραγωγή μιας σειράς εναλλακτικών μορφών τουρισμού , όπου ο τουρίστας δυσκολεύεται να κάνει την επιλογή του . Ο τουρισμός έχει περάσει πια στη φάση της αγοράς του αγοραστή πράγμα που σημαίνει ότι δεν μπορούμε πια να πουλάμε ότι παράγουμε αλλά ότι ο τουρίστας μας ζητά . Για το λόγο αυτό θα πρέπει να υπάρξουν ορισμένοι φορείς οι οποίοι θα αναλάβουν την προώθηση του επιστρατεύοντας, όλους τους μηχανισμούς και τις τεχνικές του μάρκετινγκ. Ο απώτερος στόχος μας θα είναι να πείσουμε τον υποψήφιο τουρίστα-καταναλωτή, ότι ο αγροτικός, τουρισμός αποτελεί καινούργιο " προϊόν" και να το ζητήσει.

Οι φορείς προώθησης του αγροτικού τουρισμού μπορεί να είναι οι ακόλουθοι:

α) Οι παραδοσιακοί πράκτορες του τουρισμού , οι οποίοι διακινούν τα τουριστικά ρεύματα τόσο στο εσωτερικό , όσο και από το εξωτερικό ,Οι φορείς αυτοί θα πρέπει να προωθήσουν τον αγροτουρισμό σαν συμπλήρωμα ή κάτι διαφορετικό από τον γενικό τουρισμό που θα ποικίλει το συνολικό πακέτο των διακοπών.

Οι σημερινές εστίες του αγροτουρισμού που δημιουργήθηκαν στον περίγυρο διεθνών τουριστικών κέντρων (Ρόδου , Κω , Κρήτης , Κέρκυρας , κ.λ.π.) , προωθούνται μέσα από τα κοινά προγράμματα των ξένων τουριστικών οργανισμών (tour operators) , σαν ειδικοί προορισμοί.

β).Οι αγροτουριστικές επιχειρήσεις είτε η καθεμιά χωριστά όταν διαθέτουν μια στοιχειώδη οργάνωση , είτε όλες μαζί συλλογικά μέσα από ένα γραφείο , που θα προβάλλει τα καταλύματα , θα συμβάλλεται με πρακτορεία ή. και απευθείας με τους τουρίστες και θα δέχεται τις κρατήσεις κατανέμοντας τις στα επί μέρους καταλύματα . Ο φορέας,. αυτός ενδείκνυται για περιοχές, με αυτοτελή αγροτουρισμό , που λειτουργεί αυτόνομα και όχι σαν συμπλήρωμα ενός συνολικού πακέτου . Χαρακτηριστική περίπτωση τέτοιας, κοινοπρακτικής οργάνωσης , που εμφανίζεται με την εξειδικευτική μορφή του αγροτουρισμού , είναι η Πέτρα της Μυτιλήνης , όπου οι κρατήσεις και η διάθεση των δωματίων γίνεται μέσω γραφείων του συνεταιρισμού , ο οποίος αναλαμβάνει και την προβολή της περιοχής.

γ) Σε περιοχές με κάπως πιο προχωρημένη ανάπτυξη του αγροτουρισμού η προώθηση του προϊόντος μπορεί να γίνει μέσω της τοπικής αυτοδιοίκησης ή του συνεταιριστικού κινήματος που επεμβαίνουν για να βοηθήσουν τις επιχειρηματικές δραστηριότητες των δημοτών μελών τους .

δ) Σε εθνικό συλλογικό επίπεδο μπορεί να δημιουργηθεί κι ένας γενικός

φορέας που θα προωθεί τον αγροτουρισμό και τα επί μέρους επαγγελματικά συμφέροντα των αγροτουριστικών επιχειρήσεων .

Το εθνικό αυτό συλλογικό όργανο , θα λειτουργεί σαν δευτεροβάθμια οργάνωση , μπορεί να ανήκει είτε στον ιδιωτικό τομέα σαν μια ένωση αγροτουριστικών δραστηριοτήτων , είτε να πάρει τον επίσημο δημόσιο χαρακτήρα σαν οργανισμός προώθησης του αγροτουρισμού . Η κρατική παρέμβαση θα εξαρτηθεί από τη σημασία που θα αποκτήσει επεκτεινόμενος ο αγροτουρισμός και από τον κίνδυνο που ενδεχόμενα θα διατρέχει ο κλάδος να χάσει τον κοινωνικό του χαρακτήρα .

Εκείνο που θα πρέπει να τονίσουμε κλείνοντας το κεφάλαιο αυτό είναι ότι και στην περίπτωση της αναζήτησης των φορέων προώθησης του αγροτουρισμού, δεν πρέπει να επικρατήσουν δογματικά κριτήρια αλλά να επιδιώξουμε να εκμεταλλευτούμε τις μορφές εκείνες που μπορούν κάτω από τις σημερινές συγκυρίες να φέρουν τα καλύτερα αποτελέσματα τόσο σε οικονομικό όσο και σε κοινωνικό - πολιτιστικό επίπεδο .

4. ΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΓΙΑ ΖΗΤΗΣΗ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.

Ο αγροτικός τουρισμός στην Ελλάδα είναι μια πρωτόγνωρη μορφή τουρισμού που βρίσκεται υπό διαμόρφωση και ακριβώς γι' αυτό το λόγο παρουσιάζει μια αδυναμία και στον εντοπισμό του και στον ποσοτικό προσδιορισμό του . Οι αγροτουρίστες δεν κατευθύνονται σε συγκεκριμένα αγροτουριστικά κέντρα , γιατί αυτά ακόμα δεν έχουν πλήρως διαμορφωθεί .

Κατά ανάγκη λοιπόν οι τάσεις της αγοράς για ζήτηση του αγροτουρισμού θα ανιχνευτούν μέσα από τη μεγάλη αγορά της γενικής τουριστικής ζήτησης , στις δύο βασικές της κατηγορίες: στον εξωτερικό και στον εσωτερικό τουρισμό .

Οι ενδείξεις που έχουμε από αγροτικές περιοχές (χωριά) , είναι ότι υπάρχει έκδηλη προτίμηση για οικισμούς που βρίσκονται κοντά στη θάλασσα, για ικανοποίηση δύο βασικών προτιμήσεων του τουρίστα : της ομορφιάς της θάλασσας και της ήσυχης ζωής του χωριού . Πρόκειται για ένα συνδυασμό γαλάζιου και πράσινου που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί και σαν γαλαζοπράσινος τουρισμός . Μια τέτοια μορφή τουρισμού αναπτύσσεται κυρίως στον περίγυρο των τουριστικών κέντρων με τα οποία συνδέεται οργανικά . Οι βασικές αυτές προτιμήσεις συνοδεύονται και από άλλες ανάγκες οι οποίες αναφέρονται στις ψυχαγωγικές δραστηριότητες των τουριστών . Διαφορετικές είναι οι τάσεις στον τομέα του εσωτερικού τουρισμού , όπου εκδηλώνεται προτίμηση σε μορφές σύνθετου αγροτουρισμού , αλλά και σε μορφές αμιγή αγροτουρισμού, όταν οι κάτοικοι των αστικών κέντρων επισκέπτονται τα χωριά τους για διακοπές .

5. ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.

Ανατρέχοντας στη διεθνή εμπειρία σχημάτων που πλησιάζουν το ολοκληρωμένο αγροτουριστικό πρότυπο θα μπορούσε κανείς να υποστηρίξει ότι αυτή δείχνει παραδείγματα "εμπειρικής εφαρμογής", ελάχιστα στηριζόμενα σε μια ολοκληρωμένη θεωρητική κατασκευή .

Με απλά λόγια υποστηρίζεται η αναγκαιότητα όχι μόνο εθνικού προγραμματισμού αγροτουρισμού αλλά και της ύπαρξης μοναδικού φορέα , στην ευθύνη του οποίου θα υπάγεται ο σχεδιασμός , η παρακολούθηση και η εφαρμογή επιμέρους αγροτουριστικών προγραμμάτων σε συνεργασία πάντα με τις τοπικές αρχές και τον τοπικό πληθυσμό. Το τελευταίο αυτό στοιχείο είναι πολύ σημαντικό για την επιτυχία του όποιου αναπτυξιακού προγράμματος.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Το θέμα της λειτουργίας ενός αγροτουριστικού προγράμματος αποτελεί μια από τις πλέον σημαντικές συνιστώσες κατά το σχεδιασμό ενός αγροτουριστικού προγράμματος.

Στο βαθμό που η προσπάθεια της αγροτουριστικής ανάπτυξης βρίσκεται στην αφετηρία στη χώρα μας, τόσο στο θεωρητικό, όσο και στο πρακτικό επίπεδο, δεν φαίνεται να υπάρχει κατασταλαγμένη άποψη σχετικά με την επιλογή του φορέα που θα έπρεπε να αναλαμβάνει τη διαχείριση του αγροτουριστικού προγράμματος. Για να καταστεί, όμως δυνατή η εφαρμογή του όποιου αγροτουριστικού προγράμματος, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ιδιαιτερότητες του ελληνικού αγροτικού χώρου.

Στον ελληνικό χώρο θα πρέπει να διευρυνθεί σε πρακτικό επίπεδο η αναγκαιότητα δημιουργίας Γραφείων Διαχειρίσεις, στα πλαίσια της συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων φορέων και του βαθμού ανάμειξης των τοπικών αρχών μέσα στο σχήμα αυτό (Ν. 1416/84 για την τοπική αυτοδιοίκηση).Ανάλογα με το σχήμα χρηματοδότησης - Διαχείρισης, τη μέθοδο διανομής κερδών, την ύπαρξη ή μη περιουσιακών στοιχείων, κ.λ.π. προκύπτουν διάφορες τέτοιες μορφές που ταξινομούνται σε:

α) Σύλλογο ή Κοινοπραξία ιδιοκτητών καταλυμάτων

Αποτελεί την πλέον χαλαρή κι ελεύθερη μορφή συνεργασίας, όπου τα μέλη απλά και μόνο αναλαμβάνουν την υποχρέωση να στηρίζουν οικονομικά κοινές υπηρεσίες διαφήμισης, ελέγχου τιμών, κράτησης δωματίων κ.λ.π.. Στο σχήμα αυτό, η τοπική αυτοδιοίκηση μπορεί να συμμετέχει μόνο μέσα από μια αυξημένη χρηματοδότηση της προς την κοινοπραξία.

β) Συνεταιρισμός

Αποτελεί μια θεσμοθετημένη συνεργατική επιχείρηση , με μεγαλύτερο βαθμό ανάληψης υποχρεώσεων από τα μέλη - σε σχέση με το προηγούμενο σχήμα -από κοινού κυριότητα περιουσιακών στοιχείων , αλληλέγγυα ευθύνη , δικαιότερη κατανομή των κερδών.

Η βασική επιχειρηματολογία ενδεχόμενης προτίμησης του σχήματος αυτού , όπως αυτή έχει διατυπωθεί κατά καιρούς από την ΠΑΣΕΓΕΣ , συνοψίζεται στα ακόλουθα :

1) Το μικρό μέγεθος των υφισταμένων των αγροτουριστικών εκμεταλλεύσεων , υπαγορεύει την ανάληψη του συντονισμού μεταξύ τους , αλλά και τη διαχείριση τους από Συνεταιριστική Οργάνωση.

2) Ο αναγκαίος συντονισμός των επιμέρους δραστηριοτήτων (προβολή , διαφήμιση , μάρκετινγκ ,κ.λ.π.) θα πρέπει να γίνεται από κάποιον ομοιογενή φορέα σε εθνική βάση όπως είναι η Συνεταιριστική Οργάνωση .

3) Ο μη κερδοσκοπικός χαρακτήρας και η δημοκρατικότητα της Συνεταιριστικής Οργάνωσης επιτρέπει τη συμμετοχή των ίδιων των ενδιαφερομένων στη διαχείριση αποκλείοντας έτσι κάθε κερδοσκοπική τάση.

4) Η απευθείας επαφή των αγροτουριστικών οργανώσεων με τους αγρότες της περιοχής τους, η συντριπτική πλειοψηφία των οποίων είναι μέλη .

γ) Μικτή Δημοσυνεταιριστική Επιχείρηση (σύμφωνα με το άρθρο 44 του Νόμου 1416/84).

Αποτελεί την πλέον ίσως δόκιμη μορφή οργάνωσης και λειτουργίας αγροτουριστικού σχήματος , με δοσμένες τις συνθήκες της ελληνικής αγροτικής περιφέρειας . Περιλαμβάνει τη συνεργασία μεταξύ της Συνεταιριστικής Οργάνωσης και των Τοπικών Αρχών . Παρ' όλα αυτά , περισσότερο δόκιμο θα ήταν , στη φάση αυτή , η δημιουργία μιας απλής Κοινοπραξίας η οποία θα εξελιχθεί σε Συνεταιρισμό και από εκεί με τη διαμόρφωση των κατάλληλων συνθηκών να καταλήξει σε μια μικτή Δημοσυνεταιριστική Επιχείρηση , με την είσοδο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης .

δ) Εταιρεία Λαϊκής Βάσης

Αποτελεί την πλέον προηγμένη μορφή επιχειρησιακής συνεργασίας στα πλαίσια ενός αγροτουριστικού προγράμματος .Πρόκειται για εταιρεία που στηρίζεται στην Αρχή της κοινής ιδιοκτησίας ανάμεσα στον τοπικό ή στον καταγόμενο από τον τόπο αυτό πληθυσμό . Η μορφή αυτή προσφέρεται για την ανάληψη εκτεταμένων επενδύσεων στον Αγροτουρισμό .

Οι τέσσερις αυτές μορφές οργανωτικής λειτουργίας αγροτουριστικού προγράμματος που επισημάνθηκαν αποτελούν απλά τις πλέον δόκιμες μορφές παίρνοντας πάντοτε υπόψη τις ιδιαιτερότητες της ελληνικής αγροτικής κοινωνίας. Όσον αφορά τώρα τα προβλήματα χρηματοδότησης αγροτουριστικού προγράμματος , αναζητείται ένα δόκιμο και αποδοτικό χρηματοδοτικό σχήμα . Από τα μέχρι στιγμής δεδομένα , μπορεί να υποστηριχθεί ότι ένα πρόγραμμα αγροτουριστικής ανάπτυξης μειονεκτικής περιοχής 'μπορεί να αντλεί για τη λειτουργία του:

α) πόρους εθνικούς,

β) πόρους κοινοτικούς, στα πλαίσια ειδικών αναπτυξιακών

προγραμμάτων ,

γ) είτε συνδυασμό εθνικών - κοινοτικών πόρων .

Στο κοινοτικό επίπεδο εντοπίζονται δυνατότητες χρηματοδότησης :

α) στα πλαίσια εφαρμογής των Μεσογειακών Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων ,

β) στα πλαίσια εφαρμογής του Κανονισμού 7977/85 που αφορά στην ενίσχυση σχεδίων βελτίωσης της γεωργικής εκμετάλλευσης ,

γ) στα πλαίσια άλλων ειδικών προγραμμάτων και κατά έμμεσο τρόπο (χωρίς επιχορηγήσεις).

Όσον αφορά τις χρηματοδοτήσεις μέσω των Μ.Ο.Π. αναφέρονται ρητά ενέργειες αγροτουριστικής ανάπτυξης που μπορούν να ενισχυθούν . Οι ενισχύσεις αυτές μπορεί να φθάσουν το 70% όλου του κόστους του προγράμματος , υπό τον όρο ότι ο ιδιωτικός φορέας θα χρηματοδοτήσει το υπόλοιπο 30% .

Μια περαιτέρω ανάλυση της κοινοτικής επιχορήγησης , παρέχει την εικόνα της κατανομής , θέτοντας παράλληλα και τους όρους που υπαγορεύουν την συνδρομή αυτή . Η συνηθέστερη περίπτωση κατανομής της επιχορήγησης, αφορά συνεργασία περιφερειακού ταμείου και κοινοτικού προϋπολογισμού, για την χρηματοδότηση του αγροτουριστικού προγράμματος . Οι ενισχύσεις που δίνονται στα πλαίσια του κανονισμού 797 καλύπτουν – στην καλύτερη περίπτωση - το 55% του κόστους του προγράμματος .

Σε εθνικό επίπεδο , οι χρηματοδοτήσεις που δόθηκαν μέχρι τώρα αφορούσαν εξειδικευμένα προγράμματα , όπως το πρόγραμμα του Υπ. Γεωργίας. Μεγαλύτερη συνέπεια και συνέχεια παρουσιάζουν τα προγράμματα για τη δημιουργία αγροτουριστικών καταλυμάτων της Αγροτικής Τράπεζας . Πρόκειται για πρόγραμμα δανειοδότησης με ευνοϊκούς όρους για την κατασκευή καταλυμάτων . Σκοπός του είναι να ενισχυθούν οι δικαιούχοι αγρότες , μόνιμοι κάτοικοι των περιοχών αυτών για να δημιουργήσουν

κατάλληλα και εξοπλισμένα σύμφωνα με τις υποδείξεις του ΕΟΤ , δωμάτια που θα νοικιάζονται στους τουρίστες πάντα με τους όρους του ΕΟΤ.

Με τα δάνεια που χορηγεί η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος ενισχύονται:

- η εξαρχής κατασκευή τουριστικών καταλυμάτων,
- η επέκταση και διαμόρφωση των ήδη υφισταμένων σε τουριστικά καταλύματα,
- η συμπλήρωση δωματίων ,
- ο εξοπλισμός των δωματίων σύμφωνα με τις προδιαγραφές του ΕΟΤ.

Τα δάνεια αυτά δίνονται για την απόκτηση έξι (6) το πολύ δωματίων για τον κάθε δικαιούχο . Το επιτόκιο σύμφωνα με την εγκύκλιο έφτανε το 11,5 % συν 1% υπέρ ΟΓΑ . Η διάρκεια του δανείου είναι 20 χρόνια , για ορισμένους ειδικά τους παραμεθόριους νομούς φτάνει τα 25 χρόνια .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Η ΚΥΑ 505, με Αριθ. πρωτ. : 305875/8404 και θέμα: «**ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΣΤΗΡΙΞΗΣ 2000-2006 ΓΙΑ ΤΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ**» προβλέπει:

«Στα πλαίσια του Μέτρου «Ενθάρρυνση των τουριστικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων» και των αντίστοιχων δράσεων των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Π.Ε.Π.), προβλέπεται η ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων τα οποία αφορούν στη συμπλήρωση ή ανάπτυξη τουριστικής υποδομής στον τομέα των εναλλακτικών μορφών τουρισμού και στον αγροτουρισμό. Επίσης, η ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων για την βελτίωση και ανάπτυξη βιοτεχνικών δραστηριοτήτων εκτός της πρώτης μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων. Τέλος, στα πλαίσια του Μέτρου προβλέπεται η ενίσχυση δραστηριοτήτων σχετικών με την προβολή των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των περιοχών με στόχο αφενός την ενημέρωση και προσέλκυση επενδυτών σε αυτές αφετέρου δε την προβολή των φυσικών και πολιτιστικών πόρων τους στο ευρύτερο κοινό.

2. Όσον αφορά στο καθεστώς ενισχύσεων του Μέτρου, υποψήφιοι δικαιούχοι δύνανται να είναι :

- Φυσικά Πρόσωπα που δεν έχουν την ιδιότητα του γεωργού, όπως αυτή ορίζεται στην ΚΥΑ 451/2001 για επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

- Νομικά πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (επιχειρήσεις, αγροτικοί συνεταιρισμοί κ.ο.κ)
- Ο.Τ.Α και επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. για συγκεκριμένες κατηγορίες πράξεων
- Πολιτιστικοί φορείς
- Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου

3. Το ποσοστό ενίσχυσης για τις ιδιωτικές επενδύσεις ανά περιφέρεια είναι:

<i>ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ</i>	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	<i>ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ</i>
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ , ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑ ΤΡΟΙΖΗΝΙΑΣ, ΝΗΣΟΙ ΚΥΘΗΡΩΝ, ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ, ΗΠΕΙΡΟΥ, ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ – ΘΡΑΚΗΣ, ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ, ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ καθώς και όλα τα νησιά της χώρας εξαιρουμένης της Νήσου Κρήτης	60%	
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, ΡΗΤΗΣ	55%	Εξαιρείται ο νομός Θεσσαλονίκης
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, ΑΤΤΙΚΗΣ	50%	Ο νομός Θεσσαλονίκης, λοιπές περιοχές περιφέρειας Αττικής

Το συνολικό επιλέξιμο κόστος του επενδυτικού σχεδίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 440.000 Ευρώ.

4. Όσον αφορά τις δαπάνες οι οποίες θεωρούνται ως επιλέξιμες για τη χρηματοδότηση τους στο πλαίσιο του καθεστώτος ενίσχυσης του μέτρου ανάλογα με τις κατηγορίες πράξεων αυτές είναι

4.1 Για την ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων τα οποία αφορούν στην ίδρυση, επέκταση και βελτίωση στο τομέα της τουριστικής υποδομής, στο τομέα των εναλλακτικών μορφών τουρισμού και στο αγροτουρισμό:

Δαπάνες για τη δημιουργία νέων κτιριακών εγκαταστάσεων με τον απαραίτητο ηλεκτρομηχανολογικό, ξενοδοχειακό και λοιπό εξοπλισμό, καθώς και τη διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου αυτών, στα πλαίσια τουριστικών καταλυμάτων, παραδοσιακών ξενώνων κ.λ.π, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που περιγράφονται στη σχετική ΚΥΑ με τίτλο «Προσδιορισμός των λειτουργικών μορφών και τάξεων τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων που εντάσσονται στα Ε.Π αρμοδιότητας του Υπ. Γεωργίας και των ΠΕΠ κατά τη Γ Προγραμματική Περίοδο ως εγκαταστάσεις ανάπτυξης Αγροτουρισμού».

Δαπάνες για τη επέκταση και βελτίωση υφιστάμενων κτιριακών υποδομών, του περιβάλλοντα χώρου, των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και του ξενοδοχειακού και λοιπού εξοπλισμού σε υφιστάμενα τουριστικά και αγροτουριστικά καταλύματα, παραδοσιακούς ξενώνες κ.λ.π, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που περιγράφονται στη σχετική ΚΥΑ με τίτλο «Προσδιορισμός των λειτουργικών μορφών και τάξεων τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων που εντάσσονται στα Ε.Π αρμοδιότητας του Υπ. Γεωργίας και των ΠΕΠ κατά τη Γ Προγραμματική Περίοδο ως εγκαταστάσεις ανάπτυξης Αγροτουρισμού»

Δαπάνες για τη δημιουργία νέων χώρων εστίασης και αναψυχής και παραδοσιακών καφενείων με την αντίστοιχη αγορά εξοπλισμού, καθώς και δαπάνες για την αναβάθμιση, επέκταση υφισταμένων υποδομών και του αντίστοιχου εξοπλισμού χώρων εστίασης και αναψυχής και παραδοσιακών καφενείων σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που περιγράφονται στη σχετική ΚΥΑ με τίτλο «Προσδιορισμός των λειτουργικών μορφών και τάξεων τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων

που εντάσσονται στα Ε.Π αρμοδιότητας του Υπ. Γεωργίας και των ΠΕΠ κατά τη Γ Προγραμματική Περίοδο ως εγκαταστάσεις ανάπτυξης Αγροτουρισμού»

Δαπάνες για την ίδρυση, επέκταση και αναβάθμιση λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων όπως κατασκηνώσεις, κάμπινγκ, υδροθεραπευτήρια, χώροι πολυδραστηριοτήτων κ.λ.π και αγορά του σχετικού αυτών, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που περιγράφονται στη σχετική ΚΥΑ με τίτλο «Προσδιορισμός των λειτουργικών μορφών και τάξεων τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων που εντάσσονται στα Ε.Π αρμοδιότητας του Υπ. Γεωργίας και των ΠΕΠ κατά τη Γ Προγραμματική Περίοδο ως εγκαταστάσεις ανάπτυξης Αγροτουρισμού».

Στα πλαίσια των ανωτέρω επενδύσεων περιλαμβάνονται δαπάνες για τη βελτίωση της προσπελασιμότητας – σύνδεσης αυτών με το υφιστάμενο οδικό δίκτυο, με μικρές παρεμβάσεις αναβάθμισης του δικτύου πρόσβασης (πλακόστρωση μονοπατιών, μικρά τεχνικά έργα, τσιμεντοστρώσεις σε δύσβατα τμήματα κ.ο.κ) . Η δαπάνη βελτίωσης της προσπελασιμότητας δεν θα μπορεί να υπερβαίνει το 10% του συνολικού κόστους της επένδυσης.

Δαπάνες για μελέτες – υπηρεσίες υποστήριξης, όπως η σύνταξη σχετικής οικονομοτεχνικής μελέτης, η μελέτη έκδοσης οικοδομικής άδειας, δαπάνες επιβλέψεων επιμετρήσεων κλπ. Οι ανωτέρω δαπάνες δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 12% του συνολικού επιλέξιμου κόστους της επένδυσης

Δαπάνες για τη δημιουργία εγκαταστάσεων και αγοράς εξοπλισμού για εναλλακτικές μορφές τουρισμού – άθλησης και ψυχαγωγίας όπως ορεινή ποδηλασία, rafting , ιππασία κλπ

Δαπάνες αγοράς οχημάτων για επαγγελματική χρήση παντός εδάφους ειδικών προδιαγραφών, μόνο σε περιπτώσεις όπου τεκμηριώνεται πλήρως η αναγκαιότητα του εξοπλισμού αυτού (δυσκολία προσπελασιμότητας σε αγροτουριστικό κατάλυμα, οργανωμένες περιηγήσεις σε δύσβατες περιοχές κ.ο.κ.). Τα οχήματα αυτά που προορίζονται για μεταφορά επισκεπτών και

δεδομένου ότι θα πρέπει να εξασφαλίζεται η ασφαλής και νόμιμη μεταφορά των ατόμων αυτών θα πρέπει να έχουν επαγγελματική χρήση και να πληρούν τις προδιαγραφές που το αρμόδιο Υπουργείο ορίζει.

4.2 Για την ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων για την ίδρυση – εκσυγχρονισμό και επέκταση πολύ μικρών επιχειρήσεων όπως αυτές ορίζονται στον Καν. ΕΚ 70/2001 που δραστηριοποιούνται σε τομείς εκτός της πρώτης μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων.

4.3 Δαπάνες για μελέτη και κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων καθώς και τη βελτίωση η επέκταση υφισταμένων

Δαπάνες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις λειτουργίας της συγκεκριμένης βιοτεχνικής δραστηριότητας.

Δαπάνες για αγορά μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού

Δαπάνες για υπηρεσίες υποστήριξης όπως η σύνταξη οικονομοτεχνικής μελέτης, η έκδοση των απαραίτητων αδειών, όπως οικοδομική άδεια, καθώς και οι προβλεπόμενες δαπάνες αμοιβής επιβλέποντος μηχανικού, ανάλογα με το είδος της επένδυσης. Οι ανωτέρω δαπάνες δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 12% του συνολικού επιλέξιμου κόστους της επένδυσης

Δαπάνες αγοράς ειδικών επαγγελματικών μέσων μεταφοράς προϊόντων και πρώτων υλών εντός της επιχείρησης (π.χ. ανυψωτικά μηχανήματα κ.ο.κ.), στην περίπτωση που η χρήση τους είναι πλήρως αιτιολογημένη από το είδος της επένδυσης.

Για τις κατηγορίες πράξεων της παραγράφου 4.1 και 4.2 εν δυνάμει δικαιούχοι είναι μόνο φυσικά και νομικά πρόσωπα

4.4 Για την ενίσχυση της προβολής των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των περιοχών με στόχο αφενός την ενημέρωση και προσέλκυση επενδυτών σε αυτές, αφετέρου δε την προβολή των φυσικών και πολιτιστικών πόρων τους στο ευρύτερο κοινό :

- Δαπάνες σχεδιασμού και εκτύπωσης πληροφοριακών και διαφημιστικών εντύπων (π.χ. αμοιβές εξειδικευμένων γραφείων για την παραγωγή των εντύπων), καθώς και σχετικού ηλεκτρονικού υλικού (CDs κ.λ.π.)
- Δαπάνες διαφημιστικών καταχωρήσεων σε έντυπα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Δαπάνες σχεδιασμού και εκτύπωσης επενδυτικών οδηγών
- Δαπάνες σχεδιασμού και κατασκευής διαφημιστικών αφισών, προθηκών και ηλεκτρονικής διαφήμισης, με εξαίρεση τα ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά μέσα.
- **Κόστος σχεδιασμού ιστοσελίδας και δικτυακού τόπου (web site) και προώθησή του σε ελληνικές και ξένες μηχανές αναζήτησης.**

Η ανωτέρω κατηγορία δράσεων είναι επιλέξιμη μόνο για τη συνολική προώθηση της εικόνας των περιοχών παρέμβασης και μόνο από συλλογικούς φορείς και Ο.Τ.Α. Κατ' εξαίρεση για την ανωτέρω κατηγορία δράσεων το ποσοστό ενίσχυσης ανέρχεται σε 70% του συνολικού κόστους το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 100.000 Ευρώ ανά τριετία.»

Μετα από αυτή την ΚΥΑ δεν έχει υπάρξει δυστυχώς κατι νεότερο για την ενίσχυση του αγροτουρισμού.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο Αγροτικός Τουρισμός αποτελεί μια σχετικά καινούργια μορφή στο χώρο του τουρισμού, άγνωστη στους πολλούς.

Ο ΕΟΤ είχε ξεκινήσει μια μεγάλη προσπάθεια προώθησης της λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες που έχει να προσφέρει η ελληνική ύπαιθρος. Είναι γνωστό, ότι οι μεγάλοι ταξιδιωτικοί οργανισμοί του εξωτερικού "πωλούν" το ελληνικό τουριστικό προϊόν μαζί με το ιταλικό , ισπανικό και το τούρκικο. Επομένως, στους ταξιδιωτικούς οδηγούς παρουσιάζονται μαζί σαν ένα κοινό προϊόν της Μεσογείου και ανάλογα με το ποια πακέτα θέλουν να προωθήσουν περισσότερο, προσπαθούν να προσανατολίσουν τους μελλοντικούς τουρίστες- καταναλωτές.

Ένα άλλο πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο ελληνικός τουρισμός είναι η εποχικότητα της τουριστικής ζήτησης , την οποία καλείται να λύσει η ελληνική πολιτεία . Το γεγονός ότι οι περισσότεροι καταναλωτές - τουρίστες πιστεύουν πως η Ελλάδα έχει μόνο να προσφέρει ήλιο και θάλασσα, κάτι που λείπει από τις βόρειες Ευρωπαϊκές χώρες, είναι κι αυτό που έχει εγκαθιδρύσει την Ελλάδα σαν χώρα παραθερισμού και καλοκαιρινών διακοπών .

Ευτυχώς, τα τελευταία χρόνια προσπαθούν και γίνονται σοβαρές προσπάθειες ανάδειξης της ελληνικής υπαίθρου. Οι προσπάθειες που γίνονται βρίσκονται ακόμη σε αρχικό στάδιο , αλλά τα κίνητρα που δίνονται για την προώθηση ιδίως του αγροτικού τουρισμού είναι αρκετά σοβαρά και ικανοποιητικά .

Στον τομέα όμως που θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση είναι η διαφήμιση και η προώθηση του αγροτικού τουρισμού σαν μια εναλλακτική λύση στο πρόβλημα της μαζικότητας. Πρέπει να γίνει συνείδηση και στους ίδιους τους Έλληνες ότι με την ανάπτυξη του αγροτικού τουρισμού θα προωθηθούν και θα αναπτυχθούν οι περιοχές τους , χωρίς να χαθεί η

παραδοσιακή τους κληρονομιά και η πολιτιστική τους κληρονομιά.

Πιστεύω, πως αν εφαρμοστούν τα προγραμματισμένα μέτρα , θα επέλθει και μια γενικότερη ανάπτυξη , όχι μόνο τουριστική , αλλά και οικονομική των περιοχών που θα συμμετάσχουν στα προγράμματα αυτά με σημαντικά οικονομικά οφέλη για τη βιωσιμότητα των περιοχών αυτών.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Ο ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Χειμερινός τουρισμός αποτελεί μια δυναμική μορφή τουρισμού , η οποία βρίσκεται στην αρχή ακόμα της ανάπτυξης της .

Όπως αναφέρθηκε και στην εισαγωγή , η Ελλάδα έχει καθιερωθεί σαν ένας κατεξοχήν τόπος διακοπών καλοκαιριού προβάλλοντας κυρίως , τα όμορφα νησιά της και τις ατελείωτες παραλίες της .

Η Ελλάδα , όμως είναι μια χώρα κατεξοχήν ορεινή , κάτι το οποίο δεν έχει προβληθεί ποτέ προς το εξωτερικό . Θα μπορούσαμε και πάλι να κάνουμε λόγο για την αδράνεια των υπευθύνων που ασχολούνται με τον τουρισμό , οι οποίοι δεν φρόντισαν να οργανώσουν και να προωθήσουν το χειμερινό τουρισμό, αλλά και στην ατολμία των ιδιωτών , οι οποίοι προτιμούν να κατασκευάσουν μια ξενοδοχειακή μονάδα σε έναν ήδη καθιερωμένο τουριστικό τόπο παραθερισμού κι ας γνωρίζουν ότι μονάδα αυτή θα λειτουργεί μόνο εποχιακά .

Για τη μη ανάπτυξη , όμως , του χειμερινού τουρισμού συντέλεσαν και άλλοι λόγοι όπως:

α) Το κλίμα της Ελλάδος με τα ζεστά καλοκαίρια και τους ήπιους χειμώνες που της επιτρέπει να έχει 315 ημέρες το χρόνο ηλιοφάνεια και φυσικά

β) Τα 15.000 χιλιόμετρα ακτών .

Πέρα όμως από τα κλιματολογικά αίτια , τα οποία είναι σίγουρα αναπόφευκτα και μη αναστρέψιμα , υπάρχουν και άλλα αίτια τα οποία τα

διακρίνουμε σε

- Οικονομικά αίτια
- Υλικό - Τεχνικά αίτια
- Νομοθετικές ρυθμίσεις
- Αδυναμίες του ΕΟΤ

1) ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΙΤΙΑ

Τα οικονομικά αίτια , αναμφίβολα , αναφέρονται στο αυξημένο κόστος ενασχόλησης με τα χειμερινά σπορ καθώς και στην πρόσθετη επιβάρυνση των εξόδων μετάβασης, ύπνου και διατροφής για μια οικογένεια μέσου εισοδήματος. Αναφέρονται ακόμη και στην έλλειψη κινήτρων από το κράτος για την πραγματοποίηση επενδύσεων στις ορεινές περιοχές .

2) ΥΛΙΚΟ-ΤΕΧΝΙΚΑ ΑΙΤΙΑ

Τα υλικό - τεχνικά αίτια αναφέρονται, κυρίως , στη δυσκολία μετάβασης στις ορεινές περιοχές λόγω έλλειψης της κατάλληλης υποδομής (οδικό δίκτυο , σιδηρόδρομοι).

3) ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Έλλειψη παροχής κινήτρων στους εργαζομένους για την πραγματοποίηση χειμερινών διακοπών λόγω μη παροχής χειμερινής αδείας . Ένα άλλο πρόβλημα είναι και η λειτουργία των σχολείων η οποία είναι σίγουρα διαφορετική στα διάφορα κράτη της Ευρώπης .

4) ΟΙ ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΤΟΥ ΕΟΤ

Οι διαφημιστικές εκστρατείες του ΕΟΤ στο εξωτερικό οι οποίες αναφέρονται αποκλειστικά και μόνο στον τουρισμό καλοκαιρινών διακοπών τονίζοντας συνεχώς τα πλεονεκτήματα που έχει η Ελλάδα , σα μεσογειακή χώρα , όπως είναι ο ήλιος και η θάλασσα έναντι των άλλων χωρών της Ευρώπης .

Ευτυχώς τα τελευταία χρόνια έχει αρχίσει να γίνεται συνειδητή η προσφορά της ανάπτυξης του χειμερινού τουρισμού σα μια δυναμική λύση στο πρόβλημα της εποχικότητας.

Συγκεκριμένα , αναφέρεται ότι θα πρέπει να ακολουθηθεί το πρότυπο της Ιταλίας γιατί είναι μια χώρα που τουριστικά μας " πάει".

Το Ιταλικό μοντέλο ανάπτυξης έχει σεβαστεί τον πολιτισμό και τις παραδόσεις της χώρας κι έχει αξιοποιήσει την ενδοχώρα , η οποία είναι αυτό που στην ουσία διαφοροποιεί και την ποιότητα του τουρισμού .

Ο λόγος για τον οποίο θα πρέπει να ακολουθηθεί το ιταλικό μοντέλο ανάπτυξης αιτιολογείται με ένα ακραίο παράδειγμα ,

"Αν πάρουμε έναν τουρίστα από τη Γερμανία ή την Αγγλία και του δέσουμε τα μάτια στο αεροδρόμιο της χώρας του , στη συνέχεια τον μεταφέρουμε σε μια πλαζ με άμμο , θάλασσα και γαλάζιο ουρανό , τότε σίγουρα δε θα καταλάβει που θα βρίσκεται. Μπορεί να βρίσκεται στην Ελλάδα ή στην Ιταλία , Κύπρο , Τυνησία , Μαγιόρκα ή ακόμα και στο Ισραήλ . Η ενδοχώρα , λοιπόν , είναι εκείνη που εξασφαλίζει τη διαφορά γιατί σίγουρα ένα ελληνικό χωριό είναι τελείως διαφορετικό από ένα χωριό στο Ισραήλ ."

Ο εφικτός στόχος που έχει τεθεί από τον ΕΟΤ είναι 12.000.000 τουρίστες με την προϋπόθεση της επέκτασης της τουριστικής περιόδου .

Συγκεκριμένα αναφέρει ότι ο χειμερινός τουρισμός στην Ελλάδα δε θα πρέπει να είναι η εύκολη λύση των χιονοδρομικών κέντρων , δεδομένου ότι στη χώρα μας δε χιονίζει συχνά.

Άλλωστε , οι πίστες των χιονοδρομικών κέντρων ζωντανεύουν μόνο για 15 με 20 μέρες το χρόνο . Το ζητούμενο λοιπόν είναι στην αξιοποίηση του ορεινού όγκου της χώρας.

Η αξιοποίηση αυτή θα γίνει μέσω του Ευρωπαϊκού μονοπατιού E4 , το οποίο θα αρχίζει από τα Πυρηναία και θα τελειώνει στην Ελλάδα , στο ακρωτήριο Ταίναρο. Το μονοπάτι αυτό σε όλες τις Ευρωπαϊκές χώρες και στην Ελλάδα έχει χαραχτεί έτσι ώστε να περνάει από σημεία με σημαντικούς πολιτιστικούς θησαυρούς και απaráμιλλες φυσικές ομορφιές οι οποίες θα αποτελέσουν πόλο έλξης κυρίως για νέους , μορφωμένους και φυσιολάτρες , ποιοτικοί τουρίστες που δεν ταξιδεύουν για να παίξουν στα καζίνα ή να περνούν όλη τη νύχτα στα μπαρ . Είναι άτομα τα οποία θέλουν πραγματικά να γνωρίσουν μια χώρα , να επιμορφωθούν και να ζήσουν τον αληθινό πολιτισμό μιας χώρας . Φυσικά , οι περιπλανήσεις τους στη χώρα θα περιλαμβάνουν διαμονή σε κάποιο χωριό για να δοκιμάσουν την τοπική κουζίνα , να αγοράσουν ενθύμια κ.λ.π. . Να ο ορεινός τουρισμός της Ελλάδας !

Βάση του σχεδίου που έχει καταρτιστεί από τους υπεύθυνους φορείς του ΕΟΤ, επιχειρείται αξιοποίηση των περιοχών που περιλαμβάνονται στο Ευρωπαϊκό μονοπάτι , με ταυτόχρονη παροχή εισοδήματος στους κατοίκους , στις ενδιάμεσες εποχές που δεν καλλιεργούν και δεν αποκομίζουν κέρδη για τη δημιουργία των κατάλληλων καταλυμάτων.

Σ' αυτό το σημαντικό σχέδιο ζητείται και η συνδρομή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης καθώς και η δημιουργία μιας διεύθυνσης Περιβαντολλογικών Παρεμβάσεων και Συντηρήσεων.

Θα ήταν άδικο , λοιπόν , να μην αναφερθούμε σε αυτήν την αξιόλογη προσπάθεια των πολιτικών φορέων της χώρας , για την παράλληλη ανάπτυξη

του θερινού και του χειμερινού τουρισμού με απώτερο στόχο το οικονομικό όφελος που θα επιφέρει στην εθνική οικονομία .

Στη συνέχεια στον πίνακα 1 παραθέτουμε τα κυριότερα χιονοδρομικά κέντρα της Ελλάδας.

ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

1.ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ

2. ΠΗΛΙΟ

3. ΣΕΛΙ

4. ΠΙΣΟΔΕΡΙ

5. ΠΑΓΓΑΙΟ

6. ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΣ

7. ΚΙΣΣΑΒΟΣ

8. ΜΑΙΝΑΛΟ

9. ΜΕΤΣΟΒΟ

10.ΛΑΙ-ΛΑΙ

11. ΦΑΛΑΚΡΟ

12.ΔΙΡΦΥΣ

14.ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ

ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Πρόκειται για ορεινά κυρίως χωριά , στην περιοχή των οποίων λειτουργεί οργανωμένο χιονοδρομικό κέντρο , που αποτελεί και το στοιχείο έλξης των τουριστών - χιονοδρόμων (skiers) . Στις Ελβετικές και Ιταλικές Άλπεις οι χιονοδρομικές δραστηριότητες , έχουν διαμορφώσει έναν ιδιόρρυθμο τουρισμό, τον "αλпинισμό" που στηρίζει οικονομικά όλα τα χωριά της περιοχής , τα οποία αντίστοιχα παρέχουν τη φιλοξενία τους στους τουρίστες

που λατρεύουν το χιόνι και ανήκουν στο λεγόμενο " λευκό τουρισμό " . Χαρακτηριστική περίπτωση μετασχηματισμού αγροτικής περιοχής σε τουριστική με δραστηριότητα χειμερινά σπορ είναι το Τυρόλο της Αυστρίας , όπου ενώ το 1918 το 61% του πληθυσμού ασχολούνταν με τη γεωργία , σήμερα το μεγαλύτερο μέρος των ορεινών αγροκτημάτων , που ξεπερνούν τις 16.000 , επιδίδονται στον ορεινό αγροτικό τουρισμό .

Στα ορεινά τμήματα της Ελλάδας , όπου οι μορφολογικές και κλιματολογικές συνθήκες το επιτρέπουν , μπορούν να αξιοποιηθούν τα υπάρχοντα ή να δημιουργηθούν νέα χιονοδρομικά κέντρα με άμεση συνέπεια τα γύρω χωριά να οργανωθούν τουριστικά , εντασσόμενα στον αγροτικό τουρισμό . Η πελατεία αυτών των κέντρων - χωριών θα είναι σχεδόν αποκλειστικά Έλληνες , που θα προέρχονται από τα μεγάλα αστικά κέντρα της Ηπειρωτικής Ελλάδας . Το πέρασμα του χιονοδρομισμού από την αριστοκρατία στη μεσοαστική τάξη με τάση να λαϊκοποιηθεί , αποτελεί θετικό στοιχείο για τη σύζευξη του αγροτικού τουρισμού με τον χιονοδρομικό .

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η Αράχοβα η οποία φιλοξενεί τους τουρίστες οι οποίοι θέλουν να χρησιμοποιήσουν το χιονοδρομικό κέντρο του Παρνασσού .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

1. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Η έννοια του χειμερινού τουρισμού θα μπορούσε να συμπεριλάβει τον τουρισμό χειμερινών σπορ και τον τουρισμό παραχείμασης , ενώ θα μπορούσε να συμπεριληφθεί στην ευρύτερη έννοια του ορεινού τουρισμού .

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΧΕΙΜΑΣΗΣ

Αναφέρεται στο σύνολο των δραστηριοτήτων ατόμων τα οποία κατά τη διάρκεια του χειμώνα κάνουν διακοπές σε χώρες με πιο ήπια κλίματα. Τα άτομα αυτά είναι κυρίως άτομα τρίτης ηλικίας , τα οποία διαθέτουν πολύ ελεύθερο χρόνο και σίγουρο και σταθερό εισόδημα.

Η ανάπτυξη αυτής της μορφής τουρισμού θα εξαρτηθεί από την αρτιότητα των τουριστικών πακέτων παραχείμασης και την τιμή με την οποία θα διατίθενται στην αγορά .

Άλλα κίνητρα για την πραγματοποίηση διακοπών παραχείμασης μπορεί να αποτελέσουν οι χαμηλοί ναύλοι στα αεροπορικά εισιτήρια αεροπλάνων καθώς και η πραγματοποίηση εκπτώσεων από τα διάφορα καταλύματα .

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΧΕΙΜΕΡΙΝΩΝ ΣΠΟΡ

Αποτελεί τη δυναμικότερη μορφή χειμερινού τουρισμού της οποίας η ανάπτυξη εξελίσσεται ραγδαία.

Για να υπάρξει αυτή η μορφή τουρισμού θα πρέπει να υπάρχουν και οι κατάλληλες κλιματολογικές συνθήκες όπως είναι οι χαμηλές θερμοκρασίες και φυσικά το χιόνι.

Η αύξηση της ζήτησης θα εξαρτηθεί από την εφαρμογή ολοκληρωμένων προγραμμάτων ανάπτυξης που θα περιλαμβάνουν άρτια οργανωμένα χιονοδρομικά κέντρα , αγωνιστικές πίστες για σκι , ειδικές πίστες σκι για αρχάριους και παιδιά , τουριστικά καταλύματα με παροχή θέρμανσης κυρίως Α' κατηγορίας και πολυτελείας , συγκοινωνιακή σύνδεση της περιοχής με τα αστικά κέντρα , κατάλληλος εξοπλισμός της περιοχής για τον καθαρισμό των δρόμων από το χιόνι ή για τη λήψη ειδικών μέτρων ανάγκης κ.λ.π..

Τα τελευταία χρόνια έχουν καταβληθεί αρκετές προσπάθειες για την ανάπτυξη του τουρισμού χειμερινών σπορ με τη δημιουργία χιονοδρομικών κέντρων όπως στο νομό Βοιωτίας - Παρνασσός , στο νομό Μαγνησίας- Πήλιο.

Επειδή , όμως το κόστος για την πραγματοποίηση διακοπών με σκοπό την άσκηση χειμερινών σπορ είναι αρκετά μεγάλο , γίνεται κατανοητό ότι με την ανάπτυξη του θα προσελκύσουμε κυρίως άτομα υψηλής εισοδηματικής στάθμης.

Η ζήτηση γι' αυτό το είδος τουρισμού , έχει ανοδική πορεία και το κύριο χαρακτηριστικό της είναι ότι το μεγαλύτερο ποσοστό της αποτελείται από ημεδαπούς τουρίστες . Αυτό το αναμφισβήτητο γεγονός μπορεί να αναλυθεί τόσο από οικονομική άποψη , όσο και από κοινωνική .

Η οικονομική άποψη αναφέρεται στις συλλογικές συμβάσεις εργασίας οι οποίες προσδιορίζουν τα ανώτατα και κατώτατα όρια στα οποία θα πρέπει να κυμαίνονται οι μισθοί των εργαζομένων καθώς και τα διάφορα επιδόματα τα οποία δικαιούνται ανάλογα με την εργασία την οποία ασκούν . Αυτό δίνει τη δυνατότητα στους εργαζομένους να προγραμματίζουν τα έξοδα τους αλλά και τις διακοπές τους.

Η κοινωνική άποψη αναφέρεται στο γεγονός ότι η πραγματοποίηση διακοπών έχει γίνει συνείδηση στους περισσότερους ανθρώπους σαν κάτι το απαραίτητο για τον ανθρώπινο οργανισμό , έτσι ώστε το άτομο να ανακτά

δυνάμεις , να γνωρίζει τους τόπους της πατρίδας του , αλλά και να ψυχαγωγείται.

Συνεπώς , γίνεται κατανοητό ότι δεν υπάρχει η κατάλληλη προώθηση του στο εξωτερικό είτε από τους κρατικούς φορείς και τον ΕΟΤ , είτε από τα οργανωμένα ταξιδιωτικά γραφεία .

1β. Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Παρ'όλη τη συνεχώς αυξανόμενη ζήτηση για χειμερινές διακοπές - χειμερινά σπορ , η ανάπτυξη αυτής της μορφής τουρισμού βρίσκεται ακόμη σε αρχικά στάδια.

Τα τελευταία χρόνια , όμως , έχει γίνει κατανοητό και από τους κρατικούς φορείς ότι είναι επιτακτική η ανάγκη για την εφαρμογή ενός προγράμματος ανάπτυξης του χειμερινού τουρισμού μέσω της δημιουργίας των κατάλληλων συνθηκών για την προσέλκυση ατόμων υψηλής εισοδηματικής στάθμης , του λεγόμενου ποιοτικού τουρισμού .

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

1.ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

Ο κύριος σκοπός αυτής της μορφής τουρισμού είναι η αποκατάσταση της υγείας , η θεραπεία ή η ανάρρωση από διάφορες ασθένειες. Πραγματοποιείται, κυρίως, από άτομα εύπορα που κατοικούν στις μεγαλουπόλεις . Το μεγαλύτερο ποσοστό των ατόμων που πραγματοποιούν διακοπές για λόγους υγείας είναι ημεδαποί τουρίστες οι οποίοι γνωρίζουν αυτά τα κέντρα υγείας , όχι από κάποιον φορέα του τουρισμού , αλλά από γνωστούς ή συγγενείς και φυσικά από γιατρούς

Όταν αναφερόμαστε στον τουρισμό υγείας εννοούμε τις ιαματικές πηγές που διαθέτει η χώρα.

Τα βασικά χαρακτηριστικά των ατόμων που επισκέπτονται τις ιαματικές πηγές , είναι άτομα δεύτερης και τρίτης ηλικίας .Για το λόγο αυτό ο τουρισμός υγείας μπορεί να συνδυαστεί με τον κοινωνικό τουρισμό και τον τουρισμό της τρίτης ηλικίας .

Ένα άλλο βασικό χαρακτηριστικό της μορφής αυτής αφορά τον τόπο που πραγματοποιούνται οι διακοπές για λόγους υγείας και είναι οι φυσικοί πόροι που διαθέτει η χώρα όπως είναι οι ιαματικές πηγές .

Φυσικά, για να υπάρξει τουριστική ανάπτυξη της περιοχής όπου βρίσκεται η ιαματική πηγή. θα χρειαστεί η δημιουργία ειδικών εγκαταστάσεων υδρο-λουτρό-θαλασσο-αεροθεραπείας καθώς και καταλύματα αξιώσεων με συμπληρωματικές εγκαταστάσεις όπως εστιατόρια, χώρους ψυχαγωγίας, χώρους άθλησης και τέλος η παροχή ειδικών ιατρικών και φυσιοθεραπευτικών υπηρεσιών.

Παρ'όλα αυτά, η πραγματικότητα αποδεικνύει ότι δεν υπάρχει οργανωμένη προβολή και προώθηση των ιαματικών μας πηγών προς το

εξωτερικό , αν και ο τουρισμός υγείας εξελίσσεται σε μια δυναμική μορφή τουρισμού που θα συμβάλλει στην τόνωση της εθνικής οικονομίας .

1α. ΙΑΜΑΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

Ιαματικές πηγές είναι οι πηγές μεταλλικών ή μη υδάτων , που βρίσκονται στην Ελλάδα και κηρύσσονται ως ιαματικές με Προεδρικό Διάταγμα , το οποίο εκδίδεται μετά από πρόταση του ΕΟΤ και γνωμοδότηση του ιατρικού συνεδρίου που βεβαιώνει τις ιαματικές του ιδιότητες . Οι ιαματικές πηγές κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες:

- α) Ιαματικές πηγές τουριστικής σημασίας .
- β) Ιαματικές πηγές τοπικής σημασίας .

Οι ιαματικές πηγές τουριστικής σημασίας υπάγονται στην άμεση αρμοδιότητα του ΕΟΤ και η κυριότητα τους ανήκει στο δημόσιο .

Η αίτηση για την άδεια λειτουργίας τους θα πρέπει να υποβάλλεται στον ΕΟΤ , κάθε χρόνο t εφόσον βέβαια υπάρχει παραχώρηση, της στον επιχειρηματία στον επιχειρηματία από το δημόσιο . Η άδεια λειτουργίας ισχύει μόνο για ένα χρόνο και θα πρέπει να ανανεώνεται.

Σε ένα υδροθεραπευτήριο ιαματικής πηγής , μπορεί να υπάρχουν και τα απαραίτητα " καταστήματα".

Ειδικότερα

α) Υδροθεραπευτικά καταστήματα με μεταλλικό νερό στα οποία χρησιμοποιούνται για θεραπεία:

- 1) ιαματικά νερά,
- 2) ιλύες (λάσπες) φυσικές ή τεχνητές,
- 3) ατμοθεραπείες φυσικές ή τεχνητές .

β) Υδροθεραπευτικά καταστήματα με κοινό νερό.

γ) Καταστήματα φυσικής ή παραπλήσιας θεραπείας τα οποία περιλαμβάνουν θεραπευτικές αγωγές που βασίζονται σε ειδικούς κανονισμούς.

1β. ΛΟΥΤΡΟΠΟΛΕΙΣ

Οι οικισμοί που σχηματίζονται γύρω από τις ιαματικές πηγές ονομάζονται ΛΟΥΤΡΟΠΟΛΕΙΣ .

Την ονομασία αυτή μπορούν να την αποκτήσουν με Προεδρικό Διάταγμα, ύστερα από αίτηση των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων και απόφαση του ΕΟΤ.

Με υπουργική απόφαση οι λουτροπόλεις κατατάσσονται σε τέσσερις κατηγορίες:

1) Α' κατηγορίας

Αιδηψού , Βουλιαγμένης , Καϊάφα , Καμένων Βούρλων , Κυλλήνης , Καλλιθέας , Λουτρακίου , Μεθάνων , Πλατύστομου και Υπάτης .

2) Β' κατηγορίας

Ικαρίας , Λαγκαδά , Νιγρίτας και Σμοκόβου .

3) Γ κατηγορίας

Ελευθερών , Θέρμες (Μυτιλήνη), Θερμοπύλων, Κύθνου και Ν. Απολλωνίας .

4) Τοπικής Σημασίας

Είναι ευνόητο , ότι τόσο τα υδροθεραπευτήρια , όσο και οι λουτροπόλεις

θα πρέπει να πληρούν τους απαραίτητους κανόνες υγιεινής , καθώς και να ανανεώνεται συνεχώς ο εξοπλισμός των κέντρων .

Απαραίτητη προϋπόθεση είναι και η συντήρηση των κτιρίων , έτσι ώστε να είναι διατηρημένα σε άριστη κατάσταση.

Αναλύοντας τα δεδομένα του πίνακα , βλέπουμε ότι υπάρχει μια σαφή ανοδική πορεία όσον αφορά στη ζήτηση διακοπών για θεραπευτικούς σκοπούς . Η ζήτηση αυτή μπορεί να αφορά ένα μικρό ποσοστό το οποίο όμως φαίνεται να είναι σταθερό , παρόλο που δεν υπάρχει κάποιο συγκεκριμένο πρόγραμμα ανάπτυξης και προώθησης αυτής της μορφής τουρισμού .

Το πρόβλημα που προκύπτει από τα δεδομένα του πίνακα , αφορά το γεγονός ότι δεν μπορούμε να βγάλουμε κάποιο συμπέρασμα για τη χρονική περίοδο κατά την οποία γίνεται η χρήση των ιαματικών πηγών , ενώ για την εθνικότητα των χρηστών είναι αυτονόητο ότι είναι ημεδαποί.

Στη μορφή του τουρισμού υγείας - ιαματικές πηγές έχει δοθεί τα τελευταία χρόνια μεγάλη σημασία , κυρίως από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα . Ήδη έχουν αρχίσει προσπάθειες από τον ΕΟΤ για την μετατροπή των ιαματικών πηγών της Ελλάδας σε λουτροπόλεις οι οποίες θα λειτουργούν με τα Ευρωπαϊκά πρότυπα . Οι ιαματικές πηγές ανήκουν στην κυριότητα του Δημοσίου και η εκμετάλλευσή τους γίνεται κατευθείαν από το Δημόσιο ή με παραχώρησή τους προς τρίτο.

Για την ανέγερση και για τη λειτουργία μιας νέας εγκατάστασης θεραπείας , ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να υποβάλλει στον ΕΟΤ πλήρη σχέδια για καθορισμό των όρων πάνω στους οποίους θα στηριχθεί η κατασκευή και η λειτουργία της ανάλογα με το είδος της θεραπείας για την έγκρισή τους ανάλογα με το νόμο. Σε αυτά τα υδροθεραπευτήρια οι τουρίστες ασθενείς υπόκεινται σε κάποιες θεραπευτικές αγωγές, σ' ένα συνδυασμό αποτοξίνωσης και σωματικής χαλάρωσης. Η φιλοξενία προσφέρεται σε ξενώνες , μικρά ξενοδοχεία κι ενοικιαζόμενα δωμάτια ή διαμερίσματα . Το

ειδικό κίνητρο επιλογής του ιαματικού κέντρου για "θεραπευτικό τουρισμό " είναι η ύπαρξη στην περιοχή του θερμοπηγών που ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένες θεραπευτικές ανάγκες του τουρίστα .

Στην Ελλάδα , κατά ευτυχή συγκυρία , όλες οι θερμοπηγές και σαν επακόλουθο οι λουτροπόλεις , βρίσκονται σε αγροτικές περιοχές κι έχουν όλα τα στοιχεία να ενταχθούν στον αγροτουρισμό . Η ένταξη τους και η προσαρμογή τους στις ανάγκες του σύγχρονου τουρίστα , διευκολύνεται από το γεγονός ότι τα υδροθεραπευτήρια ανήκουν κατά κανόνα στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

ΤΡΟΠΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΥΔΡΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΥ

Τα υδροθεραπευτήρια λειτουργούν κάθε μέρα για να διευκολύνεται η εξυπηρέτηση των τουριστών - ασθενών . Αν ο ιδιοκτήτης - ανάδοχος διακόψει τη λειτουργία του , τότε επεμβαίνει αυτεπάγγελτα η αστυνομική αρχή και το θέτει σε λειτουργία.

Το υδροθεραπευτήριο πρέπει να διατηρείται συνέχεια εφοδιασμένο με τα απαραίτητα σκεύη και εργαλεία , να τηρείται τάξη και καθαριότητα και ο φωτισμός και ο αερισμός να είναι επαρκείς.

Τέλος στις εγκαταστάσεις ειδικής υδροθεραπείας , πριν από την έναρξη κάθε λουτρικής περιόδου πρέπει να γίνεται πλήρης επισκευή των μηχανημάτων , δεξαμενών , συσκευών , δοχείων , δικτυώσεων, λεβήτων κ.λ.π..

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΧΩΡΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Με βάση αυτά που αναλύθηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια , κανείς δεν θα μπορούσε να αμφισβητήσει το ρόλο που παίζει ο τουρισμός στην τόνωση της εθνικής μας οικονομίας.

Θεωρώντας δεδομένη την ελληνική πραγματικότητα (μονόπλευρη ανάπτυξη του μαζικού τουρισμού - εποχικότητα) , διατυπώνονται με έναν μονότονο σχεδόν τρόπο τα τελευταία είκοσι χρόνια οι βασικοί στόχοι της τουριστικής πολιτικής οι οποίοι αναφέρουν:

- Αύξηση των αφίξεων και του τουριστικού συναλλάγματος .
- Αύξηση της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού τουρισμού ή του ελληνικού τουριστικού προϊόντος.
- Αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών .
- Άμβλυνση της. εποχικότητας μέσω της προώθησης, νέων μορφών τουρισμού (ειδικών - εναλλακτικών).
- Χωροταξική ανακατανομή της τουριστικής προσφοράς και ζήτησης.

Οι στόχοι αυτοί της τουριστικής πολιτικής συχνά συνδέονται με μια σειρά μέτρων τα οποία αφορούν κυρίως επενδυτικά κίνητρα καθώς και διάφορες οικονομικές και θεσμικές ρυθμίσεις για την ικανοποίηση κλαδικών αιτημάτων των τουριστικών επαγγελματιών φορέων.

Παρ'όλο που έχει αναγνωριστεί η ανάγκη για την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και την προώθηση των νέων-ειδικών μορφών τουρισμού είχαν γίνει λίγα αποφασιστικά βήματα προς αυτήν την κατεύθυνση . Είναι απογοητευτικό αλλά πως δεν έχουμε να πούμε κάτι διαφορετικό από αυτά που λέγονταν πέντε χρόνια πριν για την ανάπτυξη των ειδικών μορφών τουρισμού

στην χώρα μας, με μόνη εξαίρεση –και φωτεινή μάλιστα- αυτή του συνεδριακού τουρισμού, για την ανάπτυξη του οποίου έχουν γίνει αρκετά ελπιδοφόρα βήματα. Δυστυχώς όμως για τις υπόλοιπες μορφές ειδικού τουρισμού δεν έχει γίνει κάποιο ουσιώδες βήμα για την ανάπτυξη τους. Ένας λόγος για τον οποίο δεν έχουν γίνει αρκετές προσπάθειες για την ανάπτυξη των ειδικών μορφών τουρισμού κατά το παρελθόν , ήταν το γεγονός ότι οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις θεωρούσαν δεδομένη την αύξηση της τουριστικής κίνησης προς την Ελλάδα . Για το λόγο αυτό οποιαδήποτε κρατική παρέμβαση κινήθηκε μέσα σε πλαίσια βεβαιότητας, δείχνοντας τεράστια αναποφασιστικότητα και έλλειψη προοπτικής πάνω σ' αυτό το φλέγον ζήτημα για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του τόπου.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ο εν ενεργεία αναπτυξιακός νόμος 3299/04 όπως τροποποιήθηκε από τον Ν 3522/06 και τον Ν 3631/08 για τον τουριστικό τομέα (το πλήρες κείμενο του παραπάνω νόμου περιλαμβάνεται στο παράρτημα).

Ο εν λόγω νόμος περιλαμβάνει αξιόλογα κίνητρα για τον εκσυγχρονισμό και την δημιουργία εγκαταστάσεων ειδικών μορφών τουρισμού. Συγκεκριμένα ο νόμος προβλέπει μεταξύ άλλων ενίσχυση:

A) Για εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής λειτουργουσών τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings), τουλάχιστον Γ΄ τάξης.

B) Για εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής λειτουργουσών ξενοδοχειακών μονάδων κατώτερης κατηγορίας των 2* , πρώην Γ΄ τάξης σε κτίρια που χαρακτηρίζονται διατηρητέα ή παραδοσιακά, εφόσον με τον εκσυγχρονισμό τους αναβαθμίζονται τουλάχιστον σε κατηγορία 2* πρώην Γ΄ τάξη, ή μονάδων που έχουν διακόψει τη λειτουργία τους, χωρίς στο διάστημα της διακοπής να έχει γίνει αλλαγή στη χρήση του κτιρίου και υπό τον όρο ότι με τον

εκσυγχρονισμό τους αναβαθμίζονται τουλάχιστον σε κατηγορία 2 *, πρώην Γ' τάξη.

Γ) Για μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες τουλάχιστον 2* πρώην Γ' τάξης.

Δ) Για ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός, έργων ειδικής τουριστικής υποδομής :

α) ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΛΙΜΕΝΩΝ ΣΚΑΦΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ (ΜΑΡΙΝΩΝ)

β) ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ

γ) ΓΗΠΕΔΩΝ ΓΚΟΛΦ

δ) ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΗΓΩΝ

ε) ΚΕΝΤΡΩΝ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

στ) ΚΕΝΤΡΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

ζ) ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ

η) ΚΕΝΤΡΩΝ ΠΡΟΠΟΝΗΤΙΚΟΥ - ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

θ) ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΙΩΝ

ι) ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

Για την πραγματοποίηση των υπαγομένων στις διατάξεις του επενδυτικών σχεδίων, τα είδη ενισχύσεων που παρέχονται είναι τα ακόλουθα:

(α) Επιχορήγηση, που συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος της ενισχυόμενης δαπάνης της επένδυσης ή του επιχειρηματικού σχεδίου.

(β) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης, που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την απόκτηση καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.

(γ) Φορολογική απαλλαγή ύψους μέχρι ενός ποσοστού ή του συνόλου της αξίας της ενισχυόμενης δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου ή και της αξίας της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση. Η ενίσχυση αυτή συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος μη διανεμόμενων κερδών από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης της πρώτης δεκαετίας από την πραγματοποίηση της επένδυσης, με το σχηματισμό ισόποσου αφορολόγητου αποθεματικού.

(δ) Επιδότηση του κόστους της δημιουργουμένης από το επενδυτικό σχέδιο απασχόλησης που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο για μια διετία, τμήματος του μισθολογικού κόστους των δημιουργουμένων εντός της πρώτης τριετίας από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, θέσεων απασχόλησης.

Τα είδη των ενισχύσεων **παρέχονται εναλλακτικά** ως εξής:

α) Επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης

ή

β) Φορολογική απαλλαγή

ή

γ) Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης

Επίσης λαμβάνοντας υπόψη του δημογραφικά και εθνικά κριτήρια ο νόμος προβλέπει μεγαλύτερα ποσοστά ενίσχυσης για παραμεθόριες περιοχές και περιοχές με μεγάλες απώλειες έμφυχου υλικού λόγω της αστυφιλίας και της εσωτερικής μετανάστευσης, φαινόμενων που μαστίζουν την χώρα για δεκαετίες και που έχοντας την ρίζα τους στην ανεργία και την οικονομική ανέχεια που αποτελούν προαιώνια μάστιγα της ελληνικής υπαίθρου και έχουν οδηγήσει μεγάλο μέρος της σε οικονομικό μαρασμό και κοινωνικό τέλμα σε μια προσπάθεια να τονώσει τις τοπικές οικονομίες και να συγκράτηση το ρεύμα της οικονομικής μετανάστευσης.

Δυστυχώς όμως ακόμα και με μια πρόχειρη ματιά είναι εύκολο κανείς να διαπιστώσει την ατολμία και την επιφανειακή προσέγγιση του θέματος. Το μέγεθος των οικονομικών προϋποθέσεων που τίθεται σαν όρος για την ενίσχυση της επένδυσης ακόμα και σε μια πολύ μικρή επιχείρηση όπως αυτή καθορίζεται σύμφωνα με το Παράρτημα Ι «Ορισμός των μικρών & μεσαίων επιχειρήσεων» του Κανονισμού 70/2001, είναι τόσο υψηλές –ύψος επένδυσης 100.000 ευρώ τουλάχιστον για να δικαιούται μια πολύ μικρή επιχείρηση να ενταχθεί στις ρυθμίσεις του νόμου- που είναι προφανές πως ο νομοθέτης στοχεύει στην ενίσχυση της ήδη υπάρχουσας επιχειρηματικότητας, κωφεύοντας στις εκκλήσεις για ενίσχυση της νέας επιχειρηματικότητας που θα έδινε μια νέα πνοή στην ανάπτυξη της υπαίθρου και της ελληνικής οικονομίας γενικότερα, αγνοώντας έτσι τα όποια κριτήρια κοινωνικής πολιτικής.

Στο θέμα της ατολμίας από πλευράς της πολιτείας πέρα από τις παραλείψεις του αναπτυξιακού νόμου πρέπει επίσης να επισημάνουμε πως δεν έχει γίνει καμιά σοβαρή προσπάθεια προβολής και προώθησης του ειδικού τουριστικού προϊόντος της χώρας μας – όσο μικρό κι αν είναι αυτό. Και ότι αν και ήδη από το 1990 με τον Ν 1892/90 έχουν γίνει προσπάθειες ανάπτυξης των ειδικών μορφών τουρισμού μέχρι πρότινος η προβολή του τουριστικού μας προϊόντος στο εξωτερικό κυμαίνονταν πάντα στα πλαίσια του γνωστού τρίπτυχου παραλίες-θάλασσα-ήλιος, και ότι μόνο φέτος το υπουργείο τουρισμού προχώρησε σε μια διαφημιστική εκστρατεία που ξεφεύγει από αυτό το μοντέλο επιλέγοντας να προβάλει και εναλλακτικά πακέτα που περιλαμβάνουν και μορφές ειδικού τουρισμού όπως ο αγροτουρισμός, ο χειμερινός τουρισμός και ο οικοτουρισμός.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα , λοιπόν , έχει γίνει συνειδητή πλέον η επιτακτική ανάγκη για την ανάπτυξη, και την προώθηση των ειδικών μορφών τουρισμού. Η ανάπτυξη τους όμως βρίσκεται ακόμη σε αρχικά στάδια , παρ' όλα αυτά όμως έχει γίνει κατανοητό ότι με την ανάπτυξη νέων μορφών τουρισμού έχουμε:

- Καλύτερη γεωγραφική κατανομή της τουριστικής προσφοράς .
- Ίση μεταχείριση ημεδαπών και αλλοδαπών τουριστών όσων αφορά την συμμετοχή τους στις τουριστικές δραστηριότητες - Τόνωση της Εθνικής μας οικονομίας .
- Άμβλυνση της εποχικότητας και επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.
- Περιορισμός των αρνητικών συνεπειών που επιφέρει ο μαζικός τουρισμός τόσο στο περιβάλλον όσο και στην πολιτιστική, μας κληρονομιά .
- Εφαρμογή προγραμμάτων ανάλογα με τα δεδομένα της ελληνικής πραγματικότητας .

Κλείνοντας ας ελπίσουμε ότι θα δοθεί η απαραίτητη προσοχή στην ανάπτυξη των εναλλακτικών μορφών τουρισμού , γιατί η Ελλάδα είναι κατεξοχήν μια χώρα ορεινή και οφείλει να αναδείξει τις ομορφιές των ελληνικών χωριών, δείχνοντας σεβασμό προς το περιβάλλον και την πολιτιστική μας κληρονομιά .

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ

ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες
ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	MENIDI 30016	8	A	ΠΡΩΙΝΟ-ΓΕΥΜΑ
ΠΑΝΤΙΩΡΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ	MENIDI 30016	10	A	ΠΡΩΙΝΟ-ΓΕΥΜΑ
ΠΡΕΒΕΖΙΑΝΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	MENIDI 30016	6	A	ΠΡΩΙΝΟ-ΓΕΥΜΑ
ΠΡΙΝΤΖΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	MENIDI 30016	8	A	ΠΡΩΙΝΟ-ΓΕΥΜΑ
ΠΡΙΝΤΖΙΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	MENIDI 30016	6	A	ΠΡΩΙΝΟ-ΓΕΥΜΑ
ΡΑΠΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	MENIDI 30016	5	A	ΠΡΩΙΝΟ-ΓΕΥΜΑ
ΣΑΛΑΜΟΥΡΑΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ	MENIDI 30016	10	A	ΠΡΩΙΝΟ-ΓΕΥΜΑ
ΣΑΛΜΑ ΕΛΕΝΗ	MENIDI 30016	6	A	ΠΡΩΙΝΟ
ΖΑΧΑΡΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΣΥΚΟΥΛΑ 47040 ΚΟΜΠΟΤΙ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ-ΓΕΥΜΑ
ΜΩΡΑΙΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΠΛΑΓΙΑ 30002 ΒΟΝΙΤΣΑ	4	A	ΠΡΩΙΝΟ-ΓΕΥΜΑ
ΚΑΠΟΤΗΣ ΛΑΜΠΡΟΣ	ΠΛΑΓΙΑ 30002 ΒΟΝΙΤΣΑ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ-ΓΕΥΜΑ
ΚΑΤΣΑΒΡΙΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΠΛΑΓΙΑ 30002 ΒΟΝΙΤΣΑ	12	A	ΠΡΩΙΝΟ-ΓΕΥΜΑ
ΚΑΤΣΑΒΡΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΠΛΑΓΙΑ 30002 ΒΟΝΙΤΣΑ	12	A	ΠΡΩΙΝΟ-ΓΕΥΜΑ
ΠΑΞΙΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΠΛΑΓΙΑ 30002 ΒΟΝΙΤΣΑ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ-ΓΕΥΜΑ
ΣΑΛΜΑΣ ΞΕΝΟΦΩΝ	ΜΠΟΥΚΑ 30500 ΑΜΦΙΛΟΧΙΑ	6	A	ΠΡΩΙΝΟ-ΓΕΥΜΑ
ΤΣΟΥΝΗ ΕΙΡΗΝΗ	ΜΠΟΥΚΑ 30500	10	A	ΠΡΩΙΝΟ-ΓΕΥΜΑ

	ΑΜΦΙΛΟΧΙΑ			
ΜΥΓΑΣ ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΣ	ΚΑΤΑΦΟΥΡΚΟ 30500 ΑΜΦΙΛΟΧΙΑ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ
ΝΤΖΕΜΟΣ ΒΑΙΟΣ	ΚΑΤΑΦΟΥΡΚΟ 30500 ΑΜΦΙΛΟΧΙΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ
ΠΑΛΙΟΓΙΑΝΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΜΥΤΙΚΑΣ 30019	8	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ
ΔΗΜΟΒΑΣΙΛΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΛΟΥΤΡΟ 30500 ΑΜΦΙΛΟΧΙΑ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ
ΖΑΠΑΝΤΙΩΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΛΟΥΤΡΟ 30500 ΑΜΦΙΛΟΧΙΑ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ
ΚΑΡΑΟΥΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΛΟΥΤΡΟ 30500 ΑΜΦΙΛΟΧΙΑ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ
ΚΑΡΑΤΑΣΙΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΛΟΥΤΡΟ 30500 ΑΜΦΙΛΟΧΙΑ	6	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ
ΒΙΖΕΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΠΕΡΑΤΙΑ 30002 ΒΟΝΙΤΣΑ	6	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΒΙΖΕΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΠΕΡΑΤΙΑ 30002 ΒΟΝΙΤΣΑ	6	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΛΕΤΣΟΣ Ι.ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΠΕΡΑΤΙΑ 30002 ΒΟΝΙΤΣΑ	5	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ
ΛΕΤΣΟΣ Π.ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΠΕΡΑΤΙΑ 30002 ΒΟΝΙΤΣΑ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ
ΦΥΤΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΣ 30002 ΒΟΝΙΤΣΑ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ
ΑΣΠΡΟΓΕΡΑΚΑ ΔΑΦΝΗ	ΒΟΝΙΤΣΑ 30002	8	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ
ΖΑΦΕΙΡΟΥΛΗΣ ΠΑΝ.	ΒΟΝΙΤΣΑ 30002	8	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ
ΦΕΡΕΝΤΙΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΒΟΝΙΤΣΑ 30002	6	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ
ΧΟΥΣΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΒΟΝΙΤΣΑ 30002	6	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ
ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ	ΡΙΓΑΝΙΟ 30300	8	A	ΠΡΩΙΝΟ-

ΕΛΕΝΗ	ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ			ΓΕΥΜΑ
ΚΑΛΟΓΕΡΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΠΟΡΟΣ ΡΙΓΑΝΙΟΥ 30300 ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ
ΣΥΚΙΩΤΗΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ	ΠΑΛΑΙΡΟΣ 30012	6	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ
ΠΛΙΑΤΣΙΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΣΠΑΡΤΟΝ 30500 ΑΜΦΙΛΟΧΙΑ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ
ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΣΠΑΡΤΟΝ 30500 ΑΜΦΙΛΟΧΙΑ	6	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ
ΜΥΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΧΟΥΝΗ 30021 ΑΓ.ΒΛΑΣΙΟΣ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ
ΓΑΛΑΝΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΘΕΡΜΟ 30008	6	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ

ΑΡΚΑΔΙΑ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Τηλ.
ΤΕΛΩΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΒΥΤΙΝΑ 22010	13	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0795- 22354
ΑΡΓΥΡΗΣ ΣΑΡΑΝΤΟΣ	ΛΕΩΝΙΔΙΟ 22300	4	B	ΔΙΑΜΟΝΗ	0757- 23177
ΚΟΝΤΟΛΕΩΝ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΛΕΩΝΙΔΙΟ 22300	5	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0757- 23277
ΤΡΟΥΜΠΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΛΕΩΝΙΔΙΟ 22300	9	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0757- 23660
ΖΥΓΟΥΜΗ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ	ΔΗΜΗΤΣΑΝΑ 22007	7	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0795- 31409
ΤΣΙΑΠΑ ΑΣΗΜΩ	ΔΗΜΗΤΣΑΝΑ 22007	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0795- 31583
ΨΥΧΑΡΗ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ	ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΙ 22100 ΤΡΙΠΟΛΗ	9	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	071- 224588
ΚΟΥΤΣΟΒΙΤΗΣ	ΚΟΣΜΑΣ	7	Γ	ΔΙΑΜΟΝΗ	0757-

ΚΩΝ/ΝΟΣ	22020				22804
ΠΗΛΙΟΥΡΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΚΟΣΜΑΣ 22020	4	Β	ΔΙΑΜΟΝΗ	0757- 22834
ΚΟΡΟΛΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΚΑΣΤΡΙ 22013	6	Β	ΔΙΑΜΟΝΗ	0792- 22213
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΦΡΟΔΙΤΗ	ΚΑΣΤΡΙ 22013	6	Β	ΔΙΑΜΟΝΗ	0792- 22338
ΣΙΤΕΛΗ ΧΡΥΣΟΥΛΑ	ΚΑΣΤΡΙ 22013	10	Β	ΔΙΑΜΟΝΗ	0792- 27037
ΦΙΛΑΝΔΡΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΚΑΣΤΡΙ 22013	8	Β	ΔΙΑΜΟΝΗ	0792- 22357
ΚΑΜΠΗΣΟΥΛΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	ΣΤΑΥΡΟΔΡΟ ΜΙ 22008 ΤΡΟΠΑΙΑ	8	Β	ΔΙΑΜΟΝΗ	0797- 22140
ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟ Υ ΣΤΑΜΑΤΙΚΗ	ΣΤΑΥΡΟΔΡΟ ΜΙ 22008 ΤΡΟΠΑΙΑ	8	Β	ΔΙΑΜΟΝΗ	0797- 22346
ΚΟΥΣΤΕΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΔΗΜΗΤΣΑΝΑ 22007	10		ΔΙΑΜΟΝΗ	0795- 031571 - 31550
ΠΑΠΑΝΑΣΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΛΟΥΤΡΑ ΗΡΑΙΑΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ	27	Γ	ΔΙΑΜΟΝΗ	0797- 024923
ΔΗΜΟΣ ΒΥΤΙΝΑΣ	ΜΑΓΟΥΛΙΑΝ Α	10	Β	ΔΙΑΜΟΝΗ	0795- 022329
ΔΗΜΟΣ ΤΡΟΠΑΙΩΝ	ΚΑΛΛΙΑΝΗ ΑΡΚΑΔΙΑΣ	11		ΔΙΑΜΟΝΗ	0797- 022266
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΡΗ ΚΡΥΣΤΑΛΙΑ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΑΡΚΑΔΙΑΣ	17		ΔΙΑΜΟΝΗ	0797- 024080
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΡΤΕΜΙΣΙΩΤΩΝ	ΑΡΤΕΜΙΣΙΟ ΑΡΚΑΔΙΑΣ	8		ΔΙΑΜΟΝΗ	10651756 9
ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ	ΒΥΤΙΝΑ 22010	15	Γ	ΔΙΑΜΟΝΗ	0795- 022014
ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	ΒΑΛΤΕΣΙΝΙΚ Ο	10	Γ	ΔΙΑΜΟΝΗ	0795- 082479
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΝΙΚΟΛΕΤΑ	ΣΤΑΥΡΟΔΡΟ ΜΙ 22008 ΤΡΟΠΑΙΑ	14	Γ	ΔΙΑΜΟΝΗ	0797- 022388 - 22536
ΚΑΜΠΗΣΙΟΥΛΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	ΣΤΑΥΡΟΔΡΟ ΜΙ 22008 ΤΡΟΠΑΙΑ	26	Γ	ΔΙΑΜΟΝΗ	0797- 022140

ΣΟΦΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΔΗΜΗΤΣΑΝΑ 22007	11		ΔΙΑΜΟΝΗ	0795- 031303
ΚΟΥΜΑΡΕΛΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΛΕΒΙΔΙ	11	Γ	ΔΙΑΜΟΝΗ	0797- 022123 - 22274
ΤΣΙΩΛΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ & ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	ΛΕΒΙΔΙ	10	Γ	ΔΙΑΜΟΝΗ	0796- 022422
ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗ Σ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΒΥΤΙΝΑ 22010	12	Γ	ΔΙΑΜΟΝΗ	0795- 022217 - 22200

ΒΟΙΩΤΙΑ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Τηλ.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΛΦΙΝΙΩΤΗΣ	ΑΡΑΧΟΒΑ 32004	3	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΛΟΥΚΑΣ	ΑΡΑΧΟΒΑ 32040	6	A	ΠΡΩΙΝΟ	0267- 31815
ΠΑΝΑΓΙΟΥΛΑ ΚΟΡΟΔΗΜΟΥ	ΑΡΑΧΟΒΑ 32004	5	A	ΠΡΩΙΝΟ	0267- 31578
ΕΥΣΤΑΘΙΑ ΛΟΥΣΚΟΥ	ΑΡΑΧΟΒΑ 0267-31385	14	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΕΠΗΣ	ΑΡΑΧΟΒΑ 32004	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	0267- 31776
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΓΚΕΝΕΡΑΛΕ	ΑΡΑΧΟΒΑ 32004	4	A	ΠΡΩΙΝΟ	0267- 31529
ΚΑΛΜΑΝΤΗ ΧΡΥΣΟΥΛΑ	ΑΡΑΧΟΒΑ 32004	7	A	ΠΡΩΙΝΟ	0267- 31311
ΣΠΗΛΙΩΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΡΑΧΩΒΑ 32004	14	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΤΗΛΕΦΩΝΟ- TV	0267- 31447
ΚΟΚΚΟΒΙΟΣ ΛΟΥΚΑΣ	ΑΡΑΧΩΒΑ 32004	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0267- 32033
ΧΑΡΙΤΟΥ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ	ΑΡΑΧΩΒΑ 32004	4	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ-TV	0267- 31021

ΓΡΕΒΕΝΑ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Τηλ.
ΓΟΥΛΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	ΑΛΑΤΟΠΕΤΡΑ 51032 ΠΟΛΥΝΕΡΙ	15	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0462- 93210
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΕΛΙΟΣ	ΑΛΑΤΟΠΕΤΡΑ 51032 ΠΟΛΥΝΕΡΙ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0462- 93262
ΜΟΤΣΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΦΙΛΙΠΠΑΙΟΙ 51032 ΠΟΛΥΝΕΡΙ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	
ΜΠΑΚΟΛΑ ΕΥΡΙΔΙΚΗ	ΦΙΛΙΠΠΑΙΟΙ 51032 ΠΟΛΥΝΕΡΙ	10	B	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0462- 93379
ΣΑΚΚΕΛΑΡΙΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	ΣΜΙΞΗ 51032 ΠΟΛΥΝΕΡΙ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0462- 97237
ΔΙΠΛΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	ΠΟΛΥΝΕΡΙ 51032	11	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0462- 93227
ΔΙΠΛΑΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ	ΠΟΛΥΝΕΡΙ 51032	6	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΚΥΡΙΑΤΖΗΣ ΠΟΥΛΙΟΣ	ΠΟΛΥΝΕΡΙ 51032	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	
ΝΤΡΟΓΚΟΝΤΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ΠΟΛΥΝΕΡΙ 51032	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΜΙΧΟΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ	ΣΠΗΛΛΑΙΟ 51100 ΓΡΕΒΕΝΑ	8	B	ΠΡΩΙΝΟ	0462- 92274
ΣΙΟΥΛΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ	ΣΠΗΛΛΑΙΟ 51100 ΓΡΕΒΕΝΑ	10	A	ΚΟΙΝΗ ΚΟΥΖΙΝΑ	
ΚΟΥΒΑΤΑ ΠΕΤΡΟΥΛΑ	ΠΕΡΙΒΟΛΙ 51032 ΠΟΛΥΝΕΡΙ	10	B	ΚΟΙΝΗ ΚΟΥΖΙΝΑ	0462- 74202
ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΠΕΡΙΒΟΛΙ 51032 ΠΟΛΥΝΕΡΙ	8	A	ΚΟΙΝΗ ΚΟΥΖΙΝΑ	0462- 74236
ΓΙΩΤΣΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΣΑΜΑΡΙΝΑ 51032 ΠΟΛΥΝΕΡΙ	12	A	ΚΟΙΝΗ ΚΟΥΖΙΝΑ	0462- 95294

ΜΠΑΣΔΕΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΣΑΜΑΡΙΝΑ 51032 ΠΟΛΥΝΕΡΙ	8	B	ΚΟΙΝΗ ΚΟΥΖΙΝΑ	
ΠΑΡΛΙΤΣΗΣ ΖΗΣΗΣ	ΣΑΜΑΡΙΝΑ 51032 ΠΟΛΥΝΕΡΙ	10	A	ΚΟΙΝΗ ΚΟΥΖΙΝΑ	0462- 95297
ΤΣΑΚΝΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΣΑΜΑΡΙΝΑ 51032 ΠΟΛΥΝΕΡΙ	8	A	ΚΟΙΝΗ ΚΟΥΖΙΝΑ	
ΓΑΚΗΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ	ΜΕΓΑΡΟ 51100 ΓΡΕΒΕΝΑ	6	A	ΚΟΙΝΗ ΚΟΥΖΙΝΑ	0462- 73272
ΚΑΚΑΦΙΚΑ ΧΡΥΣ.	ΜΕΓΑΡΟ 51100 ΓΡΕΒΕΝΑ	8	B	ΚΟΙΝΗ ΚΟΥΖΙΝΑ	0462- 73229
ΛΙΑΚΟΥ ΜΕΡΟΠΗ	ΜΕΓΑΡΟ 51100 ΓΡΕΒΕΝΑ	10	B	ΚΟΙΝΗ ΚΟΥΖΙΝΑ	0462- 73286

ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Τηλ.
ΓΕΡΑΚΙΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ	ΚΑΛΥΜΝΟΣ 85200	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΚΑΜΠΟΥΡΗΣ ΠΑΝΟΡΜΙΤΗΣ	ΚΑΛΥΜΝΟΣ 85200	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0243- 23821
ΜΑΓΚΛΗΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ	ΚΑΛΥΜΝΟΣ 85200	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0243- 47490
ΑΛΑΚΩΤΗ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ	ΑΣΤΥΠΑΛΛΑΙΑ 85900	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0243- 61366
ΜΠΟΥΚΕΡΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΛΕΙΨΟΙ 85001	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΧΗΡΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΛΕΙΨΟΙ 85001	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0247- 41339
ΚΑΜΙΤΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΓΑΘΟΝΗΣΙ 85001 ΛΕΙΨΟΙ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΤΣΑΒΑΡΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	ΣΥΜΗ 85600	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0241- 71016

ΓΙΑΝΝΟΥΡΑΚΗ ΕΙΡΗΝΗ	ΤΗΛΟΣ 85002	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0241- 44242
ΑΡΓΥΡΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΧΑΛΚΗ 85110	6	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0241- 57347
ΒΑΣΙΛΑΡΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ	ΣΠΟΑ 85700 ΚΑΡΠΑΘΟΣ	12	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0245- 22541
ΛΥΚΟΥ ΦΗΝΙΑ	ΜΕΣΟΧΩΡΙ 85700 ΚΑΡΠΑΘΟΣ	12	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0245- 71216
ΛΥΤΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΜΕΣΟΧΩΡΙ 85700 ΚΑΡΠΑΘΟΣ	12	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0245- 72105
ΜΑΛΤΑ ΒΙΡΓΙΝΙΑ	ΜΕΣΟΧΩΡΙ 85700 ΚΑΡΠΑΘΟΣ	12	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0245- 71227

ΕΥΒΟΙΑ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Τηλ.
ΓΚΙΒΙΣΗ ΑΝΑΣ.ΑΝΝΑ	ΚΑΡΥΣΤΟΣ 34001	15	A	ΠΡΩΙΝΟ	0224- 23961
ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΙΩΑΝ.ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΚΑΡΥΣΤΟΣ 34001	15	A	ΠΡΩΙΝΟ	0224- 22821
ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΗ Γ.ΕΛΕΝΗ	ΚΑΡΥΣΤΟΣ 34001	15	A	ΠΡΩΙΝΟ	0224- 24182
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΕΣΤΗΣ	ΜΕΤΟΧΙ ΔΙΡΦΥΟΣ 34014 ΧΑΛΚΙΔΑ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ- ΒΡΑΔΥΝΟ	0228- 95253
ΜΠΑΝΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	ΜΑΡΜΑΡΙ ΚΑΡΥΣΤΙΑΣ 34013	15	A	ΚΟΥΖΙΝΑ- ΠΡΩΙΝΟ	0224- 31305
ΓΚΟΤΣΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΑΛΜΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ ΑΛΙΒΕΡΙΟΥ 34015	15	A	ΚΟΥΖΙΝΑ- ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0223- 24442, 53042
ΣΙΑΝΝΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ	ΓΙΑΛΤΡΑ ΑΙΔΗΨΟΥ 34300	18	A	ΚΟΥΖΙΝΑ- ΠΡΩΙΝΟ	0226- 32468
ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ ΣΩΤΗΡΙΑ	ΓΙΑΛΤΡΑ ΑΙΔΗΨΟΥ 34300	18	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	0226- 32088
ΑΗΔΟΝΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΙΣΣΑ ΙΣΤΙΑΙΑΣ 34200	12	A	ΚΟΥΖΙΝΑ- ΠΡΩΙΝΟ	0226- 53422

ΖΑΝΙΑΚΟΥ ΣΩΤΗΡΙΑ	ΛΙΜΝΗ ΕΥΒΟΙΑΣ 34005	15	A	ΚΟΥΖΙΝΑ- ΠΡΩΙΝΟ	0227- 31374, 31667
ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	ΚΑΡΥΣΤΟΣ 34001	15	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	0224- 22666
ΓΕΩΡΓΟΥΣΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ΑΝΔΡΩΝΙΑΝΟΙ 34019 ΚΥΜΗ	3	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0222- 31242
ΛΑΜΠΡΟΥ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ	ΣΚΥΡΟΣ 34007	15	A	ΚΟΥΖΙΝΑ- ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ- ΒΡΑ	0222- 92498
ΦΕΡΓΑΔΗ ΚΑΛΛΙΟΠΗ	ΣΚΥΡΟΣ 34007	18	A	ΚΟΥΖΙΝΑ- ΠΡΩΙΝΟ	0222- 91506
ΜΠΑΛΩΤΗ ANNA	ΣΚΥΡΟΣ 34007	18	A	ΚΟΥΖΙΝΑ- ΠΡΩΙΝΟ	0222- 91490

ΗΜΑΘΙΑ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Τηλ.
ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΒΕΡΓΙΝΑ 59031 ΜΕΛΙΚΗ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0331- 92483
ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ ΜΕΡΚΟΥΡΙΟΣ	ΒΕΡΓΙΝΑ 59031 ΜΕΛΙΚΗ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0331- 92277

ΘΑΣΟΣ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Τηλ.
ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	ΛΙΜΕΝΑΣ 64004 ΘΑΣΟΣ	6	A	ΠΡΩΙΝΟ	0593- 22825
"Χ" ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΕΥΣΤΑΘΙΑ"	ΛΙΜΕΝΑΣ 64004 ΘΑΣΟΣ	8	Γ	ΠΡΩΙΝΟ	
ΔΡΑΚΟΥΛΗΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ	ΣΚΑΛΑ ΜΑΡΙΩΝ 64002 ΛΙΜΕΝΑΡΙΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0593- 51640

ΣΑΡΔΕΛΗ ΧΡΥΣΟΥΛΑ	ΣΚΑΛΑ ΚΑΛΛΙΡΑΧΗΣ 64002	10	B	ΠΡΩΙΝΟ	
ΦΑΚΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	ΣΚΑΛΑ ΚΑΛΛΙΡΑΧΗΣ 64002	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΣΚΑΛΑ ΚΑΛΛΙΡΑΧΗΣ 64002 ΛΙΜΕΝΑΡΙΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΣΤΑΜΑΤΕΚΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑ	ΣΚΑΛΑ ΠΟΤΑΜΙΑΣ 64004	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0593- 61071
ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ	ΠΟΤΑΜΙΑ 64004 ΘΑΣΟΣ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΒΕΝΕΤΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	ΣΚΑΛΑ ΣΩΤΗΡΑΣ 64004 ΘΑΣΟΣ	15	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	0593- 30192
ΒΡΑΝΑΣ ΦΥΛΑΚΤΟΣ	ΣΚΑΛΑ ΣΩΤΗΡΑΣ 64004 ΘΑΣΟΣ	9	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	
ΒΡΑΝΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΣΚΑΛΑ ΣΩΤΗΡΑΣ 64004 ΘΑΣΟΣ	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΧΟΥΣΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΣΩΤΗΡΑΣ 64004 ΘΑΣΟΣ	14	B	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΣΑΝΤΟΜΟΙΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΣΩΤΗΡΑΣ 64004 ΘΑΣΟΣ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΚΥΡΙΑΤΖΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΛΙΜΕΝΑΡΙΑ 64002 ΘΑΣΟΣ	10	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	
ΑΛΒΑΝΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΛΙΜΕΝΑΡΙΑ 64002 ΘΑΣΟΣ	8	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	
ΠΡΑΒΙΣΤΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΛΙΜΕΝΑΡΙΑ 64002 ΘΑΣΟΣ	6	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΚΛΗΜΗ ΕΙΡΗΝΗ	ΠΟΤΟΣ 64002 ΛΙΜΕΝΑΡΙΑ	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	0593- 31202
ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑ	ΠΟΤΟΣ 64002 ΛΙΜΕΝΑΡΙΑ	14	A	ΠΡΩΙΝΟ	0593- 31386
ΚΟΥΖΗ ΜΑΡΙΑ	ΠΟΤΟΣ 64002 ΛΙΜΕΝΑΡΙΑ	10	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	0593- 51289
ΓΕΡΑΚΗ ΝΙΚΗ	ΡΑΧΩΝΙ 64004 ΘΑΣΟΣ	10	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	0593- 81258

ΣΩΤΗΡΑΚΗ ΕΛΕΝΗ	ΡΑΧΩΝΙ 64004 ΘΑΣΟΣ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0593- 81209
ΠΑΠΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΣΚΑΛΑ ΜΑΡΙΩΝ 64002 ΛΙΜΕΝΑΡΙΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0593- 51165
ΚΑΤΙΡΤΖΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΣΚΑΛΑ ΠΟΤΑΜΙΑΣ 64004	15	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	
ΠΑΓΚΑΛΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	ΣΚΑΛΑ ΠΟΤΑΜΙΑΣ 64004	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	0593- 61575
ΣΥΝΑΘΗ ΒΑΣΙΛΕΙΑ	ΣΚΑΛΑ ΠΟΤΑΜΙΑΣ 64004	10	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	0593- 61067
ΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΑΝΩ ΠΡΙΝΟΣ 64010	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0593- 71695
ΛΑΦΑΖΑΝΗ ΣΩΤΗΡΙΑ	ΠΟΤΟΣ 64002	9	A	ΠΡΩΙΝΟ	

ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες
ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΠΕΤΡΟΣ	ΠΛΑΤΑΡΙΑ 46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΤΣΑΜΠΟΛΗ ΠΑΝΩΡΑΙΑ	ΠΛΑΤΑΡΙΑ 46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΚΟΜΙΝΗ ΒΑΙΤΣΑ	ΠΛΑΤΑΡΙΑ 46100 ΗΓΟΥΜΕΝΤΣΑ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΠΕΡΔΙΚΑ 46030 ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ	6	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΣΥΒΟΤΑ 46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΦΕΡΕΝΤΙΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΑΣΠΡΟΚΛΗΣΙ 46300 ΦΙΛΙΑΤΕΣ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ

ΝΤΑΙΚΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΑΣΠΡΟΚΛΗΣΙ 46300 ΦΙΛΙΑΤΕΣ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΑΝΤΩΝΟΓΛΟΥ ΜΙΧΑΗΛ	ΝΕΑ ΣΕΛΕΥΚΕΙΑ 46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΝΕΑ ΣΕΛΕΥΚΕΙΑ 46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΠΕΤΡΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΝΕΑ ΣΕΛΕΥΚΕΙΑ 46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΤΑΚΛΑΚΟΓΛΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΝΕΑ ΣΕΛΕΥΚΕΙΑ 46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΧΕΝΤΡΟΓΛΟΥ ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ	ΝΕΑ ΣΕΛΕΥΚΕΙΑ 46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	6	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	ΝΕΑ ΣΕΛΕΥΚΕΙΑ 46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΟΥ ΧΑΡΙΣ	ΣΑΓΙΑΔΑ 46300 ΦΙΛΙΑΤΕΣ	4	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΚΑΜΒΟΣΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΣΑΓΙΑΔΑ 46300 ΦΙΛΙΑΤΕΣ	4	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΚΙΟΣΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΣΑΓΙΑΔΑ 46300 ΦΙΛΙΑΤΕΣ	4	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΜΑΝΤΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΣΑΓΙΑΔΑ 46300 ΦΙΛΙΑΤΕΣ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΣΑΡΟΜΑΝΗΣ ΣΠΥΡΟΣ	ΣΑΓΙΑΔΑ 46300 ΦΙΛΙΑΤΕΣ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΠΑΠΠΙΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΜΑΚΡΟΧΩΡΑ 46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΓΚΟΤΖΙΑ ΘΕΟΔΟΥΛΑ	ΚΟΥΚΟΥΛΙΟΙ 46031 ΓΛΥΚΗ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	ΠΛΑΤΑΡΙΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ			
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΠΛΑΤΑΡΙΑ 46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΠΛΑΤΑΡΙΑ 46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΠΛΑΤΑΡΙΑ 46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΣΩΤΗΡΙΟΣ	ΠΛΑΤΑΡΙΑ 46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΛΙΟΝΤΟΥ ΒΑΙΤΣΑ	ΠΛΑΤΑΡΙΑ 46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΜΑΚΡΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ	ΠΛΑΤΑΡΙΑ 46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΜΙΧΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	ΠΛΑΤΑΡΙΑ 46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΠΑΠΠΑΣ ΚΟΣΜΑΣ	ΠΛΑΤΑΡΙΑ 46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΠΛΑΤΑΡΙΑ 46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	6	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ	ΠΕΡΔΙΚΑ 46030 ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΘΩΜΑΣ	ΠΕΡΔΙΚΑ 46030 ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΚΟΧΥΛΑ ΜΑΡΙΑ	ΠΕΡΔΙΚΑ 46030 ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ	6	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ ΕΥΤΥΧΙΑ	ΠΕΡΔΙΚΑ 46030 ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΜΠΙΣΤΙΟΛΗΣ ΓΡΗΓΟΡΗΣ	ΠΕΡΔΙΚΑ 46030 ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΜΠΙΣΤΙΟΛΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΠΕΡΔΙΚΑ 46030 ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΜΠΟΛΑΣ	ΠΕΡΔΙΚΑ 46030	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ	ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ			
ΜΩΚΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΠΕΡΔΙΚΑ 46030 ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΠΑΠΑΠΑΣΧΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ΠΕΡΔΙΚΑ 46030 ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΠΑΠΠΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΠΕΡΔΙΚΑ 46030 ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ
ΡΕΠΑΝΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΠΕΡΔΙΚΑ 46030 ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΣΑΜΟΙΛΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΠΕΡΔΙΚΑ 46030 ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΖΗΓΟΣ ΠΑΥΛΟΣ	ΓΡΑΙΚΟΧΩΡΙ 46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ
ΝΗΡΑ ΜΑΡΙΑ	ΓΡΑΙΚΟΧΩΡΙ 46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΠΙΓΓΙΟΣ ΠΕΤΡΟΣ	ΑΡΓΥΡΟΤΟΠΟΣ 46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΑΡΓΥΡΟΤΟΠΟΣ 46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΚΑΛΕΡΓΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΣΥΒΟΤΑ 46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	6	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΚΑΤΕΡΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΣΥΒΟΤΑ 46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	6	A	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΜΟΥΣΕΛΙΜΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	ΣΥΒΟΤΑ 46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Τηλ.
ΤΣΑΒΑΛΙΑΣ ΘΕΟΔΟΣΗΣ	ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ 44010	10	B	ΠΡΩΙΝΟ	0653- 81336

ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ ΕΡΑΣΜΙΑ	ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ 44010	8	A	ΠΡΩΙΝΟ	0653- 81232
ΒΟΥΡΒΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ	ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ 44010	8	B	ΠΡΩΙΝΟ	0653- 81146
ΒΑΣΔΕΚΗ ΒΑΡΒΑΡΑ	ΒΙΤΣΑ 44007 ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ	8	B	ΠΡΩΙΝΟ	0653- 71388
ΤΣΕΠΗ ΟΥΡΑΝΙΑ	ΣΚΑΜΝΕΛΗ 44010 ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ	9	A	ΠΡΩΙΝΟ	0653- 81252
ΜΗΤΣΙΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	ΣΚΑΜΝΕΛΙ 44010 ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ	9	A	ΠΡΩΙΝΟ	0653- 81378
ΤΣΙΓΑΡΑ ΣΩΤΗΡΙΑ	ΑΝΩ ΠΕΔΙΝΑ 44007	14	B	ΠΡΩΙΝΟ	0653- 71209
ΠΑΝΤΑΖΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	ΠΑΠΠΓΚΟ 44016 ΑΡΙΣΤΗ	5	A	ΠΡΩΙΝΟ	0653- 41110
ΜΠΙΤΟΥ ΚΑΛΥΨΩ	ΠΑΠΠΓΚΟ 44016 ΑΡΙΣΤΗ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ	0653- 41081
ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ	ΠΑΠΠΓΚΟ 44016 ΑΡΙΣΤΗ	14	A	ΠΡΩΙΝΟ	0653- 41883
ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΑΝΗΛΙΟ 44200 ΜΕΤΣΟΒΟ	10	B	ΠΡΩΙΝΟ	0656- 41556
ΔΡΟΥΓΚΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	ΒΟΒΟΥΣΑ 44014 ΓΡΕΒΕΝΙΤΙΟ	5	A	ΠΡΩΙΝΟ	0656- 31364
ΣΤΑΓΚΟΓΙΑΝΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΒΟΒΟΥΣΑ 44014 ΓΡΕΒΕΝΙΤΙΟ	6	A	ΠΡΩΙΝΟ	0656- 31365
ΑΚΡΙΒΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	ΒΟΒΟΥΣΑ 44010 ΓΡΕΒΕΝΙΤΙΟ	5	A	ΠΡΩΙΝΟ	0656- 31526
ΣΤΕΡΓΙΑΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΔΟΛΙΑΝΗ 44014 ΓΡΕΒΕΝΙΤΙΟ	10	B	ΠΡΩΙΝΟ	0656- 31329
ΔΕΡΒΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	ΚΗΠΟΙ ΔΩΔΩΝΗΣ 44018	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0653- 51280
ΖΕΡΒΑ ΠΟΥΛΥΞΕΝΗ	ΚΑΤΩ ΡΑΒΕΝΑ 44004 ΔΟΛΙΑΝΑ	7	A	ΠΡΩΙΝΟ	0653- 41308
ΜΟΥΡΕΧΙΔΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΚΛΕΙΔΩΝΙΑ 44016 ΑΡΙΣΤΗ	6	A	ΠΡΩΙΝΟ	0655- 22829

ΜΑΙΠΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΔΙΣΤΡΑΤΟ 44019 ΠΑΛΑΙΟΣΕΛΙ	9	A	ΠΡΩΙΝΟ	0655- 51329
ΓΕΡΑΣΗΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ	ΔΙΣΤΡΑΤΟ 44019 ΠΑΛΑΙΟΣΕΛΙ	9	A	ΠΡΩΙΝΟ	0655- 51307
ΑΧΝΟΥΛΑΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	ΑΝΩ ΠΕΔΙΝΑ 44007 ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	0653- 71291
ΑΧΝΟΥΛΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΝΩ ΠΕΔΙΝΑ 44007 ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	0653- 71291
ΝΤΙΝΟΥΛΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΒΙΚΟΣ 44016 ΑΡΙΣΤΗ	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	0653- 42112
ΚΑΡΠΟΥΖΗ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ	ΒΙΚΟΣ 44016 ΑΡΙΣΤΗ	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	0653- 41176
ΝΑΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΑΗΔΟΝΟΧΩΡΙ 44100 ΚΟΝΙΤΣΑ	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	0655- 61324
ΔΕΜΕΡΤΖΙΔΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΚΟΝΙΤΣΑ 44100	5	A	ΠΡΩΙΝΟ	0655- 22867
ΦΑΤΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	ΚΟΝΙΤΣΑ 44100	9	A	ΠΡΩΙΝΟ	0655- 22663
ΝΤΑΦΛΗ ΚΑΣΣΙΑΝΗ	ΚΟΝΙΤΣΑ 44100	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	0655- 22168
ΧΑΤΖΗΡΟΥΜΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΟΝΙΤΣΑ 44100	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	0655- 22367
ΚΙΟΥΡΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΜΕΤΣΟΒΟ 44200	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	0656- 42317
ΧΟΛΕΒΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΛΙΓΚΙΑΔΕΣ 45500	12	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ- ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ	0651- 81964
ΒΕΗ ΝΙΚΗ	ΛΑΙΣΤΑ 44010 ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	0653- 81210
ΜΠΕΛΛΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΛΑΙΣΤΑ 44010 ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	0653- 81457
ΚΟΥΓΚΟΥΛΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΚΛΕΙΔΩΝΙΑ 44016 ΑΡΙΣΤΗ	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	0655- 23605
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΚΑΒΑΣΙΛΑ 44100 ΚΟΝΙΤΣΑ	7	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ- ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ	0655- 23464

ΣΟΥΡΛΟΥΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΓΙΟΣ ΜΗΝΑΣ 44016 ΑΡΙΣΤΗ	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	0655- 22925
ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ 44010	9	A	ΠΡΩΙΝΟ	0653- 81360
ΦΙΤΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΣ	ΚΑΠΕΣΟΒΟ 44007 ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ	9	A	ΠΡΩΙΝΟ	0661- 51348
ΚΩΤΣΟΡΙΔΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΠΑΠΠΓΚΟ 44016 ΑΡΙΣΤΗ	9	A	ΠΡΩΙΝΟ	0653- 41087
ΛΑΘΙΑΣ ΜΙΧΑΗΛ	ΜΟΝΟΔΕΝΔΡΙ 44007 ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	0653- 71483
ΛΑΔΙΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΜΟΝΟΔΕΝΔΡΙ 44007 ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	0653- 71392
ΜΑΛΑΜΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	ΙΤΕΑ 44014 ΓΡΕΒΕΝΙΤΙΟ	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	0656- 31471
ΓΑΛΑΝΗ ΜΑΡΙΑ	ΙΤΕΑ 44014 ΓΡΕΒΕΝΙΤΙΟ	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	0656- 31438
ΚΟΥΣΚΟΥ ΓΙΑΝΝΟΥΛΑ	ΒΟΒΟΥΣΑ 44014 ΓΡΕΒΕΝΙΤΙΟ	12	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ- ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ	0656- 31471
ΚΟΛΙΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΚΑΛΠΑΚΙ 44004 ΔΟΛΙΑΝΑ	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	0653- 41013
ΚΟΛΙΑΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΚΑΛΠΑΚΙ 44004 ΔΟΛΙΑΝΑ	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	

ΚΑΡΔΙΤΣΑ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Τηλ.
ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΚΑΛΥΒΙΑ ΜΠΕΖΟΥΛΑΣ 43067	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0441- 92339
ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΚΡΥΟΝΕΡΙ 43067	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ- ΠΡΩΙΝΟ	0441- 92210
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	ΚΡΥΟΝΕΡΙ 43067	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ-	0441-

ΧΡΗΣΤΟΣ				ΠΡΩΙΝΟ	92121
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙ	ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙ 43067				0441- 79679
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΑΓΝΑΝΤΙ	ΝΕΟΧΩΡΙ 43067				0441- 93190
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΑΝΑΤΟΛΗ	ΝΕΟΧΩΡΙ 43067				0441- 93063, 93151
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ Ν. ΠΛΑΣΤΗΡΑΣ	ΝΕΡΑΪΔΑ 43100				0441- 92460
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΑΝΤΙΓΟΝΗ	ΝΕΟΧΩΡΙ 43067				0441- 93304, -5
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΦΩΤΑΣ	ΝΕΟΧΩΡΙ 43067				0441- 93989, -90
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΟΔΥΣΣΕΑΣ	ΚΑΛΥΒΙΑ ΜΠΕΖΟΥΛΑΣ 43067				0441- 92001, -988
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΚΑΛΛΙΣΤΩ	ΚΑΣΤΑΝΙΑ 43100				0441- 97150
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΚΤΗΜΑ ΑΛΩΝΑΚΙ	ΜΠΕΛΟΚΟΜΙΤΗΣ 43067				0441- 93420
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΝΑΪΑΔΕΣ	ΝΕΟΧΩΡΙ 43067				0441- 93333
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΑΓΡΑΦΑ	ΚΕΡΑΣΙΑ 43067				0441- 92945
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΒΑΚΧΟΣ	ΜΟΣΧΑΤΟ 43100				0441- 55435
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΚΟΥΤΣΙΚΟΥΡΗΣ	ΟΕΙΑ 43060				0445- 41296
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΧΡΙΣΤΙΝΑ	ΑΝΘΗΡΟ 43100				0445- 31021
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ	ΜΟΥΖΑΚΙ 43060				0445- 41313, -14
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΖΑΡΑΜΠΟΥΚΑΣ	ΛΟΥΤΡΑ ΣΜΟΚΟΒΟΥ 43068				0443- 61214, 0441- 40625

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΚΥΡΤΣΑΣ	ΛΟΥΤΡΑ ΣΜΟΚΟΒΟΥ 43068				0443- 61206
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	ΛΟΥΤΡΑ ΚΑΪΤΣΑΣ- ΔΡΑΝΙΤΣΑΣ 43300				0443- 31424

ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες
ΑΝΔΡΕΑΤΟΥ ΘΕΟΧΑΡΥΣΤΗ	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ 28082 ΧΙΟΝΑΤΑ	11	B	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΛΑΣΚΑΡΗ ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ 28082 ΧΙΟΝΑΤΑ	8	B	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΜΑΝΕΝΤΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ 28082 ΧΙΟΝΑΤΑ	11	B	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΜΑΝΕΝΤΗΣ ΣΠΥΡΟΣ	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ 28082 ΧΙΟΝΑΤΑ	11	B	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ 28082 ΧΙΟΝΑΤΑ	11	B	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΚΥΠΡΙΩΤΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	ΣΒΟΡΩΝΑΤΑ 28100 ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ	8	B	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΜΙΧΑΛΑΤΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	ΒΛΑΧΑΤΑ 28083 ΚΕΡΑΜΕΙΕΣ	8	B	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΑΤΟΣ ΜΑΡΙΝΟΣ	ΒΛΑΧΑΤΑ 28083 ΚΕΡΑΜΕΙΕΣ	8	B	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΜΠΑΤΣΑΒΙΑΣ ΣΠΥΡΟΣ	ΔΙΛΙΝΑΤΑ 28100 ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ	8	B	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΤΖΩΡΤΖΑΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	ΔΙΛΙΝΑΤΑ 28100 ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ	8	B	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΤΖΩΡΤΖΑΤΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΔΙΛΙΝΑΤΑ 28100 ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ	11	B	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΒΡΥΩΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΚΟΘΡΕΑΣ 28085 ΒΑΣΙΛΙΚΙΑΔΕΣ	11	B	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΚΑΚΙΑΣ ΠΑΝΑΓΑΓΓΕΛΟΣ	ΚΟΘΡΕΑΣ 28085 ΒΑΣΙΛΙΚΙΑΔΕΣ	11	B	ΔΙΑΜΟΝΗ

ΣΕΡΒΟΥ ΠΟΛΥΤΙΜΗ	ΙΘΑΚΗ 28300	11	B	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΚΙΟΝΙ 28301 ΣΤΑΥΡΟΣ ΙΘΑΚΗΣ	11	B	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΚΟΥΛΟΥΜΠΗΣ ΣΠΥΡΟΣ	ΑΓΚΩΝ 28100 ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ	11	B	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΚΟΥΛΟΥΜΠΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΑΓΚΩΝ 28100 ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ	11	B	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΒΑΓΓΕΛΑΤΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΣΑΜΗ 28080	8	B	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΚΑΝΑΚΗ ΚΑΛΗ	ΜΕΤΑΞΑΤΑ 28100 ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ	8	B	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΒΙΝΙΕΡΑΤΟΥ ΑΦΡΟΔΙΤΗ	ΠΟΥΛΑΤΑ 28080 ΣΑΜΗ	11	B	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΤΟΥΛΑΤΟΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ	ΠΟΥΛΑΤΑ 28080 ΣΑΜΗ	11	B	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΒΑΝΔΟΡΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΜΕΣΟΒΟΥΝΙΑ 28085 ΒΑΣΙΛΙΚΙΑΔΕΣ	11	B	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΣΤΕΛΛΑΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΠΥΡΓΙ	11	B	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΧΙΟΝΗ ΑΘΗΝΑ	ΒΑΛΕΡΙΑΝΟΣ 28082 ΧΙΟΝΑΤΑ	11	B	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΧΙΟΝΗ ΕΛΕΝΗ	ΒΑΛΕΡΙΑΝΟΣ 28082 ΧΙΟΝΑΤΑ	11	B	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΤΟΤΟΛΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	ΑΓ.ΕΙΡΗΝΗ 28082 ΧΙΟΝΑΤΑ	8	B	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ	ΜΑΚΡΙΩΤΙΚΑ 28081 ΑΓ. ΕΥΘΥΜΙΑ	11	B	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	ΜΟΥΣΑΤΑ 28083 ΚΕΡΑΜΕΙΕΣ	11	B	ΔΙΑΜΟΝΗ
ΑΝΤΩΝΑΤΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	ΚΑΡΑΒΟΜΥΛΟΣ 28080 ΣΑΜΗ	8	B	ΔΙΑΜΟΝΗ

ΦΩΚΙΑΔΑ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Τηλ.
ΚΡΙΚΕΛΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΞΕΝΩΝΑΣ	ΛΙΔΟΡΙΚΙ ΦΩΚΙΔΑΣ 33053				0266- 22150, 09445601 61
ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑ ΜΑΡΙΑ ΑΥΤΟΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜ ΕΝΑ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ	ΛΙΔΟΡΙΚΙ ΦΩΚΙΔΑΣ 33053				0266- 22316, 09459581 66
ΑΣΕΛΗΝΟΣ Α.Ε. ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ	ΣΥΚΕΑ ΦΩΚΙΔΑΣ 33053				0977- 324370
ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΡΟΤΥΠΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΞΕΝΩΝΑΣ	ΚΑΛΟΣΚΟ ΠΗ 33057				0231- 82961-4
ΜΠΡΑΟΥΖΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ	ΧΡΙΣΣΟ ΦΩΚΙΔΑΣ 33055				0265- 82606, 82001, 09722031 60

ΚΥΘΗΡΑ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Τηλ.
ΚΑΛΛΙΓΕΡΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΚΑΛΑΜΟΣ ΧΩΡΑΣ 80100	8	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	0735- 31549
ΓΙΑΝΝΙΩΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΛΕΙΒΑΔΙ 80100	10	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	0735- 31124
ΕΙΡΗΝΗ ΜΕΓΑΛΟΚΟΝΟΜΟΥ	ΛΕΙΒΑΔΙ 80100	10	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	0735- 31079
ΜΕΓΑΛΟΟΙΚΟΝΟΜ	ΧΩΡΑ 80100	10	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	0735-

ΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΟΙΚ.ΚΑΛΑΜ				31546
ΣΑΜΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΟΣ	ΦΡΙΑΓΚΙΑΝΙΚΑ 80200 ΠΟΤΑΜΟΣ	10	B	ΔΙΑΜΟΝΗ - ΠΡΩΙΝΟ	0735- 33352 , 33719
ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ	ΛΟΓΟΘΕΤΙΑΝΙΚ Α 80200 ΠΟΤΑΜΟΣ	10	B	ΔΙΑΜΟΝΗ - ΠΡΩΙΝΟ	

ΚΥΚΛΑΔΕΣ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Τηλ.
"ΜΙΧΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Ξενοδοχείο ""ΝΑΧΟΣ ΦΙΛΟΧΕΝΙΑ"" - Ιστοσελίδα: http://www.naxos-filoxenia.com "	ΝΑΞΟΣ	7 ΔΙΑΜ.	Γ	ΚΟΥΖΙΝΑ	0285- 062100, 0977- 998034, FAX: 0285- 062120
"ΜΙΧΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ""Venetiko"" Επιπλωμένα Διαμερίσματα - Ιστοσελίδα: http://www.naxos-filoxenia.com/ "	ΝΑΞΟΣ	3 ΔΙΑΜ. ΔΙΧΩΡΑ	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	0285- 062100, 0977- 998034, FAX: 0285- 062120

ΛΑΚΩΝΙΑ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Τηλ.
ΓΑΛΑΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΕΛΙΚΑ 23053 ΝΕΑΠΟΛΗ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0732- 44312
ΜΑΡΑΒΕΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΕΛΙΚΑ 23053 ΝΕΑΠΟΛΗ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0732- 44091

ΤΣΙΡΙΓΩΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΕΛΙΚΑ 23053 ΝΕΑΠΟΛΗ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ	0732- 44012
ΖΕΥΓΟΛΑΤΑΚΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	ΝΕΟΧΩΡΙΟΝ 23200 ΓΥΘΕΙΟ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0733- 93433
ΖΕΥΓΟΛΑΤΑΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΝΕΟΧΩΡΙΟΝ 23200 ΓΥΘΕΙΟ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0733- 93000
ΜΙΧΑΛΑΚΑΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΟΤΡΩΝΑΣ 23066 ΜΑΝΗ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0733- 53254
ΔΕΜΕΣΤΙΧΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΣΚΟΥΤΑΡΙ 23200 ΓΥΘΕΙΟ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0733- 93389

ΛΑΡΙΣΑ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Τηλ.
ΤΣΟΚΑΝΟΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ	ΚΑΡΙΤΣΑ 40007 ΠΥΡΓΕΤΟΣ	6	A	ΚΟΙΝΗ ΚΟΥΖΙΝΑ	0495- 92297
ΚΑΡΔΗΛΑΡΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ	ΚΟΥΤΣΟΥΠΙΑ 40003 ΑΓΙΑ	10	A	ΚΟΙΝΗ ΚΟΥΖΙΝΑ	0494- 31033

ΛΑΣΙΘΙ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Τηλ.
ΣΗΜΙΤΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΑΓΚΑΘΙΑ ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ, ΣΗΤΕΙΑ	6 ΣΤΟΥΝΤΙΟ	ΚΟΥΖΙΝΑ	0843-61001

ΛΕΣΒΟΣ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Τηλ.
ΧΙΩΤΗΣ ΜΙΧΑΗΛ	81112 ΣΙΓΡΙΟ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0253-54317
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΑΛΛΟΝΗ 81107	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0253-22128
ΚΑΤΣΑΡΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΠΑΡΑΛΙΑ ΘΕΡΜΗΣ 81100 ΜΥΤΙΛΗΝΗ	4	A	ΠΡΩΙΝΟ	0251-71375
ΚΑΡΟΥΤΣΑΛΤΗΣ Δ.	ΑΝΑΞΟΣ ΣΚΟΥΤΑΡΟΥ 81109 ΠΕΤΡΑ	4	A	ΠΡΩΙΝΟ	0253-92361
ΛΑΣΚΑΡΗΣ ΝΙΚ.	ΒΑΤΕΡΑ	4	A	ΠΡΩΙΝΟ-ΓΕΥ	0252-61416
ΣΕΡΕΤΗΣ ΕΥΣΤΡ.	81107 ΣΚΑΛΑ ΚΑΛΛΟΝΗΣ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0253-22766
ΛΑΣΚΑΡΗΣ ΜΙΧΑΗΛ	ΑΝΑΞΟΣ ΣΚΟΥΤΑΡΟΥ 81109 ΠΕΤΡΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ-ΓΕΥΜΑ	0253-92348
ΤΥΡΟΠΩΛΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ	ΠΛΩΜΑΡΙ 81200	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0252-24267
ΜΑΝΔΑΚΗ ΕΛΕΝΗ	ΠΕΤΡΑ 81109	8	A	ΠΡΩΙΝΟ	0253-41235
ΒΛΟΥΤΗ ΜΑΡΙΑ	ΑΝΑΞΟΣ ΣΚΟΥΤΑΡΟΥ 81109 ΠΕΤΡΑ	6	A	ΠΡΩΙΝΟ	0253-92381
ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ	ΑΝΑΞΟΣ ΣΚΟΥΤΑΡΟΥ 81109 ΠΕΤΡΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0253-41572
ΠΙΤΣΑΣ ΝΙΚ.	ΜΕΣΟΤΟΠΙΟΣ 81105 ΕΡΕΣΟΣ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0253-96301
ΒΑΓΙΑΝΝΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΛΟΥΤΡΑ 81100 ΜΥΤΙΛΗΝΗ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0251-91410
ΣΙΜΙΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΝΑΞΟΣ ΣΚΟΥΤΑΡΟΥ 81109 ΠΕΤΡΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0253-92364
ΒΑΧΑΡΑΚΗΣ Δ.	ΠΑΡΑΚΟΙΛΑ 81107 ΚΑΛΛΟΝΗ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0253-94104
ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ ΓΡΗΓ.	ΠΑΝΑΓΙΟΥΔΑ 81100	6	A	ΠΡΩΙΝΟ	

	ΜΥΤΙΛΗΝΗ				
ΖΕΙΜΠΕΚΗΣ ΑΠ.	ΑΝΑΞΟΣ ΣΚΟΥΤΑΡΟΥ 81109 ΠΕΤΡΑ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ	0253- 71641
ΚΑΡΒΟΥΝΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΑΝΑΞΟΣ ΣΚΟΥΤΑΡΟΥ 81109 ΠΕΤΡΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0253- 42123
ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΗΣ Γ.	ΑΝΑΞΟΣ ΣΚΟΥΤΑΡΟΥ 81109 ΠΕΤΡΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0253- 92333
ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΗΣ Δ.	ΑΝΑΞΟΣ ΣΚΟΥΤΑΡΟΥ 81109 ΠΕΤΡΑ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ	0253- 92381
ΚΑΡΟΥΤΣΑΛΤΗ ΝΙΚΗ	ΑΝΑΞΟΣ ΣΚΟΥΤΑΡΟΥ 81109 ΠΕΤΡΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0253- 92296
ΜΑΚΡΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	ΑΝΑΞΟΣ ΣΚΟΥΤΑΡΟΥ 81109 ΠΕΤΡΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΜΟΥΛΑΣ ΝΕΟΚΛΗΣ	ΑΝΑΞΟΣ ΣΚΟΥΤΑΡΟΥ 81109 ΠΕΤΡΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0253- 92384
ΤΖΑΝΗ ΕΛΕΥΘ.	ΑΝΑΞΟΣ ΣΚΟΥΤΑΡΟΥ 81109 ΠΕΤΡΑ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0253- 92219
ΒΑΡΣΑΚΗΣ ΣΤ.	ΠΕΤΡΑ 81109	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0253- 41286
ΚΡΕΤΖΑΣ ΠΑΥΛΟΣ	ΠΕΤΡΑ 81109	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0253- 31033
ΜΑΚΡΗ ΕΛΠΙΝΙΚΗ	ΠΕΤΡΑ 81109	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΦΙΛΙΑΝΟΣ Ν.	ΠΕΤΡΑ 81109	4	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0253- 41593
"Χ""ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΑΡ."	ΠΕΤΡΑ 81109	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0253- 41235
ΧΟΝΔΡΟΝΙΚΟΛΑ Σ ΙΓΝ.	ΠΕΤΡΑ 81109	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0253- 92381
ΚΑΤΣΟΥΡΗΣ Γ.	ΠΑΛΑΙΟΚΗΠΟ Σ 81106 ΠΑΠΑΔΟΣ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0251- 51453
ΤΣΙΚΟΥΚΟΥ Μ.	ΠΑΛΑΙΟΚΗΠΟ Σ 81106	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0251- 41062

	ΠΑΠΑΔΟΣ				
ΤΣΟΥΠΙΔΗΣ Δ.	ΠΑΛΑΙΟΚΗΠΟ Σ 81106 ΠΑΠΑΔΟΣ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0251- 51271
"Χ"ΚΑΜΑΤΣΟΥ Ν."	ΠΕΡΑΜΑ 81111	8	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥ	
ΜΑΝΕΡΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	ΑΓ.ΕΥΣΤΡΑΤΙ ΟΣ 81500	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0254- 93209
ΠΛΑΓΙΣΙΟΣ	ΘΑΝΟΣ ΛΗΜΝΟΥ 81400 ΜΥΡΙΝΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0254- 24079
ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ Κ.	ΣΙΓΡΙ 81112 ΣΙΓΡΙΟ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0253- 54398
ΖΕΙΜΠΕΚΗΣ	ΘΕΡΜΗ 81100 ΜΥΤΙΑΗΝΗ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ	0251- 71641
ΚΑΡΑΚΩΝΣΤΑΝΤ ΗΣ Γ.	ΘΕΡΜΗ 81100 ΜΥΤΙΑΗΝΗ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΣΑΝΤΖΙΛΙΩΤΗΣ ΑΘ.	ΘΕΡΜΗ 81100 ΜΥΤΙΑΗΝΗ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0251- 71007
ΓΙΑΒΡΙΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑΡΑΛΙΑ ΘΕΡΜΗΣ 81100 ΜΥΤΙΑΗΝΗ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ	0251- 71390
ΚΑΤΣΑΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	ΠΑΡΑΛΙΑ ΘΕΡΜΗΣ 81100 ΜΥΤΙΑΗΝΗ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0251- 71502
ΚΟΥΤΟΥΓΔΗΣ ΝΙΚ.	ΠΑΡΑΛΙΑ ΘΕΡΜΗΣ 81100 ΜΥΤΙΑΗΝΗ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0251- 71228
ΒΙΛΕΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΒΑΤΕΡΑ 81300 ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΣ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ	0252- 22111
ΚΑΡΑΙΣΚΟΥ ΕΥΣΤ.	ΒΑΤΕΡΑ 81300 ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΣ	6	A	ΠΡΩΙΝΟ	0252- 61416
ΣΙΓΙΩΡΓΗΣ ΔΗΜ.	ΒΑΤΕΡΑ 81300 ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΣ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ	0252- 61414
ΧΑΧΑΔΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΒΑΤΕΡΑ 81300 ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΣ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0252- 61288
ΚΟΥΡΛΗΣ	ΜΕΣΟΤΟΠΟΣ 81105 ΕΡΕΣΟΣ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0253- 96301
ΤΖΟΒΑΝΗΣ ΧΡ.	ΜΕΣΟΤΟΠΟΣ 81105 ΕΡΕΣΟΣ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0253- 96298
ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ ΕΥΣΤ.	ΣΥΚΑΜΙΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	

	81104 ΜΑΝΤΑΜΑΔΟ Σ				
ΤΣΕΣΜΕΤΖΗΣ ΜΙΧ.	ΣΥΚΑΜΙΑ 81104 ΜΑΝΤΑΜΑΔΟ Σ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0253- 55704
ΜΙΧΑΛΑΚΕΛΛΗΣ Δ.	ΒΑΡΕΙΑ 81100 ΜΥΤΙΛΗΝΗ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0251- 61297
ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟ Υ ΑΝΤ.	ΛΙΣΒΟΡΙ 81300 ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΣ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΜΠΕΡΤΕΝΗΣ ΑΠ.	ΣΚΑΛΑ ΚΑΛΛΟΝΗΣ 81107	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0253- 22174
ΚΩΣΤΟΜΟΙΡΗΣ ΠΑΝ.	ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΣ 81300	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0252- 41063
ΚΑΝΕ ΑΦΡΟΔΙΤΗ	ΕΡΕΣΟΣ 81105	6	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0253- 53584

ΛΕΥΚΑΔΑ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Τηλ.
ΧΑΛΚΙΑΣ ΜΙΧΑΗΛ	ΑΣΠΡΟΓΕΡΑΚΑΤΑ 31080 ΚΑΡΥΑΙ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0645- 61026
ΛΟΓΟΘΕΤΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΝΕΟΧΩΡΙ 31100 ΛΕΥΚΑΔΑ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ	0645- 92544
ΚΑΡΑΜΠΑΛΗΣ ΖΩΗΣ	ΚΑΛΑΜΙΤΣΗ 31080 ΚΑΡΥΑΙ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0645- 99417
ΚΑΤΗΦΟΡΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΒΑΣΙΛΙΚΗ 31082	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0645- 31082
ΓΕΡΟΥΛΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ	ΒΑΣΙΛΙΚΗ 31082	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0645- 31252
ΦΙΛΙΠΠΙΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ	ΠΕΡΙΓΙΑΛΙ ΠΛΑΤΥΣΤΟΜΩΝ 31100 ΛΕΥΚΑΔΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0645- 92044
ΚΑΡΑΒΙΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΣΥΒΡΟΣ 31082 ΒΑΣΙΛΙΚΗ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0645- 39396
ΜΑΡΓΕΛΗΣ	ΑΓ.ΠΕΤΡΟΣ 31082	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0645-

ΣΠΥΡΟΣ	ΒΑΣΙΛΙΚΗ				93289
ΡΕΚΑΤΣΙΝΑ ΕΛΙΣΑΒΕΤ	ΠΕΡΙΓΙΑΛΙ ΠΛΑΤΥΣΤΟΜΩΝ 31100 ΛΕΥΚΑΔΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0645- 92428
ΦΑΤΟΥΡΟΥ ΚΕΡΑΣΟΥΛΑ	ΕΥΓΗΡΟΣ 31082 ΒΑΣΙΛΙΚΗ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΓΑΖΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΚΑΛΑΜΙΤΣΙ 31080 ΚΑΡΥΑΙ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0645- 99413
ΒΕΡΓΙΝΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΤΣΟΥΚΑΛΑΔΕΣ 31100 ΛΕΥΚΑΔΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0645- 97216
ΜΕΤΑΞΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΠΟΡΟΣ 31082	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0645- 95085, 95100
ΒΕΡΓΙΝΗΣ ΣΠΥΡΟΣ	ΚΑΛΑΜΙΤΣΙ 31080	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0645- 99411
ΒΛΑΧΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ	ΕΞΑΝΘΕΙΑ 31080	6	A	ΠΡΩΙΝΟ	0645- 99307
ΑΡΜΑΤΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΠΟΡΟΣ 31082	15	A	ΠΡΩΙΝΟ	

ΜΑΓΝΗΣΙΑ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγο ρία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Τηλ.
ΚΑΡΑΦΕΡΗ ΚΥΡΙΑΚΗ	ΠΗΓΑΔΙ 37008 ΣΟΥΡΠΗ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ, ΓΕΥΜΑ	0422- 41330
ΜΠΕΖΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ΝΕΟΧΩΡΙ 37010 ΜΗΛΙΕΣ	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	0423- 33361
ΓΑΛΑΝΑΚΗ ΦΩΤΕΙΝΗ	ΤΣΑΓΚΚΑΡΑΔΑ 37012	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	0423- 49517
ΣΑΡΑΦΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ΑΓ.ΛΑΥΡΕΝΤΙΟ Σ 38500 ΒΟΛΟΣ	7	A	ΠΡΩΙΝΟ,ΓΕΥΜ Α	0421- 96377
ΔΕΛΗΣΤΑΘΗΣ Ν.	ΑΓ.ΜΑΡΙΝΑ 37008 ΣΟΥΡΠΗ	4	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0422- 41211
ΚΑΡΑΜΠΕΛΑ	ΑΧΙΛΛΕΙΟ	6	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0422-

ΜΑΡΙΑ	37008 ΣΟΥΡΠΗ				92026
ΒΑΛΩΜΕΝΟΣ ΠΕΤΡΟΣ	ΑΧΙΛΛΕΙΟ 37008 ΣΟΥΡΠΗ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0422- 92047
ΚΑΤΣΙΜΠΕΡΗΣ ΛΑΖΑΡΟΣ	ΝΕΟΧΩΡΙ 37010 ΜΗΛΙΕΣ	11	A	ΠΡΩΙΝΟ	0423- 33079
ΚΑΡΑΔΗΜΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΑΧΙΛΛΕΙΟ 37008 ΣΟΥΡΠΗ	15	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0422- 92496
ΠΙΝΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΧΡΥΣΗ ΑΚΤΗ 38500 ΒΟΛΟΣ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0421- 95014
ΣΧΟΙΝΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ΜΕΤΟΧΙ 37006 ΑΡΓΑΛΑΣΤΗ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0423- 54641
ΜΑΤΖΩΡΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΛΥΡΙ 37066 ΑΡΓΑΛΑΣΤΗ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΔΡΙΒΑΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΛΥΡΙ 37066 ΑΡΓΑΛΑΣΤΗ	7	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0423- 71065
ΒΛΑΧΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΟΡΟΠΗ 37010 ΜΗΛΙΕΣ	6	B	ΔΙΑΜΟΝΗ	0423- 22507
ΒΕΡΣΙΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΑΝΗΛΙΟ 37001 ΖΑΓΟΡΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0426- 31288
ΚΑΡΝΑΖΟΥ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙ Α	ΚΙΣΣΟΣ 37012 ΤΣΑΓΚΚΑΡΑΔΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0426- 31154
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΚΙΣΣΟΣ 37012 ΤΣΑΓΚΚΑΡΑΔΑ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΓΛΟΥΖΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	ΚΙΣΣΟΣ 37012 ΤΣΑΓΚΚΑΡΑΔΑ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΑΧΙΛΛΕΙΟ 37008	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0422- 92410
ΚΕΜΑΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΗΓΑΔΙ 37008 ΣΟΥΡΠΗ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΚΑΡΑΓΓΕΛΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ	ΑΜΑΛΙΑΠΟΛΗ 37008 ΣΟΥΡΠΗ	7	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΖΗΣΗΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ	ΔΡΑΚΕΙΑ 38500 ΒΟΛΟΣ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0421- 96233
ΜΑΤΖΑΝΗΣ ΣΠΥΡΟΣ	ΔΡΑΚΕΙΑ 38500 ΒΟΛΟΣ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ	0421- 96082 , 96152
ΚΟΥΜΟΥΤΣΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	ΔΡΑΚΕΙΑ 38500 ΒΟΛΟΣ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0421- 92610 ,

					96061
ΘΕΟΛΟΓΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	ΓΛΩΣΣΑ 37004	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0424- 33419
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ Υ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΓΛΩΣΣΑ 37004	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0424- 33373
ΚΡΙΤΣΑΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΕΛΗΟΣ 37003 ΣΚΟΠΕΛΟΣ	15	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΕΛΗΟΣ 37003 ΣΚΟΠΕΛΟΣ	15	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΔΗΜΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΣΚΟΠΕΛΟΣ 37003	15	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0424- 33377
ΙΩΑΝΝΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΤΣΑΓΚΑΡΑΔΑ 37012	8	A	ΠΡΩΙΝΟ	0423- 49309
ΒΕΛΛΑΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΑΝΗΛΙΟ 37001 ΖΑΓΟΡΑ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0426- 31248
ΑΓΡΙΓΙΑΝΝΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΝΕΟΧΩΡΙ 37010 ΜΗΛΙΕΣ	7	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΠΑΤΙΣΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΑΡΓΑΛΑΣΤΗ 37006	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΣΤΑΜΟΥΛΗ ΑΡΤΕΜΗ	ΧΟΡΤΟ 37006 ΑΡΓΑΛΑΣΤΗ	13	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΤΣΑΡΠΑΛΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΜΟΡΤΙΑ 37006 ΑΡΓΑΛΑΣΤΗ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0423- 71120
ΜΑΛΑΜΑΤΕΝΙΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	ΠΑΤΗΤΗΡΙ 37005 ΑΛΟΝΝΗΣΟΣ	5	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0424- 65583
ΖΗΣΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ	ΧΡΥΣΗ ΑΚΤΗ 38500 ΣΕΣΚΛΟΝ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΑΛΗΔΡΟΜΙΤΗΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ	ΑΝΗΛΙΟ 37001 ΖΑΓΟΡΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΚΑΡΑΣΤΑΜΑΤΗ Σ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ	ΞΟΡΙΧΤΙ ΠΗΛΙΟΥ 37012 ΤΣΑΓΚΑΡΑΔΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΚΑΦΕΤΖΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΒΥΖΙΤΣΑ 37010 ΜΗΛΙΕΣ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	
ΜΕΤΖΕΛΙΩΤΗ- ΚΑΡΑΚΑΤΣΑΝΗ ΝΑΥΣ	ΓΛΩΣΣΑ 37004 ΣΚΟΠΕΛΟΣ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΓΑΡΟΥΦΑΛΙΑ	ΤΣΑΓΚΑΡΑΔΑ 37012	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	

ΣΚΛΑΒΟΥΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΑΧΙΛΛΕΙΟ 37008 ΣΟΥΡΠΗ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	
ΤΣΙΑΜΗ ΝΙΚΟΛΕΤΑ	ΛΑΥΚΟΣ 37006 ΑΡΓΑΛΑΣΤΗ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	
ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΑΓ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ 37012 ΤΣΑΓΚΑΡΑΔΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	
ΑΝΝΗ ΜΑΡΙΑ	ΠΑΤΗΤΗΡΙ 37005 ΑΛΟΝΝΗΣΟΣ			ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑΤΑ	
ΤΣΙΚΡΙΚΩΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΑΓ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ 37012 ΤΣΑΓΚΑΡΑΔΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑΤΑ	

ΜΕΣΣΗΝΙΑ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγ ορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Τηλ.
ΟΙΚΟΝΟΜΕΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΠΡΟΑΣΤΙΟ 24022 ΚΑΡΔΑΜΥΛΗ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0721- 73295, 73493
ΚΙΤΡΙΝΙΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΑΡΔΑΜΥΛΗ 24022	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0721- 73009
ΜΑΡΚΕΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	ΚΑΡΔΑΜΥΛΗ 24022	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0721- 73215
ΜΠΡΑΒΑΚΟΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ	ΚΑΡΔΑΜΥΛΗ 24022	15	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0721- 73623, 73326
ΧΟΤΑΝΙΝΕΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΚΑΡΔΑΜΥΛΗ 24022	15	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0721- 73365, 73150
ΚΟΥΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΚΑΜΠΟΣ 24016 ΔΟΛΟΙ (ΚΙΤΡΙΕΣ)	15	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0721- 87108, 71321
ΚΟΛΟΒΕΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΣ 24024	15	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0721- 77159
ΞΕΡΕΑΣ ΠΕΤΡΟΣ	ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΣ 24024	12	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0721- 77029
ΠΟΥΛΕΑ ΕΥΣΤΑΘΙΑ	ΒΕΡΓΑ 24100 ΚΑΛΑΜΑΤΑ	15	A	ΔΙΑΜΟΝΗ- ΓΕΥΜΑ 0	721- 41475, 41337

ΑΘΑΝΑΣΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ	ΜΑΥΡΟΜΑΤΙ 24002 ΙΘΩΜΗΣ	15	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0724- 51217
ΘΕΟΔΩΡΑΚΕΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΝΕΟΧΩΡΙΟ ΛΕΥΚΤΡΟΥ 24024 ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΣ	15	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0721- 77427, 77780
ΘΩΜΕΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	ΝΕΟΧΩΡΙΟ ΛΕΥΚΤΡΟΥ 24024 ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΣ	15	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0721- 77435
ΜΑΡΑΜΠΕΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΝΕΟΧΩΡΙΟ ΛΕΥΚΤΡΟΥ 24024 ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΣ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0721- 77786, FAX 77187
ΜΠΑΚΕΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΝΕΟΧΩΡΙΟ ΛΕΥΚΤΡΟΥ 24024 ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΣ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0721- 77170
ΧΟΝΤΖΕΑΣ ΗΛΙΑΣ	ΝΕΟΧΩΡΙΟ ΛΕΥΚΤΡΟΥ 24024 ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΣ	15	A	ΓΕΥΜΑ 0	721- 77452
ΓΙΑΝΝΑΚΕΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΚΑΡΔΑΜΥΛΗ 24022	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0721- 73400
ΧΟΝΤΖΕΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΝΕΟΧΩΡΙΟ ΛΕΥΚΤΡΟΥ 24024 ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΣ	12	A	ΔΙΑΜΟΝΗ- ΓΕΥΜΑ 0	721- 77009
ΘΩΜΕΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΝΕΟΧΩΡΙΟ ΛΕΥΚΤΡΟΥ 24024 ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΣ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0721- 77760
ΚΟΖΟΜΠΟΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΚΑΛΑΜΑΤΑ 24100	15	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0721- 58064
ΚΟΛΟΒΕΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΣ 24024	15	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0721- 77232
ΧΡΗΣΤΕΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΣ 24024	15	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0721- 77419, 77313
ΜΟΥΣΤΑΚΕΑΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ	ΠΛΑΤΣΑ 24023	12	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0721- 77601
ΒΑΣΙΛΟΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟ ΥΛΟΣ ΝΙΚ.	ΧΡΥΣΟΚΕΛΛΑ ΡΙΑ 24004			ΓΕΥΜΑ 0	725- 41154

ΠΕΛΛΑ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Τηλ.
ΣΠΙΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΡΝΙΣΣΑ 58002	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	0381-28674

ΠΟΡΟΣ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Τηλ.
ΤΟΥΛΟΥΠΑΝΗΣ ΜΑΤΘΑΙΟΣ	ΚΑΛΛΟΝΗ ΔΡΥΟΠΗΣ 18020	10	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	0298-31295
ΑΝΔΡΕΟΥ ΗΛΙΑΣ	ΓΑΛΑΤΑΣ ΤΡΟΙΖΗΝΙΑΣ 18020	10	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	0298-22373
ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΓΑΛΑΤΑΣ ΤΡΟΙΖΗΝΙΑΣ 18020	6	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	0298-23981
ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ	ΔΡΥΟΠΗ 18020 ΟΙΚ.ΚΑΛΛΟΝΗΣ	8	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	0298-31346
ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΔΡΥΟΠΗ 18020 ΟΙΚ. ΣΚΑΠΕΤΗ	10	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	0298-31205
ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΦΩΤΗΣ	ΔΡΥΟΠΗ 18020 ΟΙΚ.ΣΚΑΠΕΤΗ	10	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	0298-31475
ΜΟΥΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΔΡΥΟΠΗ 18020 ΟΙΚ.ΣΚΑΠΕΤΗ	8	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	0298-31220

ΠΡΕΒΕΖΑ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός	Κατηγορία	Παρεχόμενες	Τηλ.
-------	-----------	---------	-----------	-------------	------

		Κλινών		Υπηρεσίες	
ΛΙΑΚΡΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΑΝΘΟΥΣΑ 48060 ΠΑΡΓΑ	11	A	ΠΡΩΙΝΟ	0684- 31836
ΛΟΥΚΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΑΝΘΟΥΣΑ 48060 ΠΑΡΓΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0684- 32359
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΕΥΤΥΧΙΑ	ΑΝΘΟΥΣΑ 48060 ΠΑΡΓΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0684- 31930, 31059
ΣΤΕΛΙΟΥ-ΛΙΑΚΡΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	ΑΝΘΟΥΣΑ 48060 ΠΑΡΓΑ	5	A	ΠΡΩΙΝΟ	0684- 31213
ΓΙΟΥΡΓΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΛΟΥΤΣΑ 48062 ΚΑΝΑΛΑΚΙ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0684- 41582
ΚΩΤΣΗΣ ή ΜΗΤΟΣ ΓΡΗΓΟΡΗΣ	ΛΟΥΤΣΑ 48062 ΚΑΝΑΛΑΚΙ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ	0684- 41585
ΝΑΣΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΛΟΥΤΣΑ 48062 ΚΑΝΑΛΑΚΙ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0684- 44410
ΜΗΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ	ΡΙΖΑ 48100 ΠΡΕΒΕΖΑ	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	0682- 54282
ΜΠΕΛΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΡΙΖΑ 48100 ΠΡΕΒΕΖΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΡΙΖΑ 48100 ΠΡΕΒΕΖΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0682- 54281
ΚΑΛΟΓΗΡΟΣ ΣΥΜΕΩΝ	ΛΥΓΙΑ 48062 ΚΑΝΑΛΑΚΙ	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	0682- 71218
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ ΑΝΤΙΓΟΝΗ	ΑΓΙΑ 48060 ΠΑΡΓΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0684- 51153
ΝΙΚΟΛΑΟΥ	ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΟΣ 48062 ΠΡΕΒΕΖΑ	16	Γ	ΠΡΩΙΝΟ	0684- 41236

ΡΕΘΥΜΝΟ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγο ρία	Παρεχόμεν ες Υπηρεσίες	Τηλ.
ΒΑΡΔΙΑΜΠΙΑΣΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΑΠΛΑΔΙΑΝΑ 74054 ΓΑΡΑΖΟ	14	A	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 41471
ΒΑΡΔΙΑΜΠΙΑΣΗΣ	ΑΠΛΑΔΙΑΝΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0834-

ΣΟΦΟΚΛΗΣ	74054 ΓΑΡΑΖΟ				41481
ΚΡΕΒΑΤΣΟΥΛΗ ΕΙΡΗΝΗ	ΠΡΙΝΟΣ 74052 ΠΕΡΑΜΑ	7	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 93205
ΚΟΚΚΙΝΑΚΗΣ ΙΩΣΗΦ	ΣΕΛΛΙΑ 74060 ΜΥΡΘΙΟΣ	8	B	ΠΡΩΙΝΟ	
ΚΑΡΟΥΖΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΑΓ.ΓΕΩΡΓΙΟΣ 74058 ΡΟΥΣΤΙΚΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0831- 91393
ΑΥΓΙΝΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΣΠΗΛΙ 74053	7	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΚΕΛΑΙΔΗΣ ΙΩΣΗΦ	ΕΠΙΣΚΟΠΗ 74055	10	B	ΠΡΩΙΝΟ	0831- 61347
ΔΕΛΗΔΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛ Η 74055 ΕΠΙΣΚΟΠΗ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0831- 81279
ΖΩΓΡΑΦΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛ Η 74055 ΕΠΙΣΚΟΠΗ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0831- 81269
ΜΑΝΟΥΣΑΚΑΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛ Η 74055 ΕΠΙΣΚΟΠΗ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0831- 81261
ΜΙΚΕΔΑΚΗ ΧΡΥΣΗ	ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛ Η 74055 ΕΠΙΣΚΟΠΗ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0831- 81239 , 81225
ΑΓΓΕΛΑΚΗ ΕΥΣΕΒΙΑ	ΕΠΙΣΚΟΠΗ 74055	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0831- 61623
ΒΕΛΟΝΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΕΠΙΣΚΟΠΗ 74055	10	B	ΠΡΩΙΝΟ	0831- 61341
ΒΟΣΚΑΚΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΕΠΙΣΚΟΠΗ 74055	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	0831- 61566
ΓΙΟΥΜΠΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΕΠΙΣΚΟΠΗ 74055	7	B	ΠΡΩΙΝΟ	
ΔΑΜΑΝΑΚΗ ΔΗΜΗΤΡΑ	ΕΠΙΣΚΟΠΗ 74055	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0831- 61278
ΣΤΑΘΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΕΠΙΣΚΟΠΗ 74055	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0831- 61361 , 24957
ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΗΡΑΚΛΗΣ	ΣΠΗΛΙ 74053	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	

ΓΙΑΝΝΟΥΛΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ	ΑΓ.ΙΩΑΝΝΗΣ 74060 ΜΥΡΘΙΟΣ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗ ΑΙΜΙΛΙΑ	ΜΥΡΘΙΟΣ 74060	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΓΕΡΟΥΚΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΜΥΡΘΙΟΣ 74060	8	A	ΠΡΩΙΝΟ	0832-31401
ΔΟΥΛΓΕΡΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΜΥΡΘΙΟΣ 74060	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΜΙΧΕΛΑΡΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΜΥΡΘΙΟΣ 74060	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΒΡΟΝΤΑΚΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ	ΑΔΕΛΕ 74100 ΡΕΘΥΜΝΟ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0831-71608
ΜΟΥΝΔΡΙΑΝΑΚΗΣ ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ	ΑΔΕΛΕ 74100 ΡΕΘΥΜΝΟ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0831-71405
ΒΟΥΡΕΞΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΚΟΥΦΗ 74055 ΕΠΙΣΚΟΠΗ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0831-61407
ΤΡΙΠΟΛΙΤΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΟΥΦΗ 74055 ΕΠΙΣΚΟΠΗ	10	B	ΠΡΩΙΝΟ	0831-61434
ΣΠΑΝΤΙΔΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΜΟΥΝΤΡΟΣ 74058 ΡΟΥΣΤΙΚΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ-ΓΕΥΜΑ	0831-91080
ΑΝΤΩΝΟΥΣΑΚΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΡΟΔΑΚΙΝΟ 74060 ΜΥΡΘΙΟΣ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΓΙΑΝΝΑΔΑΚΗΣ Α.	ΡΟΔΑΚΙΝΟ 74060 ΜΥΡΘΙΟΣ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΓΙΑΝΝΑΔΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΡΟΔΑΚΙΝΟ 74060 ΜΥΡΘΙΟΣ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΖΑΦΕΙΡΑΚΗ ΜΑΡΙΑ	ΡΟΔΑΚΙΝΟ 74060 ΜΥΡΘΙΟΣ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΖΑΦΕΙΡΑΚΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	ΡΟΔΑΚΙΝΟ 74060 ΜΥΡΘΙΟΣ	8	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΛΟΥΚΑΚΗ ΑΡΓΥΡΩ	ΡΟΔΑΚΙΝΟ 74060 ΜΥΡΘΙΟΣ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΜΑΝΟΥΣΑΚΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΡΟΔΑΚΙΝΟ 74060	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	

	ΜΥΡΘΙΟΣ				
ΚΟΚΚΙΝΑΚΗΣ ΝΙΚΟΣ	ΣΕΛΛΙΑ 74060 ΜΥΡΘΙΟΣ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΣΕΛΛΙΑ 74060 ΜΥΡΘΙΟΣ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΣΤΑΥΓΙΑΝΟΥΔΑΚΗΣ Σ.	ΜΑΡΙΟΥ 74060 ΜΥΡΘΙΟΣ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΚΟΥΦΑΚΗΣ ΝΙΚΟΣ	ΛΕΥΚΟΓΕΙΑ 74060 ΜΥΡΘΙΟΣ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΣΟΥΜΠΙΑΣΑΚΗΣ ΑΛ.	ΑΣΩΜΑΤΟΣ 74060 ΜΥΡΘΙΟΣ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΣΟΥΜΠΙΑΣΑΚΗ ΑΝΤΩΝΙΑ	ΑΣΩΜΑΤΟΣ 74060 ΜΥΡΘΙΟΣ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΣΜΠΩΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΝΩΓΕΙΑ 74051	15	A	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 31549
ΚΙΑΓΙΑΣ ΔΡΑΚΟΣ	ΠΡΙΝΟΣ 74052 ΠΕΡΑΜΑ	13	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 93344
ΣΤΡΑΤΙΔΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΠΡΙΝΟΣ 74052 ΠΕΡΑΜΑ	14	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 93230
ΤΟΥΡΝΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΠΡΙΝΟΣ 74052 ΠΕΡΑΜΑ	10	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 93356
ΝΥΚΤΑΡΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΣΙΣΑΙ 74057 ΠΑΝΟΡΜΟΣ	11	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 71494
ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΖΩΝΙΑΝΑ 74051 ΑΝΩΓΕΙΑ	10	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 61315
ΚΛΑΔΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	ΛΙΒΑΔΙΑ 74051 ΑΝΩΓΕΙΑ	10	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 61197
ΝΥΚΤΑΡΗΣ ΑΣΤΡΙΝΟΣ	ΛΙΒΑΔΙΑ 74051 ΑΝΩΓΕΙΑ	8	B	ΠΡΩΙΝΟ	
ΣΩΠΑΣΗΣ ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ	ΛΙΒΑΔΙΑ 74051 ΑΝΩΓΕΙΑ	7	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 61136
ΜΙΧΕΛΟΥΔΑΚΗΣ ΕΜΜ.	ΟΙΚ.ΑΒΔΕΛΑ ΑΓ.ΜΑΜΑΣ 74054 ΓΑΡΑΖΟ	7	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 91152

ΜΙΧΕΛΟΥΔΑΚΗΣ ΧΑΡΑΛ.	ΟΙΚ.ΑΒΔΕΛΑ ΑΓ.ΜΑΜΑΣ 74054 ΓΑΡΑΖΟ	8	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 91315
ΠΕΤΣΕΤΑΚΗΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ	ΑΓΓΕΛΙΑΝΑ 74052 ΠΕΡΑΜΑ	7	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 23103
ΤΖΩΡΤΖΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΑΓΓΕΛΙΑΝΑ 74052 ΠΕΡΑΜΑ	7	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 22062
ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΗ ΑΙΚΑΤ.	ΑΓΓΕΛΙΑΝΑ 74052 ΠΕΡΑΜΑ	13	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 23062
ΠΕΤΣΕΤΑΚΗ ΝΙΚΟΛΕΤΑ	ΑΓΓΕΛΙΑΝΑ 74052 ΠΕΡΑΜΑ	9	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 22857
ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΑΓΓΕΛΙΑΝΑ 74052 ΠΕΡΑΜΑ	13	B	ΠΡΩΙΝΟ	
ΠΑΝΤΑΛΟΥ ANNA	ΑΓΓΕΛΙΑΝΑ 74052 ΠΕΡΑΜΑ	10	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 22984
ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ ΕΜΜ.	ΟΙΚ.ΑΛΕΞ.ΧΑ ΝΙ 74052 ΑΓΓΕΛΙΑΝΑ	9	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 23061
ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ ΕΜΜ.	ΑΓΓΕΛΙΑΝΑ 74052 ΠΕΡΑΜΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 23196
ΜΑΘΙΟΥΔΑΚΗ ΑΡΓΥΡΩ	ΑΓΓΕΛΙΑΝΑ 74052 ΠΕΡΑΜΑ	9	A	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 22856
ΜΟΥΝΤΑΚΗΣ ΕΜΜ.	ΑΛΦΑ 74052 ΠΕΡΑΜΑ	9	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 23024
ΞΥΛΟΥΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΝΩΓΕΙΑ 74051	14	B	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0834- 31419
ΧΑΙΡΕΤΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΑΝΩΓΕΙΑ 74051	6	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 31503
ΜΑΝΟΥΡΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	ΑΝΩΓΕΙΑ 74051	10	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 31360
ΚΟΥΝΑΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΑΝΩΓΕΙΑ 74051	14	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 31001
ΣΚΟΥΛΑΣ ΜΥΡΩΝ	ΑΝΩΓΕΙΑ 74051	9	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 31162

ΣΚΟΥΛΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΑΝΩΓΕΙΑ 74051	9	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 31162
ΜΑΝΟΥΡΑΣ ΜΕΝΕΛΑΟΣ	ΑΝΩΓΕΙΑ 74051	9	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 31060
ΝΤΑΓΙΑΝΤΑΣ ΜΙΧΑΗΛ	ΑΝΩΓΕΙΑ 74051	15	A	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 31547 , 31334
ΠΑΣΠΑΡΑΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ	ΑΝΩΓΕΙΑ 74051	11	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 31048
ΠΑΣΠΑΡΑΚΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	ΑΝΩΓΕΙΑ 74051	4	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 31021
ΣΚΑΝΔΑΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΝΩΓΕΙΑ 74051	8	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 31194
ΝΤΑΓΙΑΝΤΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	ΑΝΩΓΕΙΑ 74051	11	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 31460
ΒΑΡΔΙΑΜΠΙΑΣΗΣ ΝΙΚ.	ΑΠΛΑΔΙΑΝΑ 74054 ΓΑΡΑΖΟ	8	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 41477
ΒΑΡΔΙΑΜΠΙΑΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΠΛΑΔΙΑΝΑ 74054 ΓΑΡΑΖΟ	10	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 41045
ΛΥΡΩΝΗΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ	ΑΠΛΑΔΙΑΝΑ 74054 ΓΑΡΑΖΟ	6	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 41052
ΚΛΑΔΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΑΠΛΑΔΙΑΝΑ 74054 ΓΑΡΑΖΟ	8	B	ΠΡΩΙΝΟ	
ΛΥΡΩΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΑΠΛΑΔΙΑΝΑ 74054 ΓΑΡΑΖΟ	10	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 41040
ΣΤΑΥΡΑΚΑΚΗ ΦΛΩΡΑ	ΜΟΥΡΤΖΑΝΑ 74054 ΓΑΡΑΖΟ	9	Γ	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 41410
ΒΑΣΣΑΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΔΑΦΝΕΔΕΣ 74054 ΓΑΡΑΖΟ	10	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 41245
ΚΛΑΔΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΔΑΦΝΕΔΕΣ 74054 ΓΑΡΑΖΟ	10	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 41158
ΤΣΙΛΙΓΚΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΕΡΦΟΙ 74052 ΠΕΡΑΜΑ	13	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 93279
ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΕΡΦΟΙ 74052 ΠΕΡΑΜΑ	12	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 93416
ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΖΩΝΙΑΝΑ 74051 ΑΝΩΓΕΙΑ	12	B	ΠΡΩΙΝΟ	
ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΖΩΝΙΑΝΑ 74051	11	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 61315

	ΑΝΩΓΕΙΑ				
ΠΑΡΑΣΥΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΖΩΝΙΑΝΑ 74051 ΑΝΩΓΕΙΑ	11	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 61059
ΣΩΠΑΣΟΥΔΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΑΛΥΒΟΣ 74051 ΑΝΩΓΕΙΑ	8	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 61059
ΠΟΛΙΤΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	ΚΑΛΥΒΟΣ 74051 ΑΝΩΓΕΙΑ	14	Γ	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 61507
ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΛΙΒΑΔΙΑ 74051 ΑΝΩΓΕΙΑ	8	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 61483
ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΚΡΑΝΑ 74051 ΑΝΩΓΕΙΑ	10	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 61533
ΣΩΠΑΣΗ ΔΗΜΗΤΡΑ	ΛΙΒΑΔΙΑ 74051 ΑΝΩΓΕΙΑ	10	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 61147
ΝΥΚΤΑΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΛΙΒΑΔΙΑ 74051 ΑΝΩΓΕΙΑ	8	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 61119
ΝΥΚΤΑΡΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΛΙΒΑΔΙΑ 74051 ΑΝΩΓΕΙΑ	9	B	ΠΡΩΙΝΟ	
ΒΑΜΒΟΥΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΛΙΒΑΔΙΑ 74051 ΑΝΩΓΕΙΑ	9	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 61522
ΚΛΑΔΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΛΙΒΑΔΙΑ 74051 ΑΝΩΓΕΙΑ	7	Γ	ΠΡΩΙΝΟ	
ΚΛΑΔΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΛΙΒΑΔΙΑ 74051 ΑΝΩΓΕΙΑ	10	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 61691
ΜΑΡΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΛΙΒΑΔΙΑ 74051 ΑΝΩΓΕΙΑ	9	B	ΠΡΩΙΝΟ	
ΓΕΡΑΡΧΑΚΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	ΜΑΡΓΑΡΙΤΕΣ 74052 ΠΕΡΑΜΑ	11	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 92422
ΤΟΥΡΝΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΤΡΙΠΟΔΟ 74052 ΜΑΡΓΑΡΙΤΕΣ	11	B	ΠΡΩΙΝΟ	

ΜΟΝΙΑΚΗ ΜΑΡΙΑ	ΠΕΡΑΜΑ 74052	9	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 22336
ΒΕΔΕΡΓΙΩΤΑΚΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ	ΠΕΡΑΜΑ 74052	13	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 22249
ΑΝΤΩΝΑΚΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΠΕΡΑΜΑ 74052	7	A	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 23411
ΛΑΜΠΡΙΝΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΠΕΡΑΜΑ 74052	8	A	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 22934
ΤΟΥΡΝΑΚΗ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ	ΠΡΙΝΟΣ 74052 ΠΕΡΑΜΑ	10	B	ΠΡΩΙΝΟ	
ΤΣΙΚΑΛΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΣΙΣΕΣ 74057 ΠΑΝΟΡΜΟΣ	8	B	ΠΡΩΙΝΟ	
ΝΥΚΤΑΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΣΙΣΕΣ 74057 ΠΑΝΟΡΜΟΣ	8	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 71472
ΚΟΖΟΡΩΝΗ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ	ΣΚΕΠΑΣΤΗ 74057 ΠΑΝΟΡΜΟΣ	7	A	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 51147
ΣΩΠΑΣΟΥΔΑΚΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ	ΣΚΕΠΑΣΤΗ 74057 ΠΑΝΟΡΜΟΣ	8	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 51133
ΠΛΑΙΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΧΟΥΜΕΡΙ 74052 ΠΕΡΑΜΑ	8	B	ΠΡΩΙΝΟ	
ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΧΟΥΜΕΡΙ 74052 ΠΕΡΑΜΑ	8	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 91236
ΓΙΑΚΟΥΜΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΚΕΡΑΜΩΤΑ 74052 ΠΕΡΑΜΑ	8	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 91122
ΣΠΑΝΟΥΔΑΚΗ ΕΛΕΝΗ	ΧΟΥΜΕΡΙ 74052 ΠΕΡΑΜΑ	9	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 91226
ΛΑΡΕΝΤΖΑΚΗ ΕΙΡΗΝΗ	ΧΟΥΜΕΡΙ 74052 ΠΕΡΑΜΑ	7	A	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 91108
ΓΕΜΙΣΤΟΥ ΖΑΦΕΙΡΕΝΙΑ	ΧΩΝΟΣ 74054 ΓΑΡΑΖΟ	10	B	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 71313
ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ ANNA	ΔΡΟΣΙΑ 74054 ΓΑΡΑΖΟ	7	A	ΠΡΩΙΝΟ	0834- 71395

ΡΟΔΟΠΗ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Τηλ.
ΒΟΛΟΥΔΑΚΗ ΡΟΞΑΝΗ	ΜΑΡΩΝΕΙΑ 69400	7	B	ΠΡΩΙΝΟ	0533- 41258
ΦΡΑΤΖΙΔΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑ	ΜΑΡΩΝΕΙΑ 69400	8	B	ΠΡΩΙΝΟ	0533- 41260

ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Τηλ.
ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΚΑΜΑΡΙΩΤΙΣΣΑ 68002	8	A	ΚΟΙΝΗ ΚΟΥΖΙΝΑ	0551- 41793
ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ ΧΡΥΣΗ	ΚΑΜΑΡΙΩΤΙΣΣΑ 68002	8	A	ΚΟΙΝΗ ΚΟΥΖΙΝΑ	0551- 95288
ΔΟΥΚΑΣ ΦΡΑΓΚΟΣ	ΚΑΜΑΡΙΩΤΙΣΣΑ 68002	10	A	ΚΟΙΝΗ ΚΟΥΖΙΝΑ	0551- 41034
ΜΑΜΟΥΓΙΩΡΓΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ	ΚΑΜΑΡΙΩΤΙΣΣΑ 68002	10	A	ΚΟΙΝΗ ΚΟΥΖΙΝΑ	0551- 41427
ΤΗΓΑΝΟΥΡΑΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ	ΛΑΚΚΩΜΑ 68002	10	A	ΚΟΙΝΗ ΚΟΥΖΙΝΑ	0551- 95313
ΑΚΑΜΑΤΗ ΑΝΝΑ	ΘΕΡΜΑ ΛΟΥΤΡΑ 68002	10	A	ΚΟΙΝΗ ΚΟΥΖΙΝΑ	
ΠΑΡΣΕΛΙΑ ΤΑΣΟΥΛΑ	ΘΕΡΜΑ ΛΟΥΤΡΑ 68002	10	A	ΚΟΙΝΗ ΚΟΥΖΙΝΑ	0551- 41335
ΓΛΗΝΙΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑΛΑΙΟΠΟΛΗ 68002	10	A	ΚΟΙΝΗ ΚΟΥΖΙΝΑ	0551- 41733
ΚΑΠΕΛΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ	ΠΑΧΕΙΑ ΑΜΜΟΣ 68002	10	A	ΚΟΙΝΗ ΚΟΥΖΙΝΑ	0551- 94235

ΣΑΜΟΣ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Τηλ.
ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΛΙΒΑΝΙΝΑ	ΜΑΡΑΘΟΚΑΜΠΙΟ Σ 83102	9	A	ΠΡΩΙΝΟ	0273- 31372
ΒΑΚΙΡΗ	ΚΑΜΠΙΟΣ	12	A	ΠΡΩΙΝΟ-	0273-

ΜΑΡΟΥΔΙΩ	ΜΑΡΑΘΟΚΑΜΠΟ Υ 83102			ΓΕΥΜΑ	31215
ΓΡΥΔΑΚΗ ΣΤΑΜΑΤΙΑ	ΚΑΜΠΟΣ ΜΑΡΑΘΟΚΑΜΠΟ Υ 83102	9	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	0273- 31373
ΚΙΛΟΥΚΙΩΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΑΜΠΟΣ ΜΑΡΑΘΟΚΑΜΠΟ Υ 83102	9	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	0273- 37147
ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΜΑΡΙΝΑ	ΚΑΜΠΟΣ ΜΑΡΑΘΟΚΑΜΠΟ Υ 83102	8	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0273- 31563
ΣΚΡΙΝΟΥ ΕΛΕΝΗ	ΚΑΜΠΟΣ ΜΑΡΑΘΟΚΑΜΠΟ Υ 83102	8	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	
ΦΟΥΡΝΙΩΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	ΚΑΜΠΟΣ ΜΑΡΑΘΟΚΑΜΠΟ Υ 83102	6	B	ΚΟΥΖΙΝΑ	0273- 31481
ΧΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	ΚΑΜΠΟΣ ΜΑΡΑΘΟΚΑΜΠΟ Υ 83102	8	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	
ΒΟΛΑΚΑΚΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	ΛΙΜΝΙΩΝΑΣ 83102 ΜΑΡΑΘΟΚΑΜΠΟ Σ	8	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0273- 31305
ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΛΙΜΝΙΩΝΑΣ 83102 ΜΑΡΑΘΟΚΑΜΠΟ Σ	8	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	0273- 31025
ΕΥΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ	ΑΓ.ΚΩΝ/ΝΟΣ 83200 ΚΑΡΛΟΒΑΣΙ	8	B	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0273- 94238
ΜΙΧΑΛΑΙΝΑ ΜΑΡΙΑ	ΑΓ.ΚΩΝ/ΝΟΣ 83200 ΚΑΡΛΟΒΑΣΙ	10	B	ΠΡΩΙΝΟ	0273- 94460
ΚΑΡΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΜΕΣΟΚΑΜΠΟΣ 83100	10	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	0273- 61178
ΤΖΑΦΑΡΗ ΓΙΑΣΙΜΩ	ΜΕΣΟΚΑΜΠΟΣ 83100	10	B	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0273- 61917
ΚΑΡΟΥΤΣΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΝΑΣ ΡΑΧΩΝ 83301 ΙΚΑΡΙΑ	10	B	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	
ΚΑΡΙΜΑΛΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ	ΓΙΑΛΙΣΚΑΡΙ 83301 ΡΑΧΕΣ ΙΚΑΡΙΑΣ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	

ΚΑΣΤΑΝΙΑ- ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟ Υ ΜΑΡΓΑ	ΓΙΑΛΙΣΚΑΡΙ 83301 ΡΑΧΕΣ ΙΚΑΡΙΑΣ	9	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	
ΣΑΡΙΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΤΑΜΑΤΗΣ	ΠΛΑΤΑΝΟΣ 83200 ΚΑΡΛΟΒΑΣΙ	10	B	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0273- 39222 , 39281
ΜΑΡΚΑΚΗ ΠΑΤΡΑ	ΝΕΟΙ ΦΟΥΡΝΟΙ 83400	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0275- 51268
ΠΕΤΡΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	ΥΔΡΟΥΣΑ 83200 ΚΑΡΛΟΒΑΣΙ	11	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0273- 33339 , 34841
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ Υ ΣΤΑΜΑΤΗΣ	ΚΟΥΜΑΪΚΑ 83104 ΠΥΡΓΟΣ	6	B	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0273- 36341
ΜΑΛΑΝΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΚΟΥΜΑΪΚΑ 83104 ΠΥΡΓΟΣ	9	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0273- 37416
ΚΑΡΡΑΣ ΜΑΡΙΝΟΣ	ΑΓ.ΚΗΡΥΚΟΣ 83300	8	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	0275- 22497
ΚΟΥΝΤΟΥΡΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	ΑΓ.ΚΗΡΥΚΟΣ 83300	10	B	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	
ΚΡΥΣΤΑΛΛΑΚΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ	ΜΥΛΟΙ 83103 ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟ	4	B	ΚΟΥΖΙΝΑ	0273- 71447
ΑΝΔΡΕΟΥ ΑΡΓΥΡΗΣ	ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟ 83100	4	B	ΚΟΥΖΙΝΑ	0273- 22026
ΓΛΕΖΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟ 83100	4	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	
ΚΡΗΤΙΚΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ	ΚΕΡΒΕΛΗ 83100 ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟ	4	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	
ΠΕΤΡΟΥ ΠΗΝΕΛΟΠΗ	ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΟ 83100	8	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	0273- 23487
ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΚΟΥΜΑΡΑΔΑΙΟΙ 83104 ΠΥΡΓΟΣ	10	B	ΚΟΥΖΙΝΑ	0273- 41044
ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΟΥΝΤΑΚΑΪΚΑ 83200 ΚΑΡΛΟΒΑΣΙ	4	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	0273- 33801
ΠΕΡΡΗΣ ΔΟΥΚΑΣ	ΚΟΥΝΤΑΚΑΪΚΑ 83200 ΚΑΡΛΟΒΑΣΙ	8	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ Υ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΚΟΥΝΤΑΚΑΪΚΑ 83200 ΚΑΡΛΟΒΑΣΙ	4	B	ΚΟΥΖΙΝΑ	

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ Υ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ	ΚΟΥΝΤΑΚΑΠΚΑ 83200 ΚΑΡΛΟΒΑΣΙ	4	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	0273- 34303
ΣΤΑΘΑΚΙΟΥ- ΠΛΑΣΤΑΡΙΑ ΑΡΧΟΝΤΟΥ	ΗΡΑΙΟΝ 83100	10	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	
ΧΙΟΥ ΤΡΥΦΩΝΑΣ	ΚΑΡΛΟΒΑΣΙ 83200	6	B	ΚΟΥΖΙΝΑ	0273- 34288
ΣΑΡΡΗ ΕΥΤΥΧΙΑ	ΒΑΘΥ 83100	10	B	ΚΟΥΖΙΝΑ	0273- 22840
ΛΑΓΟΣ ΜΑΤΘΑΙΟΣ	ΚΑΜΠΟΣ ΒΟΥΡΛΙΩΤΩΝ 83200 ΚΑΡΛΟΒΑΣΙ	6	B	ΚΟΥΖΙΝΑ	
ΚΑΡΑΜΟΥΔΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ	ΚΑΛΛΙΘΕΑ 83102 ΜΑΡΑΘΟΚΑΜΠΟ Σ	10	A	ΚΟΥΖΙΝΑ	0273- 38272

ΦΩΚΙΔΑ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Τηλ.
ΚΡΙΚΕΛΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΞΕΝΩΝΑΣ	ΛΙΔΟΡΙΚΙ ΦΩΚΙΔΑΣ 33053				0266- 22150, 0944560161
ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑ ΜΑΡΙΑ ΑΥΤΟΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΑ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ	ΛΙΔΟΡΙΚΙ ΦΩΚΙΔΑΣ 33053				0266- 22316, 0945958166
ΑΣΕΛΗΝΟΣ Α.Ε. ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ	ΣΥΚΕΑ ΦΩΚΙΔΑΣ 33053				0977- 324370
ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΡΟΤΥΠΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΞΕΝΩΝΑΣ	ΚΑΛΟΣΚΟΠΗ 33057				0231- 82961-4
ΜΠΡΑΟΥΖΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ	ΧΡΙΣΣΟ ΦΩΚΙΔΑΣ 33055				0265- 82606, 82001, 0972203160

ΧΑΝΙΑ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Τηλ.
ΚΥΡΙΤΣΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛ	ΕΛΟΣ 73012 ΒΑΘΗ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0822- 6126 7
ΚΟΚΟΛΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΕΛΟΣ 73012 ΒΑΘΗ	10	B	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0822- 6125 8
ΣΧΟΙΝΟΠΛΟΚΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΕΛΟΣ 73012 ΒΑΘΗ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0822- 5155 1
ΤΕΚΑΚΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΕΛΟΣ 73012 ΒΑΘΗ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0822- 6126 7
ΒΕΣΤΑΚΗΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ	ΣΦΗΝΑΡΙ 73012 ΒΑΘΗ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	
ΜΠΑΛΑΔΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	ΣΦΗΝΑΡΙ 73012 ΒΑΘΗ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0822- 4110 5
ΔΕΡΟΥΚΑΚΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΚΑΤΣΟΜΑΤΑΔΟΣ 73010 ΤΟΠΟΛΙΑ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0822- 5153 1
ΜΟΤΑΚΗΣ	ΚΑΤΣΟΜΑΤΑΔΟΣ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ-	0822-

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	73010 ΤΟΠΟΛΙΑ			ΓΕΥΜΑ	5116 3
ΧΑΡΤΖΟΥΛΑΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	ΚΑΜΠΟΣ 73012 ΒΑΘΗ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0822- 4144 5
ΚΟΓΧΥΛΑΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	ΧΡΥΣΟΣΚΑΛΙΤΙΣΣ Α 73400 ΚΙΣΣΑΜΟΣ	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0822- 6109 3
ΔΑΜΗΛΑΡΑΚΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ	ΚΟΥΡΝΑΣ 73007 ΒΡΥΣΕΣ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΚΟΝΙΑΔΑΚΗΣ ΗΛΙΑΣ	ΚΟΥΡΝΑΣ 73007 ΒΡΥΣΕΣ	8	B	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΚΟΚΟΛΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΚΟΥΡΝΑΣ 73007 ΒΡΥΣΕΣ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΨΑΡΟΥΔΑΚΗΣ ΑΝΤ.	ΚΟΥΡΝΑΣ 73007 ΒΡΥΣΕΣ	8	B	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΣΑΒΩΛΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΑΝΩΠΟΛΗ 73011 ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΒΑΙΛΑΚΗΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ	ΓΕΩΡΓΟΥΠΟΛΗ 73007 ΒΡΥΣΕΣ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΔΡΑΚΑΚΗΣ ΙΩΣΗΦ	ΓΕΩΡΓΟΥΠΟΛΗ 73007 ΒΡΥΣΕΣ	16	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΚΗΣ ΚΑΝΑΚΗΣ	ΓΕΩΡΓΟΥΠΟΛΗ 73007 ΒΡΥΣΕΣ	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΚΟΚΚΙΝΑΚΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ	ΛΑΚΟΙ 73005 ΑΛΙΚΙΑΝΟΣ	10	B	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΓΕΩΡΓΑΚΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΣΟΥΓΙΑ 73009 ΡΟΔΟΒΑΝΙ	11	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΖΟΥΡΙΔΗΣ ΕΥΤΥΧΙΟΣ	ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑ 73001	12	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΗΣ ΕΥΤΥΧΙΟΣ	ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑ 73001	12	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΧΟΥΜΑΔΑΚΗΣ ΕΥΤΥΧΙΟΣ	ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑ 73001	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΓΛΥΝΙΟΥΔΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΠΑΤΣΙΑΝΟΣ ΣΦΑΚΙΩΝ 73011	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΠΑΤΣΙΑΝΟΣ ΣΦΑΚΙΩΝ 73011	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΠΛΑΚΑ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ 73008	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	

ΠΑΠΑΣΗΦΑΚΗΣ ΗΛΙΑΣ	ΑΝΩΠΟΛΗ ΣΦΑΚΙΩΝ 73011	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΚΟΣΜΑΔΑΚΗ ΑΜΑΛΙΑ	ΣΟΥΓΙΑ ΣΕΛΙΝΟΥ 73009	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΜΠΟΥΖΟΥΝΙΕΡΑΚ Η ΑΡΤΕΜΗΣΙΑ	ΓΙΩΡΓΙΟΥΠΟΛΗ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ 73007	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΠΟΛΕΝΤΑΣ ΠΑΥΛΟΣ	ΓΙΩΡΓΙΟΥΠΟΛΗ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ 73007	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΠΟΛΕΝΤΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΓΙΩΡΓΙΟΥΠΟΛΗ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ 73007	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΜΥΞΑΚΗΣ ΒΑΡΔΗΣ	ΓΙΩΡΓΙΟΥΠΟΛΗ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ 73007	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΑΛΕΞΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	ΚΟΥΡΝΑΣ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ 73007	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΨΑΡΟΥΔΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΚΟΥΡΝΑΣ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ 73007	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΡΩΜΑΝΙΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	ΚΟΥΡΝΑΣ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ 73007	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	ΚΟΥΡΝΑΣ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ 73007	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΤΣΙΛΕΔΑΚΗ ΜΑΡΚΕΛΑ	ΚΟΥΡΝΑΣ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ 73007	10	A	ΔΙΑΜΟΝΗ	
ΤΖΑΝΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΒΑΘΗ ΚΙΣΣΑΜΟΥ 73012	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0822- 6129 2
ΔΕΙΚΤΑΚΗ ΕΥΤΥΧΙΑ	ΓΡΑΜΒΟΥΣΑ ΚΙΣΣΑΜΟΥ 73400	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0822- 2320 4
ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ ΑΔΑΜ	ΠΛΑΤΑΝΟΣ ΚΙΣΣΑΜΟΥ 73400	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0822- 4159 7
ΓΟΝΑΛΑΚΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ	ΣΦΗΝΑΡΙ ΚΙΣΣΑΜΟΥ 73012	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0822- 4161 8

ΓΡΥΜΠΑΟΥΛΑΚΗ ΙΩΑΝΝΑ	ΠΟΛΥΡΡΗΝΕΙΑ ΚΙΣΣΑΜΟΥ 73400	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0822- 2404 0
ΣΥΝΤΖΟΥΛΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΠΟΛΥΡΡΗΝΕΙΑ ΚΙΣΣΑΜΟΥ 73400	10	B	ΔΙΑΜΟΝΗ	0822- 2330 7
ΖΟΥΡΙΔΑΚΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΤΟΠΟΛΙΑ ΚΙΣΣΑΜΟΥ 73010	10	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	0822- 5127 3
ΓΙΑΝΝΕΤΑΚΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ΠΛΑΤΑΝΟΣ ΚΙΣΣΑΜΟΥ 73400	12	A	ΠΡΩΙΝΟ- ΓΕΥΜΑ	

ΧΙΟΣ

Όνομα	Διεύθυνση	Αριθμός Κλινών	Κατηγορία	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Τηλ.
ΒΟΥΛΑΜΑΝΔΗΣ ΜΙΧΑΗΛ	ΠΑΝΑΓΙΑ ΠΑΛΙΑ 82100	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	0271- 29975
ΖΑΜΠΕΤΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΓΚΙΑΖΟΥ 82100	10	A	ΠΡΩΙΝΟ	0271- 32280
ΛΙΤΣΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	ΣΠΗΛΙΑΔΑ 82100	9	B	ΠΡΩΙΝΟ	0271- 29975
ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΚΛΟΥΒΑ 82100	12	B	ΠΡΩΙΝΟ	0271- 23608
ΠΕΛΑΝΤΖΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΑΡΜΟΛΙΑ 82102 ΚΑΛΑΜΩΤΗ	10	B	ΠΡΩΙΝΟ	0271- 71061
ΑΥΓΟΥΣΤΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	ΑΡΜΟΛΙΑ 82102 ΚΑΛΑΜΩΤΗ	10	B	ΠΡΩΙΝΟ	0271- 71964
ΜΟΝΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΑΡΜΟΛΙΑ 82102 ΚΑΛΑΜΩΤΗ	6	B	ΠΡΩΙΝΟ	0271- 71109
ΠΟΝΗΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΚΑΡΔΑΜΥΛΑ 82300	12	B	ΠΡΩΙΝΟ	0272- 22293
ΚΑΜΠΑΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ	ΠΥΡΓΙ 82102 ΚΑΛΑΜΩΤΗ	10	Γ	ΠΡΩΙΝΟ	0271- 72430
ΑΜΠΙΑΤΖΗ ΒΑΡΒΑΡΑ	ΤΑΛΑΡΟΣ 82100 ΧΙΟΣ	6	B	ΠΡΩΙΝΟ	0271- 28460
ΣΙΜΟΣ	ΚΛΟΥΒΑ	12	A	ΠΡΩΙΝΟ	0271-

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	82100				31653
ΑΛΗΘΙΝΟΥ ΧΑΙΔΟΥΛΑ	ΑΡΜΟΛΙΑ 82102 ΚΑΛΑΜΩΤΗ	6	Β	ΠΡΩΙΝΟ	0271- 71991
ΜΥΩΤΕΡΗ ΛΕΜΟΝΙΑ	ΑΡΜΟΛΙΑ 82102 ΚΑΛΑΜΩΤΗ	6	Β	ΠΡΩΙΝΟ	0271- 71874
ΚΩΣΤΑΡΗ ΑΡΓΥΡΩ	ΠΥΡΓΙ 82102 ΚΑΛΑΜΩΤΗ	6	Β	ΠΡΩΙΝΟ	0271- 72226
ΧΑΤΖΗΣΙΔΕΡΗ ΑΣΠΑΣΙΑ	ΦΛΑΤΣΙΑ 82102 ΚΑΛΑΜΩΤΗ	10	Α	ΠΡΩΙΝΟ	0271- 21581
ΠΡΩΗ ΕΛΕΝΗ	ΝΕΟΧΩΡΙ 82100 ΧΙΟΣ	4	Γ	ΠΡΩΙΝΟ	0271- 31454

ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

**ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 3299/2004
(ΦΕΚ 261/Α/23-12-2004)**

**ΟΠΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟ Ν. 3522/2006
(ΦΕΚ 276/Α/22.12.2006)**

ΚΑΙ ΤΟ Ν.3631/2008 (ΦΕΚ 6/Α/29.1.08)

**«ΚΙΝΗΤΡΑ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ
ΣΥΓΚΛΙΣΗ»**

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 3299/2004 ΟΠΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟ Ν. 3522/06 & ΤΟ Ν.3631/08 & ΙΣΧΥΕΙ (ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ)

	3
1. ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	4
2. ΕΙΔΗ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ	4
3. ΜΗ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ & ΔΑΠΑΝΕΣ	5
4. ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ.....	5
5. ΙΔΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΗ.	6
6. ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ.....	6
7. ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	7
8. ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ.....	7
9. ΙΔΡΥΣΗ Ή ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ.....	8
10.ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ.....	12
11.ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΜΠΙΝΓΚΣ	13
12.ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ.....	14
13.ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ Ή ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΣΕ ΞΕΝΟΔ. ΜΟΝΑΔΕΣ.....	15
14.ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ	16
15.ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ - ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΦΑΚΕΛΩΝ	18
16.ΕΝΑΡΞΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ.	19
17.ΧΡΟΝΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ & ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ.....	20
18.ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ, ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ & ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΔΑΝΕΙΟ.....	20
19.ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ, ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΤΗΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	20
20.ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ-ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ & ΟΡΟΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕΝΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	20
21.ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ.....	21
22.ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ - ΕΝΑΡΞΗ ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΗΣ	22
23.ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	23
24.ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	24
25.ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.....	25
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ.....	25
ΓΕΝΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ.....	28
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ.....	29

ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....

1. ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ.

1.1. Στο καθεστώς των ενισχύσεων του αναπτυξιακού νόμου υπάγονται τα ακόλουθα επενδυτικά σχέδια στον τομέα του τουρισμού:

1.1.1. Ίδρυση ή επέκταση Ξενοδοχειακών μονάδων, κατηγορίας τουλάχιστον 3 *, πρώην Β΄ τάξης.

1.1.2. Εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής **λειτουργουσών** ξενοδοχειακών μονάδων, κατηγορίας τουλάχιστον 2 * πρώην Γ΄ τάξης ή μονάδων που έχουν διακόψει τη λειτουργία τους, χωρίς στο διάστημα της διακοπής να έχει γίνει αλλαγή στη χρήση του κτιρίου και υπό τον όρο ότι κατά το χρόνο διακοπής της λειτουργίας τους ήταν κατηγορίας τουλάχιστον 2 * πρώην Γ΄ τάξης.

1.1.3. Εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής λειτουργουσών τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings), τουλάχιστον Γ΄ τάξης.

1.1.4. Ο εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής λειτουργουσών ξενοδοχειακών μονάδων κατώτερης κατηγορίας των 2* , πρώην Γ΄ τάξης σε κτίρια που χαρακτηρίζονται διατηρητέα ή παραδοσιακά, εφόσον με τον εκσυγχρονισμό τους αναβαθμίζονται τουλάχιστον σε κατηγορία 2* πρώην Γ΄ τάξη, ή μονάδων που έχουν διακόψει τη λειτουργία τους, χωρίς στο διάστημα της διακοπής να έχει γίνει αλλαγή στη χρήση του κτιρίου και υπό τον όρο ότι με τον εκσυγχρονισμό τους αναβαθμίζονται τουλάχιστον σε κατηγορία 2 * , πρώην Γ΄ τάξη.

1.1.5. Εκσυγχρονισμός ξενοδοχειακών μονάδων που αφορά στη δημιουργία συμπληρωματικών εγκαταστάσεων με την προσθήκη νέων κοινόχρηστων χώρων , νέων χρήσεων επί κοινόχρηστων χώρων, πισίνων, αθλητικών εγκαταστάσεων κλπ. σε ξενοδοχειακές μονάδες τουλάχιστον κατηγορίας 2* , πρώην Γ΄ τάξης με σκοπό την παροχή πρόσθετων υπηρεσιών.

1.1.6. Μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες τουλάχιστον 2* πρώην Γ΄ τάξης.

1.1.7. Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός, έργων ειδικής τουριστικής υποδομής :

α) ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΛΙΜΕΝΩΝ ΣΚΑΦΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ (ΜΑΡΙΝΩΝ)

β) ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ

γ) ΓΗΠΕΔΩΝ ΓΚΟΛΦ

δ) ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΗΓΩΝ

ε) ΚΕΝΤΡΩΝ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

στ) ΚΕΝΤΡΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

ζ) ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ

η) ΚΕΝΤΡΩΝ ΠΡΟΠΟΝΗΤΙΚΟΥ - ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

θ) ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΙΩΝ

ι) ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

1.2. Οι ανωτέρω τουριστικές επενδύσεις προκειμένου για τον ορισμό των παρεχομένων ενισχύσεων **κατατάσσονται σε κατηγορίες ως εξής:**

1.2.1. Ίδρυση-επέκταση ξενοδοχείων τουλάχιστον 3* - Ίδρυση – επέκταση - εκσυγχρονισμός θεματικών πάρκων και αυτοκινητοδρομίων - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 2

1.2.2. - Λοιπές τουριστικές επενδύσεις - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1

2. ΕΙΔΗ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ.

2.1. Για την πραγματοποίηση των υπαγομένων στις διατάξεις του Ν.3299/2004 επενδυτικών σχεδίων, παρέχονται τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων :

(α) Επιχορήγηση, που συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος της ενισχυόμενης δαπάνης της επένδυσης ή του επιχειρηματικού σχεδίου.

(β) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης, που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την απόκτηση καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.

(γ) Φορολογική απαλλαγή ύψους μέχρι ενός ποσοστού ή του συνόλου της αξίας της ενισχυόμενης δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου ή και της αξίας της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση. Η ενίσχυση αυτή συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος μη διανεμόμενων κερδών από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης της πρώτης δεκαετίας από την πραγματοποίηση της επένδυσης, με το σχηματισμό ισόποσου αφορολόγητου αποθεματικού.

(δ) Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης από το επενδυτικό σχέδιο απασχόλησης που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο για μια διετία, τμήματος του μισθολογικού κόστους των δημιουργούμενων εντός της πρώτης τριετίας από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, θέσεων απασχόλησης.

2.2. Τα είδη των ενισχύσεων **παρέχονται εναλλακτικά** ως εξής:

α) Επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης

ή

β) Φορολογική απαλλαγή

ή

γ) Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης

2.3. Επίσης προβλέπονται **ειδικά καθεστώτα ενίσχυσης για επενδύσεις ύψους 50 εκατ/ριων €** με σημαντική επίπτωση στη διεθνή ανταγωνιστικότητα της χώρας και στην απασχόληση με τη δημιουργία τουλάχιστον 125 θέσεων μόνιμης απασχόλησης. Οι υπαγωγές των εν λόγω επενδύσεων πραγματοποιούνται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης , στις οποίες αποφάσεις ορίζονται οι αναγκαίες παρεκκλίσεις από τις γενικότερες ρυθμίσεις του νόμου που αφορούν στην ίδια συμμετοχή , στη διαδικασία παροχής των ενισχύσεων κ.λ.π. Η εν λόγω ΚΥΑ θα πρέπει στη συνέχεια να κυρωθεί με νόμο (άρθρο 9, παρ. 3).

3. ΜΗ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ & ΔΑΠΑΝΕΣ

3.1. Η ανέγερση, επέκταση και εκσυγχρονισμός αυτοεξυπηρετούμενων καταλυμάτων, ενοικιαζομένων δωματίων και ενοικιαζομένων επιπλωμένων διαμερισμάτων ανεξαρτήτως τάξης.

3.2. Η ανέγερση και επέκταση τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings).

3.3. Η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων μέχρι έξι (6) θέσεων.

3.4. Η αγορά επίπλων και σκευών γραφείου.

3.5. Η ανέγερση ή επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων σε οικόπεδο που δεν ανήκει στο φορέα της επένδυσης. Κατ' εξαίρεση μπορούν να ενισχυθούν:

- Η ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων επί οικοπέδου που δεν ανήκει στον φορέα της επένδυσης, εφόσον έχει παραχωρηθεί προς τούτο η χρήση του για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών, από το Δημόσιο, τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού, την ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε., τις ΒΙ.ΠΕ. Ε.Τ.Β.Α., συμπεριλαμβανομένων και αυτών που έχουν καθεστώς ελεύθερης ζώνης, λοιπές Β.Ε.Π.Ε. (ΒΙ.ΠΕ., ΒΙ.ΠΑ. και ΒΙΟ.ΠΑ), την Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή, την Ολυμπιακά Ακίνητα Α.Ε., τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού, σωματεία ή ιδρύματα, καθώς και από τεχνολογικά πάρκα προκειμένου για ανέγερση ή επέκταση κτιρίων εντός τεχνολογικών πάρκων.
- Επίσης η ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων επί οικοπέδου που δεν ανήκει στον φορέα της επένδυσης αλλά έχει εκμισθωθεί από το Δημόσιο, νομικά ή φυσικά πρόσωπα για χρονική διάρκεια 15 ετών, η μίσθωση έχει μεταγραφεί και ο εκμισθωτής έχει παραιτηθεί από το δικαίωμα ιδιόχρησης. Η διάρκεια της παραχώρησης ή μίσθωσης υπολογίζεται από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής της επένδυσης. Οι μισθώσεις καταρτίζονται και με ιδιωτικό έγγραφο. Το γνήσιο της υπογραφής του εγγράφου βεβαιώνεται από τη δημόσια οικονομική υπηρεσία στην οποία και κατατίθεται. Μετά την κατάθεσή του το έγγραφο μεταγράφεται στο γραφείο μεταγραφών της περιφέρειας του ακινήτου.
- Η πραγματοποίηση επενδύσεων Χιονοδρομικών Κέντρων, Γηπέδων Γκολφ και παραγωγής ηλεκτρισμού από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, επί ακινήτου του οποίου η χρήση έχει παραχωρηθεί ή εκμισθωθεί προς τούτο στο φορέα της επένδυσης για χρονικό διάστημα τουλάχιστον είκοσι (20) ετών.

3.6. Η εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο της αξίας μηχανημάτων και λοιπών παγίων στοιχείων.

3.7. Ενισχύσεις σε επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου από ιδιώτη, βάσει σχετικής συμβάσεως εκτελέσεως έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών.

3.8. Επενδυτικά σχέδια δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών, καθώς και των θυγατρικών εταιρειών τους, στις οποίες συμμετέχουν με ποσοστό μεγαλύτερο του 49% του μετοχικού τους κεφαλαίου. Επίσης, επενδυτικά σχέδια εταιρειών στις οποίες συμμετέχουν το Δημόσιο ή ΝΠΔΔ ή ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού με ποσοστό μεγαλύτερο του 49% του μετοχικού τους κεφαλαίου ή επιχορηγούνται τακτικά ή έκτακτα από αυτά και η επιχορήγηση υπερβαίνει το 50% των ετήσιων εσόδων τους..

3.9. Ενισχύσεις σε φορείς επενδυτικών σχεδίων για τους οποίους εκκρεμεί εντολή ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής με την οποία οι ενισχύσεις κηρύσσονται παράνομες και ασυμβίβαστες με την Κοινή Αγορά.

4. ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Το ελάχιστο ύψος των επενδύσεων προκειμένου για την υπαγωγή τους στον εν λόγω νόμο καθορίζεται ως εξής:

- Για μεγάλες επιχειρήσεις 500.000 €
- Για μεσαίες επιχειρήσεις 250.000 €
- Για μικρές επιχειρήσεις 150.000 €
- Για πολύ μικρές επιχειρήσεις 100.000 €

Το μέγεθος των επιχειρήσεων καθορίζεται σύμφωνα με το Παράρτημα Ι «Ορισμός των μικρών & μεσαίων επιχειρήσεων» του Κανονισμού 70/2001, όπως ισχύει.

5. ΙΔΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΗ

Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής του επενδυτή στις επενδύσεις που εντάσσονται στο καθεστώς ενίσχυσης της επιχορήγησης ή και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 25% των ενισχυόμενων δαπανών.

6. ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

-Το ανώτατο όριο των παρεχομένων σωρευτικά ενισχύσεων προς τον ίδιο επενδυτικό φορέα στο διάστημα μιας πενταετίας για την ίδια παραγωγική διαδικασία ανέρχεται στο ποσό των **20.000.000 €**

-Οι παρεχόμενες ενισχύσεις επί του κόστους του επενδυτικού σχεδίου, αναγόμενες σε καθαρό ισοδύναμο επιχορήγησης δεν μπορούν να υπερβούν τα ποσοστά του εγκεκριμένου από την Ε.Ε. Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

6.1.ΜΕΓΑΛΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Μεγάλο επενδυτικό σχέδιο νοείται επένδυση με ενισχυόμενες δαπάνες άνω των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) ευρώ , υπολογιζόμενες με τις τιμές και τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.

Στα επενδυτικά σχέδια αυτά δεν παρέχονται οι προσαυξήσεις των ποσοστών ενίσχυσης που χορηγούνται στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

-Για επενδυτικά σχέδια που υπερβαίνουν τα 50 εκατ/ρια € το ανώτατο χορηγούμενο ποσό ενίσχυσης προσδιορίζεται ως εξής:

- Για το τμήμα μέχρι πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ παρέχεται το 100 % του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης.
- Για το τμήμα μέχρι που υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ έως εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ παρέχεται το 50 % του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης.
- Για το τμήμα που υπερβαίνει τα εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ παρέχεται το 34 % του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης.

7. ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Με την 33018/25.7.07 (ΦΕΚ 1292 τ.Β') απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών *ορίζονται* οι ενισχυόμενες δαπάνες για την κατηγορία των τουριστικών επενδύσεων. Οι ενισχυόμενες δαπάνες για όλες τις κατηγορίες επενδύσεων αναφέρονται στην

παρ. 5 του άρ. 3 του νόμου, καθώς και στην 33018/2007 (ΦΕΚ 1292/Β/25.7.07) Απόφαση του ΥΠΟΙΟ.

7.1. ΑΓΟΡΑ ΓΗΠΕΔΩΝ

α) Τα επενδυτικά σχέδια που εντάσσονται στις διατάξεις του παρόντος ενισχύονται για αγορά γηπέδων, έως 10% της ενισχυόμενης δαπάνης, αποκλειστικά για μικρές ή πολύ μικρές επιχειρήσεις.

β) Η αξία της αγοράς του γηπέδου, που ενισχύεται σε αντιστοιχία με το ποσοστό κάλυψης της μονάδας, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

γ) Η τιμή αγοράς του γηπέδου, που δεν θα πρέπει να υπερβαίνει την αντικειμενική αξία, προκύπτει από τα συμβολαιογραφικά έγγραφα απόκτησης κυριότητας ή σε περίπτωση έλλειψης αυτών, από στοιχεία που τεκμηριώνουν την αντικειμενική αξία του γηπέδου.

7.2. ΑΓΟΡΑ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Η ενίσχυση της αγοράς πάγιων στοιχείων ενεργητικού είναι δυνατή υπό την προϋπόθεση ότι:

- συνδέονται άμεσα με μια παραγωγική μονάδα,
- η μονάδα αυτή έχει παύσει τη λειτουργία της,
- αποκτούνται από ανεξάρτητο επενδυτή,
- η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς,
- αφαιρούνται ενισχύσεις που έχουν ήδη χορηγηθεί πριν την αγορά.

Επιπρόσθετα για την αγορά του ακινήτου(κτίριο): η τιμή του δεν θα υπερβαίνει την αγοραία αξία και η υπόστασή του να είναι σύμφωνη με την πολεοδομική και λοιπή νομοθεσία. Για την αγορά του μεταχειρισμένου εξοπλισμού, η τιμή του δεν θα υπερβαίνει την αγοραία αξία και πρέπει να είναι χαμηλότερη από το κόστος όμοιου καινούργιου εξοπλισμού, επίσης ο εξοπλισμός θα πρέπει να έχει τα τεχνικά χαρακτηριστικά που απαιτούνται για την καλή λειτουργία της ενισχυόμενης παραγωγικής μονάδας και να είναι σύμφωνος με τις ισχύουσες προδιαγραφές και πρότυπα και τέλος να υπάρχει πιστοποίηση της προέλευσης του υλικού.

7.3. ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΑΥΛΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΑΜΟΙΒΕΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ

Οι ενισχυόμενες δαπάνες βάσει του αναπτυξιακού νόμου πρέπει να αφορούν πάγια στοιχεία, ενσώματα και άυλα, λειτουργικές δαπάνες δεν ενισχύονται. Τα παρεχόμενα ποσοστά επιχορήγησης για αμοιβές μελετών συμβούλων δεν μπορούν να υπερβούν κατ'ανώτατο όριο το 50% αυτών. Οι ενισχύσεις για αμοιβές μελετών συμβούλων παρέχονται μόνο στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, σε ποσοστό που δεν θα υπερβαίνει το 10 % του κόστους του επενδυτικού σχεδίου και δεν αφορούν συνήθεις λειτουργικές δαπάνες αυτών. Το ποσοστό ενίσχυσης των άυλων πάγιων στοιχείων δεν θα υπερβαίνει για τις μεγάλες επιχειρήσεις το 25% του κόστους του επενδυτικού σχεδίου. Τέλος τα άυλα στοιχεία θα πρέπει ν' αποτελούν αποσβεστέα στοιχεία του ενεργητικού, που θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο στην ενισχυόμενη επένδυση και θα αποκτώνται από τρίτους με τους όρους που ισχύουν στην αγορά.

7.4. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

Τα ενισχυόμενα επενδυτικά σχέδια του αναπτυξιακού νόμου, πλην αυτών που διέπονται από άλλον του υπ' αριθμ. 1628/2006 ειδικό κανονισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, θα πρέπει να αφορούν :

- τη δημιουργία νέας μονάδας,
- την επέκταση υπάρχουσας μονάδας
- τη διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας

- τη θεμελιώδη αλλαγή στη συνολική παραγωγική διαδικασία υπάρχουσας μονάδας
Επενδυτικά σχέδια δεν ενισχύονται εφόσον δεν ικανοποιούν μία τουλάχιστον από τις ως άνω προϋποθέσεις.

8. ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3299/04, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 37 του ν.3522/2006 (ΦΕΚ 276 τ.Α'), η Επικράτεια κατανέμεται σε τρεις (3) Περιοχές εφαρμογής των ενισχύσεων, ως εξής:

8.1. ΠΕΡΙΟΧΗ Α΄

Περιλαμβάνει τους Νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης, πλην των Βιομηχανικών Επιχειρηματικών Περιοχών (ΒΕ.ΠΕ.) και των νησιών των Νομών αυτών που εντάσσονται στην Περιοχή Β΄..

8.2. ΠΕΡΙΟΧΗ Β΄

Περιλαμβάνει τους Νομούς της Περιφέρειας Θεσσαλίας (Καρδίτσας, Λάρισας, Μαγνησίας, Τρικάλων), τους Νομούς της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου (Κυκλάδων, Δωδεκανήσου), του Νομούς της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων (Κέρκυρας, Λευκάδας, Κεφαλληνίας, Ζακύνθου), τους Νομούς της Περιφέρειας Κρήτης (Ηρακλείου, Λασιθίου, Ρεθύμνου, Χανίων), τους Νομούς της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Χαλκιδικής, Σερρών, Κιλκίς, Πέλλας, Ημαθίας, Πιερίας), τους Νομούς της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (Γρεβενών, Κοζάνης, Φλώρινας, Καστοριάς), καθώς και τους Νομούς της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας (Φθιώτιδας, Φωκίδας, Εύβοιας, Βοιωτίας, Ευρυτανίας).

8.3. ΠΕΡΙΟΧΗ Γ΄

Περιλαμβάνει τους Νομούς της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (Καβάλας, Δράμας, Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου), τους Νομούς της Περιφέρειας Ηπείρου (Άρτας, Πρέβεζας, Ιωαννίνων, Θεσπρωτίας), τους Νομούς της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου (Λέσβου, Χίου, Σάμου), τους Νομούς της Περιφέρειας Πελοποννήσου (Λακωνίας, Μεσσηνίας, Κορινθίας, Αργολίδας, Αρκαδίας), καθώς και τους Νομούς της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (Αχαΐας, Αιτωλοακαρνανίας, Ηλείας).

9. ΙΔΡΥΣΗ ή ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ 3*, ΠΡΩΗΝ Β΄ ΤΑΞΗΣ)

9.1. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για τη χορήγηση των ενισχύσεων.

Στις επενδύσεις για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων παρέχονται οι ενισχύσεις της επιχορήγησης και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης μόνον εφόσον πραγματοποιούνται :

α) Στις Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α.) , όπως αυτές ορίζονται με το ν. 2545/1997(254/Α)

β) Στις περιοχές της επικράτειας που δεν περιλαμβάνονται στην Κ.Υ.Α. της παρ.16β του άρθρου 5 του ν.3299/04, Αριθ. 17829/2006 (ΦΕΚ 474/Β/8.5.2006), όπως συμπληρώθηκε με την Κ.Υ.Α. 33016/25.7.07 (ΦΕΚ 1292 τ.Β΄) και οι οποίες κωδικοποιημένες έχουν ως εξής:

Κ.Υ.Α. των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών-Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων Τουριστικής Ανάπτυξης

Αριθμός 17829/2006 (ΦΕΚ 474/Β/8.5.2006)

«Καθορισμός τμημάτων της Επικράτειας στα οποία δεν έχουν εφαρμογή οι ενισχύσεις της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του μισθολογικού κόστους του ν.3299/2004, για τα επενδυτικά σχέδια ίδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων», και

Αριθμός 33016/2007 (ΦΕΚ 1292/Β/25.7.07)

Συμπλήρωση της υπ' αριθ.17829/26.4.2006 ΚΥΑ (επισυνάπτεται σχετικό παράρτημα):

Άρθρο 1

Οι ενισχύσεις της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του μισθολογικού κόστους του ν.3299/2004, δεν έχουν εφαρμογή για τα επενδυτικά σχέδια ίδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων του άρθρου 3 παρ.1 περ.γι του ίδιου νόμου, που πραγματοποιούνται στα παρακάτω τμήματα της Επικράτειας:

1. Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

Στη Νήσο **Θάσο** καθώς και στα **Δημοτικά Διαμερίσματα των Δήμων του Νομού Καβάλας που έχουν μέτωπο στον αιγιαλό**, όπως αυτά καθορίζονται από τα διοικητικά όρια των ΟΤΑ.

Η εξαίρεση δεν αφορά επενδυτικά σχέδια ίδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων τεσσάρων αστερών (4*) καθώς και επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων τριών αστερών (3*), εφόσον συνδυάζεται με επενδυτικά σχέδια εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής των μονάδων αυτών.

2. Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

-Στο νομό **Θεσσαλονίκης**

-Στο νομό **Χαλκιδικής**

-Στα **Δημοτικά Διαμερίσματα των Δήμων του νομού Πιερίας που έχουν μέτωπο στον αιγιαλό**, όπως αυτά καθορίζονται από τα διοικητικά όρια των ΟΤΑ, εκτός αν αφορά επενδυτικά σχέδια ίδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων τεσσάρων αστερών (4*) καθώς και επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων τριών αστερών (3*), εφόσον συνδυάζεται με επενδυτικά σχέδια εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής των μονάδων αυτών.

3. Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Στο **Δήμο Καστοριάς** του νομού Καστοριάς. Η εξαίρεση δεν αφορά επενδυτικά σχέδια ίδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων τεσσάρων αστερών (4*) καθώς και επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων τριών αστερών (3*), εφόσον συνδυάζεται με επενδυτικά σχέδια εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής των μονάδων αυτών.

4. Περιφέρεια Ηπείρου

Στο **Δημοτικό Διαμέρισμα Πάργας** (έδρα) του Δήμου Πάργας του νομού Πρεβέζης καθώς και στο **Δημοτικό Διαμέρισμα Συβότων** του Δήμου Συβότων του νομού Θεσπρωτίας. Η εξαίρεση δεν αφορά επενδυτικά σχέδια ίδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων τεσσάρων αστερών (4*) καθώς και επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων τριών αστερών (3*), εφόσον συνδυάζεται με επενδυτικά σχέδια εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής των μονάδων αυτών.

<p>5. Περιφέρεια Θεσσαλίας</p> <p>-Στις νήσους Σκιάθου και Σκοπέλου του νομού Μαγνησίας</p> <p>-Στο Δημοτικό Διαμέρισμα Καλαμπάκας (έδρα) του Δήμου Καλαμπάκας του νομού Τρικάλων.</p>
<p>6. Περιφέρεια Ιονίων Νήσων</p> <p>-Στο νομό Κέρκυρας</p> <p>-Στο νομό Ζακύνθου</p> <p>-Στο νομό Λευκάδας καθώς και στο νομό Κεφαλληνίας, πλην της νήσου Ιθάκης, εκτός αν αφορά επενδυτικά σχέδια ίδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων τεσσάρων αστερών (4*) καθώς και επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων τριών αστερών (3*), εφόσον συνδυάζεται με επενδυτικά σχέδια εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής των μονάδων αυτών.</p>
<p>7. Περιφέρεια Αττικής</p> <p>Όλη η Περιφέρεια Αττικής, πλην των Νήσων Κυθήρων και Αντικυθήρων καθώς και των τμημάτων της Νομαρχίας Πειραιώς που οριοθετούνται στο ηπειρωτικό τμήμα της γεωγραφικής περιφέρειας της Πελοποννήσου.</p>
<p>8. Περιφέρεια Πελοποννήσου</p> <p>Στο Δήμο Λουτρακίου Περαχώρας του νομού Κορινθίας.</p>
<p>9. Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου</p> <p>Στη νήσο Σάμο του νομού Σάμου. Η εξαίρεση δεν αφορά επενδυτικά σχέδια ίδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων τεσσάρων αστερών (4*) καθώς και επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων τριών αστερών (3*), εφόσον συνδυάζεται με επενδυτικά σχέδια εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής των μονάδων αυτών.</p>
<p>10. Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου</p> <p>-Στις Νήσους Κω και Ρόδου του νομού Δωδεκανήσου</p> <p>-Στις Νήσους Πάτμου και Καρπάθου του νομού Δωδεκανήσου, εκτός αν αφορά επενδυτικά σχέδια ίδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων τεσσάρων αστερών (4*) καθώς και επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων τριών αστερών (3*), εφόσον συνδυάζεται με επενδυτικά σχέδια εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής των μονάδων αυτών.</p> <p>-Στις Νήσους Άνδρο, Αντίπαρο, Πάρο, Ίο, Μύκονο, Νάξο, Θήρα, Θηρασιά, Σίφνο και Σύρο του νομού Κυκλάδων.</p>
<p>11. Περιφέρεια Κρήτης</p> <p>Όλη η Περιφέρεια Κρήτης</p>

Άρθρο 2

Τα διοικητικά όρια των Πρωτοβάθμιων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ), ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν.2539/1997 βάσει του οποίου έγινε η συγκρότηση όλων των Πρωτοβάθμιων ΟΤΑ (Δήμοι και Κοινότητες).

Άρθρο 3

1. Οι διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν έχουν εφαρμογή για τις λοιπές κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων στον τομέα του τουρισμού του άρθρου 3 παρ.1 περ.γ του ν.3299/04. Επίσης δεν έχουν εφαρμογή για τα επενδυτικά σχέδια ίδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων που πραγματοποιούνται στις Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (ΠΟΤΑ).
2. Οι διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν έχουν εφαρμογή για τα επενδυτικά σχέδια ίδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων πέντε (5*) αστερών.
3. Οι διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν έχουν εφαρμογή για τα επενδυτικά σχέδια ίδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων που πραγματοποιούνται επί ακινήτων υψομέτρου άνω των 800 μέτρων.
4. Η δημιουργία νέων κλινών που υλοποιούνται στο πλαίσιο των επενδυτικών σχεδίων που αφορούν ειδικές μορφές τουρισμού, υπόκειται στους περιορισμούς της παρούσας απόφασης.
5. Οι παραπάνω παράγραφοι (2) και (3) του άρθρου αυτού, δεν έχουν εφαρμογή για τους νομούς Θεσσαλονίκης και Αττικής πλην της Επαρχίας Λαγκαδά και του τμήματος Δυτικά του ποταμού Αξιού του Νομού Θεσσαλονίκης, της Ζώνης της Λαυρεωτικής του Νομού Αττικής (όπως αυτή καθορίστηκε με την υπ' αριθ.37349/5.11.1991 (ΦΕΚ 950/Β/1991) κοινή απόφαση των Υπουργών ΠΕΧΩΔΕ, Εθν.Οικονομίας και Εσωτερικών) και της επαρχίας Τροιζηνίας του Νομού Αττικής.

Άρθρο 4

Από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης εκτιμάται ότι η δαπάνη που θα προκύψει σε βάρος του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων εξαρτάται από το συνολικό κόστος των συγκεκριμένων επενδυτικών σχεδίων που θα υπαχθούν στις διατάξεις του αναπτυξιακού νόμου 3299/2004(ΦΕΚ 261/Α/23.12.2004) και προβλέπεται από την ετήσια απόφαση καθορισμού κονδυλίων για την κάλυψη των δαπανών αυτών.

Άρθρο 5

Οι διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν μπορούν να τροποποιηθούν πριν από την παρέλευση διετίας από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (δηλαδή πριν την 8.5.2008).

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

Γενικά οι επενδύσεις ίδρυσης/επέκτασης ξενοδοχείων 3* αστερών και άνω, που πραγματοποιούνται σε όλη τη χώρα είναι δυνατό να ενισχυθούν με το κίνητρο της φορολογικής απαλλαγής. Στην περίπτωση αυτή και σύμφωνα με την παρ.(στ) που προστέθηκε στην παρ.26 του άρθρου 5 του ν.3299/04 με το άρθρο 37 του ν.3522/06, μετά από αίτηση του επενδυτή προς τη Δ/ση Μελετών και Επενδύσεων/Τμήμα Τουριστικών Επενδύσεων του ΕΟΤ, χορηγείται έγγραφο για τη δυνατότητα ένταξης της επένδυσης στα φορολογικά κίνητρα του αναπτυξιακού νόμου.

Για να είναι δυνατή η ενίσχυση με τα κίνητρα της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του μισθολογικού κόστους του ν.3299/2004 για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων πρέπει :

- Η επένδυση να πραγματοποιείται σε ΖΩΝΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ-ΑΝΑΨΥΧΗΣ, χαρακτηριζόμενη έτσι σύμφωνα με τα κριτήρια της χωροταξικής ή πολεοδομικής πολιτικής και
- Να εξασφαλίζεται η απαιτούμενη κατάλληλη υποδομή για την εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία της ξενοδοχειακής μονάδας.

Η συνδρομή των ανωτέρω προϋποθέσεων διαπιστώνεται κατά περίπτωση **με ειδική γνωμάτευση του Ε.Ο.Τ.**, η οποία εκδίδεται από τον εν λόγω Οργανισμό (Δ/ση Μελετών & Επενδύσεων ΕΟΤ, Τμήμα Τουριστικών Επενδύσεων & Ενημέρωσης Επενδυτών) και προσκομίζεται στην αρμόδια Υπηρεσία Ιδιωτικών Επενδύσεων κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.

9.2. Καθορισμός παρεχομένων ενισχύσεων

Τα ποσοστά των παρεχομένων ενισχύσεων για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων, ανά περιοχή κινήτρων και ανά είδος ενίσχυσης έχουν ως εξής:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 2	ΠΕΡΙΟΧΗ Α		ΠΕΡΙΟΧΗ Β		ΠΕΡΙΟΧΗ Γ	
	1)επιχορήγηση ή και επιδότηση λήζινγκ ή 2)επιδότηση της απασχόλησης	ή εναλλακτικά φορολογική απαλλαγή	1)επιχορήγηση ή και επιδότηση λήζινγκ ή 2)επιδότηση της απασχόλησης	ή εναλλακτικά φορολογική απαλλαγή	1)επιχορήγηση ή και επιδότηση λήζινγκ ή 2)επιδότηση της απασχόλησης	ή εναλλακτικά φορολογική απαλλαγή
Ίδρυση-Επέκταση ξενοδοχείων 3* και άνω	15%	50%	25%	100%	35%	100%

Βάσει της ΚΥΑ Υπουργών Οικονομίας-Οικονομικών & Ανάπτυξης με αριθμό πρωτ. 33019/25/7/07 (ΦΕΚ 1292 τ.Β'), προβλέπεται επιπλέον ποσοστό επιχορήγησης για μεσαίες, πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, σε Περιφέρειες, Νομούς ή τμήματα αυτών, ανά είδος επενδυτικού σχεδίου, και βάσει κριτηρίων. Επισυνάπτεται σχετικό Παράρτημα με το περιεχόμενο της εν λόγω ΚΥΑ.

9.3. Διαδικασίες

Συνοπτικά αναφέρουμε τις απαιτούμενες από την Ελληνική Νομοθεσία διαδικασίες για την ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων ανεξάρτητα από τον τρόπο χρηματοδότησης (ίδια κεφάλαια ή αναπτυξιακός νόμος).

9.3.1. Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση και Αξιολόγηση (ΠΠΕΑ) από αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ

9.3.2. Έγκριση καταλληλότητας οικοπέδου (ΦΕΚ 43/A/02 & ΦΕΚ 1441/B/2007), από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού (ΠΥΤ) του Ε.Ο.Τ

9.3.3. Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων (ΕΠΟ) από αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ

9.3.4. Έγκριση αρχιτεκτονικής μελέτης (ΦΕΚ 43/A/02 & ΦΕΚ 1441/B/2007), από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού (ΠΥΤ) του Ε.Ο.Τ

9.3.5. Χορήγηση Ειδικής γνωμάτευσης από τη Δ/ση μελετών και Επενδύσεων του ΕΟΤ-Τμήμα Τουριστικών Επενδύσεων & Ενημέρωσης Επενδυτών.

9.3.6. Οικοδομική άδεια για την ανέγερση της εγκατάστασης από τα κατά τόπους Γραφεία Πολεοδομίας.

9.3.7. Ειδικό σήμα λειτουργίας που χορηγείται από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού (ΠΥΤ) του Ε.Ο.Τ.

Επισημαίνουμε ότι, προκειμένου να υποβληθεί αίτηση υπαγωγής της επένδυσης στο καθεστώς κινήτρων του εν λόγω νόμου, πρέπει να έχουν προηγηθεί, οι εγκρίσεις των παραγράφων 9.3.1. έως και 9.3.5.

10. ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ.

10.1. Υπαγόμενες επιχειρήσεις.

10.1.1. Λειτουργούσες ξενοδοχειακές μονάδες, κατηγορίας τουλάχιστον 2 * πρώην Γ΄ τάξης.

10.1.2. Ξενοδοχεία που έχουν διακόψει τη λειτουργία τους, χωρίς στο διάστημα της διακοπής να έχει γίνει αλλαγή στη χρήση του κτιρίου και υπό τον όρο ότι κατά το χρόνο διακοπής της λειτουργίας τους ήταν κατηγορίας τουλάχιστον 2 * πρώην Γ΄ τάξης.

10.1.3. Λειτουργούσες ξενοδοχειακές μονάδες κατώτερης κατηγορίας των 2* , πρώην Γ΄ τάξης σε κτίρια που χαρακτηρίζονται διατηρητέα ή παραδοσιακά, εφόσον με τον εκσυγχρονισμό τους αναβαθμίζονται τουλάχιστον σε κατηγορία 2* πρώην Γ΄ τάξη.

10.1.4. Ξενοδοχειακές μονάδες κατώτερης κατηγορίας των 2* , πρώην Γ΄ τάξης σε κτίρια που χαρακτηρίζονται διατηρητέα ή παραδοσιακά , που έχουν διακόψει τη λειτουργία τους, χωρίς στο διάστημα της διακοπής να έχει γίνει αλλαγή στη χρήση του κτιρίου και υπό τον όρο ότι με τον εκσυγχρονισμό τους αναβαθμίζονται τουλάχιστον σε κατηγορία 2 * , πρώην Γ΄ τάξη .

10.2. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων του Ν.3299/2004.

Για να ενισχυθεί επένδυση εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων τουλάχιστον κατηγορίας 2 * , πρώην Γ΄ τάξης, θα πρέπει **να έχει παρέλθει πενταετία** από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή **από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης της επένδυσης εκσυγχρονισμού** της μονάδας που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του εν λόγω Νόμου ή των Νόμων 2601/98, 1892/90 και 1262/82. Στην πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας περιλαμβάνεται και το διάστημα κατά το οποίο η μονάδα λειτουργούσε ως επιχείρηση εκμετάλλευσης ενοικιαζομένων δωματίων ή διαμερισμάτων, προκειμένου για ξενοδοχεία που προέκυψαν από υποχρεωτική μετατροπή μονάδας ενοικιαζομένων δωματίων ή διαμερισμάτων. Κατ' εξαίρεση ο ανωτέρω εκσυγχρονισμός ενισχύεται για τμήματα του ξενοδοχείου που δεν περιλαμβάνονταν στην προηγούμενη ενίσχυση.

10.3. Καθορισμός παρεχόμενων ενισχύσεων

Τα ποσοστά των παρεχομένων ενισχύσεων για επενδύσεις εκσυγχρονισμού ξενοδοχειακών μονάδων ανά περιοχή κινήτρων και ανά είδος ενίσχυσης έχουν ως εξής:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1	ΠΕΡΙΟΧΗ Α		ΠΕΡΙΟΧΗ Β		ΠΕΡΙΟΧΗ Γ	
	1)επιχορήγηση ή και επιδότηση λήζινγκ ή 2)επιδότηση της απασχόλησης	ή εναλλακτικά φορολογική απαλλαγή	1)επιχορήγηση ή και επιδότηση λήζινγκ ή 2)επιδότηση της απασχόλησης	ή εναλλακτικά φορολογική απαλλαγή	1)επιχορήγηση ή και επιδότηση λήζινγκ ή 2)επιδότηση της απασχόλησης	ή εναλλακτικά φορολογική απαλλαγή
Εκσυγχρονισμός ξενοδοχείων	20%	60%	30%	100%	40%	100%

Βάσει της ΚΥΑ Υπουργών Οικονομίας-Οικονομικών & Ανάπτυξης με αριθμό πρωτ. 33019/25/7/07 (ΦΕΚ 1292 τ.Β'), προβλέπεται επιπλέον ποσοστό επιχορήγησης για μεσαίες, πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, σε Περιφέρειες, Νομούς ή τμήματα αυτών, ανά είδος επενδυτικού σχεδίου, και βάσει κριτηρίων. Επισυνάπτεται σχετικό Παράρτημα με το περιεχόμενο της εν λόγω ΚΥΑ.

10.4 . Διαδικασίες

Για να είναι δυνατή η υπαγωγή στις διατάξεις του αναπτυξιακού νόμου επένδυσης εκσυγχρονισμού ξενοδοχειακών μονάδων, πρέπει να αφορά σε ολοκληρωμένη μορφής εκσυγχρονισμό της μονάδας, που οδηγεί στην αναβάθμιση του εξοπλισμού, των κτιριακών και λοιπών εγκαταστάσεων της και της σύνθεσης των εξυπηρετήσεων, καθώς και του λειτουργικού επιπέδου της, ώστε να εξασφαλίζεται συνολικά βελτιωμένη ποιότητα και ποικιλία προσφερομένων υπηρεσιών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΚΥΑ 43965/94 ΕΘ.Ο. και Τουρισμού (ΦΕΚ 922/Β/14.12.1994). Η εν λόγω ΚΥΑ εξακολουθεί να διατηρεί την ισχύ της, βάσει της παρ.2ζ του άρθρου 12 του Ν.3299/04, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.10 του άρθρου 37 του Ν. 3522/06.

Σε περίπτωση, που με τα έργα, που προτείνονται από τον επενδυτή, βάσει της ανωτέρω ΚΥΑ, τροποποιείται η εγκεκριμένη αρχιτεκτονική μελέτη της ξενοδοχειακής μονάδας, (π.χ. τροποποίηση όψεων, διαμορφώσεις για ΑΜΚ κλπ), προκειμένου να υποβληθεί αίτηση υπαγωγής της επένδυσης στο καθεστώς κινήτρων του νόμου 3299/2004 πρέπει να έχει προηγηθεί έγκριση των τροποποιήσεων από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού (ΠΥΤ) του Ε.Ο.Τ.

11. ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΜΟΡΦΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΣΩΝ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΩΝ (ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ Γ' ΤΑΞΗΣ).

11.1. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων του Ν.3299/2004

Για να ενισχυθεί επένδυση εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής τουριστικής οργανωμένης κατασκήνωσης τουλάχιστον Γ' τάξης, θα πρέπει να έχει παρέλθει πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης της επένδυσης εκσυγχρονισμού της μονάδας που έχει υπαχθεί στις διατάξεις

του εν λόγω Νόμου ή των νόμων 2601/98, 1892/1990 και 1262/82. Κατ' εξαίρεση για τα κάμπινγκ για τα οποία έχει υπαχθεί επένδυση εκσυγχρονισμού τους στις διατάξεις των νόμων 1262/1982, 1892/1990 και 2601/98 και για τα οποία υποβάλλεται αίτηση υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος για ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμό τους πριν παρέλθει πενταετία από την ολοκλήρωση του ήδη εγκριθέντος εκσυγχρονισμού, ο αιτούμενος εκσυγχρονισμός μπορεί να ενισχυθεί εφόσον αφορά σε διαφορετικά του προηγούμενου τμήματα του κάμπινγκ ή και στα εκσυγχρονισθέντα, εφόσον η σκοπιμότητα πραγματοποίησης περαιτέρω έργων εκσυγχρονισμού τους κρίνεται πλήρως αιτιολογημένη, μετά από γνώμη της αρμόδιας Γνωμοδοτικής Επιτροπής.

11.2. Καθορισμός παρεχόμενων ενισχύσεων

Τα ποσοστά των παρεχομένων ενισχύσεων για επενδύσεις εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής οργανωμένων τουριστικών κατασκήνωσεων, ανά περιοχή κινήτρων και ανά είδος ενίσχυσης έχουν ως εξής:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1	ΠΕΡΙΟΧΗ Α		ΠΕΡΙΟΧΗ Β		ΠΕΡΙΟΧΗ Γ	
	1)επιχορήγηση ή και επιδότηση λήζινγκ ή 2)επιδότηση της απασχόλησης	ή εναλλακτικά φορολογική απαλλαγή	1)επιχορήγηση ή και επιδότηση λήζινγκ ή 2)επιδότηση της απασχόλησης	ή εναλλακτικά φορολογική απαλλαγή	1)επιχορήγηση ή και επιδότηση λήζινγκ ή 2)επιδότηση της απασχόλησης	ή εναλλακτικά φορολογική απαλλαγή
Εκσυγχρονισμός οργανωμένων τουριστικών κατασκήνωσεων (κάμπινγκ)	20%	60%	30%	100%	40%	100%

Βάσει της ΚΥΑ Υπουργών Οικονομίας-Οικονομικών & Ανάπτυξης με αριθμό πρωτ. 33019/25/7/07 (ΦΕΚ 1292 τ.Β'), προβλέπεται επιπλέον ποσοστό επιχορήγησης για μεσαίες, πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, σε Περιφέρειες, Νομούς ή τμήματα αυτών, ανά είδος επενδυτικού σχεδίου, και βάσει κριτηρίων. Επισυνάπτεται σχετικό Παράρτημα με το περιεχόμενο της εν λόγω ΚΥΑ.

11.3. Διαδικασίες

Για να είναι δυνατή η υπαγωγή στις διατάξεις του αναπτυξιακού νόμου επένδυσης εκσυγχρονισμού οργανωμένης τουριστικής κατασκήνωσης, πρέπει να αφορά σε ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμό της μονάδας, που οδηγεί στην αναβάθμιση του εξοπλισμού, των κτιριακών και λοιπών εγκαταστάσεων της και της σύνθεσης των εξυπηρετήσεων, καθώς και του λειτουργικού επιπέδου της, ώστε να εξασφαλίζεται συνολικά βελτιωμένη ποιότητα και ποικιλία προσφερομένων υπηρεσιών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΚΥΑ 58692/5.8.98 ΕΘ.Ο. και Ανάπτυξης (ΦΕΚ 870/Δ/98). Η εν λόγω ΚΥΑ εξακολουθεί να διατηρεί την ισχύ της, βάσει της παρ.2ζ του άρθρου 12 του Ν.3299/04, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.10 του άρθρου 37 του Ν. 3522/06

Σε περίπτωση, που με τα έργα, που προτείνονται από τον επενδυτή, βάσει της ανωτέρω ΚΥΑ, τροποποιείται η εγκεκριμένη αρχιτεκτονική μελέτη της τουριστικής οργανωμένης

κατασκήνωσης(π.χ. τροποποίηση κατόψεων, όψεων, διαμορφώσεις για ΑΜΚ κλπ), προκειμένου να υποβληθεί αίτηση υπαγωγής της επένδυσης στο καθεστώς κινήτρων του Ν. 3299/2004 πρέπει να έχει προηγηθεί έγκριση των τροποποιήσεων από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού (ΠΥΤ) του Ε.Ο.Τ.

12. ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 2 ΑΣΤΕΡΩΝ (ΠΡΩΗΝ Γ΄ ΤΑΞΗΣ) ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ .

12.1. Ενισχύεται ο εκσυγχρονισμός ξενοδοχειακών μονάδων που αφορά στη δημιουργία συμπληρωματικών εγκαταστάσεων με την προσθήκη νέων κοινόχρηστων χώρων, νέων χρήσεων επί κοινόχρηστων χώρων, πισίνων και αθλητικών εγκαταστάσεων σε ξενοδοχειακές μονάδες τουλάχιστον κατηγορίας 2 αστερών , πρώην Γ΄τάξης , με σκοπό την παροχή πρόσθετων υπηρεσιών.

12.2. Τα ποσοστά των παρεχομένων ενισχύσεων για εκσυγχρονισμό ξενοδοχειακών μονάδων που αφορά στη δημιουργία συμπληρωματικών εγκαταστάσεων ανά περιοχή κινήτρων και ανά είδος ενίσχυσης έχουν ως εξής:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1	ΠΕΡΙΟΧΗ Α		ΠΕΡΙΟΧΗ Β		ΠΕΡΙΟΧΗ Γ	
	1)επιχορήγηση ή και επιδότηση λήξινγκ ή 2)επιδότηση της απασχόλησης	ή εναλλακτικά φορολογική απαλλαγή	1)επιχορήγηση ή και επιδότηση λήξινγκ ή 2)επιδότηση της απασχόλησης	ή εναλλακτικά φορολογική απαλλαγή	1)επιχορήγηση ή και επιδότηση λήξινγκ ή 2)επιδότηση της απασχόλησης	ή εναλλακτικά φορολογική απαλλαγή
Εκσυγχρονισμός ξενοδοχείων με δημιουργία συμπληρωματικών εγκαταστάσεων	20%	60%	30%	100%	40%	100%

Βάσει της ΚΥΑ Υπουργών Οικονομίας-Οικονομικών & Ανάπτυξης με αριθμό πρωτ. 33019/25/7/07 (ΦΕΚ 1292 τ.Β΄), προβλέπεται επιπλέον ποσοστό επιχορήγησης για μεσαίες, πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, σε Περιφέρειες, Νομούς ή τμήματα αυτών, ανά είδος επενδυτικού σχεδίου, και βάσει κριτηρίων. Επισυνάπτεται σχετικό Παράρτημα με το περιεχόμενο της εν λόγω ΚΥΑ.

13. ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ Ή ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ Γ΄ ΤΑΞΗΣ).

13.1. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων του Ν.3299/2004

Για να είναι δυνατή η εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις επισκευής, αποκατάστασης και μετατροπής παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες, πρέπει τα κτίρια αυτά είτε βρίσκονται σε χαρακτηρισμένο παραδοσιακό οικισμό είτε όχι , να έχουν χαρακτηριστεί ως διατηρητέα ή ως παραδοσιακά, κατά περίπτωση ως εξής:

1. Διατηρητέα κτίρια.

1α. Χαρακτηρισμός ενός κτιρίου ως διατηρητέου.

Ο χαρακτηρισμός γίνεται με Υπουργική Απόφαση που εκδίδεται από το ΥΠΕΧΩΔΕ ή τα Υπουργεία στα οποία έχει εκχωρηθεί η αντίστοιχη αρμοδιότητα ως κατωτέρω:

- ΥΠΕΧΩΔΕ: Δ/ση Πολεοδομικού Σχεδιασμού / Τμήμα Παραδοσιακών Οικισμών / Ταχ. Δ/ση Αμαλιάδος 17, Αθήνα.
- Υπουργείο Μακεδονίας – Θράκης: Δ/ση Πολιτισμού/ Τμήμα πολιτιστικής Κληρονομιάς / Ταχ. Δ/ση Διοικητήριο Θεσ/νίκη, για τις Περιφέρειες Μακεδονίας – Θράκης
- Υπουργείο Αιγαίου : Δ/ση Περιφ. Ανάπτυξης/Τμήμα Πολιτιστικής Ανάπτυξης /Ταχ. Δ/ση Μικράς Ασίας 2 Μυτιλήνη, για τις Περιφέρειες νήσων Αιγαίου (Β. Αιγαίου – Ν. Αιγαίου – Κυκλάδων)

1β. Χαρακτηρισμός ενός κτιρίου ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου ή ως έργου τέχνης που χρειάζεται ειδική κρατική προστασία

Ο χαρακτηρισμός γίνεται από το ΥΠΠΟ. Πληροφορίες δίδονται από το ΥΠΠΟ και από τις αρμόδιες κατά τόπους Εφορείες Νεωτέρων Μνημείων.

2. Παραδοσιακά κτίρια.

Πιστοποίηση από την αρμόδια ΕΠΑΕ (Επιτροπή Αρχιτεκτονικού Ελέγχου) της οικείας Νομαρχίας ότι το κτίσμα έχει αξιόλογα στοιχεία παραδοσιακής αρχιτεκτονικής.

13.2. Καθορισμός παρεχομένων ενισχύσεων

Τα ποσοστά των παρεχομένων ενισχύσεων για επενδύσεις μετατροπής παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχείο ανά περιοχή κινήτρων και ανά είδος ενίσχυσης έχουν ως εξής:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1	ΠΕΡΙΟΧΗ Α		ΠΕΡΙΟΧΗ Β		ΠΕΡΙΟΧΗ Γ	
	1)επιχορήγηση ή και επιδότηση λήζινγκ ή 2)επιδότηση της απασχόλησης	ή εναλλακτικά φορολογική απαλλαγή	1)επιχορήγηση ή και επιδότηση λήζινγκ ή 2)επιδότηση της απασχόλησης	ή εναλλακτικά φορολογική απαλλαγή	1)επιχορήγηση ή και επιδότηση λήζινγκ ή 2)επιδότηση της απασχόλησης	ή εναλλακτικά φορολογική απαλλαγή
Μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχεία	20%	60%	30%	100%	40%	100%

Βάσει της ΚΥΑ Υπουργών Οικονομίας-Οικονομικών & Ανάπτυξης με αριθμό πρωτ. 33019/25/7/07 (ΦΕΚ 1292 τ.Β'), προβλέπεται επιπλέον ποσοστό επιχορήγησης για μεσαίες, πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, σε Περιφέρειες, Νομούς ή τμήματα αυτών, ανά είδος επενδυτικού σχεδίου, και βάσει κριτηρίων. Επισυνάπτεται σχετικό Παράρτημα με το περιεχόμενο της εν λόγω ΚΥΑ.

13.3. Διαδικασίες

Συνοπτικά αναφέρουμε τις απαιτούμενες διαδικασίες για τη μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε τουριστικά καταλύματα ανεξάρτητα από τον τρόπο χρηματοδότησης (ίδια κεφάλαια ή αναπτυξιακός νόμος).

13.3.1. Χαρακτηρισμός του κτιρίου ως παραδοσιακού ή διατηρητέου από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ ή του ΥΠΠΟ ή του ΕΟΤ (βλέπε παρ. 13.1)

13.3.2. Έγκριση αρχιτεκτονικής μελέτης μετατροπής παραδοσιακού ή διατηρητέου κτιρίου σε ξενοδοχειακή μονάδα από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού (ΠΥΤ) του Ε.Ο.Τ σύμφωνα με το Π.Δ. 33/1979 «Περί τουριστικών καταλυμάτων εντός παραδοσιακών κτισμάτων» .

13.3.3. Οικοδομική άδεια για την μετασκευή του κτιρίου από τα κατά τόπους Γραφεία Πολεοδομίας.

13.3.4. Ειδικό σήμα λειτουργίας που χορηγούν οι Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού (ΠΥΤ) του Ε.Ο.Τ.

Επισημαίνουμε ότι, προκειμένου να υποβάλλετε αίτηση υπαγωγής της επένδυσης στο καθεστώς κινήτρων του Ν.3299/2004, πρέπει να έχουν προηγηθεί, οι εγκρίσεις των παραγράφων 13.3.1. & 13.3.2.

14. ΙΔΡΥΣΗ- ΕΠΕΚΤΑΣΗ- ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

14.1. Παρεχόμενες ενισχύσεις

Τα ποσοστά των παρεχομένων ενισχύσεων για ίδρυση – επέκταση – εκσυγχρονισμό εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής ανά μορφή επένδυσης, ανά περιοχή κινήτρων και ανά είδος ενίσχυσης έχουν ως εξής:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1	ΠΕΡΙΟΧΗ Α		ΠΕΡΙΟΧΗ Β		ΠΕΡΙΟΧΗ Γ	
	1)επιχορήγηση ή και επιδότηση λήζινγκ ή 2)επιδότηση της απασχόλησης	ή εναλλακτικά φορολογική απαλλαγή	1)επιχορήγηση ή και επιδότηση λήζινγκ ή 2)επιδότηση της απασχόλησης	ή εναλλακτικά φορολογική απαλλαγή	1)επιχορήγηση ή και επιδότηση λήζινγκ ή 2)επιδότηση της απασχόλησης	ή εναλλακτικά φορολογική απαλλαγή
Ίδρυση-Επέκταση-Εκσυγχρονισμός: *Συνεδριακών Κέντρων *Κέντρων Θαλ/θεραπείας *ΧιονοδρομικώνΚέντρων *Τουρ.Λιμένων *Υδροθεραπευτηρίων *Κέντρων Τουρ.Υγείας *Κέντρων Προπονητικού Αθλητικού Τουρισμού	20%	60%	30%	100%	40%	100%

Βάσει της ΚΥΑ Υπουργών Οικονομίας-Οικονομικών & Ανάπτυξης με αριθμό πρωτ. 33019/25/7/07 (ΦΕΚ 1292 τ.Β'), προβλέπεται επιπλέον ποσοστό επιχορήγησης για μεσαίες, πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, σε Περιφέρειες, Νομούς ή τμήματα αυτών, ανά είδος επενδυτικού σχεδίου, και βάσει κριτηρίων. Επισυνάπτεται σχετικό Παράρτημα με το περιεχόμενο της εν λόγω ΚΥΑ.

	ΠΕΡΙΟΧΗ Α	ΠΕΡΙΟΧΗ Β	ΠΕΡΙΟΧΗ Γ
--	-----------	-----------	-----------

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 2	1)επιχορήγηση ή και επιδότηση λήζινγκ ή	ή εναλλακτικά φορολογική απαλλαγή	1)επιχορήγηση ή και επιδότηση λήζινγκ ή	ή εναλλακτικά φορολογική απαλλαγή	1)επιχορήγηση ή και επιδότηση λήζινγκ ή	ή εναλλακτικά φορολογική απαλλαγή
	2)επιδότηση της απασχόλησης		2)επιδότηση της απασχόλησης		2)επιδότηση της απασχόλησης	
Ίδρυση-Επέκταση-Εκσυγχρονισμός: *Αυτοκινητροδρομίων *Θεματικών Πάρκων	15%	50%	25%	100%	35%	100%

Βάσει της ΚΥΑ Υπουργών Οικονομίας-Οικονομικών & Ανάπτυξης με αριθμό πρωτ. 33019/25/7/07 (ΦΕΚ 1292 τ.Β'), προβλέπεται επιπλέον ποσοστό επιχορήγησης για μεσαίες, πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, σε Περιφέρειες, Νομούς ή τμήματα αυτών, ανά είδος επενδυτικού σχεδίου, και βάσει κριτηρίων. Επισυνάπτεται σχετικό Παράρτημα με το περιεχόμενο της εν λόγω ΚΥΑ

14.2. Διαδικασίες

Εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής, που μπορούν να υπαχθούν στα κίνητρα του Ν.3299/2004 και τα ΦΕΚ όπου δημοσιεύονται οι τεχνικές προδιαγραφές για τη δημιουργία τους είναι:

1.ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΛΙΜΕΝΕΣ ΣΚΑΦΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ (ΜΑΡΙΝΕΣ)

ΦΕΚ118/Α/19.7.1993, Ν.2160/93, Κεφάλαιο

Γ',

Δημιουργία και λειτουργία τουριστικών

λιμένων

2.ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

ΦΕΚ 208/Β/1991 & ΦΕΚ 298/Β/1991

3.ΓΗΠΕΔΑ ΓΚΟΛΦ

ΦΕΚ 42/Β/26.1.1994 & ΦΕΚ 137/Β/1994

4.ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΗΓΩΝ

ΦΕΚ 1067/Β/3.12.1997

5.ΚΕΝΤΡΑ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

ΦΕΚ 986/Β/30.11.1995

6.ΚΕΝΤΡΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

υπό έκδοση

7.ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

ΦΕΚ 959/Β/11.7.2003

8.ΚΕΝΤΡΑ ΠΡΟΠΟΝΗΤΙΚΟΥ - ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΦΕΚ 1393/Β/3.8.2007

9.ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΙΑ

ΦΕΚ 10/Α/22.01.2007

10.ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ

υπό έκδοση

Συνοπτικά αναφέρουμε τις απαιτούμενες διαδικασίες για τη δημιουργία εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής (λεπτομέρειες στις κατά περίπτωση τεχνικές προδιαγραφές)

14.2.1. Έγκριση Σκοπιμότητας (όπου απαιτείται). Χορηγείται από τον Ε.Ο.Τ. Δ/ση Μελετών και Επενδύσεων, Τμήμα Τουριστικών Επενδύσεων και Ενημέρωσης Επενδυτών

14.2.2. Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση και Αξιολόγηση και Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

14.2.3. Έγκριση καταλληλότητας οικοπέδου και αρχιτεκτονικής μελέτης από τον Ε.Ο.Τ. Δ/ση Τουριστικών εγκαταστάσεων, Τμήμα Σχεδιασμού.

14.2.4. Οικοδομική άδεια για την ανέγερση της εγκατάστασης από τα κατά τόπους Γραφεία Πολεοδομίας.

14.2.5. Ειδικό σήμα λειτουργίας . Χορηγείται από τον Ε.Ο.Τ. Δ/ση Τουριστικών εγκαταστάσεων .

Επισημαίνουμε ότι, προκειμένου να υποβληθεί αίτηση υπαγωγής της επένδυσης στο καθεστώς κινήτρων του Ν.3299/, πρέπει να έχουν προηγηθεί, οι εγκρίσεις των παραγράφων 14.2.1. , 14.2.2. και 14.2.3. Επίσης οι αιτήσεις των φορέων για ένταξη στις ενισχύσεις του παρόντος νόμου των επενδύσεων λιμένων σκαφών αναψυχής, συνοδεύονται υποχρεωτικά από έγκριση της Γενικής Διεύθυνσης Στήριξης Λιμένων Αναψυχής του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης.

15. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΣΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ή ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ - ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΦΑΚΕΛΩΝ.

Στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ύψους **άνω των 4.000.000 €** που πραγματοποιούνται στα όρια της περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, καθώς και οι επενδύσεις ύψους **άνω των 2.000.000 €** που πραγματοποιούνται στην υπόλοιπη Επικράτεια.

Επίσης στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών υποβάλλονται, ανεξαρτήτως ύψους, αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων Συνεδριακών Κέντρων, Κέντρων Θαλασσοθεραπείας, Κέντρων Τουρισμού - Υγείας, Χιονοδρομικών Κέντρων, Κέντρων Προπονητικού - Αθλητικού Τουρισμού, Λιμένων Σκαφών Αναψυχής, Γηπέδων Γκολφ, επιχειρήσεων Αξιοποίησης Ιαματικών Πηγών, Θεματικών Πάρκων και Αυτοκινητοδρομίων , καθώς επίσης και οι επενδύσεις που πραγματοποιούνται μέσα στα όρια περισσότερων της μιας περιφερειών της Επικράτειας.

Στο **Ελληνικό Κέντρο Επενδύσεων Α.Ε. (ΕΛ.Κ.Ε.)** υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, ύψους **άνω των 15.000.000 ευρώ** , καθώς και οι επενδύσεις ή επιχειρηματικά σχέδια **3.000.000 ευρώ** και άνω, εφόσον το **50% τουλάχιστον της ίδιας συμμετοχής προέρχεται από κεφάλαια εξωτερικού.**

Στις Διευθύνσεις Σχεδιασμού & Ανάπτυξης των Περιφερειών υποβάλλονται αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ύψους **μέχρι 2.000.000 ευρώ** για επενδύσεις που πραγματοποιούνται μέσα στα όρια κάθε Περιφέρειας, ή προκειμένου για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ύψους **μέχρι 4.000.000 €** **Ειδικά** οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ύψους **μέχρι 2.000.000 ευρώ** που πραγματοποιούνται στο **Νομό Δωδεκανήσου**, υποβάλλονται στο Γραφείο Περιφερειακής Ανάπτυξης Δωδεκανήσου της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

Την **αίτηση υπαγωγής** συνοδεύουν υποχρεωτικά **τα ακόλουθα δικαιολογητικά:**

α) Οικονομοτεχνική μελέτη . Στην περίπτωση που το συνολικό κόστος της προτεινόμενης επένδυσης υπερβαίνει το ποσό των 250.000 €, τότε η οικονομοτεχνική μελέτη υπογράφεται από οικονομολόγο, μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας ή αντίστοιχου Οργανισμού κράτους-μέλους της Ε.Ε. και από μηχανικό εξειδικευμένο στο κύριο αντικείμενο της επένδυσης , μέλος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας και κατά περίπτωση, όπου

απαιτείται από το αντικείμενο της επένδυσης, από γεωτεχνικό , μέλος του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος.

β) Αποδεικτικό καταβολής χρηματικού ποσού , το οποίο καταβάλλεται στη Δ.Ο.Υ.

Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζει με απόφασή του επιπλέον δικαιολογητικά και προσδιορίζει τα τεchnοοικονομικά στοιχεία που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής.

Αιτήσεις που δεν συνοδεύονται από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία δεν συνιστούν αίτηση υπαγωγής στις διατάξεις του εν λόγω Νόμου, δεν εξετάζονται και τίθενται στο αρχείο της αρμόδιας υπηρεσίας, μη επιστρεφόμενου, του προβλεπόμενου, καταβληθέντος γι' αυτές χρηματικού ποσού.

Το ίδιο ισχύει και σε περιπτώσεις αιτήσεων υπαγωγής που περιλαμβάνουν τα κατά τα ανωτέρω απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία, **πλην όμως κατά τον έλεγχο και την εξέταση του φακέλου διαπιστώνεται, μετά από γνώμη της αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής, ότι η οικονομοτεχνική μελέτη εμφανίζει σοβαρές ελλείψεις**, οι οποίες καθιστούν αδύνατη την αξιολόγηση της υποβληθείσας επένδυσης .

Μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής οι αρμόδιες για την εξέτασή της υπηρεσίες ή φορείς δύνανται, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο, να αποστέλλουν με απόδειξη στο φορέα της επένδυσης, ή τον αντίκλητό του, έγγραφο με το οποίο ζητείται η προσκόμιση τυχόν πρόσθετων στοιχείων και πληροφοριών, καθώς και η παροχή περαιτέρω διευκρινίσεων, προς υποβοήθηση του έργου της αξιολόγησης της αίτησης υπαγωγής. Με τα έγγραφα αυτά μπορούν να τάσσουν προθεσμίες μέχρι δεκαπέντε (15) ημέρες, από τη με απόδειξη επίδοση αυτών, εντός των οποίων ο φορέας υποχρεούται να απαντήσει.

Δεν είναι δυνατή η υποβολή, από τον ίδιο φορέα, αίτησης υπαγωγής σε περισσότερες της μιας υπηρεσίες ή φορείς για επενδύσεις κατά βάση ίδιες, που εμφανίζουν όμως διαφοροποιήσεις, είτε στο κόστος, είτε στα επί μέρους προτεινόμενα επενδυτικά έργα ή για επενδύσεις, προγράμματα ή επιχειρηματικά σχέδια που αφορούν στην ίδια παραγωγική μονάδα.

Σε περίπτωση πολλαπλής υποβολής αίτησης υπαγωγής, σύμφωνα με τα παραπάνω, καθώς και σε περίπτωση υποβολής αίτησης για υπαγωγή επένδυσης είτε στο σύνολό της, είτε κατά ένα τμήμα της που έχει ήδη υπαχθεί στις ενισχύσεις του εν λόγω Νόμου ή του Ν.2601/98, όλες οι αιτήσεις δεν εξετάζονται, μη επιστρεφόμενου του προβλεπόμενου καταβληθέντος γι' αυτές χρηματικού ποσού.

Εταιρεία της οποίας επένδυση έχει υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος νόμου ή του ν. 2601/98 ή του ν. 1892/1990 δεν μπορεί κατά τη χρονική διάρκεια υλοποίησής του να υποβάλει σε οποιαδήποτε υπηρεσία ή φορέα αίτηση υπαγωγής της επένδυσης η οποία να αφορά στα προϊόντα στα οποία αφορά το υλοποιούμενο επιχειρηματικό σχέδιο. Σε περίπτωση υποβολής τέτοιας αίτησης αυτή δεν εξετάζεται μη επιστρεφόμενου του καταβληθέντος γι' αυτήν χρηματικού ποσού .

Αιτήσεις για υπαγωγή επενδύσεων στις ενισχύσεις του παρόντος καθώς επίσης και αιτήματα για τροποποίηση όρων αποφάσεων υπαγωγής , που έχουν απορριφθεί, δεν επανεξετάζονται.

16. ΕΝΑΡΞΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ.

Η έναρξη της υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων γίνεται μετά τη δημοσίευση της απόφασης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος νόμου. Ως έναρξη νοείται είτε η έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών, είτε η πρώτη βέβαιη ανάληψη δέσμευσης για παραγγελία εξοπλισμού, εκτός των προκαταρκτικών μελετών σκοπιμότητας.

Έναρξη πραγματοποίησης του επενδυτικού σχεδίου πριν τη δημοσίευση της απόφασης υπαγωγής δύναται να γίνει, με αποκλειστική ευθύνη του επενδυτή, μόνο εφόσον του χορηγηθεί επιβεβαίωση επιλεξιμότητας.

Η εφαρμογή του επενδυτικού σχεδίου χωρίς την πλήρωση των προϋποθέσεων των δύο παραπάνω περιπτώσεων επιφέρει απόρριψη του συνόλου του επενδυτικού σχεδίου.

17. ΧΡΟΝΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ.

- Η διαδικασία εξέτασης κάθε αίτησης για υπαγωγή επένδυσης ολοκληρώνεται από την αρμόδια υπηρεσία και γνωμοδοτική επιτροπή το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, η δε απόφαση υπαγωγής εκδίδεται το αργότερο εντός μηνός από τη γνωμοδότηση της επιτροπής, εντός του οποίου δημοσιεύεται και η περίληψή της στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.
- Για την εισαγωγή των αιτήσεων υπαγωγής στην αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή τηρείται η απόλυτη σειρά προτεραιότητας με την οποία έχουν υποβληθεί οι αιτήσεις αυτές.
- Οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων υποβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

18. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ, ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΔΑΝΕΙΟ

Στις περιπτώσεις που στο προτεινόμενο για ενίσχυση επενδυτικό σχέδιο προβλέπεται και η χρησιμοποίηση δανείου, αυτό πρέπει:

- να είναι τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας
- να έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου ή ομολογιακού δανείου εκδιδόμενου σε δημόσια ή μη εγγραφή ή δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, αποκλειόμενης της μορφής αλληλόχρεου λογαριασμού.
- να λαμβάνεται για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, όπως αυτό θα προκύπτει ρητά από τη σχετική δανειακή σύμβαση και
- να έχει εγκριθεί από τη χρηματοδοτούσα τράπεζα ή το χρηματοδοτικό οργανισμό, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής στις ενισχύσεις του παρόντος νόμου.

Το επενδυτικό δάνειο μπορεί να λαμβάνεται και σε συνάλλαγμα.

19. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ, ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΤΗΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

- Η επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης για πρόγραμμα απόκτησης της χρήσης καινούριου σύγχρονου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού παρέχεται υπό την προϋπόθεση ότι μετά την λήξη της μίσθωσης ο εξοπλισμός θα περιέρχεται στην κυριότητα της επιχείρησης. Ο όρος αυτός πρέπει να περιλαμβάνεται στη σχετική σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης.
- Η διάρκεια της χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε έτη.

20. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ, ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕΝΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ.

α) Η επιδότηση αφορά στις συνδεδεμένες με την πραγματοποίηση της επένδυσης θέσεις απασχόλησης. Τέτοιες θεωρούνται οι νέες θέσεις απασχόλησης που δημιουργούνται μέσα στην 1^η τριετία από την ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης για την εξυπηρέτησή της, καθώς και οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά το ίδιο χρονικό διάστημα λόγω της αύξησης του συντελεστή αξιοποίησης του δυναμικού παραγωγής που οφείλεται στην εν λόγω επένδυση. Η δημιουργούμενη απασχόληση αντιπροσωπεύει καθαρή αύξηση των θέσεων πλήρους ή μερικής απασχόλησης επιπλέον των υφισταμένων κατά το χρόνο ολοκλήρωσης.

β) Η ενίσχυση καταβάλλεται επί του μισθολογικού κόστους για το σύνολο των συνδεδεμένων με την επένδυση θέσεων απασχόλησης και παρέχεται για τα 2 πρώτα έτη από τη δημιουργία της κάθε θέσης απασχόλησης. Το μισθολογικό κόστος περιλαμβάνει το μισθό πριν από την αφαίρεση φόρων, καθώς και τις υποχρεωτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης.

γ) Επιχειρήσεις των οποίων έχει ενισχυθεί η δημιουργούμενη απασχόληση οφείλουν να διατηρούν τον αριθμό των νέων θέσεων για τις οποίες επιχορηγούνται για τουλάχιστον 5 έτη μετά από την δημιουργία τους.

δ) Εάν διαπιστωθεί μείωση του αριθμού των δημιουργούμενων θέσεων απασχόλησης που προσδιόρισαν την επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης επιστρέφεται το μέρος της ενίσχυσης που αναλογεί στη θέση της εργασίας που καταργήθηκε.

21. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΣΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ.

- Η ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής για επένδυση, εφαρμόζεται χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη υποβολή αίτησης. (άρ. 7, παρ. 1, περ. α του ν. 3299/2004).
- Οι φορείς επενδύσεων που επιλέγουν την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής υποχρεούνται, όπου απαιτείται να εφοδιαστούν, με ίδια πρωτοβουλία, με τις αναγκαίες γνωμοδοτήσεις, χαρακτηρισμούς ή εγκρίσεις των επενδυτικών σχεδίων τους, από τις Ειδικές Επιτροπές ή άλλες αρμόδιες υπηρεσίες του Δημοσίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Επίσης υποχρεούνται στην υποβολή Δήλωσης Φορολογικής Απαλλαγής (Δ.Φ.Α.) (εδάφιο στ παρ.26 του άρθρου 5 του Ν.3299/04, όπως προστέθηκε με το άρθρο 37 του ν.3522/06. Σχετική πληροφόρηση από την ιστοσελίδα του ΥΠΟΙΟ (www.mnec.gr)).
- Το αφορολόγητο αποθεματικό της απαλλαγής υπολογίζεται με βάση τα καθαρά κέρδη, που δηλώνονται με βάση την εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, προκύπτουν από τα τηρούμενα βιβλία και εμφανίζονται στον ισολογισμό και προέρχονται από το σύνολο των δραστηριοτήτων του φορέα είτε αυτές περιλαμβάνονται στις υπαγόμενες στο ν. 3299/2004 δραστηριότητες είτε όχι και ανεξάρτητα από την περιοχή στην οποία αυτές ασκούνται, μετά την αφαίρεση των κερδών που απαλλάσσονται της φορολογίας εισοδήματος, των κρατήσεων για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και των κερδών της χρήσης που διανέμονται πραγματικά ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους ή τον επιχειρηματία. Προκειμένου για Α.Ε. και Ε.Π.Ε. για τον υπολογισμό του κατά τα παραπάνω τακτικού αποθεματικού και των διανεμομένων ποσών γίνεται αναγωγή των ποσών αυτών με την προσθήκη του αναλογούντος φόρου. Για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., η φορολογική απαλλαγή πραγματοποιείται από τα καθαρά κέρδη που δηλώνονται με την αρχική δήλωση, αφού αφαιρεθούν οι απολήψεις.

- Το αφορολόγητο αποθεματικό της απαλλαγής σχηματίζεται από τα κέρδη της διαχειριστικής περιόδου μέσα στην οποία έγινε η επένδυση. Αν δεν πραγματοποιηθούν κέρδη κατά τη διαχειριστική αυτή περίοδο ή αν αυτά που πραγματοποιήθηκαν δεν επαρκούν, το αφορολόγητο αποθεματικό σχηματίζεται από τα κέρδη των αμέσως επόμενων διαχειριστικών περιόδων μέχρι να καλυφθεί το ποσοστό της αξίας της ενισχυόμενης επένδυσης ή της αξίας κτήσης του εξοπλισμού που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση και οι οποίες δεν μπορούν να υπερβούν τις 10 διαχειριστικές περιόδους.
- Προκειμένου για επενδύσεις , που η υλοποίησή τους διαρκεί πέραν της μιας διαχειριστικής περιόδου , παρέχεται η δυνατότητα σχηματισμού αφορολόγητου αποθεματικού από τα κέρδη της κάθε διαχειριστικής περιόδου , για τις δαπάνες των επενδύσεων που γίνονται μέσα σε αυτή και υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση ολοκληρώνεται εντός 5ετίας από το χρόνο έναρξής της. Όταν ο εξοπλισμός αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση, το αφορολόγητο αποθεματικό υπολογίζεται επί του τμήματος της αξίας κτήσης του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στα μισθώματα που καταβλήθηκαν στην οικεία διαχειριστική περίοδο και με την προϋπόθεση ότι η επένδυση ή το πρόγραμμα ολοκληρώνεται εντός 5ετίας από το χρόνο έναρξής της και μετά τη λήξη της σύμβασης ο εξοπλισμός θα περιέρχεται στην κυριότητα της επιχείρησης.
- Το αφορολόγητο αποθεματικό της απαλλαγής εμφανίζεται σε ξεχωριστούς λογαριασμούς στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης.
- Οι φορείς που εφαρμόζουν την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής υποχρεούνται στην τήρηση πρόσθετων βιβλίων, τα οποία ορίζονται από το ΠΔ 186/1982 (ΦΕΚ 84 Α).
- Οι φορείς επενδύσεων που επιλέγουν την ενίσχυση της φοροαπαλλαγής υποχρεούνται, όπου απαιτείται, να εφοδιαστούν, με ίδια πρωτοβουλία, με τις αναγκαίες γνωμοδοτήσεις, χαρακτηρισμούς ή εγκρίσεις των επενδυτικών σχεδίων τους, από τις Ειδικές Επιτροπές ή άλλες αρμόδιες υπηρεσίες του Δημοσίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του αναπτυξιακού νόμου. Επίσης υποχρεούνται στην υποβολή Δήλωσης Φορολογικής Απαλλαγής (Δ.Φ.Α.).
- Το αφορολόγητο αποθεματικό προστίθεται στα κέρδη της επιχείρησης και φορολογείται:

A) Στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία :

-Πωλήθηκαν ή έπαψαν να χρησιμοποιούνται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία πριν περάσουν 5 χρόνια από τότε που αγοράστηκαν ή έπαψαν να χρησιμοποιούνται τα μηχανήματα των οποίων η χρήση είχε αποκτηθεί με χρηματοδοτική μίσθωση και ακυρώθηκε η σύμβαση για το ποσό που το αφορολόγητο αποθεματικό αντιστοιχεί στην αξία των πάγιων αυτών στοιχείων. Η ρύθμιση αυτή δεν εφαρμόζεται εάν η επιχείρηση αντικαταστήσει τα πάγια αυτά στοιχεία , μέσα σε έξι μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου που έγινε η πώληση ή η διακοπή της χρηματοδοτικής μίσθωσής τους με νέα πάγια στοιχεία ίσης τουλάχιστον αξίας τα οποία συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις της ενισχυόμενης δαπάνης της επένδυσης ή της χρηματοδοτικής μίσθωσης.

-Θα γίνει διανομή ή ανάληψη του αντίστοιχου ποσού του αφορολόγητου αποθεματικού και για το ποσό που θα διανεμηθεί ή θα αναληφθεί.

-Διαλύεται η ατομική επιχείρηση ή εταιρεία λόγω θανάτου του επιχειρηματία ή μέλους της εταιρείας.

B) Επίσης το αφορολόγητο αποθεματικό που σχηματίστηκε φορολογείται:

-Σε περίπτωση αποχώρησης εταίρου, στο όνομά του , στο χρόνο αποχώρησής του και για το ποσό που αναλογεί σε αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του στην εταιρεία.

-Σε περίπτωση μεταβίβασης εταιρικής μερίδας , στο όνομα του μεταβιβάζοντος, στο χρόνο της μεταβίβασης και για το ποσό που αναλογεί σε αυτόν, με βάση το ποσοστό που αναλογεί σε αυτόν, με βάση το ποσοστό του στην εταιρεία.

-Σε περίπτωση ανάληψης του αποθεματικού από εταίρο ή τους κληρονόμους του, στο όνομα του αναλαμβάνοντος στο χρόνο ανάληψης και για το ποσό που αναλαμβάνεται από αυτόν.

-Σε περίπτωση θανάτου ενός εταίρου και εφόσον η εταιρεία συνεχίζεται νόμιμα μόνο μεταξύ των λοιπών εταίρων, στο όνομα του κληρονόμου και για το ποσό που αναλογεί σε αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του θανόντος στην εταιρεία.

-Σε περίπτωση που η επιχείρηση μετά τη λήξη της χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν αποκτά της κυριότητα του εξοπλισμού.

Γ) Σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης της επένδυσης ή και μη απόκτησης της χρήσης του εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση εντός της 5ετίας που ορίζεται από το άρθρο 5 , παρ. 8 του ν. 3299/2004 , η επιχείρηση υποχρεούται στην υποβολή συμπληρωματικών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος για κάθε οικονομικό έτος και για το μέρος των κερδών που απηλλάγησαν της φορολογίας λόγω σχηματισμού του αφορολόγητου αποθεματικού .

22. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ - ΕΝΑΡΞΗ ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΗΣ

α) Η καταβολή του ποσού της επιχορήγησης πραγματοποιείται σε δόσεις ως εξής:

- Το 50% του ποσού της επιχορήγησης καταβάλλεται μετά την υλοποίηση του 50% της επένδυσης και μετά από πιστοποίηση του αρμοδίου οργάνου ελέγχου ότι υλοποιήθηκε το τμήμα αυτό του έργου σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της απόφασης υπαγωγής.
- Το υπόλοιπο 50% του ποσού της επιχορήγησης καταβάλλεται μετά από την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης από το αρμόδιο όργανο ελέγχου.

Παρέχεται η δυνατότητα προκαταβολής που συνολικά δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% της προβλεπόμενης στη σχετική απόφαση υπαγωγής της επένδυσης επιχορήγησης, με την προσκόμιση ισόποσης εγγυητικής επιστολής προσαυξημένης κατά 10 % από τράπεζα που είναι εγκατεστημένη και λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα. Η ανωτέρω προκαταβολή αποτελεί μέρος της συνολικά καταβαλλόμενης επιχορήγησης . Σε περίπτωση χορήγησης του συνόλου της προκαταβολής δεν εφαρμόζεται η καταβολή του 50% του ποσού της επιχορήγησης μετά την υλοποίηση του 50% της επένδυσης κατά τα ανωτέρω.

β) Η επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης καταβάλλεται εφόσον το σύνολο του μισθωμένου εξοπλισμού , βάσει της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης έχει εγκατασταθεί στη μονάδα μετά από πιστοποίηση από το αρμόδιο όργανο ελέγχου, ως εξής:

- Ποσό μέχρι 50% της ενισχυόμενης δαπάνης της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης καταβάλλεται μέχρι τη λήξη του χρόνου ολοκλήρωσης που προβλέπεται στην απόφαση υπαγωγής.
- Μετά την παρέλευση της λήξης του χρόνου ολοκλήρωσης καταβάλλεται το υπόλοιπο ποσό εφόσον έχει πιστοποιηθεί η ολοκλήρωση της επένδυσης και η έναρξη της παραγωγικής της λειτουργίας.

Η επιδότηση καταβάλλεται μετά την εκάστοτε πληρωμή των δόσεων του μισθώματος από την επιχείρηση σε δόσεις καθεμιά εκ των οποίων υπολογίζεται επί του τμήματος της αξίας κτήσης του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στην εκάστοτε καταβαλλόμενη δόση του μισθώματος. Σε περίπτωση που η σύμβαση της χρηματοδοτικής μίσθωσης προβλέπει καταβολή των δόσεων του μισθώματος σε διαστήματα μικρότερα του τριμήνου , η καταβολή γίνεται ανά τρίμηνο.

γ) Η επιχορήγηση του κόστους απασχόλησης καταβάλλεται ανά εξάμηνο μετά από αίτηση του επενδυτή. Η αίτηση καταβολής των ενισχύσεων κατατίθεται μαζί με τα απαιτούμενα παραστατικά στην αρμόδια υπηρεσία το αργότερο εντός 1 έτους από τη λήξη της προθεσμίας

ολοκλήρωσης της επένδυσης και έναρξης της παραγωγικής της λειτουργίας , όπως αυτή ορίζεται στην εγκριτική απόφαση.

Για την καταβολή του πρώτου μέρους της ενίσχυσης απαιτείται πιστοποίηση και έλεγχος της ολοκλήρωσης επένδυσης και έναρξης της παραγωγικής της λειτουργίας .

Η επιχορήγηση καταβάλλεται μόνον για τις συνδεόμενες με την επένδυση θέσεις εργασίας.

δ) Η επιχορήγηση καταβάλλεται απευθείας στον επενδυτή και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της επιχορήγησης σε τράπεζες για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανεισμού ισόποσου της εκχωρούμενης επιχορήγησης, που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης. Στις περιπτώσεις αυτές η καταβολή της επιχορήγησης γίνεται απευθείας στην τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης εφόσον κάθε φορά έχει αναληφθεί ισόποσο τουλάχιστον της καταβαλλόμενης επιχορήγησης τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου.

23. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.

A. Οι επιχειρήσεις των οποίων επενδυτικά σχέδια ύψους άνω των 200.000 € υπάγονται στο καθεστώς ενίσχυσης του ν. 3299/2004, υποχρεούνται , το αργότερο μέχρι την εκταμίευση της πρώτης δόσης της ενίσχυσης να λειτουργούν με τη μορφή εμπορικής εταιρείας ή συνεταιρισμού. Ιερές μονές και η Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους , για την πραγματοποίηση των επενδύσεων δεν υποχρεούνται στη σύσταση εταιρείας.

B. Επιχειρήσεις των οποίων επενδυτικά σχέδια έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 3299/2004 , μετά από την υπαγωγή τους **και μέχρι την παρέλευση 5ετίας από τη δημοσίευση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης** οφείλουν:

-Να τηρούν τους όρους υπαγωγής

-Να αποκτούν την κυριότητα του μισθωμένου εξοπλισμού με τη λήξη της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης.

-Να μη διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα της επένδυσης εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα .

-Να μην παύσουν τη λειτουργία της επιχείρησης εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα .

-Να μη μεταβιβάζουν για οποιονδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί , εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης με υποχρέωση γνωστοποίησης της αντικατάστασης εντός 3 μηνών στην αρμόδια υπηρεσία. Αιτήματα αντικατάστασης παγίων για κάθε ενισχυόμενη επένδυση δεν μπορούν να εγκριθούν πάνω από 2 φορές.

Γ. Επίσης οι επιχειρήσεις των οποίων επενδυτικά σχέδια έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 3299/2004 , μετά από την υπαγωγή τους **και μέχρι την παρέλευση 5ετίας από τη δημοσίευση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης** δεν επιτρέπεται χωρίς την έγκριση του αρμοδίου για την έκδοση της απόφασης υπαγωγής οργάνου:

-Να εκμισθώσουν μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης. Η έγκριση δίδεται με τον όρο της συνέχισης της λειτουργίας της επιχείρησης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο και η ευθύνη για την τήρηση των όρων υπαγωγής παραμένει στον εκμισθωτή.

Δ. Επιχειρήσεις των οποίων έχει ενισχυθεί η δημιουργούμενη απασχόληση , οφείλουν να διατηρούν τον αριθμό των νέων θέσεων για τις οποίες επιχορηγούνται για τουλάχιστον 5 έτη μετά τη δημιουργία τους.

-Εάν διαπιστωθεί μείωση του αριθμού των δημιουργούμενων θέσεων απασχόλησης, που προσδιόρισαν την επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, επιστρέφεται το μέρος της ενίσχυσης, που αναλογεί στη θέση εργασίας που καταργήθηκε.

-Κάθε αλλαγή της εταιρικής σύνθεσης του φορέα της επένδυσης οφείλει να γνωστοποιείται στην αρμόδια υπηρεσία. Εάν διαπιστωθεί κατά την ολοκλήρωση της επένδυσης ότι λόγω αλλαγής της εταιρικής σύνθεσης ο φορέας του επενδυτικού έργου έπαυσε να είναι μεσαία ή μικρή επιχείρηση, αφαιρείται από την ενίσχυση το αντίστοιχο ποσοστό που όριζε η απόφαση υπαγωγής λόγω αυτής της ιδιότητας.

24. ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- Με Προεδρικά Διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Οικονομίας & Οικονομικών και Ανάπτυξης, καθώς και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού και στα πλαίσια ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης, είναι δυνατόν να θεσπίζονται **ειδικά καθεστώτα ενίσχυσης** περιφερειών της επικράτειας, ιδιαίτερα των νησιωτικών και ορεινών περιοχών, ή τμημάτων τους ή ορισμένων κατηγοριών επιχειρήσεων ή επενδύσεων του άρθρου 3, ιδιάζουσας σημασίας για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Για την έκδοση κάθε Προεδρικού Διατάγματος πρέπει να έχει προηγηθεί η εκπόνηση ειδικής μελέτης σκοπιμότητας μέσω της οποίας να τεκμηριώνονται τα ανωτέρω.

- Για τις επενδύσεις με σημαντική επίπτωση στη διεθνή ανταγωνιστικότητα της χώρας και στην απασχόληση ύψους **50 εκατομμυρίων ευρώ και με δημιουργία 125 τουλάχιστον θέσεων μόνιμης απασχόλησης** , τα παρεχόμενα ποσοστά επιχορήγησης, φορολογικών απαλλαγών και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, καθορίζονται για κάθε επένδυση με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθώς και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών. **Επίσης με την ίδια απόφαση μπορεί:** Να καθορίζεται η κατασκευή με δημόσια δαπάνη ειδικών έργων υποδομής προς διευκόλυνση της γενικότερης λειτουργίας της μονάδας. Οι ως άνω κοινές υπουργικές αποφάσεις τελούν υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης κύρωσής τους με νόμο.

24.1) ΙΔΡΥΣΗ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, κατόπιν προηγούμενης έγκρισης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ενισχύεται η δημιουργία πολύ μικρών ή μικρών επιχειρήσεων, καθώς και η υλοποίηση δαπανών των επιχειρήσεων αυτών που έχουν ιδρυθεί κατά τη τελευταία πενταετία.

Οι παρεχόμενες ενισχύσεις της περίπτωσης αυτής δεν θα υπερβαίνουν το ποσό των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ για κάθε πολύ μικρή ή μικρή επιχείρηση που είναι εγκατεστημένη στις περιφέρειες (περιοχές) στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση (περιοχές άρθρου 87 παράγρ. 3 περίπτωση α της Συνθήκης της ΕΕ) και του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ στις περιφέρειες στις οποίες προωθείται η ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών , εφόσον με την παρεχόμενη ενίσχυση δεν αλλοιώνονται οι όροι των συναλλαγών κατά τρόπο αντίθετο προς το κοινό συμφέρον (περίπτωση άρθρ. 87 παράγρ. 3 περίπτωση γ' της Συνθήκης της Ε.Ε.). Με την ίδια Απόφαση δύναται να καθορίζονται περιοχές της Επικράτειας στις οποίες θα παρέχονται οι προβλεπόμενες ενισχύσεις, οι τομείς στους οποίους θα δραστηριοποιούνται οι ενισχυόμενες επιχειρήσεις κλπ.

25. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Επενδύσεις ή προγράμματα ή επιχειρηματικά σχέδια που μέχρι τις 23/12/2004 (ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 3299/2004) έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 2601/98 ή έχουν ολοκληρωθεί για αυτά οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής από τις αρμόδιες υπηρεσίες και γνωμοδοτικές επιτροπές αλλά δεν έχει δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης η περίληψη της απόφασης υπαγωγής τους διέπονται από τις διατάξεις που ίσχυαν πριν από την έναρξη της ισχύος του νόμου 3299/2004.

Για τις επενδύσεις του ν. 2601/98 που έχει αρχίσει η υλοποίησή τους και δεν έχει ολοκληρωθεί κατά την έναρξη ισχύος του νόμου 3299/2004 και θα διαρκέσει πέραν της μιας διαχειριστικής χρήσης , συνεχίζουν να έχουν ισχύ οι διατάξεις του ν. 2601/98 για τις αφορολόγητες εκπτώσεις , επίσης οι διατάξεις του άρ. 6, παρ. 27, του άρ. 8 παρ. 24 του ν. 2601/98 , καθώς και του άρ. 21, παρ. 5 του ν. 3259/2004 για την εφαρμογή των αφορολόγητων εκπτώσεων μέχρι την ολοκλήρωση των επενδύσεων εντός της προβλεπόμενης πενταετίας

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΣΧΕΤΙΚΗ ΜΕ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

- Ø **ΦΕΚ 118/Α/19.7.1993:**, Νόμος 2160/93, «Ρυθμίσεις για τον Τουρισμό και άλλες διατάξεις».
- Ø **ΦΕΚ 797/Β/86:** 2647/ΥΠ.Ε.Θ.Ο./ΕΙΔ. 135 ΕΟΤ/19.11.1986 Απόφαση Υφυπουργού Εθν. Οικονομίας` «Μέτρα για την ελεγχόμενη τουριστική ανάπτυξη και την αναβάθμιση της τουριστικής προσφοράς περιοχών της χώρας. Καθορισμός περιοχών Ελέγχου Τουριστικής Ανάπτυξης».
- Ø **ΦΕΚ 1039/Β/7.8.2001:** Υπ. Απόφαση υπ' αριθ. 3545/30.7.2001 «Τροποποίηση της 2647/ΥΠ.Ε.Θ.Ο./ΕΙΔ. 135 ΕΟΤ/19.11.1986 απόφασης Υφυπουργού Εθν. Οικονομίας `μέτρα για την ελεγχόμενη τουριστική ανάπτυξη και την αναβάθμιση της τουριστικής προσφοράς περιοχών της Χώρας - Καθορισμός περιοχών ελέγχου τουριστικής ανάπτυξης». (Άρση του κορεσμού του Δήμου Θεσσαλονίκης για ξενοδοχεία Γ΄τάξης και άνω).
- Ø **ΦΕΚ 223/Β/25.2.2002:** Τροποποίηση της Τ/7959/11.12.2001 Απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης (άρση του κορεσμού στο ηπειρωτικό τμήμα της Αττικής και στο νησί της Αίγινας για ξενοδοχεία Γ΄τάξης και άνω).
- Ø **ΦΕΚ 61/Α/88:** Από 20.1.88 Π.Δ. «Όροι δόμησης τουριστικών εγκαταστάσεων σε εκτός σχεδίου γήπεδα».
- Ø **ΦΕΚ 474/Α/91:** «Καθορισμός όρων και περιορισμών δόμησης για την ανέγερση τουριστικών εγκαταστάσεων σε γήπεδα εντός σχεδίων πόλεως και εκτός ορίων οικισμών κάτω των 2000 κατοίκων καθορισθέντων βάσει του 24.4.1985 Π.Δ/τος (Δ'181) ως ισχύει, των νήσων Κρήτης, Ρόδου και Κερκύρας καθώς και του νομού Χαλκιδικής».
- Ø **ΦΕΚ 678/Β/90:** υπ' αριθ. 69269/5387/90 ΚΥΑ «Κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες, περιεχόμενο της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), καθορισμός περιεχομένου ειδικών περιβαλλοντικών μελετών και λοιπές συναφείς διατάξεις, σύμφωνα με το Ν 1650/86»

- Ø **ΦΕΚ 786/A/20.10.1994:**, υπ' αριθ. 1661/20.10.94 ΚΥΑ «**Τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων της υπ'αριθ. 69269/5387 Κοινής Απόφασης Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας & Δημοσίων Έργων και Τουρισμού**»
- Ø **ΦΕΚ 691/B/90:** "Καθορισμός τρόπου ενημέρωσης των πολιτών και φορέων εκπροσώπησής τους για το περιεχόμενο της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων των έργων και δραστηριοτήτων σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 5 του Ν.1650/86".
- Ø **ΦΕΚ 755/B/318.1995:** υπ'αριθ. 24635/23.8.1995 Απόφαση των Υπουργών Τουρισμού και Περιβάλλοντος Χωροταξίας & Δημοσίων Έργων που αφορά στην «**Ανάθεση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων** για ορισμένες δραστηριότητες της πρώτης (α') κατηγορίας του άρθρου 3 του ν. 1650/1986 στους Γενικούς Γραμματείς των Περιφερειών της Χώρας, εξαιρουμένης της Περιφέρειας Αττικής».
- Ø **ΦΕΚ 91/A/02 :** Ν. 3010/2002 περί εναρμόνισης του ν. 1650/1986 με τις οδηγίες 97/11 Ε.Ε. και 96/61 Ε.Ε. διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα και άλλες διατάξεις.
- Ø **ΦΕΚ 1022/B/2002:** ΚΥΑ 15393/2332/2002 <<Περί κατάταξης δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 1650/86 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν. 3010/2002.
- Ø **ΦΕΚ 1002/B/18.7.05:** ΚΥΑ 145799/2005 η οποία τροποποίησε την προαναφερόμενη ΚΥΑ.
- Ø **ΦΕΚ 332/B/20-3-03 :** ΚΥΑ 11014/703/φ.104/14-3-03 Περί διαδικασίας προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης (ΠΠΕΑ) και έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΕΠΟ) , σύμφωνα με το άρθρο 4 , του ν. 1650/86 , όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν. 3010/2002.
- Ø **ΦΕΚ 977/B/16-7-2003:** Απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης υπ' αριθμ. Τ/6563/26-6-03 περί <<Περιβαλλοντικής αδειοδότησης τουριστικών καταλυμάτων>>.
- Ø **ΦΕΚ 557/B/87:** Με αριθ. 530992/87 Απόφαση Γεν. Γραμματέα ΕΟΤ "**Τεχνικές προδιαγραφές Τουριστικών Εγκαταστάσεων** ".
- Ø **ΦΕΚ 43/A/7.3.2002 :** Π.Δ.43/202 ``**Κατάταξη των κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων σε κατηγορίες με σύστημα αστέρων και τεχνικές προδιαγραφές αυτών**`` όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 του ν. 3190/03 (ΦΕΚ 249/A/2003), καθώς και με την Υπουργική Απόφαση 12403/2007 (ΦΕΚ 1441/B/2007).
- Ø **ΦΕΚ 208/B/91 & ΦΕΚ 298/B/91:** Με αριθ. 23908/91 ΚΥΑ "**Τεχνικές προδιαγραφές για τη δημιουργία Συνεδριακών Κέντρων**", όπως τροποποιήθηκε με την 11280/2006 (ΦΕΚ 1444 τ.Β') ΚΥΑ των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών – Περιβάλλοντος Χωροταξίας και δημοσίων Έργων - Τουριστικής Ανάπτυξης.
- Ø **Υπ. Απόφαση Τ/4486/3.12.1999 (ΦΕΚ 2202 τ.Β')** ``**Προϋποθέσεις χορήγησης ειδικού σήματος λειτουργίας σε επιχειρήσεις Συνεδριακών Κέντρων**``.
- Ø **ΦΕΚ 42/B/26.1.1994, ΦΕΚ 137/B/2.3.1994:** Υπουργική Απόφαση 520010/6/12.1.1994 "**Καθορισμός προδιαγραφών Γηπέδων Γκολφ**" , όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την υπ' αριθμ. Τ/15802/2003 Υπουργική Απόφαση **ΦΕΚ 1927/24-12-03**.
- Ø **Υπ. Απόφαση 533190/29.7.1996 (ΦΕΚ 900 τ. Β')** ``**Προϋποθέσεις έκδοσης-χορήγησης ειδικού σήματος λειτουργίας σε επιχειρήσεις γηπέδων γκολφ**``.
- Ø **Υπ. Απόφαση Τ/11754/2003 (ΦΕΚ 1536/B/2003)** ``**Προϋποθέσεις έκδοσης-χορήγησης ειδικού σήματος λειτουργίας σε επιχειρήσεις χιονοδρομικών κέντρων**`` , όπως τροποποιήθηκε με την 610/16.1.2006 (ΦΕΚ 95 τ.Β') Απόφαση του Υπουργού Τουριστικής Ανάπτυξης.

- Ø **ΦΕΚ 986/Β/30.11.1995:** υπ' αριθ. 2356/24.11.1995 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημ. Έργων και Τουρισμού, "**Προδιαγραφές Κέντρων Θαλασσοθεραπείας** για την υπαγωγή τους στο καθεστώς των κινήτρων του Ν.1892/90, όπως ισχύει.
- Ø **Υπ. Απόφαση Τ/2364/26.6.1997 (ΦΕΚ 551 τ.Β')** "Προϋποθέσεις έκδοσης-χορήγησης ειδικού σήματος λειτουργίας σε επιχειρήσεις κέντρων θαλασσοθεραπείας".
- Ø **ΦΕΚ 1067/Β/3.12.1997** ΚΥΑ υπ' αριθ. Τ.4400/24.11.1997 «**Προδιαγραφές Εγκαταστάσεων Αξιοποίησης Ιαματικών Πηγών** για την υπαγωγή τους στο καθεστώς κινήτρων του Ν.1892/90, όπως ισχύει».
- Ø **ΦΕΚ 230/Α/24.10.2006** ν. 3498/2006 «**Ανάπτυξη ιαματικού τουρισμού και άλλες διατάξεις**».
- Ø **ΦΕΚ 959/Β/11-7-2003** ΥΑ υπ' αριθμ. Τ/6888/4-7-2003 «**Καθορισμός προδιαγραφών για την ίδρυση Χιονοδρομικών Κέντρων**»
- Ø **ΠΡΑΚΤΙΚΟ (ΕΝΙΑΙΟ ΚΑΙ ΑΔΙΑΙΡΕΤΟ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ) ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2003-2004** (ΑΠ ΥΠΑΝ Τ/1027/4-7-03).
- Ø **ΦΕΚ 10/Α/1979:** Π.Δ. 33/1979 "**Περί τουριστικών καταλυμάτων εντός παραδοσιακών κτισμάτων**"
- Ø **Πληροφοριακό έντυπο** για τις διαδικασίες ελέγχου και απαιτούμενων δικαιολογητικών, όσον αφορά στη θεώρηση σχεδίων αναστήλωσης ή μετασκευής παραδοσιακών κτισμάτων σε Τουριστικά καταλύματα, με βάση το Π.Δ. 33/79 (Διατίθεται από τη Δ/νση Τουρ/κών Εγκ/σεων-Τμήμα Σχεδιασμού του ΕΟΤ)
- Ø **ΦΕΚ 148/Β/12.2.2002:** ΚΥΑ με αριθ. 51436/5.2.2002 «**Καθορισμός ύψους καταβολής χρηματικού ποσού (παραβόλου)** για την υποβολή αιτήσεων υπαγωγής επενδύσεων ή / και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν. 2601/98, καθώς επίσης και για την υποβολή αιτήσεων ένταξης επενδύσεων στο καθεστώς επιδότησης τόκων παράλληλα με την φορολογική απαλλαγή σύμφωνα με την παρ. 24 του άρθρου 8 του Ν.2601/98».
- Ø **ΦΕΚ 254/Α/15.12.1997:** Ν.2545/10.12.1997 «**Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές και άλλες διατάξεις**».(άρθρο 29, ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Π.Ο.Τ.Α.).
- Ø **ΦΕΚ 149/Β/20.2.1998:** ΚΥΑ υπ' αριθ.Τ/751/Β/10.2.1998 «**Απαιτούμενα δικαιολογητικά, διαδικασίες και ρύθμιση λοιπών λεπτομερειών για την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 29 του Ν. 2545/97 «Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές και άλλες διατάξεις» (Π.Ο.Τ.Α.)**.
- Ø **ΦΕΚ 822/Β/6.8.98:** ΚΥΑ με αριθ. Τ/3522/9.7.98 «**Γενικές κατευθύνσεις τουριστικής πολιτικής για τη δημιουργία ΠΟΤΑ κατά τις διατάξεις της παρ.3, του άρθρου 29 του Ν. 2545/97 «Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές και άλλες διατάξεις**»
- Ø **ΦΕΚ 922/Β/14.12.1994:** ΚΥΑ 43965/94 «**Καθορισμός του είδους και της έκτασης των επενδυτικών έργων που περιλαμβάνονται στις επενδύσεις εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής των εγκαταστάσεων και εξοπλισμού των ξενοδοχειακών μονάδων, για την υπαγωγή τους στις διατάξεις του Ν.1892/90**».
- Ø **ΦΕΚ 870/Β/19.8.1998:** ΚΥΑ 58692/98 «**Είδος και έκταση των έργων, που πρέπει να περιλαμβάνονται στα επενδυτικά προγράμματα ή / και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων και εξοπλισμού των τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) τάξης**

Γ' και ανώτερης για να θεωρείται ο εκσυγχρονισμός αυτός ως ολοκληρωμένη μορφή και να είναι δυνατή η εφαρμογή των ενισχύσεων του Ν.2601/98»

- Ø **ΦΕΚ 211/25-9-01** : Π.Δ. 313/2001 περί μεταφοράς αρμοδιοτήτων από τον ΕΟΤ στο Υπουργείο Ανάπτυξης και στις Περιφέρειες.....
- Ø **ΦΕΚ 231/11-10-01** : ΠΔ 343/2001 περί Οργανισμού Διάρθρωσης των Υπηρεσιών του Ελληνικού οργανισμού Τουρισμού.
- Ø **ΦΕΚ 29/Α/10-2-03** : Ν. 3105/2003 περί Τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης , ρυθμίσεις για τον τουρισμό και άλλες διατάξεις.
- Ø **ΦΕΚ 187/Α/11-10-2004** : ν. 3270/2004 «Αρμοδιότητες του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης και θέματα τουρισμού».
- Ø **ΦΕΚ 261/Α/23-12-2004** : ν. **3299/2004** «Κίνητρα ιδιωτικών επενδύσεων για την Οικονομική Ανάπτυξης και την Περιφερειακή Σύγκλιση».
- Ø **ΦΕΚ 276/Α/22-12-2006** : με το άρθρο 37 του ν. 3522/2006 «Μεταβολές στη φορολογία εισοδήματος απλουστεύσεις στον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και άλλες διατάξεις», τροποποιήθηκε ο ν. **3299/2004**.
- Ø **ΦΕΚ 312/Α/27.12.05: ν. 3427/2005** «Φόρος προστιθέμενης αξίας κλπ.»
- Ø **ΦΕΚ 574/Β/8.5.2006 Κ.Υ.Α.** Αριθμός 17829/2006 «Καθορισμός τμημάτων της Επικράτειας στα οποία δεν έχουν εφαρμογή οι ενισχύσεις της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του μισθολογικού κόστους του ν.3299/2004, για τα επενδυτικά σχέδια ίδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων».
- Ø **ΦΕΚ 10/Α/22.01.2007 : Π.Δ.14/2007** «Καθορισμός προδιαγραφών για τη δημιουργία αυτοκινητοδρόμων».
- Ø **ΦΕΚ 1292/Β/25.7.2007: ΚΥΑ 33016/2007** ``Συμπλήρωση της υπ' αριθ.17829/26.4.2006 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 524/Β/8.5.2006)``
- Ø **ΦΕΚ 1292/Β/25.7.2007: ΚΥΑ 33019/2007** ``Καθορισμός επιπλέον ποσοστού επιχορήγησης ή και επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης στις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις για τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στις διατάξεις του Ν.3299/04``
- Ø **ΦΕΚ 1292/Β/25.7.2007: ΚΥΑ 33017/2007** ``Καθορισμός των δικαιολογητικών και των τεχνοοικονομικών στοιχείων με τα κίνητρα της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3299/2004``
- Ø **ΦΕΚ 1292/Β/25.7.2007: ΚΥΑ 33018/2007** ``Καθορισμός ενισχυόμενων δαπανών για τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στις διατάξεις του ν.3299/2004``
- Ø **ΦΕΚ 1292/Β/25.7.2007: ΚΥΑ 33021/2007** ``Τροποποίηση της υπ' αριθ.8356/3.3.2005 απόφασης ``Στοιχεία αξιολόγησης, λειτουργία, βαθμολόγηση, αριθμός και τρόπος εφαρμογής των κριτηρίων υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων στις διατάξεις του ν.3299/2004``
- Ø **ΦΕΚ 1326/Β/30.7.2007 & ΦΕΚ 1301/Β/26.7.07: ΚΥΑ 15267/ΔΒΕ 1536/07, ΚΥΑ 15268/ΔΒΕ 1537/07, ΚΥΑ 15269/ΔΒΕ 1538/07 & ΚΥΑ 14929/ΔΒΕ/1495/07** σχετικά με ειδικά επενδυτικά σχέδια της περίπτ. (ε) της παρ.1 του άρθρου 3 κλπ. του ν.3299/04
- Ø **ΦΕΚ 1393/Β/3.8.2007: ΚΥΑ 12061/2007** ``Προδιαγραφές Κέντρων Προπονητικού Αθλητικού Τουρισμού (ΚΕΠΑΤ) για την υπαγωγή τους στο καθεστώς κινήτρων του ν.3299/04``.

Ø ΦΕΚ 6/Α/29.1.2008 ν.3631/2008 “Σύσταση Εθνικού Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής”
άρθρο 7 τροποποίηση του ν.3299/04

ΓΕΝΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

1. ΔΙΑΘΕΣΗ ΦΕΚ

Τα έντυπα (ΦΕΚ) μπορείτε να προμηθευτείτε είτε απευθείας από το Εθνικό Τυπογραφείο, Καποδιστρίου 34, 104 32 Αθήνα, είτε ταχυδρομικά, κατόπιν συνεννοήσεως τηλ. 210 - 5279000, fax 210 – 5221004,
<http://www.et.gr>.

2. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΑΓΩΓΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΤΟ Ν. 3299/2004.

Ø ΕΟΤ-ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ- ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ Τσόχα 7 , ΑΘΗΝΑ,τηλ.:210 8707888, 8707851, 8707819, <http://www.gnto.gr>.

Ø ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΠΟΙΟ Νίκης 5-7 Σύνταγμα Δ/ΝΣΗ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ τηλ.κέντρο 210 3332000, <http://www.mnec.gr>.

Ø ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (ΕΛΚΕ) Μητροπόλεως 3, 105 57, τ/φ 210 3355700 <http://www.elke.gr>

3. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία , η συλλογή και επεξεργασία των στατιστικών στοιχείων για τον τομέα του τουρισμού ανήκει στην αρμοδιότητα της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας.

Για οποιαδήποτε σχετική πληροφορία μπορείτε να απευθύνεστε στην δ/νση :

(Στο site της ΕΣΥΕ, επιλέξτε "Στατιστικά Στοιχεία" από το μενού και στην συνέχεια από την λίστα που θα εμφανιστεί επιλέξτε "Εμπόριο και Υπηρεσίες" \ "Τουρισμός").

Ορισμός των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

{ απόσπασμα από τη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6^{ης} Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ.36}

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ, ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΝΕΚΡΙΝΕ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

«Άρθρο 1

Επιχείρηση

Επιχείρηση θεωρείται κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Ως τέτοιες νοούνται ιδίως οι μονάδες που ασκούν

βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, ατομικά ή οικογενειακά, προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 2

Αριθμός απασχολούμενων και οικονομικά όρια προσδιορίζοντα τις κατηγορίες επιχειρήσεων

1. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζόμενους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ.
2. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζόμενους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ.
3. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζόμενους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια ευρώ.

Άρθρο 3

Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών

1.- "Ανεξάρτητη επιχείρηση" είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.

2.- "Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις" είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, η ίδια ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρηση).

Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25% καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών, και υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την οικεία επιχείρηση:

α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες

σε επενδύσεις επιχειρηματικού κινδύνου (''business angels'') και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις, εφόσον το σύνολο της επένδυσης σε μια ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνει τα 1.250.000 ευρώ.

β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού.

γ) θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης.

δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατομμύρια ευρώ και λιγότερο από 5.000 κατοίκους.

3.- ''Συνδεδεμένες επιχειρήσεις'' είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μία από τις ακόλουθες σχέσεις:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης.

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης.

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκήσει κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας.

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυρίαρχη επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που κατέχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων.

Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μία από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μίας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή με τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μία από τις εν λόγω σχέσεις μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις καθόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές.

Ως όμορη αγορά θεωρείται η αγορά ενός προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατόντη της σχετικής αγοράς.

4.- Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜΜΕ, εάν το 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από

έναν ή περισσότερους δημόσιους οργανισμούς ή δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

5.- Μια επιχείρηση δύναται να υποβάλει δηλώσεις σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί ποιος το κατέχει εφόσον η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25% ή περισσότερο, σε μία επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους ή μέσω φυσικών προσώπων ή ομάδας φυσικών προσώπων. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή κοινοτικές κανονιστικές ρυθμίσεις.

Άρθρο 4

Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών, και περίοδος αναφοράς

1.- Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών. Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς το φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους δασμούς.

2.- Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματοοικονομικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνο εάν το φαινόμενο επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

3.- Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5

Ο αριθμός απασχολούμενων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (EME), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε

εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

α) οι μισθωτοί

β) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιούνται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο.

γ) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες.

δ) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά πλεονεκτήματα από την επιχείρηση.

Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική εκπαίδευση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης, δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολούμενων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6

Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

1.- Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.

2.- Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή –εφόσον υπάρχουν- τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης, ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ'αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100% των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

3.- Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με τις συνεργαζόμενες αυτές επιχειρήσεις, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης.

Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ'αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισοδύναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4.-Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ'αναλογία τα στοιχεία τα σχετικά με τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία τα σχετικά με τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της.»

ΣΗΜ: Στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών <http://www.mnec.gr> υπάρχει σε διαφάνειες ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, για διευκόλυνση των ενδιαφερομένων.-]

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βαφειάδης Γ. , Κοντογεωργός Χρ. , Παπακωνσταντινίδης Λ.Α. ,
"Αγροτοτουρισμός και Ισόρροπη Ανάπτυξη",
Μελέτες για την αγροτική οικονομία
- ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Αθήνα 1992.

Ευθυμιάτου - Πουλάκου Αντωνία,
Τουριστικό Δίκαιο,
Εκδόσεις Αντ. Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑ
Αθήνα – Κομοτηνή 1994.

Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ,
(ΦΕΚ 261/Α/23-12-2004)

Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ,
(ΦΕΚ 276/Α/22.12.2006)

Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ,
(ΦΕΚ 6/Α/29.1.08)

Ηγουμενάκης Νικόλαος ,
Τουριστική Οικονομία ,
Εκδόσεις Interbooks - Αθήνα 1991.

Κραβαρίτης Κωνσταντίνος
Επαγγελματικός Τουρισμός: συνεδρίων, κινήτρων, εκθέσεων,
Οργάνωση συνεδρίων στα ξενοδοχεία
Εκδόσεις Interbooks - Αθήνα 1992.

Λογοθέτης Μιλτιάδης,
Αγροτικός Τουρισμός- Μια εναλλακτική λύση,
Αθήνα 1988.

Παπακωνσταντινίδης Λεωνίδας,
Αγροτουρισμός: Σταθμός στο δρόμο για την τοπική ανάπτυξη
Εκδόσεις Δωρικός 1993.

Τσάρτας Πάρις ,
Έρευνα για τα κοινωνικά χαρακτηριστικά της απασχόλησης - Τουρισμός και
Αγροτική Πολυδραστηριότητα.
Ε.Κ.Κ.Ε. - Αθήνα 1991.

<http://www.philoxenous.gr/detail.php?id=5451>

http://www.traveldailynews.gr/makeof.asp?central_id=765&permanent_id=1

<http://www.gnto.gr/pages.php?pageID=761&langID=1>

<http://www.minagric.gr/greek/3.1.4.html>